

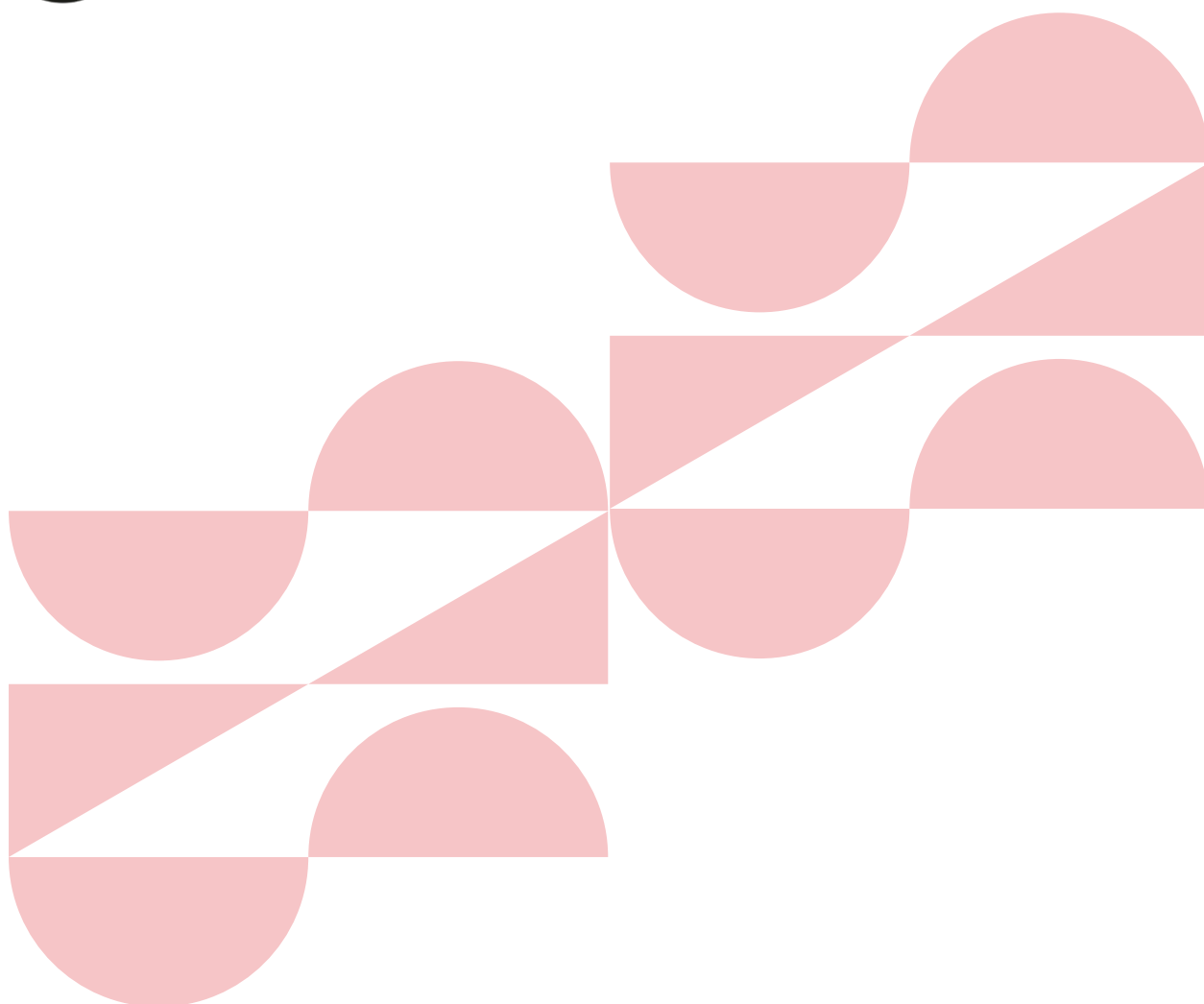
ORDINUL
ARHITECTILOR
DIN ROMÂNIA

RAPORT DE ACTIVITATE 2022 - 2026

iunie 2026

ORDINUL
ARHITECTILOR
DIN ROMÂNIA

RAPORT DE ACTIVITATE 2022 - 2026

iunie 2026

AUTORI:

arh. Ștefan Bâlici – Președinte
arh. Dan-Felix Paraschiv – Vicepreședinte Cultură profesională
arh. Mihaela Hărmănescu – Vicepreședinte Legislație și reglementare
arh. Cristian Blidariu – Vicepreședinte Educație și pregătire profesională
arh. Cristian Oprea – Vicepreședinte Transformare digitală
arh. Beatrice Birtum – Vicepreședinte Practică profesională
arh. Soma Kalamăr – Trezorer

EDITOR:

arh. Raluca Munteanu – Secretar General interimar

CONTRIBUȚII:

Iulian Țepure – secretar OAR
arh. Mirona Crăciun – consilieră concursuri
arh. Raisa Parpală, urb. Lucy Stoica, arh. Magda Iulia Juravlea – referenți concursuri
arh. Amalia Enache, arh. Ioana Moraru, arh. Simona Șerban – consultante dezvoltare profesională, stagiu
Irina Dobriță, Iuliana Marcu – consiliere comunicare
Irena Sasu, Ana Șerban, Irina Burtea, Andrei Dogaru – consilieri juridici
arh. Alina Catrina, Iulia Iordan – manageri de proiecte
Alina Popescu – consilieră relații internaționale
Luiza Zamora – manager proiecte culturale (MuzA)
arh. Brîndușa Tudor, Denisa Badea – consiliere proiecte culturale
arh. Silviu Vultureanu – dezvoltare SIOAR/IT
Dragoș Cerchel – specialist IT
Silvia Ciocârlan – șefă serviciu contabilitate
Veronica Drăgoi, Mădălina Toma – controlori financiari

COLABORATORI:

Mariana - Virginia Dolhascu, expert contabil
Mirel-Florin Păduroiu, Cabinet de Avocat
Simona Calapodescu, avocat
Valentina Saygo, expert contabil

GRAFICĂ:

Marina Gabriela Soare (Daydream Creative Studio)

I.	CONTEXT	9
1.	Contextul internațional	9
a.	Contextul geopolitic	9
b.	Planul economic	10
c.	Transformările tehnologice	10
d.	Politicile Uniunii Europene	11
e.	Cooperarea internațională	12
f.	Erodarea democrației	13
g.	Consecințe asupra profesiei	13
2.	Contextul național	15
a.	Planul politic	15
b.	Cadrul legislativ	16
c.	Cadrul instituțional	17
d.	Planul economic	17
e.	Erodarea democrației	18
f.	Impactul asupra profesiei	19
3.	Provocările mandatului	21
II.	ORGANIZAȚIA	23
1.	Dinamica organizației	23
1.1.	Membrii OAR	23
1.2.	Arhitecții de interior	28
1.3.	Mobilitatea arhitecților	29
2.	Forurile de conducere	33
2.1.	Conferința națională	33
2.2.	Consiliul național	33
2.3.	Colegiul director	37
2.4.	Președintele	39
3.	Grupurile de lucru	41
3.1.	Grupul de lucru al președinților de filiale teritoriale	41
a.	Considerații generale	41
b.	Proceduri	43
3.2.	Grupurile de lucru constituite în cadrul Consiliului național	44
4.	Aparatul administrativ	47
a.	Considerații generale	47
b.	Secretarul general	47
c.	Dinamica personalului	47
d.	Departamente	49
e.	Concluzie - măsuri și acțiuni necesare	57
5.	Conferința extraordinară	59
a.	Consultări OAR în teritoriu - Transparență	59
b.	Procesul de transparență și documente	60
c.	Componenta profesională: „Drumuri încrucișate”	62
6.	Sistemul financiar	65
7.	Internaționalizare	67
a.	Congres UIA Copenhaga 2023/ Forumul Internațional	
UIA	Kuala Lumpur 2024	68

b.	Reprezentare a OAR în Uniunea Internațională a Arhitecților (UIA)	69
c.	Reprezentarea OAR în Consiliul Arhitecților din Europa (ACE)	70
d.	Aderarea OAR la Europa Nostra	71
8.	Afilieri și parteneriate	73
a.	Afilieră la Uniunea Profesilor Liberale din România (UPLR)	73
b.	Parteneriatul cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA)	74
c.	Parteneriatul cu Ministerul Culturii (MC)	74
d.	Parteneriatul cu Inspectoratul de Stat în Construcții (ISC)	75
e.	Parteneriat pentru extinderea SIC: AICPS, AIIR, AsoP	76
f.	Parteneriatul cu Departamentul pentru Situații de Urgență (DSU)	77
g.	Parteneriatul cu Fundația pentru SMURD, DSU și UAUM – programul „Arhitecți pentru viață”	78
h.	Parteneriatul cu Asociația Municipiilor din România (AMR)	79
i.	Parteneriatul cu facultățile de arhitectură	79
j.	Parteneriatul cu Banca Națională a României (BNR)	81
k.	Beneficii pentru membri	82
9.	Disciplină	85
a.	Introducere	85
b.	Componența Comisiei	85
c.	Activitatea Comisiei	86
d.	Eficientizarea Comisiei	87
e.	Relația cu comisiile teritoriale	88
f.	Relația cu forurile de conducere	88
g.	Secretariatul Comisiei	89
h.	Jurisprudența Comisiei	90
i.	Recomandări/Propuneri	90
III.	PROFESIA	93
1.	Instrumente digitale	93
a.	Next Gen SIOAR. Refacerea sistemului informatic	94
b.	Campania de licențiere software și seria de webinarii „Soft Talks”	95
c.	Activitatea Grupului de lucru Transformare Digitală	95
d.	Votul electronic. Procedură și implementare	95
e.	Semnătura electronică profesională și interoperabilitatea prin API	96
f.	Platforma de gestionare a proiectelor din Timbrul arhitecturii	96
g.	Raportul SIOAR. Monitorizarea anuală a tendințelor profesiei	97

2.	Implicarea în procesul legislativ	99
a.	Monitorizarea procesului legislativ	99
b.	CATUC1	123
c.	Legea 184	126
d.	Echipa suport, 2022-2026	126
e.	GDL Reglementare internă, 2022-2026	127
3.	Cultură și practică profesională	131
a.	GDL Cultură Profesională	131
b.	GDL SIC-PCPC	133
c.	GDL Practică Profesională, perioada septembrie 2022 – decembrie 2024	136
d.	Raport Arhitecți Practicieni, perioada februarie-martie 2024	137
e.	Manifestul profesioniștilor mediului construit	139
f.	Luări de poziție, apeluri și scrisori deschise	140
g.	Prezentări SIC în teritoriu	142
4.	Stagiul	145
a.	Broșura de stagiul	145
b.	Comisia națională de acordare a dreptului de semnătură	146
c.	Seria de interviuri CNADS	147
d.	Conferințe de Pre-Stagiul	148
e.	Conferințele de stagiul	149
f.	Analiza anuală a rezultatelor sesiunilor ADS	150
g.	Harta stagiilor	151
h.	Întâlnirile responsabililor de stagiul. Rețeaua filialelor	152
5.	Educație și pregătire profesională	155
a.	GDL DPC (1), perioada 2023-2024	155
b.	GDL DPC (2), perioada 2025-2026	157
c.	GDL Decani	157
d.	Platforma Edu.oar	160
e.	Cursuri și webinarii	161
f.	Case Pasive	164
g.	Curriculum M100	165
6.	Arhitecții tineri	167
a.	FAST – Festival for Architecture Schools of Tomorrow	167
b.	Forumul Tinerilor Arhitecți	170
c.	Burse Tineri Arhitecți	171
7.	Arhitecții din sectorul public	175
a.	Arhitecți în administrație	175
b.	Raport de cercetare: Arhitecții din Administrație, perioada aprilie-iunie 2024	176
IV.	MEDIUL CONSTRUIT	179
1.	Concursuri	179
1.1.	Realizări	179
a.	Contractări	179
b.	Jurizări și finalizarea contractelor de organizare	180

c.	Curs pentru administrație publică în parteneriat cu Asociația Municipiilor din România	185
d.	Alte realizări din perioada evaluată	186
1.2.	Proiecte în curs	186
a.	Concursuri în pregătire și în desfășurare (5)	186
b.	Elaborarea „Ghidului de ocupare și utilizare a plajelor de pe litoralul românesc”, pentru Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor	187
1.3.	Statistica relevantă a departamentului	187
2.	Timbrul arhitecturii	191
3.	Muzeul de arhitectură	197
4.	Politica de arhitectură	201
5.	Proiecte	203
a.	Parteneriate pentru proiecte de cercetare	203
b.	M100	206
c.	UREHERIT – Architects for Heritage in Ukraine: Recreating Identity and Memory	208
d.	Ghidul de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural din regiunea Cahul-Galați	209
e.	Danube Ruralscapes. O rețea de sprijin profesional pentru sate auto-organizate care construiesc sustenabilitate bazată pe patrimoniu	209
f.	Calitatea locuirii	212
g.	Street Delivery București	213
6.	Comunicare	217
a.	Strategia de comunicare și obiective	217
b.	Instrumente	217
c.	Rezultate	220
d.	Campania „Tu știi cum stai?” – OAR x InfoCons	223
V.	CONCLUZII	227
<hr/>		
VI	RAPORTUL DE MANDAT AL COMISIEI NAȚIONALE DE DISCIPLINĂ 2022-2026	229
<hr/>		
1	Introducere	229
2.	Componența Comisiei	229
3.	Activitatea Comisiei	230
4.	Eficientizarea Comisiei	231
5.	Relația cu comisiile teritoriale	232
6.	Relația cu forurile de conducere	232
7.	Secretariatul Comisiei	233
8.	Jurisprudența Comisiei	234
9.	Recomandări/Propuneri	234

CONTEXT

În intervalul 2022–2026 OAR a funcționat în contextul mereu schimbător și impredictibil al uneia dintre cele mai tulburi perioade din istoria recentă, marcată de război, instabilitate geopolitică, criză climatică, instabilitate economică, revoluție tehnologică, presiune crescândă pentru competitivitate, urmărită în defavoarea altor interese legitime. România a adăugat acestor condiții deja critice propriile crize – excesele unor guvernări iresponsabile, paralizia pre-electorală prelungită mai mult de un an, apoi austeritatea. La toate acestea adăugându-se agitația legislativă și normativă, de la inițiative dintre cele mai neașteptate, cum ar fi atacul la funcționarea timbrelor culturale, până la prelungiri negestionabile ale unor procese necesare, cum ar fi reglementarea domeniului urbanismului și construcțiilor, prin mult-așteptatul cod.

1 CONTEXTUL INTERNAȚIONAL

A PLANUL GEOPOLITIC

Invazia rusă a Ucrainei declanșată în 24 februarie 2022 a redefinit complet contextul european și a generat consecințe în lanț care au traversat întreaga perioadă: criza socială, criza energetică, criza materiilor prime și a materialelor de construcție, presiunea inflaționistă, recalibrarea politicilor economice și de securitate, schimbarea priorităților de finanțare europene.

Pentru profesia de arhitect, acest context a impus adaptări și a generat dificultăți pentru funcționarea birourilor și firmelor, mai ales în perioada de după declanșarea războiului, dar a adus și oportunități, care vor trebui urmărite consecvent în perioada următoare, pentru a genera efecte pozitive – reconstrucția Ucrainei devine laborator pentru abordarea tuturor temelor actuale ale arhitecturii, de la securitate, la locuire decentă, la economia de energie și de resurse, la protecția naturii și a patrimoniului, iar din perspectiva politicilor europene, un laborator pentru aplicarea principiilor Noului Bauhaus European. Consiliul European al Arhitecților – ACE a reacționat imediat și a constituit un grup de acțiune operativ „Solidaritate pentru Ucraina” (Ukraine Task Force), în care arhitecții europeni, între care și membrii OAR, au fost antrenați în programe de cooperare profesională. Necesitatea distincției dintre reconstrucție pur practică și reconstrucție culturală a devenit obiect de dezbateră profesională, la care OAR a contribuit, alături de partenerii săi din societatea civilă, cu componenta privitoare la intervenția asupra fondului construit istoric.

Războiul din Gaza, declanșat după atacurile Hamas din 7 octombrie 2023, a generat consecințe umanitare majore, încă nerezolvate, și distrugerea cvasi-totală a fondului construit. Reconstrucția Fâșiei Gaza – fără un orizont de start previzibil – va presupune un efort complex, esențial pentru toate profesiile mediului construit. Cazul este, de aceea, important pentru arhitecți, în România și oriunde.

Politica internațională a noii administrații americane, după instalarea lui Donald Trump la Casa Albă în ianuarie 2025 a condus la retragerea SUA din Acordul de la Paris și din alte acorduri și organizații internaționale, iar criticile dure ale administrației americane la adresa instituțiilor europene au creat un climat în care Uniunea Europeană a fost nevoită să-și asume mai accentuat agenda climatică și de calitate a mediului construit, cu accente sporite pe autonomia industrială europeană, inclusiv în domeniul materialelor de construcții.

B PLANUL ECONOMIC

Criza energetică din 2022 a afectat direct sectorul construcțiilor, prin creșterea costului materialelor energo-intensive – ciment, oțel, sticlă, ceramică, aluminiu. Creșterea costurilor operaționale ale fondului construit existent a accelerat agenda renovării energetice, cu consecințe directe în prioritățile programelor europene.

Repoziționarea către sursele regenerabile de energie a condus la impunerea de soluții tehnice care trebuie integrate în politicile pentru arhitectură și mediul construit și trebuie integrate în metodologia proiectării de arhitectură – o transformare care este deja prevăzută în instrumentele de reglementare și de finanțare ale UE (ex. REPowerEU, 2022).

Inflația și creșterea ratelor dobânzilor au avut efecte directe asupra finanțării proiectelor, cu impact semnificativ asupra dezvoltării imobiliare la nivel global. Segmentul rezidențial, care reprezintă 61% din comanda de arhitectură la nivel european (ACE Sector Study) și până la 76% în România (SIOAR), a fost cel mai afectat. Pe de altă parte, accelerarea dezvoltării sectoarelor industriei, infrastructurii energetice și de transport – o prioritate astăzi atât pe plan internațional, cât și național – se simte în structura comenzii de arhitectură și înseamnă noi oportunități în zone ale practicii profesionale care nu au fost mult frecventate în ultima perioadă.

C TRANSFORMĂRILE TEHNOLOGICE

Emergența inteligenței artificiale generative este o schimbare disruptivă, cu consecințe încă neclar apreciate. Lansarea ChatGPT (noiembrie 2022), urmată de generațiile succesive de modele lingvistice și generatoare de imagini (ulterior modele specializate pentru arhitectură), a transformat în mai puțin de doi ani fluxurile de lucru în industria creativă, inclusiv în arhitectură.

Pentru profesie, principalele direcții de impact sunt:

- proiectarea generativă, cu algoritmi capabili să producă sute de variante în raport cu multiple constrângeri (funcționale, normative, climatice), accelerând semnificativ faza de concept;
- vizualizări rapide, generate din schițe, modele 3d și prompturi, reducând costurile;
- automatizarea sarcinilor repetitive, corectarea coliziunilor BIM, redactarea detaliilor, generarea memoriilor descriptive;
- analiza datelor urbane în timp real;
- optimizare structurală și energetică – pentru a numi doar câteva aplicații ale acestor dezvoltări tehnologice.

Rămân încă multe aspecte fără răspunsuri clare, cum ar fi răspunderea profesională pentru proiectele asistate de AI, drepturile de autor asupra rezultatelor generative, protecția datelor introduse în modele, impactul asupra rolurilor de început de carieră.

Tehnologia Building Information Modelling (BIM) este standardizată și adoptată tot mai larg – inclusiv în România, prin adoptarea standardelor (SR EN 19650) și a foii de parcurs (publicată în 16.09.2023), iar tehnologii precum *real-time urban data, digital twins for buildings, IoT, building management systems* deschid calea spre un nou mod de proiectare și gestionare a clădirilor și orașelor, cu implicații evidente asupra profesiei de arhitect.

D POLITICILE UNIUNII EUROPENE

Mandatul a coincis cu transpunerea Pactului verde în instrumente legislative obligatorii pentru sectorul construcțiilor, responsabil – conform datelor Comisiei – pentru aproximativ 40% din consumul de energie al UE și 35% din emisiile de gaze cu efect de seră.

Pentru profesia de arhitect, această schimbare a redefinit cadrul de referință: calitatea arhitecturii a încetat să fie evaluată exclusiv prin funcționalitate, estetică și cost, fiind integrate ca termeni de referință obligatorii performanța energetică, ciclul de viață al materialelor, impactul de carbon încorporat și capacitatea de adaptare la schimbările climatice.

Principalul act normativ european al perioadei, din perspectiva profesiei, este EPBD – Directiva (UE) 2024/1275 privind performanța energetică a clădirilor, care reformează directiva anterioară din 2010 și abrogă vechiul cadru, cu efect de la 30 mai 2026. Principalele prevederi cu consecințe directe pentru arhitecți sunt: standardul „emisii zero” obligatoriu pentru toate clădirile noi (din 2028 pentru clădirile publice noi, din 2030 pentru orice categorie de clădire nouă); obligația de renovare a clădirilor nerezidențiale cu cele mai slabe performanțe; foi de parcurs naționale de reducere a consumului mediu de energie primară a clădirilor rezidențiale; introducerea pașaportului de renovare și a indicatorului gradului de pregătire pentru soluții inteligente. În aplicarea Directivei, statele membre – inclusiv România – și-au pregătit Planurile Naționale de Renovare a Clădirilor.

Noul Bauhaus European (NEB), lansat de Comisia Europeană în 2020 ca dimensiune culturală a Pactului verde, a căpătat în perioada mandatului o anvergură instituțională substanțială și o anvelopă bugetară. Pentru profesia de arhitect, NEB a marcat o reabilitare instituțională a discursului asupra calității arhitecturii ca politică publică europeană. Cele trei valori inseparabile ale inițiativei – estetică, sustenabilitate, incluziune – au oferit un cadru retoric și politic important pentru pozițiile profesionale privind reglementările naționale. În decembrie 2025, Comisia Europeană a adoptat o nouă Comunicare privind NEB, urmată de Recomandarea Consiliului UE din 11 mai 2026, care a propus opt direcții principale de acțiune, între care integrarea principiilor durabilității, incluziunii și esteticii în toate politicile relevante; construirea unui mediu construit circular și durabil; prioritizarea renovării în detrimentul demolării.

Dintre numeroasele documente programatice, strategice sau legislative europene adoptate în perioada de referință și care au relevanță în raport cu profesia de arhitect, trebuie menționate:

- AI Act (Regulamentul UE 2024/1689) adoptat în iunie 2024, primul cadru juridic mondial pentru inteligența artificială, cu implicații încă neclar conturate pentru profesia de arhitect, dar relevante prin obligațiile de transparență, supraveghere umană și răspundere;
- Regulamentul (UE) 2024/3110 privind produsele pentru construcții – adoptat în decembrie 2024, cu noi cerințe de declarații de mediu, durabilitate și conținut reciclat;
- Recomandarea privind locuirea decentă și accesibilă, adoptată de Parlamentul European în 2024, cu obligații de monitorizare a politicilor naționale;
- Planul european privind locuințele la prețuri accesibile (*European Affordable Housing Plan*) discutat activ în 2025–2026, când România a elaborat și comunicat prima versiune a unui plan național în acest sens.

E COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

Activitatea organizațiilor și forurilor profesionale internaționale din care OAR face parte a reflectat aceste transformări și tensiuni.

În ceea ce privește politica culturală a UE, Planul de lucru în domeniul culturii pentru perioada 2023–2026 a inclus, pentru prima dată, mediul construit de calitate între acțiunile prioritare ale cooperării culturale europene. Programul Europa Creativă a finanțat substanțial proiecte de cooperare în domeniul arhitecturii și patrimoniului.

Astfel, Consiliul Arhitecților din Europa (ACE), care reprezintă peste 580.000 de arhitecți din 36 de țări europene prin 53 de organizații membre, și-a consolidat rolul de interlocutor instituțional al Uniunii Europene. Trebuie menționat aici Manifestul ACE pentru alegerile europene din 2024, cu invitația adresată noilor europarlamentari de a acționa pentru o arhitectură și un mediu de viață de înaltă calitate. Activitatea ACE a fost structurată în grupuri de lucru cu teme relevante în contextul de față – de la NEB, la *High Quality Architecture & Built Environment*, la *Public Procurement & Architecture Design Competitions*, la *Digitalisation & BIM*. La care se adaugă cel mai recent task force, Architectural Economic Survey of Professional Practice (AESOP), dedicat problemei onorariilor – care subîntinde toate celelalte subiecte – și consolidat în noua structură de organizare a ACE în mandatul 2026–2029.

Uniunea Internațională a Arhitecților (UIA) – unica organizație globală a arhitecților – a plasat temele ardente ale mediului construit și ale profesiei pe cea mai importantă platformă a sectorului, Congresul mondial al arhitecților, care în ediția 2023 desfășurată la Copenhaga sub tema Sustainable Futures: Leave No One Behind și-a condensat rezultatele sutelor de evenimente, dezbateri, dialoguri, expoziții într-un document programatic valoros, Lecțiile de la Copenhaga (Copenhagen Lessons), un pact global pentru transformarea practicii în direcția sustenabilității. Ediția 2026 a congresului, în pregătire la Barcelona, sub tema Becoming, pune accent pe transformarea profesiei.

Cele două ediții ale Bienalei internaționale de arhitectură de la Veneția desfășurate în acest interval au explorat teme dintre cele deja expuse aici – ediția 2023, *Laboratory of the Future*, curatoriată de Lesley Lokko, cu accent pe decarbonizare și decolonizare, și cu un loc privilegiat acordat continentului african și diasporei; ediția din 2025, *Intelligens. Natural. Artificial. Collective*, curatoriată de Carlo Ratti, cu tema inteligenței colective, a relației om-AI-mediului, a adaptării la schimbările climatice. Pavilionul național al României la aceste ediții a oferit cadrul pentru proiecția internațională a discuției profesionale interne.

Premiul Uniunii Europene pentru Arhitectură Contemporană – Mies van der Rohe, prin edițiile înscrise în intervalul discutat aici, cele din 2024 și 2026, a reflectat de asemenea schimbarea paradigmei: în ultimii ani au fost recompensate în special proiecte de reutilizare, transformare adaptivă, intervenții pe fond construit existent – confirmând principiul „renovare înainte de construcție nouă” promovat de NEB.

HouseEurope! Power to Renovation, o inițiativă bottom-up pornită din rândul arhitecților, lansată la 1 februarie 2025 și derulată timp de un an, a urmărit transpunerea culturii renovării în act legislativ european, prin inițiativă cetățenească. Deși nu a avut succes în acest sens, nereușind să adune numărul de semnături necesar, campania – care a fost susținută de OAR în România – a ridicat subiectele esențiale despre mediul construit pe agenda publică și a declanșat dezbateri profesionale de cea mai mare importanță.

F ERODAREA DEMOCRAȚIEI

Pe fundalul întregii perioade a putut fi observat un fenomen, care ocupă tot mai des chiar prim-planul vieții publice și afectează viața privată a milioane de oameni – este fenomenul larg, nedorit și probabil cel mai grav, erodarea democrației.

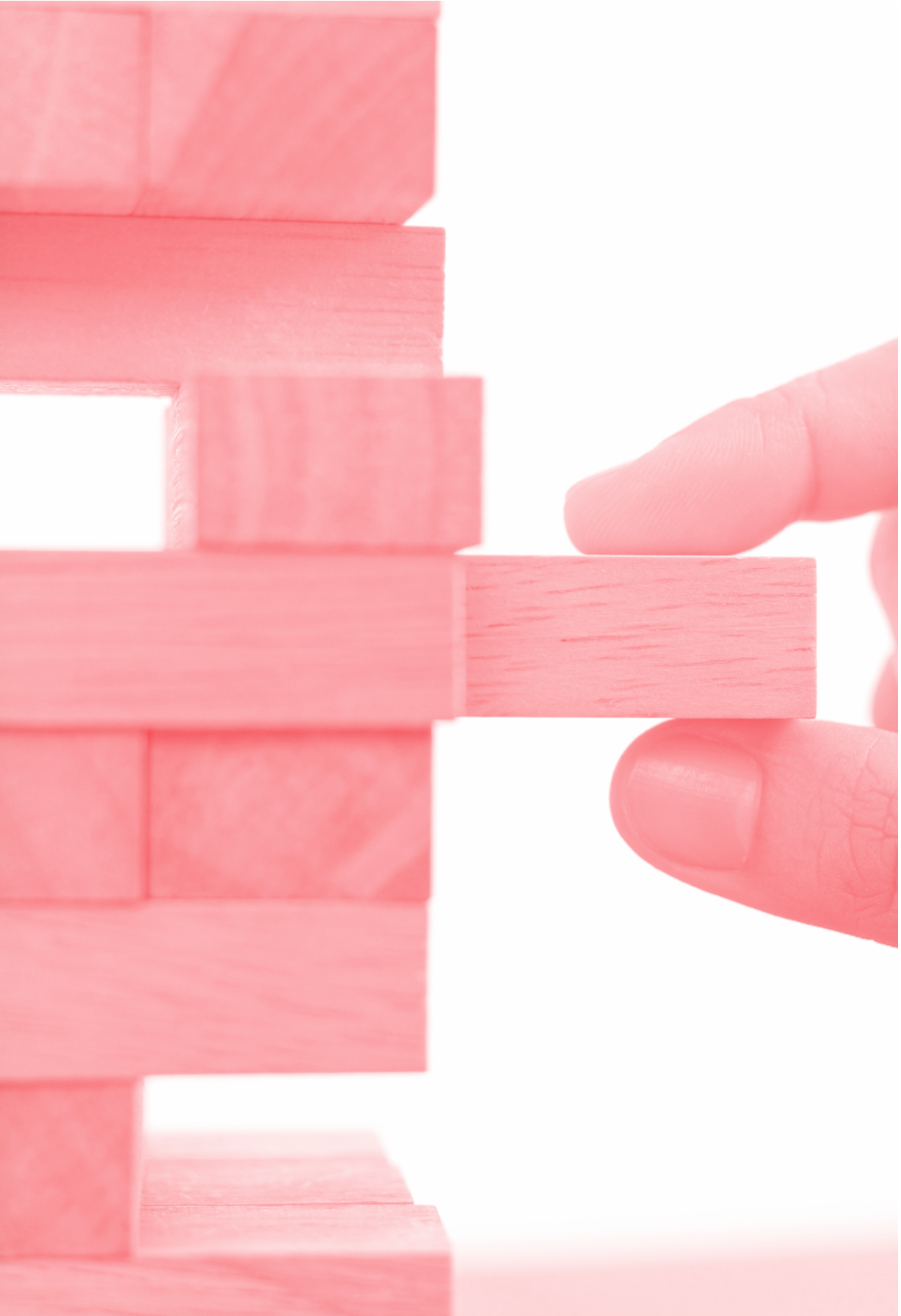
Linii de forță care definesc criza democratică a perioadei 2022–2026 și impactul ei asupra profesiei sunt:

- ascensiunea populismului și autoritarismului ca tendință structurală, nu conjuncturală, confirmată prin alegeri în Italia, Olanda, Statele Unite, Slovacia, Germania (la nivel regional), România (parțial);
- conversia platformelor digitale în actori politici cu impact direct asupra discursului public, a campaniilor electorale, a percepțiilor colective despre instituții, expertiză și mediul construit;
- erodarea cadrelor și instituțiilor intermediare – presa, justiția, profesiile reglementate, organizațiile internaționale – supuse simultan presiunilor politice, economice și de discurs;
- fragmentarea spațiului public, atât digital (enclavizare cognitivă), cât și fizic (privatizare, gated communities, declin al infrastructurii comune), cu efecte directe asupra fundamentelor democrației.

G CONSECINȚE ASUPRA PROFESIEI

În raport cu impactul asupra practicii profesionale a arhitecturii, asupra profesiei și profesioniștilor, contextul internațional a avut un impact considerabil, pe care îl putem structura pe următoarele coordonate:

- convergența reglementărilor de sustenabilitate – o succesiune de directive și regulamente europene (EPBD, CSRD, CSDDD, Regulamentul produselor pentru construcții) a creat un cadru obligatoriu pentru transformarea practicii, cu termene scurte și implicații formative semnificative;
- repoziționarea arhitecturii ca direcție de politică publică europeană – prin Noul Bauhaus European, prin Davos Baukultur Quality System, prin includerea mediului construit în Planul de lucru pentru cultură 2023–2026;
- saltul tehnologic prin AI – fără precedent în istoria recentă a profesiei, cu efecte care vor deveni vizibile doar în următorii ani;
- permanentizarea instabilității globale – războaie, crize energetice, criza locuirii, distrugerea patrimoniului – a impus profesiei teme noi: reziliență, locuire de urgență, reconstrucție post-conflict, adaptare climatică.

2

CONTEXTUL NAȚIONAL

Pe plan intern, intervalul 2022–2026 a fost marcat de o suprapunere de crize politice, legislative și economice, care au modificat substanțial cadrul de exercitare a profesiei.

A PLANUL POLITIC

Perioada a fost marcată de adoptarea sistemului de guvernare rotativă, care implică un grad de stabilitate, dar în același timp produce inconstanță și fragmentare.

Între 2022 și 2026 s-au succedat patru guverne și au avut loc patru schimbări la conducerea ministerelor care gestionează mediul construit – Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA), instituția-cheie pentru reglementarea domeniului construcțiilor și Ministerul Culturii (MC), responsabil pentru mediul construit istoric. Fiecare schimbare a însemnat reluarea dialogului instituțional, reconfigurarea echipelor de specialitate, întâzieri. Pentru OAR, a cărui acțiune se construiește pe continuitatea relației cu administrația, această rotație accelerată a fost una dintre cele mai mari piedici structurale.

O lungă perioadă, aproape întregul an 2024 și prima jumătate a anului 2025, a fost marcată de succesiunea campaniilor electorale și a alegerilor, ceea ce a condus la blocarea unor proiecte, activității administrative și legislative cu implicații politice. Anularea alegerilor prezidențiale din decembrie 2024 a blocat aproape complet activitatea legislativă pe parcursul a circa șase luni – pe perioada interimatului prezidențial, a campaniei reluate și a constituirii noului guvern. În tot acest interval – pentru a da doar un exemplu de blocaj – proiectul mult-așteptat și necesar al Codului amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor (CATUC), adoptat de Guvern în martie 2023 și trimis la Parlament, a fost analizat și a avansat cu intermitențe, în scurtele intervale dintre campaniile electorale și schimbările de guvern, nefiind nici astăzi adoptat, deși condiționează desfășurarea PNRR.

Schimbarea climatului politic după mai 2025 – instalarea președintelui Nicușor Dan, apoi a Guvernului Bolojan – a deschis perspectiva unui dialog mai informat asupra mediului construit, dar a coincis cu intrarea în austeritate fiscală severă, ceea ce a redus marja de manevră pentru investiții publice și reforme administrative. Odată cu votarea moțiunii de cenzură împotriva guvernului Bolojan, în data de 5 mai 2026, instabilitatea se accentuează.

B CADRUL LEGISLATIV

Codul Amenajării Teritoriului, Urbanismului și Construcțiilor (CATUC) este fără îndoială proiectul-cheie pentru intervalul de timp în discuție și pentru sectorul construcțiilor și arhitecturii.

Lansat în dezbateri publice în 2022, adoptat de guvern în 2023, apoi adoptat tacit de Senat și înregistrat la Camera Deputaților în același an, blocat ulterior, cu dezbaterile reluate în primăvara 2025 și suspendate apoi pe perioada campaniei prezidențiale, pentru a fi reluate în octombrie, proiectul este în continuare neadoptat, deși este jalon în PNRR, cu termen de publicare în Monitorul Oficial în august 2026.

OAR s-a poziționat constant și activ față de propunerile și modificările succesive operate pe proiectul legislativ, susținând o serie de principii – ex. eliminarea fragmentării legislative, reglementarea coerentă a zonelor metropolitane, controlul clar al urbanizării și dezurbanizării, menținerea posibilității reglementării spațiilor verzi indiferent de regimul de proprietate, eliminarea practicii intrării în legalitate, prevederea avizului unic – și propuneri practice care oferă soluții și pun în valoare organizația – ex. precizarea condițiilor prevederii privind locuințele unifamiliale mici în mediul rural, pentru ca rolul concursurilor de soluții cu sprijinul OAR să fie corect instrumentat; recunoașterea ghidurilor de integrare în specificul local, elaborate de OAR, ca instrument de referință pentru construirea în mediul rural.

Una dintre tendințele transversale ale perioadei, vizibilă în proiecte succesive, a fost destructurarea constantă a cadrului legislativ al domeniului prin dereglementare. Această tendință a fost prezentată public ca soluție la problema blocajelor administrative în calea investițiilor – argument cu valoare retorică, dar care tratează efectul, nu cauza. Soluționarea reală a blocajelor administrative presupune întărirea capacității instituționale, profesionalizarea funcției publice, simplificarea procedurilor fără diluarea exigențelor de fond, digitalizarea coerentă. Dereglementarea face altceva: elimină filtrele esențiale de calitate – tehnice, procedurale, de planificare – în beneficiul unor rezultate rapide, dar fragile. Mai grav, această tendință echivalează cu abdicarea statului de la rolul de garant al legalității și al conformității activității de construcții, rol pe care îl exercită în interes public. Dereglementarea constituie o recunoaștere publică, frontală, a incapacității instituțiilor statului de a-și îndeplini această misiune – o misiune asumată în beneficiul fiecărui cetățean. Poziția constantă a OAR, exprimată în pozițiile publice succesive, a fost de respingere fermă a acestei abordări și de susținere a unei reforme de fond a capacității administrative, nu a unei „simplificări” prin renunțare.

În siajul numeroaselor modificări legislative cu impact asupra cadrului fiscal și financiar, la jumătatea anului 2025 a apărut un atac specific asupra timbrului arhitecturii, derulat de Ministerul Culturii – chestiune care a generat reacția fermă a Ordinului și care reprezintă, dincolo de aspectul tehnic, o atingere adusă unuia dintre mecanismele de finanțare instituționalizată a profesiei și a culturii arhitecturale în România.

**C CADRUL
INSTITUȚIONAL**

Deprofesionalizarea instituțiilor statului – la toate nivelurile – a fost una dintre realitățile permanente cu care Ordinul s-a confruntat în cursul mandatului.

Această evoluție, vizibilă în administrația centrală și locală, la nivelul autorităților de reglementare și în instituțiile de specialitate, a generat o consecință directă pentru profesie: dificultatea purtării unui dialog profesional cu aceste instituții, în condițiile în care interlocutorii nu mai au, în multe cazuri, formarea sau experiența necesară pentru a opera cu termenii tehnici și procedurali ai domeniului.

Fenomenul este corelat cu politizarea sau feudalizarea instituțiilor, care ajung să nu mai acționeze în aplicarea unei politici publice asumate și în interesul public general. Două exemple emblematice ilustrează această tendință: concursurile de soluții pentru MNIR (București) și Platforma Rulmentul (Brașov), anulate discreționar chiar de către instituțiile care le inițiaseră și nereluate nici după decizii definitive ale unor instanțe de judecată, doar pentru că rezultatele nu corespundeau unor așteptări anume sau unor interese – altele decât cele definite în mod democratic și prin aport profesional de valoare la începutul demersurilor respective. Sunt cazuri inacceptabile.

Această fragilitate instituțională generează o lipsă de atractivitate cronică a instituțiilor statului pentru profesioniștii calificați. Există un deficit structural grav de personal specializat în autoritățile și instituțiile statului – în special arhitecți. În pofida evidențelor, schimbările legislative recente continuă să ignore problema deprofesionalizării funcției de arhitect-șef și a celei de arhitect în administrație, propunând în repetate rânduri modificări care ar fi defavorizat aceste funcții – inclusiv în cel mai recent proiect privind salarizarea personalului public. OAR a intervenit constant, alături de asociațiile reprezentative ale arhitecților-șefi, pentru a preveni adoptarea acestor modificări și pentru a susține o reșezare a regimului acestor funcții, în acord cu rolul lor fundamental pentru dezvoltarea urbanistică și arhitecturală armonioasă a localităților și teritoriului.

**D PLANUL
ECONOMIC**

Mandatul s-a suprapus peste un ciclu de creștere a sectorului construcțiilor, post-pandemie, susținut atât de măsurile fiscale stimulative cât și de un volum semnificativ de investiții, deopotrivă din zona privată și din cea publică – aceasta din urmă pusă în mișcare de începerea implementării PNRR – urmat de scăderi și variații determinate de măsurile imprevizibile și necorelate cu o politică sectorială adoptate de guvern.

Componenta 5 „Valul Renovării” a PNRR a generat un volum substanțial de proiectare în renovare energetică și consolidare seismică, dar cu condiționări procedurale care au pus profesia sub presiune: termene foarte strânse, plafoane de cost neadaptate inflației, dificultatea articulării cerințelor energetice cu valorile patrimoniale. Întârzierile României în absorbția fondurilor – și riscul pierderii unor tranșe – au planat ca incertitudine permanentă asupra portofoliilor de proiecte ale birourilor implicate.

Anul 2025 a marcat punctul de inflexiune al întregului mandat. La final de an electoral, epuizată după trei runde de alegeri și după anularea fără precedent a prezidențialelor din 2024, România a intrat într-o criză economică severă – generată de cumularea unui deficit bugetar record (peste 9% din PIB la finalul anului 2024), a presiunilor procedurii de deficit excesiv a Uniunii Europene și a riscului iminent de retrogradare a ratingului suveran la categoria „junk”. Răspunsul a constat într-o serie de măsuri abrupte de consolidare fiscală și bugetară, asumate prin angajarea răspunderii Guvernului în Parlament, cu impact direct și

disproporționat asupra sectorului construcțiilor și, prin extensie, asupra exercitării profesiei de arhitect. Două măsuri au avut consecințe imediate asupra economiei domeniului:

- Eliminarea facilităților fiscale de care beneficiase sectorul construcțiilor începând din 2018 – pachet legislativ care, timp de șase ani, oferise sectorului scutiri și reduceri specifice (impozit pe venit, CAS, CASS) menite să atenueze emigrația specialiștilor și să stabilizeze forța de muncă în domeniu. Arhitecții au fost incluși în categoria beneficiarilor acestor facilități. Anularea lor începând cu 1 ianuarie 2025 a avut un impact semnificativ asupra veniturilor arhitecților și, mai larg, asupra echilibrului economic al firmelor și birourilor de arhitectură, afectând capacitatea de a păstra angajații calificați, marja operațională a birourilor mici și mijlocii, dar și competitivitatea ofertelor pe piață.
- Majorarea TVA pentru locuințele noi de la 9% la 21%, cu intrare în vigoare la 1 august 2025, într-un salt brusc, cu efecte prelungite asupra sectorului, dar și asupra accesibilității locuințelor pentru categorii de cumpărători sau beneficiari cu posibilități financiare limitate.

Această inconstanță a sectorului a condus la o deteriorare a condițiilor reale ale muncii în construcții și în arhitectură. Pe parcursul intervalului, salariul minim brut în construcții a crescut cu 52%, în timp ce salariul minim net a crescut cu doar 15% – cu variații generate de eliminarea succesivă a scutirilor de taxe specifice sectorului. O creștere salarială netă sub nivelul inflației și al creșterii costurilor vieții, suficient cât să confirme o tendință îngrijorătoare: sectorul construcțiilor riscă să redevină neatractiv, după anii în care politicile fiscale dedicate îi conferiseră un grad de competitivitate pe piața muncii. Pentru profesia de arhitect, acest fenomen are consecințe directe: dificultatea menținerii echipelor de proiectare și de execuție, presiunea pe calificarea forței de muncă, riscul reluării emigrației specialiștilor – în special tineri – către piețele vest-europene.

E ERODAREA DEMOCRAȚIEI

Așa cum este de așteptat, fenomenul – descris mai sus în context internațional – se manifestă cu forță și pe plan intern, generând un cadru de acțiune dificil.

Această evoluție a democrației în România se manifestă în principal prin următoarele mecanisme:

- deturnarea deciziei politice sau administrative, împotriva argumentelor profesionale și în favoarea unor interese private;
- intensificarea presiunilor asupra presei și a societății civile care mai rezistă încă (analizele recente privind starea democrației arată o creștere a autocenzurii în mass-media și presiuni asupra jurnaliștilor și activiștilor civici);
- slăbirea statului de drept și a încrederii în alegeri – mai ales după anularea alegerilor prezidențiale în 2024;
- polarizarea și ascensiunea extremismului.

Această evoluție este reflectată și în clasamentele internaționale privind starea democrației – Democracy Index al The Economist Intelligence Unit, V-Dem Institute, Freedom House – care înregistrează deteriorări succesive ale scorurilor pentru România în perioada de referință.

Pentru OAR această criză a fost una dintre presiunile cele mai dificile, tocmai pentru că nu poate fi gestionată direct prin instrumentele tradiționale ale profesiei. Răspunsul a constat în consolidarea autorității instituționale a Ordinului, în asumarea unui rol public mai activ, în articularea unui discurs asupra spațiului public și a calității mediului construit ca infrastructură democratică, în cooperarea internațională (ACE, UIA) ca apărare a unui cadru profesional comun. Aceste direcții capătă, în lumina crizei democratice, o semnificație civică explicită.

F IMPACTUL ASUPRA PROFESIEI

În raport cu impactul asupra practicii profesionale a arhitecturii, asupra profesiei și profesioniștilor, contextul național a avut un impact considerabil, pe care îl putem structura pe următoarele coordonate:

- imprevizibilitatea cadrului legislativ – proiecte-cheie blocate ani de zile, ordonanțe de urgență adoptate în regim accelerat, asumări de răspundere, modificări succesive ale aceluiași text; profesia a operat constant într-un mediu de reglementare în mișcare;
- volatilitatea pieței, cu efecte directe asupra birourilor de arhitectură, în special a celor mici și mijlocii;
- provocarea autorității profesionale – discursul anti-instituțional, propunerile de dereglementare, presiunile populiste pentru relaxarea regimului de autorizare au obligat OAR să-și reafirme constant rolul de autoritate competentă, prin pozițiile publice, prin participarea la dezbateri, prin consolidarea cadrului intern.

3

PROVOCĂRILE MANDATULUI

Într-un astfel de context, o provocare serioasă este depășirea chiar a provocărilor cotidiene, care produc o permanentă deconectare de la prioritățile strategice și de la acțiunile de construcție. Această provocare este agravată și de limitările – pe alocuri severe – de capacitate internă necesară pentru desfășurarea la parametri optimi, sau pur și simplu desfășurarea, activităților planificate.

Asumarea întreprinderii unor actualizări și completări necesare la cadrul de reglementare intern și la mecanismul de finanțare a OAR a însemnat depășirea unor probleme complexe, atât din punct de vedere al organizării activităților respective, cât și ca gestionare a reacției eterogene și intense pe care acestea le-au generat. Ceea ce părea inițial o acțiune necesară, de gestiune curentă, a devenit o întreprindere cu multe complicații și cu un consum de resurse peste așteptări, care a determinat încetinirea sau reprogramarea activității pe alte paliere. De aceea, ceea ce de la începutul mandatului era evident – capacitatea limitată pentru a derula toate proiectele și acțiunile proiectate – a devenit o certitudine și o situație resimțită constant de întregul colectiv al OAR.

Instabilitatea politică accentuată a fost de asemenea una dintre dificultățile majore. Nu doar pentru perpetua schimbare a interlocutorilor, cât și pentru șansele de a introduce teme pe agendele de lucru mereu înghesuite și axate pe urgențe și proiecte cu rezultate rapide. Într-un astfel de cadru de colaborare proiectele mari, structurale, extrem de necesare, sunt greu de urmărit. Astfel, proiectul OAR de modificare a L. 184/2011 nu este încă pe agenda legislativă a ministerului de resort, iar Politica pentru arhitectură a României, anunțată întâi în 2022, a demarat doar recent, în 2026.

Principalul proiect legislativ al sectorului construcțiilor – CATUC – a pus de asemenea probleme în ceea ce privește apărarea principiilor și valorilor profesiei și determinarea includerii de mecanisme și prevederi favorabile profesiei.

Apărarea instrumentelor esențiale pentru dezvoltarea culturii profesionale și a culturii generale de arhitectură în societate este în joc chiar la finalul acestui mandat, când Timbrul arhitecturii se află din nou sub spectrul restructurării, într-un proces în care proiectul propus de legiuitor nu are nici o legătură cu realitatea și ignoră frontal realizările și valorile sistemului dezvoltat de OAR.

Provocările mandatului nu sunt însă doar reactive, ci există și o serie de provocări proactive, prin care ne-am propus să lansăm noi proiecte, să gândim noi instrumente și să creăm cadrul pentru ca profesia să-și poată împlini mai bine potențialul și să se dezvolte într-un cadru profesional matur. Se înscriu în această categorie provocări precum înființarea unui festival al profesiei, activat de școlile de arhitectură, în dialog cu toți actorii mediului construit – FAST; înființarea unei instituții la care profesia noastră a visat încă din primele momente în care punea bazele unei organizații care să o reprezinte – Muzeul de arhitectură, pe scurt MuzA; dezvoltarea unei platforme de dialog și de construcție în cadrul OAR, dedicată membrilor tineri, Forumul tinerilor arhitecți. Și nu în ultimul rând, Politica pentru arhitectură a României, un proiect necesar și îndelung așteptat, testat în 2011, anunțat și pregătit din nou în 2019, apoi din nou în 2022 și lansat acum în cadrul unui acord pentru prima dată formalizat cu ministerul de resort.

ORGANIZAȚIA

În intervalul 2022–2026, organizația a funcționat simultan ca structură administrativă, spațiu de reprezentare profesională și infrastructură de lucru pentru membrii săi. Evoluțiile prezentate în acest capitol trebuie citite în acest context: creșterea numerică a membrilor, consolidarea aparatului administrativ, actualizarea mecanismelor de conducere și extinderea parteneriatelor au fost răspunsuri la presiuni instituționale tot mai complexe, dar și la nevoia de maturizare internă a Ordinului.

1

DINAMICA ORGANIZAȚIEI

Organizația numără astăzi 12.069 de membri. Este un număr care spune ceva despre ce a reușit profesia să construiască instituțional în România, dar care ridică și întrebări pe care nu le putem evita: despre cât din această prezență se traduce în practică activă, despre cum se schimbă compoziția ei și ce înseamnă asta pentru organizație în mandatele care urmează.

Datele din această secțiune provin din Tabloul Național al Arhitecților și din Rapoartele SIOAR ale mandatului. Nu sunt o radiografie completă a profesiei, dar sunt cel mai bun instrument pe care îl avem pentru a înțelege cine suntem, în ce direcție mergem și unde ar trebui să fim mai atenți.

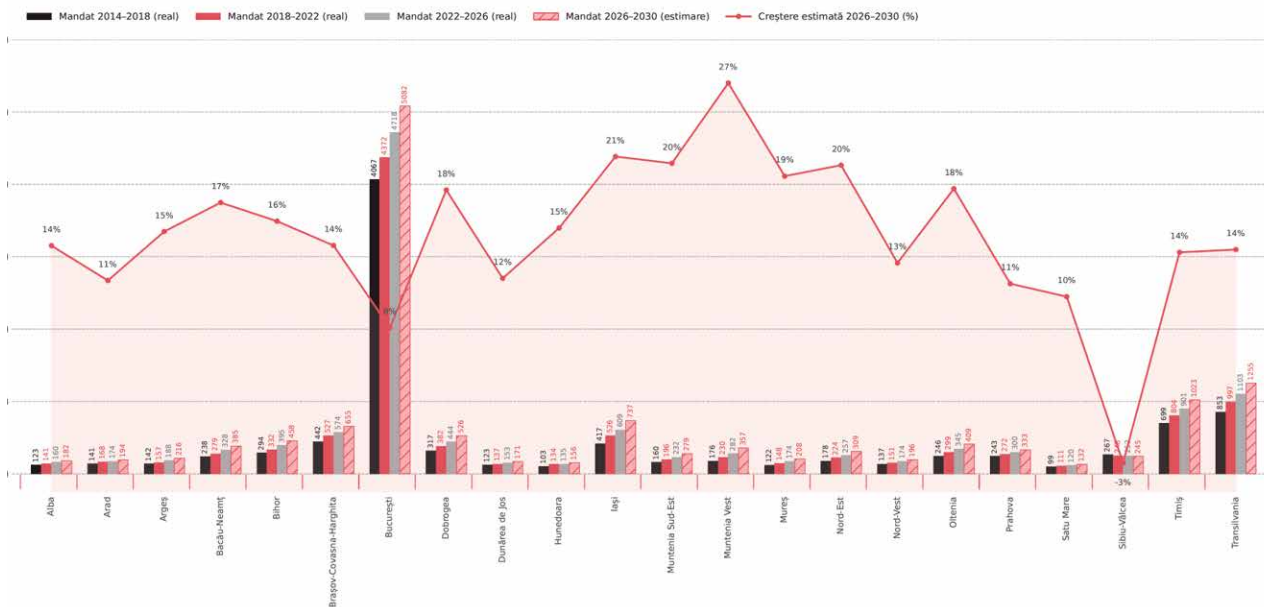
1.1 MEMBRII OAR

În cursul mandatului 2022–2026, organizația a crescut din punct de vedere numeric cu 1.136 de membri. Dinamica creșterii este temperată, mai scăzută decât în intervalul anterior, 2018–2022, când se înregistra de asemenea o creștere mai scăzută decât în intervalul precedent, 2014–2018.

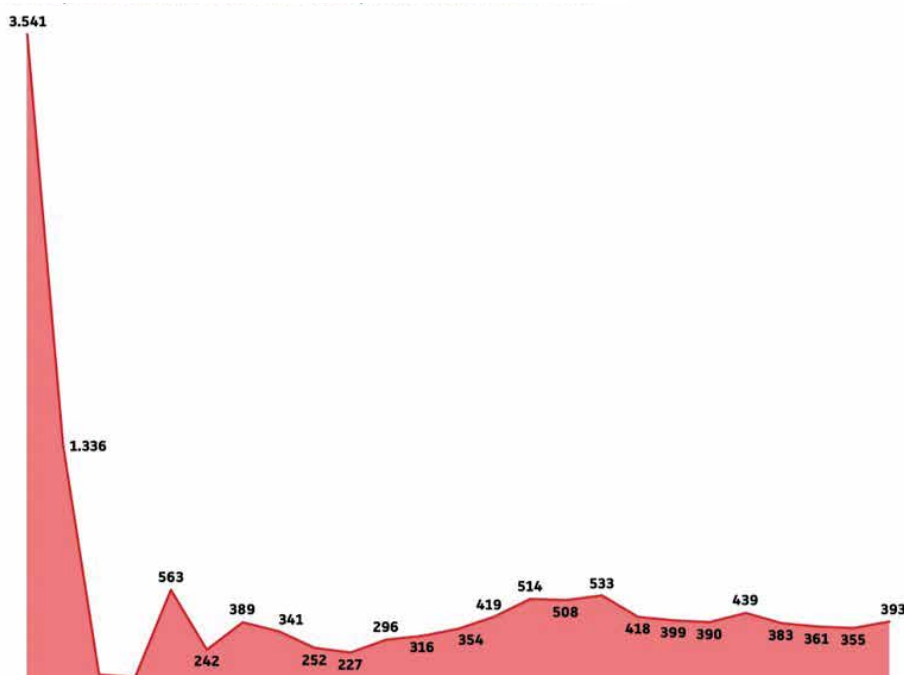
DINAMICA ORGANIZAȚIEI

Evoluție număr de membri OAR

Valori reale 2018-2026 și estimare pentru mandatul 2026-2030

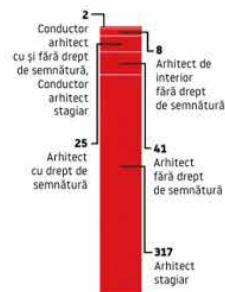

	2014-2018	2018-2022	2022-2026
creștere nominală	1.836	1.236	1.136
creștere procentuală	23,3%	12,7%	10,4%
total	9.697	10.933	12.069

393 membri înregistrați în 2025

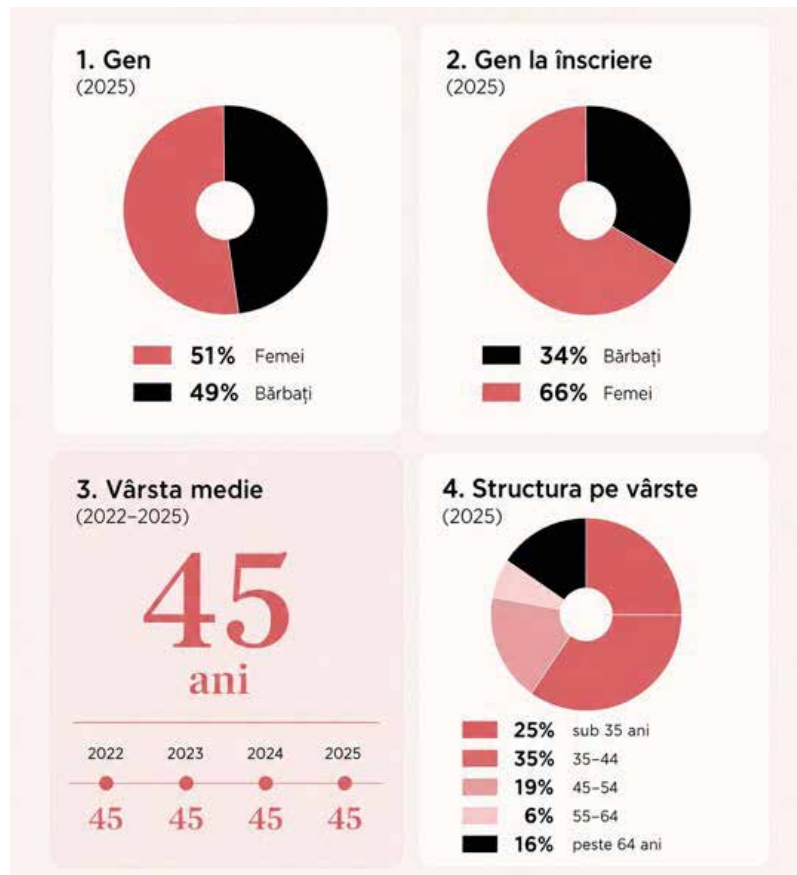
386 membri înregistrați în medie, anual*

*La calculul mediei nu au fost incluși

Evoluția numărului de membri înregistrați 2001-2025

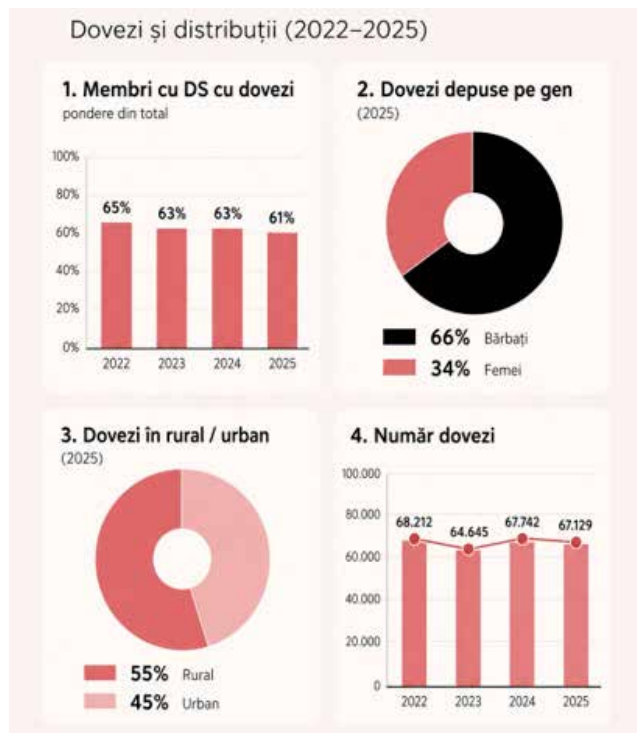
Pe parcursul celor patru ani, au intrat în organizație 379 de membri în 2022, 365 în 2023, 354 în 2024 și 393 în 2025, cu o medie anuală de 386 de membri înscriși. Structura intrărilor în 2025 arată că marea majoritate sunt arhitecți stagieri (317 din 393), ceea ce confirmă că fluxul principal de intrare în profesie rămâne cel format din absolvenții de arhitectură recent admiși la stagiul.

Structura membrilor OAR 2022-2025

Profilul demografic al organizației s-a modificat gradual pe parcursul mandatului. Vârsta medie a rămas constantă la 45 de ani, în ciuda afluxului consistent de tineri, ceea ce indică o structură deja echilibrată între generații. Segmentul 35-44 ani a ajuns la 35% din total, depășind ca pondere categoria sub 35 de ani (25%), care era dominantă la începutul perioadei de referință. Categoria peste 64 de ani, la 16%, rămâne semnificativă.

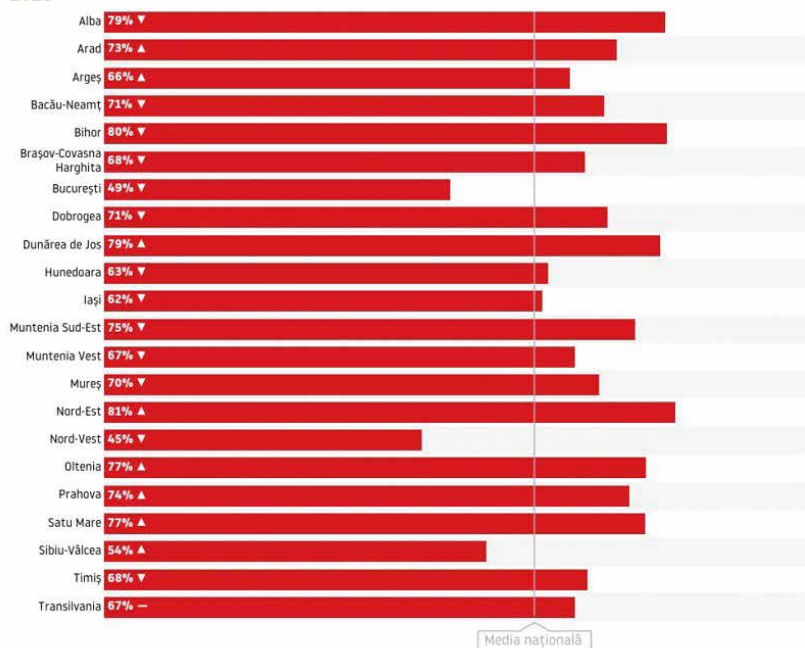
Distribuția de gen a atins paritatea în cursul mandatului: dacă în 2022 bărbații reprezentau 51% din total, în 2025 femeile au depășit ușor echilibrul, ajungând la 51%. Tendința este mai vizibilă la nivelul noilor intrări: 66% dintre arhitecții înscriși în 2025 sunt femeile, față de 34% bărbați. Aceasta nu este o noutate a mandatului, ci o tendință structurală în curs de consolidare, cu implicații care vor deveni mai vizibile în mandatele următoare.

Dovezi și distribuții 2022-2025

Rata membrilor cu drept de semnătură care au solicitat cel puțin o dovadă de luare în evidență a scăzut ușor în cursul mandatului, de la 65% în 2022 la 61% în 2025. Aceasta continuă un trend descendent care a început în 2021 (74%) și semnaleză că un număr tot mai mare de membri cu drept de semnătură activ nu solicită dovezi, fără ca acest lucru să fie explicat exclusiv prin dinamica pieței. Variațiile regionale sunt considerabile: filialele Nord-Est și Bihor înregistrează 81% și respectiv 80% rate de activitate, în timp ce Nord-Vest (45%) și București (49%) rămân semnificativ sub media națională. Numărul total de dovezi depuse s-a stabilizat în jurul a 67.000 anual, după scăderile din 2022 și 2023.

Ponderea membrilor (cu drept de semnătură și cu cotizația plătită) care au depus dovezi în 2025

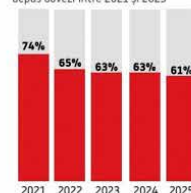

61%

dintre membrii OAR cu drept de semnătură au depus dovezi în 2025

Filialele Nord-Est și Bihor prezintă cele mai mari ponderi de membri cu drept de semnătură care au depus dovezi (81%, 80%), urmate în contrast puternic cu Nord-Vest (45%) și București (49%). Media națională este 61%, în scădere cu 2% față de anul 2024.

Evoluția ponderii membrilor care au depus dovezi între 2021 și 2025

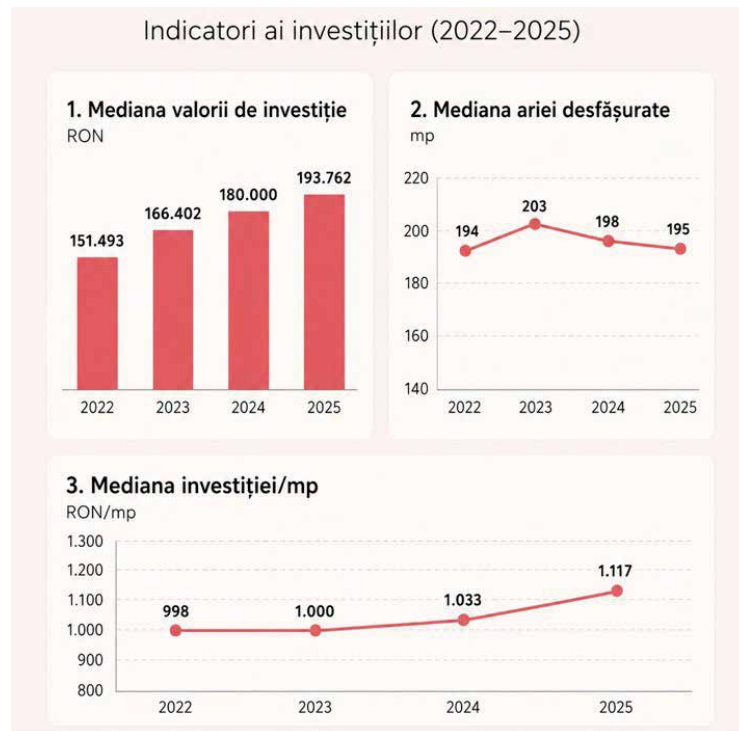

Comparație cu 2024

▼ Scădere ▲ Creștere
— Fără modificări

*Tip membru: Arhitect cu drept de semnătură / Arhitect cu drept de semnătură temporar (ocazional) / Conducător arhitect cu drept de semnătură ** Stare cotizație: Nesuspendat

Ponderea membrilor care au solicitat dovezi în 2025, pe filiale

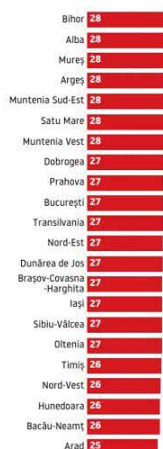

Indicatori ai investițiilor 2022–2025

Datele despre proiectele înscrise în SIOAR arată o creștere constantă a valorii mediane a investițiilor declarate: de la 151.493 RON în 2022 la 193.762 RON în 2025, ceea ce reprezintă o creștere de 28% pe durata mandatului. Valoarea mediană pe metru pătrat a urmat același trend, de la 998 RON/mp la 1.117 RON/mp. Suprafața mediană a proiectelor a rămas relativ stabilă, în jurul a 195-203 mp, ceea ce sugerează că valoarea mai mare nu vine dintr-o creștere a dimensiunii proiectelor, ci dintr-o ajustare a costurilor de construcție. Distribuția geografică a dovezilor arată că 55% sunt înregistrate în mediul rural, o tendință stabilă din 2020 și care ridică întrebări despre capacitatea profesiei de a acoperi uniform teritoriul.

317
arhitecți stagieri înscrși în
2025

27
vârsta medie a stagiarilor

Comparație cu 2024
▼ Scădere ▲ Creștere
— Fără modificări

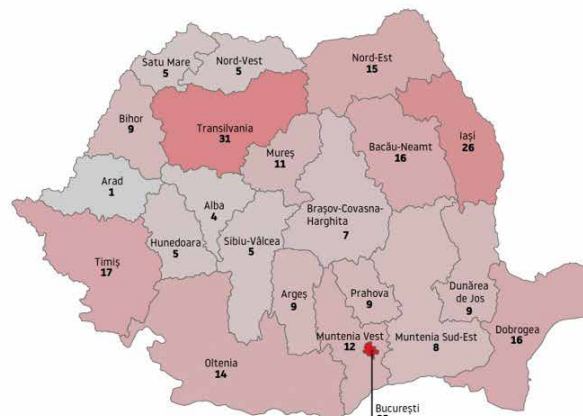
Distribuția arhitecților stagieri înscrși în 2025

Distribuția arhitecților stagieri în funcție de gen

Distribuția la nivel de filiale a arhitecților stagieri

Distribuția stagiarilor înscrși în 2025, pe filiale și pe gen

O notă aparte merită arhitecții stagiaari: în 2025 s-au înscris 317, cu vârsta medie de 27 de ani și cu 69% femei, distribuiți în toate filialele. Această populație este rezerva imediată a profesiei și profilul ei demografic anunță o transformare mai accelerată a compoziției organizației în mandatele care urmează.

1.2 ARHITECȚII DE INTERIOR

Statutul arhitectului de interior în cadrul Ordinului Arhitecților din România a fost stabilit prin Legea nr. 184/2001, republicată, care la art. 4 alin. (3) reglementează titlul de arhitect de interior pentru absolvenții cu diplomă obținută în specializarea arhitectură de interior la o instituție acreditată de învățământ superior din România, iar la art. 11 alin. (1) prevede că „proiectele de arhitectură de interior pentru materializarea cărora legea impune obținerea autorizației de construire pot fi semnate și de către un arhitect de interior cu drept de semnătură”. Pe baza acestor prevederi, OAR a întreprins, începând cu anul 2017, demersurile de primire a arhitecților de interior în organizație, în cadrul unei secțiuni dedicate a Tabloului Național al Arhitecților.

În mandatul 2022-2026, această dimensiune a profesiei a continuat să se consolideze. ROF 2025 a clarificat cadrul aplicabil arhitecților de interior: stagiul profesional poate fi efectuat sub îndrumarea unui arhitect cu drept de semnătură sau, prin excepție specifică introdusă în noua formă a regulamentului, sub îndrumarea unui arhitect de interior cu drept de semnătură cu practică de minimum 5 ani (art. 74 alin. 3); arhitecții de interior sunt înscrși distinct în Tabloul Național al Arhitecților, în secțiunea a 4-a a Părții I (art. 58); iar evaluarea pentru acordarea dreptului de semnătură se realizează de către o comisie formată din arhitecți cu drept de semnătură, numită de Consiliul național (art. 83 alin. 2).

Provocarea principală a întregii perioade, încă nesoluționată pe parcursul mandatului, a rămas precizarea exactă a ariei de competență legală a arhitectului de interior – adică definirea explicită a categoriilor de lucrări de arhitectură de interior care necesită autorizație de construire și pentru care arhitectul de interior poate să-și asume responsabilitatea profesională și legală în mod independent. În absența acestei delimitări normative clare, dreptul de semnătură al arhitectului de interior funcționează în continuare cu un grad de ambiguitate, lăsând loc atât unor interpretări restrictive.

Soluționarea de fond a acestei probleme va veni prin Codul Amenajării Teritoriului, Urbanismului și Construcțiilor (CATUC). În cursul anului 2025, problematica arhitecților de interior a fost abordată în cadrul discuțiilor pe marginea proiectului CATUC, iar amendamentele promovate de OAR au fost acceptate. Aceste amendamente urmează să stabilească, în corpul legii, aria de competență legală a arhitectului de interior – categoriile de lucrări de interior care fac obiectul autorizării și pentru care arhitectul de interior va putea semna independent documentațiile tehnice. Pe baza acestei delimitări legale clare, Ordinul va putea iniția, în mandatul următor, acordarea efectivă a dreptului de semnătură arhitecților de interior într-un cadru procedural

complet și fără ambiguități. OAR a urmărit constant, prin pozițiile sale publice asupra CATUC, ca această componentă să fie tratată în mod coerent cu logica profesiilor reglementate și cu specificul activității de proiectare de arhitectură de interior.

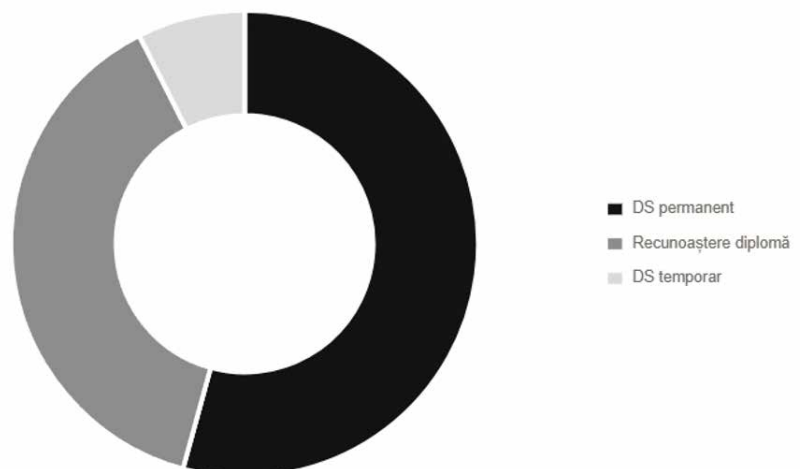
1.3 MOBILITATEA ARHITECȚILOR

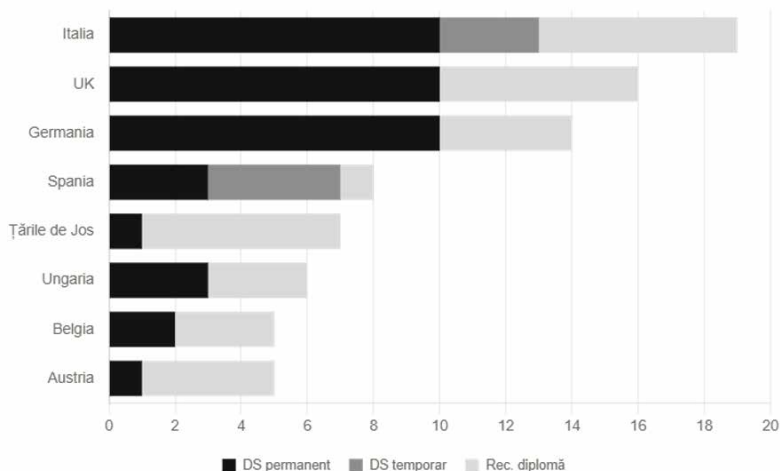
Recunoașterea calificărilor: Comisia Națională pentru Recunoașterea Calificărilor (CNRC) este instrumentul prin care OAR aplică prevederile directivelor europene privind libera circulație a profesioniștilor și recunoaște diplomele de arhitectură obținute în afara României, respectiv dreptul de semnătură pentru arhitecții formați în alte state. Funcția pare strict tehnică, dar mandatul a confirmat că ea este și un indicator al felului în care profesia se construiește astăzi în România, prin formarea unei părți semnificative a noilor arhitecți români în străinătate.

În intervalul 2022 - martie 2026, CNRC a analizat 100 de dosare, dintre care 94 au fost aprobate. Dosarele neaprobate sau aflate în analiză la momentul raportării reprezintă 6% din total și includ situații care au necesitat completări sau măsuri compensatorii. Distribuția pe tipuri de solicitări este următoarea:

- 51 de dosare pentru recunoașterea dreptului de semnătură permanent;
- 7 dosare pentru recunoașterea dreptului de semnătură temporar;
- 36 de dosare pentru recunoașterea diplomei de arhitectură obținute în străinătate.

Activitatea s-a desfășurat în cincisprezece sesiuni distribuite uniform pe parcursul mandatului, cu o medie de trei-patru sesiuni anual. Sesiunea cu cel mai mare volum a fost martie-aprilie 2025, cu 13 dosare analizate. Numărul de solicitări a rămas relativ constant, fără variații care să indice tendințe semnificative de creștere sau scădere.

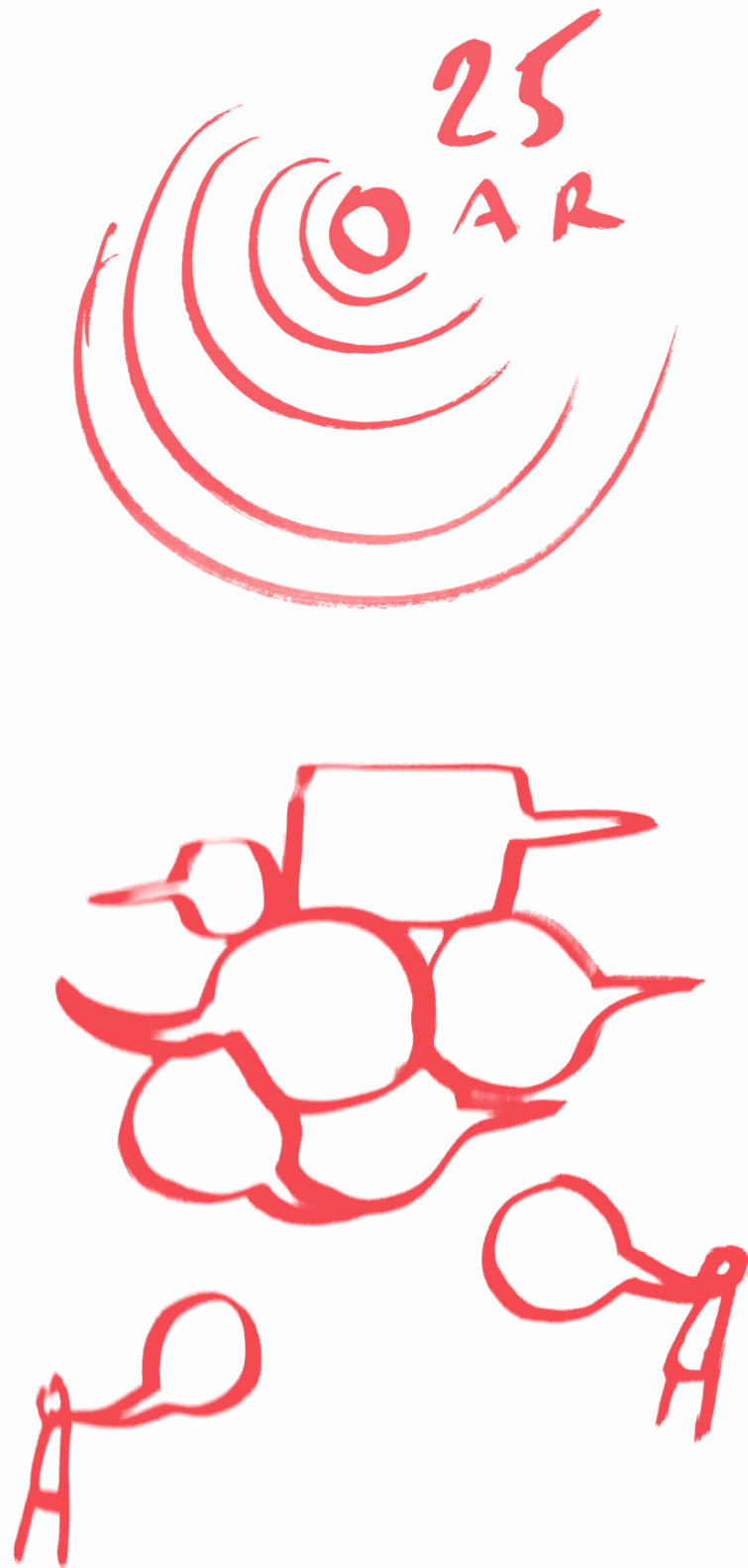

Distribuția pe țări: Candidații analizați în această perioadă provin din 16 țări. Cea mai mare reprezentare vine din Italia (19 candidați, 20,2%), Marea Britanie (16 candidați, 17,0%) și Germania (14 candidați, 14,9%), urmate de Spania, Țările de Jos, Ungaria, Belgia și Austria. Această distribuție corespunde, cu o singură excepție notabilă, polurilor academice europene cu cea mai puternică atracție pentru studenții români. Excepția este Țările de Jos, a cărei prezență consistentă în clasament reflectă popularitatea în creștere a TU Delft și a programelor sale.

O observație de fond: Datele CNRC din mandat confirmă un fenomen care depășește cadrul strict administrativ al recunoașterii calificărilor. Majoritatea solicitanților sunt cetățeni români care au efectuat studiile de arhitectură în străinătate și care se întorc, temporar sau definitiv, pentru a-și exercita profesia în România. CNRC funcționează, în consecință, în primul rând ca poartă de reintegrare profesională, nu ca filtru pentru arhitecți străini care doresc să profeseze aici.

Această realitate ridică o întrebare care va trebui așezată în atenția mandatelor viitoare. Numărul de arhitecți români formați la TU Delft, Politecnico di Milano, TU Wien, ENSA Paris-Belleville, UCL sau TU München este suficient de mare cât să configureze o componentă structurală a profesiei, nu o anomalie. Aceștia aduc cu ei metodologii, vocabulare profesionale și standarde de practică distincte de cele formate în școlile românești. Recunoașterea formală a calificării rezolvă latura juridică a întoarcerii. Integrarea în viața profesională, în cultura ordinului, în dialogul intern al breslei este trebuie privită ca o necesitate și o oportunitate, care nu cade exclusiv în sarcina CNRC, dar pe care activitatea comisiei o face vizibilă.

CIFRE SINTETICE:	
Indicator	Valoare
Total dosare analizate	100
Dosare aprobate	94
Drept de semnătură permanent	51
Drept de semnătură temporar	7
Recunoaștere diplomă	36
Țări de proveniență	16
Sesiuni desfășurate	15

2 FORURILE DE CONDUCERE

Organizarea și funcționarea Ordinului Arhitecților din România sunt asigurate de patru foruri de conducere, cu rol reprezentativ, de decizie și de control: Conferința națională – for de conducere superior și de control al Ordinului, constituită din membrii delegați ai filialelor teritoriale și întrunită, în formă ordinară, o dată la patru ani; Consiliul național – instanța reprezentativă care asigură conducerea Ordinului între Conferințele naționale, întrunit, de regulă, trimestrial; Colegiul director – structura care coordonează activitatea curentă a Ordinului, formată din președinte, cinci vicepreședinți și trezorer, întrunită, de regulă, lunar; și președintele, care reprezintă Ordinul în relațiile sale instituționale și coordonează întreaga sa activitate. Persoanele alese în Consiliul național, în Colegiul director sau ca președinte al Ordinului au mandat de patru ani și nu pot exercita mai mult de două mandate consecutiv. Această arhitectură instituțională asigură deopotrivă reprezentativitatea profesiei, continuitatea deciziei și separarea funcțiilor între dezbateri democratice și execuție operațională. Capitolele care urmează prezintă activitatea fiecăruia dintre cele patru foruri pe parcursul mandatului 2022–2026.

2.1 CONFERINȚA NAȚIONALĂ

Conferința națională ordinară se întrunește o dată la patru ani și este, totodată, ocazia alegerii forurilor de conducere – președintele Ordinului, Consiliul național, Comisia de cenzori, Comisia națională de disciplină – pentru mandatul următor. Conferința națională extraordinară poate fi convocată ori de câte ori situația o impune, pentru luarea unor decizii care depășesc competența celorlalte foruri. În mandatul 2022–2026, Consiliul național a convocat o Conferință națională extraordinară, desfășurată în zilele de 14 și 15 iunie 2025, dedicată analizei și adoptării modificărilor și actualizărilor la cadrul intern de reglementare al Ordinului – proces prezentat separat (v. cap. II.4). Conferința națională ordinară a prezentului mandat, programată pentru 20–21 iunie 2026, marchează încheierea ciclului 2022–2026 și deschiderea celui următor.

2.2 CONSILIUL NAȚIONAL

Consiliul național (CN) s-a întrunit în perioada iulie 2022 - mai 2026 de 22 de ori, în 17 ședințe ordinare și 5 ședințe extraordinare și a emis un număr de 129 de hotărâri care reglementează operațional activitatea organizației și au impact asupra activității profesionale a arhitecților. Hotărârile adoptate de CN s-au referit în principal la următoarele:

Inițiative și proiecte strategice – Transmiterea proiectului OAR pentru modificarea L. 184/2001 către ministerul de resort, pentru inițiativă legislativă; Înființarea Muzeului de Arhitectură (MuzA) și demararea proiectului pregătitor – etapa I (concurs pentru selectarea echipei și a programului curatorial) și etapa II (implementare-pilot, 2026–2030);

Numiri și alegeri în foruri și comisii – Alegerea Colegiului director și stabilirea domeniului de activitate coordonat de fiecare membru; Constituirea grupurilor de lucru, extinderea

mandatului și prelungirea duratei de activitate; Completarea grupului de experți pentru alcătuirea comisiilor de selecție în cadrul apelurilor de finanțare prin Timbrul arhitecturii; Desemnarea reprezentanților în grupurile de lucru ale organizațiilor internaționale din care OAR face parte;

Acte de reglementare – Aprobarea desfășurării sesiunilor anuale de finanțare din Timbrul arhitecturii;

Disciplină – Aplicarea sancțiunilor de suspendare a dreptului de semnătură sau, după caz, suspendarea calității de membru (4 hotărâri);

Financiar – Aprobarea bugetelor anuale de venituri și cheltuieli; aprobare modificare taxă de interviu pentru acordarea dreptului de semnătură.

Consiliul național a convocat Conferința națională extraordinară dedicată actualizării și modificării cadrului de reglementare intern al organizației și a stabilit materialele finale ale Conferinței extraordinare. De asemenea, a convocat Conferința națională ordinară de alegeri, programată pentru 20-21 iunie 2026.

În ultima ședință a acestui mandat, programată pentru data de 25 mai, Consiliul are responsabilitatea de a stabili materialele finale supuse Conferinței naționale spre aprobare.

Componența Consiliului național al Ordinului Arhitecților din România, 2022–2026:

nume prenume	filiala	nume prenume	filiala
Ababei Dan	Bacău-Neamț	Ivănescu Emil	București
Abulil Raida	Arad	Kalamár Soma-Gyorgy	Nord-Vest
Aleseei Ioana	Transilvania	Leric Alexandru-Lucian	Arad
Andreșan Florin Dan	Nord-Vest	Maier Daniela	Transilvania
Baciu Smaranda	București	Manole Andrei Florin	Nord-Est
Bâlici Ștefan	București	Mardare Alexandru-Cristian	Dobrogea
Barna Nicolae Cristian	Hunedoara	Marghioala-Dragomir Ștefan	Oltenia
Berescu Cătălin	București	Matei Mihai	Transilvania
Berszan Ruxandra Carmen	Brașov-Covasna-Harghita	Meliță Irina	București
Beșteleu Vlad	Oltenia	Militaru Adrian Alin	Muntenia Sud-Est
Birtum Beatrice	Iași	Mirci-Dănicar Ioan	Hunedoara
Blidariu Cristian Tiberiu	Timiș	Mitru Petre Mihai	Nord-Vest
Bodnar Cristian-Florin	Iași	Miu Cristina Maria	Sibiu-Vâlcea
Bondrea Alexandru-Mihai	Prahova	Moiceanu Marian	București

Buhociu Dragoș Horia	Dunărea de Jos	Morărescu Cosmin	Transilvania
Burileanu-Tellman Daniel-Johannes	Timiș	Munteanu Mihail	București
Chițimuş Ștefan	Muntenia Sud-Est	Murgu Ovidiu-Mihai	Iași
Constantinescu Dragoș-Olt	București	Neamțu Constantin (retras)	Bacău-Neamț
Cosoreci Nicolae-Florin	Satu Mare	Negrău Daniel-Laurian	Arad
Crăciun Vasilică	Dunărea de Jos	Nemes Karoly Imre	București
Crețu Cătălin Bogdan	Bacău-Neamț	Nemțeanu Ruxandra	București
Crișan Marcel Dan	Transilvania	Oprea Cristian Daniel	Brașov-Covasna-Harghita
Csomortanyi Adela-Maria	Bihor	Oprea Dragoș	Brașov-Covasna-Harghita
Curteanu Bogdan	Iași	Panaït Daniel	Bihor
Dalya Coloman	Bihor	Pandele Andreea Roxana	Prahova
Demeter-Lowe Silvia Svetlana	Brașov-Covasna-Harghita	Pănescu Eugen	Transilvania
Diaconu Florin	Brașov-Covasna-Harghita	Paraschiv Dan-Felix	Sibiu-Vâlcea
Didă Mirela	Dobrogea	Pârvuleț Mihai	Bihor
Dobre Eugeniu-Paul (retras)	Muntenia Vest	Pintea Silvia-Mihaela	București
Domșa Dan Ștefan Feliciu	Transilvania	Popa Emil	Prahova
Dordea Dragoș Mihai	Argeș	Popa Silviu Adrian	Bihor
Dracea Razvan Ioan	Brașov-Covasna-Harghita	Popiniuc Mihaela	Iași
Drăgan Dragomir	Timiș	Preda Silviu-Alexandru	Argeș
Dumitrașcu Sorin	Oltenia	Raus Adriana	Mureș
Dumitrescu Adrian Florentin	Prahova	Răuță Radu Alexandru	Argeș
Farkas Endre-Lehel	Mureș	Roncea Corina Monica	Nord-Est
Fenyó Andrei Ladislau	București	Roșca Emil	București
Florea Dan	Bacău-Neamț	Sertis Alexandru-Victor	Oltenia
Găvozdea Lucian-Alexandru	Sibiu-Vâlcea	Șimon Ciprian	Transilvania
Geliman Alexandru Vasile	Bacău-Neamț	Stanciu Maria-Iulia	București

FORURILE DE CONDUCERE

Gheorghescu Adriana-Maria	Alba	Stănescu Emil	Muntenia Vest
Gheorghită Constanța Carmina	Iași	Suhov Anca	Dobrogea
Gherman Alin-Gabriel	Alba	Sumanariu Alexandru	Iași
Ghiță Vlad Mihai	Oltenia	Tinu Alexandru	Muntenia Sud-Est
Gyure-Rotariuc Noemi-Andrea	Satu Mare	Toader Yvonne	București
Haralamb Constantin	Nord-Est	Trandafir Cătălin Marian	Transilvania
Hărmănescu Mihaela	București	Ungureanu Rodica	Dobrogea
Hasnaș Dorothe-Marina	București	Voicu Vlad Alexandru (decăzut)	Prahova
Ianchiș Flavius Adrian	Brașov-Covasna-Harghita	Zerva Adrian-Emilian	București
Isăcescu Ramona	Muntenia Vest	Zotescu Robert Eugen	București
Isacov Mihai	Dobrogea		

Pe durata mandatului au demisionat două persoane, din motive medicale, iar o persoană și-a pierdut calitatea de membru al Consiliului național ca urmare a aplicării unei sancțiuni disciplinare.

Prezența la ședințele Consiliului național a fost următoarea:

	1	2	3	4	5	6	7
	trim. 1	trim. 1	trim. 1	trim. 1	extra 1	extra 2	extra 3
2022			86	67	85	76	-
2023	71	72	83	70	-	-	-
2024	65	70	70	71	-	-	-
2025	61	61	67	58	72	67	69
2026	99	-	-				

În medie, pe durata întregului mandat, prezența înregistrată la ședințele Consiliului național a fost de 72 membri din totalul de 101.

22 ȘEDINȚE TOTALE	17 ȘEDINȚE ORDINARE	5 ȘEDINȚE EXTRAORDINARE	129 HOTĂRĂRI EMISE TOTAL	5,9 MEDIA HOTĂRĂRI / ȘEDINȚĂ
-----------------------------	-------------------------------	-----------------------------------	------------------------------------	--

* Întâlnirile de lucru ale CN au fost găzduite, succesiv, de spații reprezentative pentru arhitectura din România, clădiri istorice, unele protejate cu titlu de monument istoric, sau clădiri noi apreciate și recunoscute pentru calitatea arhitecturală - de exemplu Expoziția-depozit Leviathan de la Muzeul Național de Artă Contemporană (arhitectură Raluca Vișinescu, Ioana Maria Marin; concept Călin Dan), Biserica anglicană din București (Victor Stephanescu), Cazinoul din Constanța (Daniel Renard), Cantina veche a Politehnicii din Timișoara, astăzi ARChA (Duiliu Marcu; conversie Diana Giurea, Cristian Blidariu, Cătălina Bocan) - ca gest de recunoaștere și promovare a arhitecturii valoroase și de omagiere a arhitecților care au contribuit la calitatea mediului construit în România.

**2.3 COLEGIUL
DIRECTOR**

Structură executivă, cu activitate continuă, care identifică și stabilește măsuri pentru a îmbunătăți activitatea organizației și care monitorizează inițiativele strategice, activitatea administrativă și grupurile de lucru.

În mandatul 2022–2026, Colegiul director a avut următoarea componență și următoarele atribuții, stabilite în cadrul primei ședințe a Consiliului național de după alegeri:

Dan-Felix Paraschiv	vicepreședinte	Cultură profesională	FT Sibiu-Vâlcea
Mihaela Hărmănescu	vicepreședinte	Legislație și reglementare	FT București
Cristian Blidariu	vicepreședinte	Educație și pregătire profesională	FT Timiș
Cristian Oprea	vicepreședinte	Transformare digitală	FT Brașov-Covasna-Harghita
Beatrice Birtum	vicepreședinte	Practică profesională	FT Iași
Soma Kalamár	trezorier		FT Nord-Vest

Activitatea membrilor Colegiului director cuprinde, fără a se limita la acestea: studiul și pregătirea documentelor supuse dezbaterii; participarea la ședințele statutare și informale ale Colegiului director și ale celorlalte foruri de conducere; pregătirea și coordonarea activității grupurilor de lucru; participarea la întâlniri instituționale cu reprezentanți ai autorităților statului – Parlament, ministere, instituții centrale; și coordonarea proiectelor derulate de OAR pe parcursul mandatului.

În perioada de elaborare a documentelor de reglementare internă actualizate și modificate și apoi în perioada de pregătire a desfășurării Conferinței naționale extraordinare, membrii Colegiului director au avut o activitate intensă - atât prin grupurile de lucru pe care le-au coordonat, cât și în cadrul activităților de comunicare, prezentare și dezbateri, desfășurate atât la sediul OAR și în ședințe online, cât și în teritoriu, prin întâlniri directe cu membrii filialelor teritoriale.

Pe durata mandatului, Colegiul director a adoptat 460 de hotărâri, în conformitate cu atribuțiile conferite prin regulament. Distribuția pe ani este următoarea:

an	hotărâri
2022	78
2023	88
2024	110
2025	129
2026	55
total	460

Hotărârile au privit, tematic, următoarele direcții principale:

- **reglementare internă și organizare:** avize pentru aprobarea Consiliului național, regulamente, Codul deontologic, Codului de procedură privind activitatea jurisdicțională a comisiilor de disciplină, metodologii, numiri în comisii, organizarea Conferințelor naționale, introducerea votului electronic;
- **cadrul economic și financiar:** cotizații, bugete anuale, audit, ajutoare sociale;
- Timbrul arhitecturii și platformele digitale ale organizației – metodologii pentru timbru, contractarea platformei pentru timbru, burse Timbrul arhitecturii, studii de impact al proiectelor finanțate prin timbru, dezvoltarea SIOAR și a modulelor SIC;
- **cercetare, studii și formare profesională continuă:** studii privind piața proiectării, cercetări, chestionare internaționale, cursuri DPC, burse pentru studenți;
- **parteneriate și relații internaționale:** acorduri de colaborare, reprezentare în forurile profesionale europene și internaționale.

Cele mai importante proiecte pe care Colegiul director le-a inițiat și înaintat spre aprobare Consiliului național au fost:

proiect	partener / consultant
SIOAR	BPC Software
SIC - Completare	IMAS
SIC - Intervenții clădiri patrimoniu	IMAS
SIC - Extindere specialități	IMAS
TA - Platforma pentru finanțări	
TA - Studiul de impact al finanțărilor acordate prin TA	Cristina Văileanu, Raluca Iacob, Ioana Cecălășan
TA - Website cultural.oar.archi	Daniel & Andrew
Studiul privind profesia - arhitecți practicanți	Encore Research
Studiul privind profesia - arhitecți în administrație	Encore Research
Studiul privind activitatea economică CAEN 7111	IMAS

Activitatea de coordonare a grupurilor de lucru formate în cadrul Consiliului național a condus la elaborarea unor documente importante, dintre care:

document	responsabil
Regulamentul de organizare și funcționare a Ordinului Arhitecților din România	Mihaela Hărmănescu
Regulamentul-cadru privind înființarea, organizarea și funcționarea filialelor teritoriale ale Ordinului Arhitecților din România	Mihaela Hărmănescu
Codul deontologic al profesiei de arhitect	Dan-Felix Paraschiv
Sistemul de cotizații și taxe - actualizare	Soma Kalamár

Regulamentul privind votul electronic în cadrul OAR	Cristian Oprea
Procedură privind programul „Burse pentru tineri arhitecți”	Cristian Blidariu
Metodologia de aprobare a activităților/ evenimentelor de Dezvoltare Profesională Continuă	Cristian Blidariu
Metodologie privind finanțarea programelor culturale de tip anuală, bienală, trienală de arhitectură	Beatrice Birtum

2.4 PREȘEDINTELE

În exercitarea atribuțiilor prevăzute de Regulamentul de organizare și funcționare al Ordinului Arhitecților din România, activitatea președintelui pe parcursul mandatului 2022-2026 s-a structurat pe patru direcții principale: strategică, executivă, de reprezentare și de relație cu filialele și cu membrii.

Direcția strategică s-a articulat în jurul Obiectivelor de mandat asumate în 2022, document programatic care a orientat deciziile majore ale conducerii. În acest cadru, președintele a propus Consiliului național componența Colegiului director, urmare a unui apel adresat membrilor CN – formă menită să asigure deopotrivă reprezentativitate și capacitate de execuție, prin constituirea unei echipe care să acopere întreg spectrul de activități ale Ordinului. Pe parcursul mandatului au fost inițiate succesiv proiectele menite să conducă la atingerea obiectivelor asumate: actualizarea cadrului intern de reglementare (ROF, Cod deontologic), dezvoltarea instrumentelor de raportare (SIOAR, SIC) și a platformelor digitale, precum și proiectele noi – Festivalul profesiei (FAST), Muzeul de Arhitectură (MuzA), Forumul tinerilor arhitecți și relansarea Politicii pentru arhitectură a României.

Direcția executivă a constat în coordonarea activității Ordinului prin convocarea, stabilirea ordinii de zi și conducerea ședințelor Colegiului director și ale Consiliului național, urmărirea ducerii la îndeplinire a hotărârilor adoptate, semnarea actelor forurilor de conducere, ordonanțarea cheltuielilor bugetare și plata cotizațiilor către organisme naționale și internaționale la care OAR este parte. Tot aici s-au înscris coordonarea grupului de lucru al președinților filialelor teritoriale – reunit trimestrial și ori de câte ori a fost nevoie, pentru asigurarea coerenței între nivelul central și cel teritorial – și pregătirea Conferinței naționale extraordinare din iunie 2025, precum și a Conferinței naționale care încheie prezentul mandat.

Direcția de reprezentare și relație instituțională a presupus reprezentarea Ordinului în raporturile cu autoritățile publice centrale și locale, cu instituțiile partenere, cu organisme profesionale internaționale și cu partenerii cu care OAR a încheiat convenții, contracte și protocoale pe parcursul mandatului. În exercitarea rolului de reprezentant legal în relația cu angajații, președintele a emis deciziile privind raporturile contractuale de muncă și organizarea aparatului administrativ – asigurând cadrul de funcționare al echipei Casei Mincu, sprijin operațional indispensabil pentru toate activitățile Ordinului.

Direcția de relație cu filialele și cu membrii a constituit o dimensiune permanentă a mandatului, materializată în prezența directă, pe teren, în comunitățile teritoriale ale profesiei. Pe parcursul celor patru ani, președintele a organizat întâlniri în filiale, dedicate în special pregătirii actualizării cadrului normativ intern – proces care a presupus o consultare extinsă a corpului profesional înaintea adoptării ROF 2025, a Regulamentului-cadru al filialelor și a Codului deontologic 2025. La acestea s-au adăugat participările la principalele evenimente ale filialelor – anuale și bienale, conferințe, expoziții, premii de arhitectură, lansări de publicații – ocazii în care președintele a asigurat prezența instituțională a Ordinului central în spațiile de manifestare a profesiei din întreaga țară și a întreținut un dialog direct cu membrii.

Conferința Națională Extraordinară (București, 2025)

3 GRUPURILE DE LUCRU

Conform art. 37 din ROF 2025, grupurile de lucru sunt structuri care elaborează documente supuse avizării Colegiului director, urmând ca, după avizare, acesta să le supună aprobării Consiliului național. Grupurile de lucru se formează prin libera adeziune a membrilor, în baza hotărârii Consiliului național, prin care se stabilesc componența, misiunile și perioada pentru care funcționează. Ele sunt coordonate de vicepreședinții Ordinului, fiecare în domeniul stabilit prin hotărârea Consiliului național, conform structurii prevăzute la art. 36 alin. (3). Prin acest mecanism, grupurile de lucru asigură canalul principal de elaborare a propunerilor tehnice și procedurale ale Ordinului, valorificând expertiza membrilor și pregătind deciziile care urmează a fi adoptate de forurile statutare. În cazul Grupului de lucru al Președinților filialelor teritoriale, reglementat distinct prin art. 37 alin. (3), componența este prestabilită – toți președinții de filială fiind membri de drept – iar coordonarea este asigurată direct de președintele Ordinului.

3.1 GRUPUL DE LUCRU AL PREȘEDINȚILOR DE FILIALE TERITORIALE

A. CONSIDERAȚII GENERALE

Conform art. 37 alin. (3) din ROF 2025, președinții filialelor teritoriale fac parte din grupul de lucru al președinților constituit la nivelul Ordinului, care se reunește în ședințe trimestriale, convocate de președintele OAR. Coordonarea acestui grup este una dintre atribuțiile explicit asumate de președintele Ordinului în registrul direcției executive a mandatului.

Președinții filialelor teritoriale ale OAR în mandatul 2022–2026, membri ai grupului de lucru, au fost:

filială	președinte
Alba	Iulian Mirea
Arad	Sandra Dinulescu (până la 21.05.2025 / demisie)
	Laura Manuela Suciuc (de la 23.07.2025)
Argeș	Radu Alexandru Răuță
Bacău-Neamț	Dan Ababei
Bihor	Daniel Panait
Brașov-Covasna-Harghita	Răzvan Ion Dracea
București	Emil Ivănescu
Dobrogea	Mihai Isacov
Dunărea de Jos	Dragoș Horea Buhociu
Hunedoara	Mircea Ungureanu
Iași	Alin Enver Hoblea
Muntenia Sud-Est	Ștefan Chițimș
Muntenia Vest	Emil Stănescu

Mureș	Adriana Raus
Nord-Est	Constantin Gorcea
Nord-Vest	Ionuț-Radu Filip
Oltenia	Bogdan Mihai Tiparu
Prahova	Alexandru-Mihai Bondrea
Satu Mare	Florin Gheorghe Anițaș
Sibiu-Vâlcea	Ion Cristian Șandru
Timiș	Daniel Johannes Burileanu-Tellman
Transilvania	Daniela Maier

Pe parcursul mandatului 2022–2026, grupul de lucru al președinților s-a întrunit constant, în formula trimestrială prevăzută de regulament și, ori de câte ori a fost necesar, în ședințe suplimentare convocate punctual. Întâlnirile s-au desfășurat alternativ online și fizic, cele din urmă fiind găzduite de filialele teritoriale și asociate, atunci când a fost posibil, cu evenimente majore organizate de acestea. Un exemplu relevant este întâlnirea de la Cluj din 24 octombrie 2025, găzduită de Filiala Transilvania în cadrul Bienalei de Arhitectură Transilvania (BATRA), în Pavilionul Tinerilor – Centrul de Cultură Urbană din Parcul Feroviarilor, proiect realizat prin concurs internațional de soluții organizat de OAR pentru Primăria Municipiului Cluj-Napoca.

Întâlnirile grupului de lucru au beneficiat de sprijinul constant al aparatului administrativ al OAR – prin participarea Secretarului general Sabina Calu, urmată de Alina Catrina, care a preluat rolul de secretar al Grupului de lucru. Această continuitate a sprijinului tehnic și organizatoric a permis pregătirea coerentă a agendelor, redactarea proceselor-verbale, urmărirea aplicării deciziilor adoptate și menținerea legăturii operative dintre grup și departamentele de specialitate ale Casei Mincu.

Temele dezbătute pe parcursul mandatului au acoperit întregul registru al activității Ordinului:

- **comunicarea internă** (grup de mesagerie al președinților, integrarea filialelor în mediul Microsoft 365, uniformizarea adreselor de e-mail pe domeniul oar.archi, activarea siturilor web ale filialelor);
- **instrumentele informatice și operaționale** – SIOAR (reproiectare și migrare pe noua platformă), SIC și PCPC (cu campanii de promovare în rândul membrilor), edu. oar, legitimațiile de membru;
- **gestiunea financiară** a Ordinului și a filialelor, cu întâlniri dedicate trezorerierilor;
- **stagiul și dezvoltarea profesională continuă**, inclusiv elaborarea unui ghid pentru stagiați și îndrumători;
- **sediile filialelor** – modalități de achiziție, posibilități de finanțare, parteneriate cu administrațiile publice locale;
- **concursurile de arhitectură** – formula angajării în filiale a unor persoane care să lucreze integrat cu departamentul Concursuri al OAR, cursurile derulate cu Asociația Municipiilor din România pentru personalul din administrațiile publice locale;

- **pozițiile publice ale Ordinului** față de proiectele legislative aflate în dezbateră – CATUC (cu prezentarea amendamentelor OAR susținute în Parlament), modificările Legii nr. 50/1991 și ale Legii nr. 350/2001, atacul asupra timbrului arhitecturii demarat în 2025;
- **actualizarea cadrului normativ intern** – proces care a inclus consultări specifice ale președinților asupra mecanismului electoral, structurii și dimensiunii forurilor, scenariului de indexare a cotizațiilor (ședința dedicată din 19 februarie 2025) și care a condus la adoptarea ROF, a Regulamentului-cadru al filialelor și a Codului deontologic la Conferința națională extraordinară din iunie 2025;
- **proiectele strategice ale mandatului** – Festivalul profesiei (FAST), Muzeul de Arhitectură (MuzA, cu demararea procesului de consultare a filialelor), Forumul Tinerilor Arhitecți, Politica pentru arhitectură; precum și problemele specifice ridicate de filiale.

B. PROCEDURI

Două teme majore, identificate ca priorități transversale și permanent prezente pe agenda grupului încă de la prima ședință a mandatului, s-au concretizat în elaborarea unor proiecte de proceduri operaționale ale Ordinului, ambele construite ca răspuns la realități constatate în filiale, prin valorificarea experienței teritoriale acumulate:

- **Procedura privind identificarea și sesizarea posibilelor cazuri de semnătură de complezență** – răspuns la un fenomen sistematic semnalat de filiale și abordat repetat în ședințele grupului. Au fost dezbătute în acest cadru practicile dezvoltate la nivel local (Filialele Sibiu-Vâlcea, Nord-Vest, Transilvania, București, Bacău-Neamț, între altele), mecanismele de verificare utilizate, sesizările transmise comisiilor de disciplină și acțiunile în instanță. Procedura, formulată într-o primă redactare la întâlnirea de la Cluj din octombrie 2025, a rezultat din preluarea măsurilor aplicate cu succes în anumite filiale și transformarea acestora într-un mecanism unitar, aplicabil la nivelul tuturor filialelor teritoriale.
- **Procedura privind gestionarea și recuperarea cotizațiilor restante** – răspuns la o realitate și o necesitate. Procedura instituie un cadru comun aplicabil la nivel național, bazat pe o abordare etapizată care stabilește pași clari de comunicare și notificare și care prevede situații particulare și măsuri corespunzătoare. Construită pe baza experienței acumulate de filiale și ca răspuns la solicitările membrilor pentru reguli clare, predictibile și echitabile, procedura urmărește asigurarea unui tratament uniform pentru toți membrii, creșterea disciplinei financiare și întărirea capacității administrative a organizației.

Cele două proceduri au fost publicate pentru consultare în cadrul organizației începând cu 27 martie 2026, cu termen pentru observații până la 6 aprilie 2026. Pe baza amendamentelor și propunerilor primite de la membri, grupul de lucru a redactat forma consolidată a procedurilor,

pe care a înaintat-o spre analiză și aprobare Consiliului național.

Ambele proceduri au fost construite prin agregarea la nivelul grupului de lucru al președinților a cazisticii și a soluțiilor identificate de filiale în activitatea curentă, ceea ce conferă proiectelor un grad ridicat de aplicabilitate practică și de aderență la realitățile teritoriale ale organizației.

Acest mod de lucru – pornind de la problemele identificate în filiale, agregate în cadrul grupului de lucru al președinților și transformate ulterior în instrumente procedurale ale Ordinului – confirmă rolul grupului ca principal mecanism de articulare între strategia națională a Ordinului și capacitatea de implementare locală.

Funcția grupului a fost, în mod consecvent, una consultativă și operațională: pregătirea deciziilor majore, alimentarea agendei strategice cu informații din teritoriu și validarea direcțiilor înainte de supunerea lor forurilor statutare. Procedurile elaborate în acest mandat ilustrează acest rol: pregătite în cadrul grupului, consolidate ca proiecte coerente și înaintate spre aprobare forului statutar competent.

3.2 GRUPURILE DE LUCRU CONSTITUITE ÎN CADRUL CONSILIULUI NAȚIONAL

Activitatea grupurilor de lucru constituite în cadrul Consiliului național este prezentată în capitolele corespunzătoare fiecărei direcții de activitate.

Fereastra filialelor din seria inclusă în Instalația temporară creată de Dan Michiu pentru Noaptea Studiourilor de Arhitectură, în cadrul Romanian Design Week, mai 2023 (foto: Vlad Dumitrescu)

Întâlnirea Grupului de Lucru Președinți la Bienala de Arhitectură Transilvania (octombrie, 2025)

4

APARATUL ADMINISTRATIV

A CONSIDERAȚII GENERALE

Aparatul administrativ este structura prin care Ordinul își exercită, în fiecare zi, atribuțiile sale legale și statutare.

Hotărârile forurilor de conducere, activitatea comisiilor alese, derularea proiectelor strategice și curente, gestiunea relației cu cei aproape 12.000 de membri și reprezentarea Ordinului în raporturile externe se sprijină pe activitatea aparatului administrativ. În mandatul 2022-2026, această structură s-a dezvoltat în acord cu organigrama adoptată prin Hotărârea Conferinței naționale din 2 iulie 2022, într-o perioadă marcată deopotrivă de extinderea agendei organizației și de complexitatea crescândă a contextului în care aceasta și-a desfășurat activitatea.

B SECRETARUL GENERAL

Secretarul general coordonează activitatea curentă a aparatului administrativ al Ordinului și asigură continuitatea operațională a organizației între mandate, contribuind la menținerea coerenței administrative și funcționale independent de schimbările intervenite la nivelul conducerii alese.

Profilul secretarului general depășește coordonarea administrativă: asistă Colegiul director în dezvoltarea strategiei, este responsabil de planificarea operațională, financiară și de resurse umane, gestionează relația cu aparatul administrativ al filialelor și construiește comunicarea organizației cu mediul extern. Defalcarea procentuală a activității arată această distribuție pe spectrul administrativ, juridic-normativ, gestiune de echipă, foruri și comunicare. Este, în structura actuală, singura poziție executivă permanentă care leagă deciziile de strategie și politică a organizației de execuția curentă.

În mandatul 2022-2026, funcția de secretar general a avut o evoluție particulară, cu mai multe schimbări succesive determinate concediul pentru creșterea copilului al titularului, ocupare temporară, demisie, vacantare temporară. În această perioadă, funcția a fost ocupată succesiv de Sabina Calu, Diana Stan și arh. Raluca Munteanu, iar temporar atribuțiile au fost preluate de președintele OAR. Aceste tranziții la nivelul Secretariatului general s-au reflectat și în dinamica aparatului administrativ în ansamblu, detaliată în continuare.

C DINAMICA PERSONALULUI

Aparatul administrativ al OAR Național a crescut în acest mandat în acord cu organigrama aprobată prin Hotărârea Conferinței naționale nr. 1025 din 2 iulie 2022, care a suplimentat cu nouă posturi schema anterioară și a redenumit patru departamente, pentru a reflecta atribuțiile lor actualizate.

La momentul aprobării, erau ocupate 19 dintre cele 30 de poziții prevăzute, inclusiv secretarul general; două posturi existente erau vacante, iar nouă urmau să fie ocupate etapizat.

La data redactării prezentului raport, ocuparea organigramei a ajuns la 26 din 30 de poziții. Cele șapte ocupări noi din mandat acoperă atât vacanțele preexistente la Financiar și Formare profesională, cât și cinci dintre cele nouă posturi noi adăugate în 2022.

Departament	Posturi în organigramă	Posturi ocupate	Posturi vacante
Secretar general	1	1	0
Comunicare și relații internaționale	3	3	0
Juridic și inițiative legislative	4	4	0
Cultural	3	3	0
Financiar / contabilitate	3	3	0
Tehnologia informației	2	2	0
Secretariat și administrativ	2	1	1
Concursuri	6	4	2
Formare profesională (educație, stagiu, DPC)	3	3	0
Profesie	3	2	1

Redenumirile au reflectat ajustări reale de conținut. Departamentul de conservare și protejare a patrimoniului a devenit Cultural, pentru a separa activitățile culturale de cele profesionale și pentru a face loc unui program curatorial dedicat Casei Mincu. Departamentul administrator baze de date a devenit Tehnologia informației, pentru a marca tranziția de la întreținerea SIOAR existent către dezvoltarea sistemului succesori. Formarea profesională s-a redenumit Educație, Stagiu, DPC, iar inițiativele, proiectele și consultanța profesională s-au regrupat sub eticheta Profesie.

Ocuparea s-a făcut etapizat, cu prioritate către departamentele aflate sub cea mai mare presiune operațională. Juridicul a atins primul ocuparea completă și a putut prelua integral secretariatul Comisiei Naționale de Disciplină, verificările pe sesiunile Timbrului Arhitecturii și sprijinul pentru procesul legislativ. Departamentul Cultural s-a consolidat în jurul Casei Mincu și al Muzeului de Arhitectură. Tehnologia informației a dispus de cele două posturi necesare pentru a duce în paralel mentenanța SIOAR și construcția platformei succesoare.

Echipa a cunoscut tranziții semnificative pe parcursul mandatului. Au plecat din organizație колеге și колеги care au lucrat în Secretariat, Comunicare, Juridic, Financiar, Concursuri, Cultural și Formare profesională, cea mai vizibilă fiind tranziția de la nivelul Secretariatului general, descrisă anterior. În același interval s-au alăturat persoane noi în Juridic, Cultural, Financiar, Comunicare, Concursuri și Formare profesională, iar Alina Catrina a trecut de la consultanță pe Formare profesională la coordonarea proiectelor sub eticheta Profesie. Această rotație, substanțială pentru o echipă mică, reflectă atât creșterea organigramei, cât și provocările unei perioade marcate de schimbări succesive în cadrul fiscal și de presiune crescândă

asupra retenției de personal calificat.

Drepturile și obligațiile angajaților s-au stabilit conform art. 40 alin. (5) din ROF, prin contracte individuale de muncă și fișe de post, potrivit regulamentului intern aprobat de Colegiul director. Aparatul administrativ a fost completat constant de o rețea de colaboratori externi stabili, în domeniile juridic, financiar, grafică, IT și consultanță pe proiecte, practică deja stabilită în mandatele anterioare, care a permis Ordinului să răspundă unor solicitări punctuale fără a supraîncărca organigrama.

D DEPARTAMENTE

Aparatul administrativ funcționează prin nouă departamente, coordonate de secretarul general și, după caz, de vicepreședinții de resort. Subcapitolul descrie departamentele ca unități organizaționale: ce fac, cum sunt structurate, ce trăsături le definesc activitatea curentă.

Realizările pe domenii: concursurile organizate, programele DPC, proiectele finanțate prin Timbrul arhitecturii, campaniile de comunicare, dezvoltarea instrumentelor digitale, sunt detaliate în capitolele tematice ale raportului.

Componența la zi

- **Secretariat și administrativ:** Iulian Țepure, secretar OAR.
- **Comunicare și relații internaționale:** Irina Dobriță, Iuliana Marcu, consiliere comunicare; Alina Popescu, consilieră relații internaționale.
- **Juridic și inițiative legislative:** Irena Sasu, Ana Șerban, Irina Burtea, Andrei Dogaru, consilieri juridici.
- **Cultural:** Luiza Zamora, manager proiecte culturale (MuzA); arh. Brîndușa Tudor, Denisa Badea, consiliere proiecte culturale.
- **Financiar și contabilitate:** Silvia Ciocârlan, șefă serviciu contabilitate; Veronica Drăgoi, Mădălina Toma, controlori financiari.
- **Tehnologia informației:** arh. Silviu Vultureanu, dezvoltare SIOAR/IT; Dragoș Cercel, specialist IT.
- **Concursuri:** arh. Mirona Crăciun, consilieră arhitect; arh. Raisa Parpală, urb. Lucy Stoica, arh. Magda Iulia Juravlea, referenți.
- **Formare profesională (Educație, Stagiu, DPC):** arh. Amalia Enache, arh. Ioana Moraru, arh. Simona Șerban, consultante.
- **Profesie:** arh. Iulia Iordan, arh. Alina Catrina, manageri de proiecte.

Echipa este completată de o rețea de colaboratori externi stabili, în domeniile juridic, financiar, grafică, IT și consultanță pe proiecte.

Activitate pe departamente:

Secretariat și administrativ. Departamentul asigură funcționarea cotidiană a sediului din Casa Mincu și permanența administrativă a Ordinului: gestiunea corespondenței instituționale, organizarea logistică a sesiunilor CNADS, pregătirea materialelor pentru forurile de conducere, înregistrarea, arhivarea și transmiterea hotărârilor și a documentelor oficiale. În perioadele de tranziție de la nivelul Secretariatului general, departamentul a acoperit golurile operaționale prin preluări temporare și redistribuiri interne.

Comunicare și relații internaționale. Departamentul gestionează prezența publică a Ordinului și relația cu structurile europene și internaționale ale profesiei. Pe componenta de comunicare: redactarea și publicarea conținutului pe site și pe canalele de social media, buletinul informativ pentru membri, relația cu presa, producția de materiale pentru evenimente și campanii. Pe componenta internațională: interfața operațională cu Consiliul Arhitecților din Europa, Uniunea Internațională a Arhitecților și Europa Nostra, traducerea și diseminarea documentelor europene relevante și pregătirea deplasărilor delegațiilor OAR. Ocuparea integrală a celor trei posturi a permis funcționarea simultană a celor două direcții, după o perioadă în care componenta internațională era acoperită cu resurse limitate.

Juridic și inițiative legislative. Este departamentul cu cea mai mare creștere de volum în acest mandat și unul dintre primele care a atins ocuparea integrală. Cele patru poziții acoperă consultanța juridică pentru forurile de conducere și pentru celelalte departamente, redactarea și verificarea contractelor, monitorizarea procesului legislativ, pregătirea pozițiilor publice ale Ordinului, asistența pentru grupurile de lucru, secretariatul Comisiei Naționale de Disciplină, colaborarea cu organizațiile internaționale și sprijinul juridic pentru filiale. În perioada 2022-2026, departamentul a soluționat 456 de solicitări juridice: 69 solicitări legate de incompatibilități, 10 legate de contracte de mandat, 21 legate de date personale/ SIOAR/ acces la informații/ arhivare, 20 legate de conduită profesională, 38 legate de dovada de luare în evidență, 46 legate de exercitarea profesiei, 29 legate de dreptul de autor, 29 legate de guvernarea OAR, 16 solicitări de opinie legislativă și politici publice, 6 legate de relații internaționale, 54 solicitări de la organe judiciare, 4 legate de stagiul profesional, 25 legate de obligații financiare, 43 legate de urbanism și documentații tehnice, 36 solicitări diverse; secretariatul Comisiei Naționale de Disciplină a gestionat 42 de dosare în 121 de ședințe. Volumul reflectă extinderea activității Ordinului și complexitatea crescândă a cadrului legislativ în care profesia operează.

În perioada 2023-2026 au fost elaborate, actualizate și aprobate o serie de regulamente interne interne menite să consolideze cadrul administrativ:

2023

- modificarea Regulamentului intern al Ordinului Arhitecților din România

2024

- Procedură privind aplicarea măsurilor compensatorii în vederea recunoașterii calificării de arhitect
- Procedură anti-hărțuire la locul de muncă
- Politică de Confidențialitate
- Procedură de semnare a contractelor

2025

- Politică de retenție a datelor cu caracter personal de către Ordinul Arhitecților din România
- Completare la Regulamentul intern al Ordinului Arhitecților din România cu Anexa privind pilonul II de pensii private obligatorii și Anexa privind registrele de evidență a documentelor.
- 2026
- Procedură de organizare de evenimente în Casa Memorială Ion Mincu

În perioada 2022-2026 au fost continuate procesele începute înainte de acest mandat și finalizate sau aflate în curs de finalizare în actualul mandat:

1. Muzeul Național de Istorie a României (MNIR) vs. Ordinul Arhitecților din România - finalizat în anul 2024 prin hotărâre definitivă pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin care a fost respins, ca nefondat, recursul declarat de reclamantul Muzeul Național de Istorie a României împotriva deciziei pronunțată de Curtea de Apel București și a obligat MNIR la plata cheltuielilor de judecată către Ordin.
2. Ladariu Alexandru vs. Ordinul Arhitecților din România - litigiul a început în anul 2021, când petentul a solicitat instanței anularea unor acte emise de autoritățile de reglementare în temeiul art. 67 lit. b) din Regulamentul OAR din 27.11.2011, respectiv nr. 1403/1 din 30.06.2018. În această cauză, s-a formulat cerere pentru sesizarea Curții Constituționale a României cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 16 lit. b) din Legea nr. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin raportare la prevederile art. 1 alin. 5, art. 16, art. 41, art. 45, art. 53 și art. 73 alin. 3 din Constituția României. Dosarul de fond a fost suspendat până la soluționarea excepției de neconstituționalitate. În prezent, hotărârea privind soluționarea excepției este în curs de redactare.
3. Suciu Alexandru vs. Secretariatul General al Guvernului, în care Ordinul Arhitecților din România a avut calitatea de intervenient - prin acest dosar, reclamantul a a cerut în contradictoriu cu Guvernul României anularea dispozițiilor art. 6 alin. (2) din HG nr. 932/2010 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr.184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect. În fond, Curtea de Apel Ploiești a admis cererea de chemare în judecată formulată de reclamant și a anulat art. 6 din HG, iar cu această ocazie a respins și intervenția depusă de OAR. În cauză s-a formulat recurs de Guvernul României și de intervenientul OAR, iar la data de 18 septembrie 2024 ICCJ a admis prin decizie recursurile Guvernului și OAR, a casat sentința Curții de Apel Pitești, iar pe fond a respins acțiunea lui Suciu. Acesta a fost obligat la plata de cheltuieli de judecată către OAR. Așadar, dovada de luare în evidență rămâne în continuare un document obligatoriu.

Dosare începute în prezentul mandat:

1. Ilie Liliana vs. Ordinul Arhitecților din România - dosarul a avut ca obiect anularea hotărârilor Conferinței naționale a OAR din anul 2022. În fond, Curtea de apel București a hotărât în data de 05.07.2024 respingerea cererii formulate de petentă în raport de capetele de cerere având ca obiect anularea Hotărârilor nr.1029, nr.1030 și nr.1032 din 03.07.2022, ca lipsită de interes. De asemenea, a respins, în rest, cererea de suspendare a executării și cererea de anulare ca neîntemeiate, precum și cererile de intervenție accesorie în sprijinul reclamantei ca neîntemeiate. Ulterior, în recursul promovat de reclamantă, Înalta Curte de Casație și Justiție a confirmat soluția pronunțată în fond, reținând că motivele invocate nu sunt de natură să conducă la reformarea hotărârii atacate, legalitatea acesteia fiind pe deplin confirmată de instanța de control judiciar. Judecătorii au motivat exhaustiv hotărârile pronunțate în acest dosar și au conchis că toate lucrările, documentele și alegerile desfășurate în cadrul Conferinței naționale din anul 2022 au fost legale, Ordinul Arhitecților din România respectând întocmai prevederile incidente. Această hotărâre definitivă confirmă nu doar legalitatea demersurilor noastre, ci și angajamentul constant al Ordinului Arhitecților din România de a acționa corect, transparent și în deplin respect față de lege și față de membrii săi.
2. Mihai Popa vs. Ordinul Arhitecților din România - litigiul a avut ca obiect anularea unei hotărâri a Comisiei Naționale de Disciplină prin care arhitectul a fost sancționat cu vot de blam. Prin hotărârea instanței de fond, pronunțată la data de 2 octombrie 2024, a fost admisă cererea de chemare în judecată a reclamantului și în consecință a fost anulată hotărârea Comisiei Naționale de Disciplină din cadrul OAR și înlăturată sancțiunea disciplinară aplicată. Împotriva acestei hotărâri, OAR a formulat recurs în termenul legal. Înalta Curte de Casație și Justiție a respins recursul formulat de OAR, menținând soluția Curții de Apel. Cu alte cuvinte, hotărârea prin care s-a înlăturat sancțiunea de vot de blam a rămas definitivă.
3. Ilie Liliana vs. Ordinul Arhitecților din România - litigiul a avut ca obiect anularea hotărârii Comisiei Naționale de Disciplină a Ordinului Arhitecților din România prin care s-a dispus sancționarea reclamantei cu avertisment. Prin hotărârea pronunțată de Curtea de apel București în data de 30 aprilie 2024, instanța a admis în parte pretențiile reclamantei, a înlăturat sancțiunea avertismentului și a obligat OAR la plata de daune morale către reclamantă și cheltuieli de judecată. Ambele părți au formulat recurs, cauza aflându-se în prezent pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție.
4. Florentina Iugan vs. Ordinul Arhitecților din România - litigiul a avut ca obiect anularea Hotărârii Comisiei Naționale de Disciplină prin care s-a decis nesancționarea arhitectului Mircea Țibuleac. Prin hotărârea data în 27 septembrie 2024, instanța a decis respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată și obligativitatea

- achitării cheltuielilor de judecată de către reclamantă.
5. Stănciulescu Liviu Horia vs. OAR - litigiul a avut ca obiect anularea Hotărârii Comisiei de Disciplină prin care dl arhitect a fost sancționat cu suspendarea dreptului de semnătură pe 9 luni. Curtea de Apel București a hotărât în data de 30.03.2026 respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată.
  6. URBANSOPE SRL vs. OAR - litigiul a avut ca obiect plângerea împotriva deciziei Consiliului național pentru Soluționarea Contestațiilor (CNSC) privind raportul juriului emis în cadrul concursului internațional de soluții Lacurile Colentinei sector 2. În data de 19 decembrie 2024 instanța a decis respingerea ca nefondată a plângerii formulate de către URBANSOPE SRL, hotărârea fiind definitivă. Ulterior, OAR a formulat cerere pe cale separate pentru recuperarea cheltuielilor de judecată, în prezent dosarul fiind încă pe rolul instanțelor de judecată.
  7. Ionel Paniș vs. OAR - Litigiul se află în curs de soluționare. Acesta are ca obiect anularea rezultatelor interviului susținut de către reclamant în fața Comisiei Naționale de Acordare a Dreptului de Semnătură.
  8. Anuța Dochia vs. OAR, UAUIM, Facultatea de arhitectură de interior Ion Mincu, Asociația arhitecților de interior, ISC, IGSU, Ministerul Educației- Litigiul se află în curs de soluționare. Prin cererea de chemare în judecată reclamanta a solicitat instanței obligarea pârâților la acordarea dreptului de semnătură în calitate de arhitect de interior, constatarea faptului că se susține de către breasla arhitecților restrângerea atribuțiilor arhitecților de interior.
  9. Catelea Andrei - Litigiul se află în curs de soluționare. Acesta are ca obiect anularea rezultatelor interviului susținut de către reclamant în fața Comisiei Naționale de Acordare a Dreptului de Semnătură și reevaluarea portofoliului profesional.
  10. ECOGEN SRL vs. UAT MUNICIPIUL CÂMPINA ȘI PRIMARUL MUNICIPIULUI CÂMPINA - în prezentul litigiu, aflat încă pe rolul instanțelor de judecată, OAR a formulat cerere de intervenție accesorie care, în data de 25.03.2026, a fost admisă în principiu. Litigiul are ca obiect anularea unor certificate de urbanism pentru demolarea unor clădiri din cadrul Rafinăriei Steaua Română.
  11. OAR vs. UAT MUNICIPIUL BRAȘOV - dosarul are ca obiect plata remunerației datorată OAR în temeiul Contractului de consultanță și asistență tehnică pentru activitățile desfășurate în Faza 3 a contractului de consultanță și asistență tehnică pentru pregătirea, organizarea și jurizarea concursului internațional de soluții pentru zona industrial Rulmentul. Dosarul se află în curs de judecare.

Dosare în penal:

1. Plângere penală referitoare la falsificarea parafei de arhitect a unui membru OAR - În anul 2021, un membru al OAR a aflat despre falsificarea unei parafe de arhitect

care a fost aplicată pe mai multe documentații. OAR a formulat plângere penală în fața Parchetului de pe lângă Judecătoria Ploiești împotriva autorului necunoscut pentru: fals în înscrisuri sub semnătură privată, falsificare de instrumente oficiale, folosirea instrumentelor false, înșelăciune cu posibilitatea extinderii acțiunii penale cu privire la alți făptuitori și la alte infracțiuni. Organele de cercetare penală au hotărât clasarea cauzei. În acest dosar, OAR a formulat și depus plângerea împotriva soluției de clasare a cauzei penale prin care s-au efectuat cercetări ce vizau falsificarea semnăturii și parafei arh. Berbec Constantin, Judecătoria Ploiești s-a pronunțat în mod definitiv și a respins plângerea formulată de OAR. Acest lucru semnifică faptul că suspectul care era bănuțit că ar fi falsificat semnătura și parafa, nu a putut fi tras la răspundere penală din lipsă de probe.

2. În anul 2021, Ordinul Arhitecților din România a aflat în urma unei publicații în media realizată de către Primăria Sinaia, de întocmirea, parafarea și semnarea unor proiecte de arhitectură de către domnul Hurdubelea Petre Silviu, care pretindea că este arhitect cu drept de semnătură. OAR a realizat demersurile necesare pentru verificarea identității și a veridicității calității de arhitect cu drept de semnătură și presupus membru OAR a domnului Hurdubelea. Astfel, în virtutea îndeplinirii atribuțiilor sale privind protejarea profesiei de arhitect, OAR s-a adresat organelor judiciare competente, formulând plângere prealabilă ce a avut ca obiect săvârșirea infracțiunilor de exercitare fără drept a unei profesii sau activități (Art. 348 Cod Penal raportat la art. 17 din Legea 184/2001), fals în înscrisuri oficiale (art. 320 Cod Penal) și uz de fals (art. 323 Cod Penal) de către domnul Hurdubelea Petre Silviu. Urmare a acestui demers, a fost începută urmărirea penală în personam, concluziile procurorului de caz statuând că în perioada 2017–2020, domnul Hurdubelea Petre Silviu a realizat pentru mai mulți beneficiari proiecte de arhitectură, semnând și parafând cu o ștampilă falsă, a plăsmuit dovezi de luare în evidență emise de OAR, dându-le aparența unui document original, și a depus documentațiile întocmite în vederea obținerii autorizațiilor de construire la mai multe primării din județele Brașov și Prahova. Așadar, se constată că faptele săvârșite de inculpat întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor de folosire de instrumente false, exercitarea fără drept a unei profesii, fals în înscrisuri sub semnătură privată, toate în formă continuată, și înșelăciune. Pentru acestea, inculpatul a fost trimis în judecată, Judecătoria Sinaia hotărând în data de 01. 03. 2024 condamnarea inculpatului la 2 ani de închisoare cu suspendare sub supraveghere și interzicerea exercitării unor drepturi pentru săvârșirea infracțiunilor de exercitare fără drept a unei profesii sau activități în formă continuată, înșelăciune în formă continuată, folosire a instrumentelor false în formă continuată, fals în înscrisuri sub semnătură private în formă continuată. Ulterior, în calea de atac a apelului, Curtea de apel Ploiești a hotărât în data de 28 mai 2024, prin hotărâre definitivă, că

inculpatul se face vinovat de săvârșirea infracțiunilor de exercitare fără drept a unei profesii sau activități în formă continuată, înșelăciune în formă continuată, folosire a instrumentelor false în formă continuată, fals în înscrisuri sub semnătură private în formă continuată, aplicându-i-se pedeapsa de 2 ani și șase luni de închisoare.

Cultural. Departamentul s-a transformat profund în acest mandat. Redenumit în 2022, a primit două posturi noi și o misiune extinsă: pe lângă gestiunea sesiunilor anuale de finanțare din Timbrul arhitecturii, coordonează programul curatorial al Casei Mincu și, începând cu 2025, infrastructura administrativă a Muzeului de Arhitectură, ultimul cu o poziție dedicată de manager de proiect. Cele trei posturi sunt ocupate, ceea ce permite separarea operațională a celor trei linii de activitate anterior dispersate: finanțarea proiectelor culturale, programul Casei Mincu și construcția muzeului.

Financiar și contabilitate. Departamentul a atins ocuparea integrală prin angajarea celui de-al doilea controlor financiar. Activitatea cuprinde procedurile contabile curente, auditarea bugetului Timbrului Arhitecturii, gestiunea relației cu expertul contabil extern și cu consultantul fiscal, raportarea financiară către forurile de conducere și suportul financiar pentru toate sesiunile de finanțare și proiectele departamentale. În acest mandat, departamentul a gestionat tranziția către un nou sistem contabil și a integrat în fluxurile interne efectele schimbărilor fiscale succesive, eliminarea facilităților sectorului construcțiilor în 2025, modificarea TVA, ajustările salariale repetate.

Tehnologia informației. Redenumit în 2022, departamentul funcționează cu cele două posturi prevăzute și acoperă în paralel două funcții distincte. Prima este mentenanța sistemului informatic actual al OAR, SIOAR, care deservește 12.069 de membri din 22 de filiale și a procesat în 2025 peste 66.580 de dovezi de luare în evidență. A doua, principala investiție a mandatului în zona digitală, este construcția succesoriului acestuia, NextGen SIOAR, lansat la 3 iunie 2026, după mai bine de doi ani de dezvoltare. Departamentul asigură de asemenea suportul tehnic pentru ședințele Consiliului național, sesiunile CNADS, Conferința națională extraordinară din 2025, evenimentele organizației și activitățile curente ale Casei Mincu, precum și operarea sistemului de numărare electronică a voturilor pentru Consiliul național, Conferințele teritoriale și Conferința națională, introdus odată cu modificările aprobate în 2025. În același an au fost validate 185 de certificate cu atribute de parafă profesională și a fost inițiată seria de webinarii SoftTalks pentru licențierea software. Dimensiunea redusă a echipei, pe fondul unei agende tot mai complexe, rămâne o observație actuală.

Concursuri. Departamentul funcționează cu patru din cele șase posturi prevăzute, completate prin colaboratori externi pentru organizarea procedurilor și elaborarea documentațiilor. Activitatea curentă include gestiunea concursurilor de soluții aflate în pregătire, organizare

sau finalizare, dezvoltarea documentelor procedurale, elaborarea ghidurilor pentru administrațiile publice și diseminarea standardelor de organizare. Includerea în echipă a unei urbaniste, ca poziție nouă în acest mandat, reflectă extinderea profilului dinspre arhitectură spre urbanism.

Formare profesională (Educație, Stagiu, DPC). Redenumit în 2022 pentru a reflecta exact triada activităților, departamentul a atins ocuparea integrală prin angajarea celui de-al treilea consultant. Pe componenta de educație, este suportul operațional al proiectelor lansate în mandat pentru viitorul profesiei: Festivalul Școlilor de Arhitectură de Mâine (FAST), aflat la a patra ediție în 2026, și Forumul Tinerilor Arhitecți, lansat în 2025 și coordonează programul de Burse pentru Tineri Arhitecți, precum și interfața cu școlile de arhitectură prin grupul de lucru al decanilor. Pe componenta de stagiu, organizează sesiunile Comisiei Naționale de Acordare a Dreptului de Semnătură, conferințele de pre-stagiu și de stagiu, întâlnirile cu membrii CNADS și cu responsabilii de stagiu din filiale, prin care se asigură uniformizarea practicii la nivel național, și gestionează, în colaborare cu Juridicul, procedura de recunoaștere a calificărilor obținute în străinătate. Pe componenta DPC, administrează programul de dezvoltare profesională continuă conform Planului Național DPC, validează ofertele de cursuri și organizează activitățile derulate la nivel central. Această ultimă componentă a cunoscut în mandat o consolidare structurală importantă, prin elaborarea și adoptarea Metodologiei de validare a activităților DPC.

Profesie. Redenumit în 2022 pentru a marca centralitatea zonei profesionale în viața organizației, departamentul funcționează cu două posturi ocupate din trei. Activitatea acoperă coordonarea proiectelor cu derulare multianuală ale Ordinului, atât a celor naționale, cât și a celor europene. Pe componenta națională, departamentul asigură suportul operațional pentru elaborarea Politicii pentru arhitectură a României, demarată în 2026 într-un cadru de cooperare cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației. Pe componenta europeană, departamentul coordonează participarea OAR la proiectele de cercetare și cooperare internațională în care Ordinul este partener - UREHERIT (reconstrucție culturală și patrimoniu în Ucraina), Danube Ruralscapes (rețea profesională pentru sate auto-organizate) și ARCH-DRR (formare profesională pentru reducerea riscurilor de dezastre), depus pentru finanțare în 2026. Tot prin acest departament trece suportul administrativ pentru grupurile de lucru profesionale, în special pentru Sistemul de Informații asupra Costurilor pentru proiectarea de arhitectură (SIC-PCPC) și pentru dialogul interprofesional cu AICPS, AIIR și AsoP.

E CONCLUZIE - MĂSURI ȘI ACȚIUNI NECESARE

Creșterea relativă a aparatului administrativ al Ordinului în perioada de referință este redusă în raport cu creșterea volumului de activitate – indicat succint mai sus și pe larg în capitolele corespunzătoare fiecărui domeniu de activitate – și cu necesitățile reale ale profesiei și ale organizației.

Rezultatele acestui mandat, consistente, diversificate în raport cu mandatele anterioare, răspunzând unor nevoi clare, nu ar fi fost posibile fără o implicare dedicată, intensă și profesionistă a personalului Casei Mincu, aparatul administrativ al OAR, ceea ce a făcut posibilă depășirea în fiecare caz, pentru fiecare proiect, a limitărilor de capacitate, dar cu eforturi considerabile și într-o manieră care nu poate fi susținută pe termen lung.

În prezent, echipa Ordinului nu este suficient dimensionată pentru nevoile curente de activitate și cu atât mai puțin pentru intensificarea și diversificarea activității. Componente esențiale pentru eficiență și impact funcționează cu una-două persoane: Profesie – 2; IT și transformare digitală – 2; Comunicare – 2; Relații internaționale – 1. Departamentul juridic acoperă principalele direcții de activitate cu câte o singură persoană: asistența juridică și secretariatul Comisiei naționale de disciplină – 1 persoană, care are și alte atribuții; relații juridice internaționale (recunoașterea calificărilor, contribuții la pozițiile României referitoare la concurență, circulația serviciilor și reglementarea profesiilor, în dialog cu UE și OCDE; fundamentarea pozițiilor OAR în organismele internaționale) – 1 persoană, care are și alte atribuții. Lista poate continua.

Față de această situație, pentru ca activitățile esențiale ale Ordinului să se poată desfășura în parametri optimi, este necesară suplimentarea de capacitate a Aparatului administrativ. Scenariul funcționării în continuare cu aceeași capacitate și așteptând același nivel de răspuns și rezultate nu este posibil – menținerea neschimbată a capacității administrative a OAR ar conduce la o scădere a nivelului de activitate și o diminuare a rezultatelor. Scenariul creșterii capacității administrative corespunde urătoarelor nevoi:

- intensificarea monitorizării procesului legislativ și de reglementare tehnică și coordonarea contribuției Ordinului în acest sens - corespunzător unui număr în creștere de inițiative și proiecte care vizează cadrul de reglementare al profesiei și al mediului construit;
- dezvoltarea în continuare a relației cu autoritățile centrale și sectoriale, prin propunerea de acțiuni concrete de colaborare pentru optimizarea proceselor și serviciilor; monitorizarea achizițiilor publice;
- organizarea unui număr mai mare de concursuri, recunoscută larg în profesie și discutată constant cu filialele; implică transferul de know-how și crearea de competențe în instituțiile publice partenere (ex. Curs derulat incipient cu Asociația Municipiilor din România - v. raport detaliat Concursuri, cap. IV.1.c) și în filialele teritoriale ale Ordinului, unde trebuie creată și capacitate – personal dedicat, calificat pentru această activitate (prima inițiativă în acest sens este deja în pregătire la filiala Transilvania, în acord cu direcția discutată repetat în Consiliul național și convenită de comun acord);
- extinderea activității de formare și de dezvoltare profesională continuă în zone tematice noi și critice, prin parteneriate și rețele de experți care trebuie construite și extinse;
- dezvoltarea proiectului strategic Muzeul de Arhitectură - MuzA;
- dezvoltarea sistemelor informatice și continuarea

- digitalizării activităților și proceselor, precum și întreținerea și operarea tuturor acestor sisteme;
- dezvoltarea capacității de inițiere și derulare de proiecte cu finanțare de la Uniunea Europeană;
  - susținerea întregii activități prin comunicare extinsă, prin toate canalele Ordinului;
  - asigurarea activității suport financiar-contabile pentru volumul crescut de activitate pe direcțiile menționate.

Răspunsul Ordinului la această situație trebuie să fie dezvoltarea în continuare a aparatului propriu, pentru a putea răspunde necesităților profesiei și ale mediului construit din România.

5

CONFERINȚA EXTRAORDINARĂ

Actualizarea reglementărilor interne al Ordinului Arhitecților din România a reprezentat o prioritate a mandatului 2022–2026, fiind definită ca o etapă esențială a obiectivului strategic de consolidare internă și un pas necesar pentru o funcționare mai eficientă, în beneficiul fiecărui arhitect și al comunității noastre.

Această necesitate a fost determinată de contextul în care documentele care reglementează funcționarea organizației nu mai fuseseră revizuite din 2018, iar anumite reglementări produceau limitări și probleme de organizare și de eficiență.

În această logică, Conferința națională Extraordinară (CNEx) care s-a întrunit în 14-15 iunie 2025 la București, a reprezentat un demers normal pentru adaptarea organizației la transformările profesiei, astfel încât reglementările să răspundă noilor realități și provocări ale mediului profesional.

Acest demers a vizat digitalizarea și debirocratizarea proceselor interne, inclusiv introducerea votului electronic, eficientizarea reprezentării în forurile de conducere pentru procese decizionale mai suuple, economie de resurse și creșterea predictibilității instituționale, precum și asigurarea sustenabilității financiare prin indexarea cotizațiilor (nemodificate de aproximativ 20 de ani). Totodată, a permis alinierea reglementărilor la standardele internaționale și integrarea unor principii contemporane, precum sustenabilitatea în codul deontologic, contribuind la o funcționare instituțională mai eficientă, transparentă și predictibilă.

A CONSULTĂRI OAR ÎN TERITORIU - TRANSPARENȚĂ

În calitate de for decizional al Ordinului, în cadrul căruia sunt adoptate cele mai importante decizii privind organizarea profesiei și funcționarea acesteia, CNEx 2025, convocată prin Hotărârea Consiliului național (CN) nr. 1533/2024, a avut ca subiecte principale actualizarea documentelor de reglementare internă – Regulamentul de organizare și funcționare OAR, Regulamentul-cadru pentru filialele OAR, Codul deontologic și indexarea cotizațiilor – astfel încât acestea să răspundă contextului actual.

Documentele statutare supuse dezbaterii și votului au fost rezultatul unui proces riguros desfășurat pe parcursul a doi ani și au fost elaborate în grupurile de lucru OAR – GdL Reglementare internă, GdL Dezvoltarea culturii profesionale și GdL Financiar – special constituite și aprobate la nivelul Consiliului național și coordonate de vicepreședinții responsabili, conform reglementărilor în vigoare.

De asemenea, Președintele și Colegiul director al Ordinului Arhitecților din România au desfășurat o serie de 13 întâlniri organizate între martie și iulie 2024, în colaborare cu cele 22 de filiale teritoriale ale OAR, reunind membri din întreaga țară, cu scopul colectării de feedback direct.

Cadrul de elaborare a documentelor statutare, stabilit de ROF OAR în vigoare la acea dată (art. 13), precum și parcursul acestora – de la inițiativa anunțată la începutul mandatului 2022–2026 până la aprobarea constituirii grupurilor de lucru (GdL) și a mandatului acestora de către CN – au fost următoarele:

- perioadă de elaborare (GdL);
- test de proporționalitate și opinie juridică externă;
- consultări (filiale);
- avizare și aprobare (CD, CN)
- consultare internă (procedura de transparență decizională 18.03 – 17.04. 2025)
- urmată de evaluarea contribuțiilor primite de către

- Grupurile de lucru
- elaborarea formei consolidate a documentelor (GdL)
  - audierea autorilor amendamentelor respinse (CN)
  - aprobarea documentelor (CN)

Toate materialele finale supuse dezbaterii și votului Conferinței naționale extraordinare au fost avizate în Colegiul director și, ulterior, aprobate în ședința Consiliului național din 26 mai 2025, prin Hotărârile Consiliului național nr. 650/2025 (ROF OAR și Regulamentul-cadru), nr. 651/2025 (Codul deontologic) și nr. 652/2025 (indexarea cotizațiilor).

Rezultatele votului Conferinței naționale extraordinare din 2025 au fost:

Proiect supus votului	Rezultatul votului
Regulamentul de Organizare și Funcționare (ROF)	280 - pentru 174 - împotriva 27 - abțineri
Regulamentul-cadru al filialelor OAR	310 - pentru 127 - împotriva 36 - abțineri
Codul Deontologic	307 - pentru 117 - împotriva 30 - abțineri
Indexarea sistemului de cotizații	277 - pentru 165 - împotriva 25 - abțineri

Participarea la Conferință, a fost de **516 de delegați**.

B PROCESUL DE TRANSPARENȚĂ ȘI DOCUMENTE

Procedura de transparență decizională a documentelor Conferinței naționale extraordinare, desfășurată conform art. 13 din ROF OAR / 30.06.2018, în vigoare la data publicării acestora, a fost una dintre cele mai ample consultări interne derulate până acum de Ordinul Arhitecților din România, iar implicarea membrilor și volumul observațiilor colectate merită salutate.

Astfel, documentele elaborate în cadrul grupurilor de lucru OAR special constituite, în forma agreată de acestea, au fost publicate pe site-ul OAR (oar.archi), transmise membrilor prin buletinul informativ și diseminate pe canalele de social media, fiind supuse procedurii de transparență decizională pentru o perioadă de 30 de zile calendaristice, între 18 martie și 17 aprilie, pentru a permite tuturor membrilor formularea de propuneri și amendamente.

Ca măsuri suplimentare de informare și consultare, în vederea consolidării documentelor, au fost realizate:

- consultări extinse cu toate filialele, Președintele și membrii Colegiului Director asigurând o prezență constantă în cadrul tuturor conferințelor teritoriale extraordinare, fapt care a susținut o comunicare deschisă și informarea activă a membrilor;
- patru webinarii informative dedicate necesității modificării documentelor, structurii acestora și principalelor schimbări propuse, contribuind la clarificarea conținutului și la susținerea procesului de consultare și transparență decizională;
- consultări cu membrii comisiilor de disciplină și cu președinții filialelor teritoriale.

În pregătirea CNEX 2025, după încheierea procesului de transparență și colectarea observațiilor, cele trei grupuri de lucru – GdL Reglementare internă, GdL Dezvoltarea culturii profesionale și GdL Financiar – au analizat și sortat comentariile primite. Au fost selectate amendamentele fundamentate în drept și în fapt, care au fost fie acceptate și integrate în forma finală a documentelor, fie respinse, în conformitate cu cadrul legal și cu direcțiile asumate prin expunerile de motive.

În urma acestei analize au fost integrate în forma finală a documentelor 920 de amendamente, în timp ce 17 amendamente fundamentate în drept și în fapt au fost respinse motivat. Amendamentele acceptate au fost introduse în proiectele finale ale documentelor alături de amendamentele respinse și argumentația de respingere.

Aceste intervenții au generat procese ample de consultare și integrare a observațiilor formulate de membrii organizației, filialele teritoriale și structurile de conducere ale OAR.

În cazul propunerii de actualizare a Regulamentului de organizare și funcționare al OAR, observațiile și amendamentele primite au fost analizate individual, fiind integrate în documentul final acele propuneri considerate justificate și compatibile cu cadrul legal și cu obiectivele procesului de reformă. Comentariile fără fundamentare, fără propuneri concrete sau care depășeau cadrul stabilit au fost clasificate separat și excluse din forma finală.

Aceeași metodologie a fost aplicată și în procesul de modificare a Regulamentului-cadru de organizare și funcționare al filialelor OAR. Amendamentele argumentate au fost integrate în varianta finală, contribuind la clarificarea și consolidarea documentului și la uniformizarea anumitor mecanisme de funcționare la nivelul filialelor teritoriale.

În cazul Codului Deontologic, procesul de consultare și transparență decizională a avut un caracter extins și participativ, reunind contribuții formulate de membri ai profesiei, filiale teritoriale, Comisia Națională de Disciplină și membri ai Consiliului național. Propunerile argumentate au fost analizate și integrate în forma finală, iar observațiile fără fundamentare sau incompatibile cu obiectivele asumate au fost clasificate distinct și eliminate din analiză. Procesul a urmărit construirea unor documente mai coerente, mai clare și mai bine adaptate realităților actuale ale profesiei.

Indexarea cotizației: ca urmare a analizei derulate în cadrul grupurilor de lucru s-a remarcat un grad de similaritate de 87% între propunerile formulate de cei 55 de membri și conducerea a 4 filiale teritoriale care au transmis observații și amendamente.

Formele consolidate ale documentelor aprobate în cadrul CNEX 2025 au rezultat dintr-un proces amplu, colectiv, transparent și riguros de consultare, desfășurat cu respectarea prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare al OAR în vigoare la data conferinței.

**C COMPONENTA
PROFESIONALĂ:
„DRUMURI
ÎNCRUCIȘATE”**

CNEx 2025 a inclus și o componentă dedicată dialogului profesional, deschisă tuturor membrilor OAR, nu doar delegaților.

Sub titlul „Drumuri încrucișate: Viitorul practicii de arhitectură în România”, două paneluri au reunit invitați din profesie, atât din țară, cât și din alte organizații europene: João Bento (Bartlett School of Planning, UCL), Ambra Fabi (Piovenefabi, Italia), Daniel Fügenschuh (Camera Arhitecților din Austria, ulterior președinte ACE), Olaf Grawert (HouseEurope!), Otto Krausbeck (KSM Studio, Elveția) și Avelino Oliveira (Ordinul Arhitecților din Portugalia, AMADA).

Tematica generală, Valoarea arhitecturii, valoarea arhitectului, a fost asumată ca răspuns la întrebarea cum pot politicile publice, orientările europene, legislația națională și tendințele profesionale să modeleze viitorul profesiei în România.

Primul panel, din 14 iunie, s-a concentrat pe valoarea publică a arhitecturii și pe colaborarea interdisciplinară. Ruth Schagemann, președinta ACE la acea dată, a vorbit despre rolul arhitectului în contextul reformelor europene, cu accent pe achizițiile publice. Daniel Fügenschuh a prezentat modele de bună practică în reabilitarea fondului construit. Al doilea panel, din 15 iunie, a abordat sustenabilitatea și neutralitatea climatică, cu accent pe inițiativa HouseEurope!. Prezentarea lui Otto Krausbeck și intervențiile lui Sorin Ioniță și ale Ancăi Ginavar au pus în discuție modul în care profesia se poate adapta la cerințele Pactului Verde European.

Forumul Tinerilor Arhitecți

Un moment important al Conferinței a fost prezentarea concluziilor primei ediții a Forumului Tinerilor Arhitecți, Debutul, desfășurat la Institutul Cervantes din București, în 13 iunie 2025. Curatorii forumului, Sergiu Silivestru și Alexandra Mocioiu, au prezentat perspectiva celor aflați la început de carieră asupra viitorului profesiei și au propus instrumente concrete: Harta Stagiilor și o bază de date cu modele de documentații.

Expoziția Premii de arhitectură 2023-2024

În spațiul Conferinței a fost deschisă expoziția Premii de arhitectură 2023-2024, care a reunit proiectele premiate de filialele OAR în cadrul anualelor și bienalelor desfășurate în această perioadă.

CONFERINȚA EXTRAORDINARĂ

Selecție foto din cadrul consultărilor premergătoare modificării documentelor de reglementare internă, OAR în teritoriu (martie - iunie 2024)

6

SISTEMUL FINANCIAR

Situația financiară a Ordinului în mandatul 2022–2026, inclusiv execuția bugetelor anuale, gestiunea Timbrului Arhitecturii și descărcarea de gestiune a forurilor alese, este prezentată în detaliu în Raportul Comisiei naționale de cenzori.

7 INTERNAȚIONALIZARE

Mandatul 2022–2026 s-a desfășurat într-o perioadă în care dimensiunea internațională a profesiei a încetat să fie o componentă paralelă a activității OAR și a devenit parte a felului în care organizația își exercită funcțiile centrale. Marile teme care au modelat practica arhitecturală în acești patru ani, performanța energetică a clădirilor, transformarea fondului construit existent, criza locuirii, accesul la spațiul public de calitate, digitalizarea, integrarea inteligenței artificiale, nu se formulează la nivel național. Ele iau formă în directivele și recomandările Uniunii Europene, în documentele programatice ale organismelor profesionale internaționale, în pozițiile comune adoptate prin ACE și UIA. Cadrul de exercitare a profesiei din România este astăzi, într-o măsură semnificativă, un cadru construit la nivel european.

Această realitate a impus o intensificare a prezenței OAR în rețelele internaționale ale profesiei. Nu ca exercițiu de vizibilitate, ci ca instrument de lucru. Participarea la grupurile ACE privind Noul Bauhaus European, Transformare Urbană și Locuire sau Concursuri și Achiziții Publice a permis Ordinului să urmărească direct evoluțiile reglementărilor care, transpuse ulterior în legislația națională, vor defini pe termen lung cadrul în care arhitecții români lucrează. Implicarea în comisiile și programele UIA a oferit acces la dezbaterile globale despre rolul public al profesiei, despre educația arhitecturală și despre transformarea practicii într-o lume în care presiunile climatice, sociale și tehnologice se intersectează.

Capitolul documentează această activitate pe patru paliere principale, în ordinea în care apar mai jos. Participarea la principalele reuniuni profesionale internaționale ale perioadei, Congresul Mondial UIA de la Copenhaga (2023) și Forumul Internațional UIA de la Kuala Lumpur (2024). Reprezentarea OAR în Uniunea Internațională a Arhitecților, cu 22 de reprezentanți activi și două funcții de coordonare în programele tematice. Reprezentarea în Consiliul Arhitecților din Europa, cu o consolidare a poziției OAR marcată de intrarea arh. și urb. Eugen Pănescu în Board Executiv pentru mandatul 2026–2028. Activitatea Comisiei Naționale pentru Recunoașterea Calificărilor, care administrează una dintre cele mai concrete dimensiuni ale internaționalizării profesiei. La acestea se adaugă aderarea OAR, în 2025, la Europa Nostra, care extinde prezența organizației în rețelele europene dedicate patrimoniului.

Privite împreună, aceste paliere arată o organizație care a tratat internaționalizarea ca infrastructură necesară pentru funcționarea profesiei într-un cadru european integrat. Într-o perioadă marcată de instabilitate politică internă, de presiuni asupra profesiilor reglementate și de erodarea unor instituții, apartenența la o comunitate profesională europeană și globală a oferit Ordinului un cadru de referință stabil și un set de instrumente de lucru care nu pot fi construite la nivel național.

A CONGRES UIA COPENHAGA 2023/ FORUMUL INTERNAȚIONAL UIA KUALA LUMPUR 2024

În intervalul 2022–2026, participarea OAR la principalele reuniuni internaționale ale profesiei a avut o semnificație care a depășit dimensiunea reprezentării instituționale curente. Într-un context global marcat simultan de criză climatică, război, accelerare tehnologică și transformare a politicilor europene privind mediul construit, Congresul Mondial al Arhitecților UIA de la Copenhaga (2023) și Forumul Internațional UIA de la Kuala Lumpur (2024) au fost două momente succesive în care comunitatea profesională internațională și-a reformulat agenda și și-a restructurat propriile mecanisme. Pentru OAR, participarea a însemnat atât proiecție internațională a profesiei din România, cât și conectare directă la dezbaterile care modelează practica arhitecturală contemporană.

Congresul Mondial UIA, desfășurat la Copenhaga în iulie 2023 sub tema *Sustainable Futures: Leave No One Behind*, a condensat preocupările dominante ale perioadei: sustenabilitatea, echitatea socială, criza resurselor, responsabilitatea față de patrimoniu și necesitatea transformării modului în care este produs mediul construit. Aceste teme au fost sintetizate în documentul programatic *Copenhagen Lessons*, un set de principii care afirmă explicit necesitatea reducerii consumului de resurse, prioritizarea reutilizării fondului construit existent, integrarea biodiversității și redefinirea relației dintre arhitectură și interesul public.

Participarea României la congres a fost coordonată de OAR și a avut o componentă instituțională, profesională, academică și culturală. Ordinul a organizat participarea oficială printr-un stand național realizat în urma unui concurs de soluții desfășurat în prima parte a anului 2023, câștigat de echipa ateliercetrei. Conceptul selectat a propus o reflecție asupra reutilizării resurselor și a transformării fondului construit existent, în acord cu temele dominante ale congresului și cu direcțiile europene emergente privind economia circulară și principiul *renovation before demolition*. Standul a funcționat nu doar ca spațiu expozițional, ci și ca platformă de dialog profesional și de întâlnire între arhitecți, școli de arhitectură, reprezentanți ai organizațiilor profesionale și ai instituțiilor culturale.

Delegația României a reunit reprezentanți ai OAR, arhitecți practicieni, membri ai structurilor internaționale ale UIA și ACE, cadre didactice și studenți ai școlilor de arhitectură. Participarea studenților a avut o semnificație aparte, congresul oferindu-le contact direct cu dezbaterile internaționale privind educația de arhitectură, sustenabilitatea și transformarea profesiei. În paralel cu sesiunile și expozițiile congresului, delegația OAR a participat la reuniunile statutare ale UIA și la întâlniri cu organizații profesionale europene și internaționale.

Participarea la Copenhaga a avut și o componentă de reprezentare a arhitecturii românești contemporane. Discursul promovat de OAR a urmărit evidențierea unor practici și preocupări deja prezente în cultura profesională din România: intervenția asupra fondului construit existent, relația dintre patrimoniu și sustenabilitate, importanța concursurilor de arhitectură, dimensiunea culturală a practicii profesionale. Aceste teme se aliniază cu accentele dominante ale dezbaterii internaționale și au permis OAR să poziționeze arhitectura românească într-un dialog substanțial, nu doar de prezență.

Tema congresului a influențat și structura conceptuală a unor proiecte dezvoltate ulterior în România. FAST, festivalul școlilor de arhitectură organizat de OAR, a preluat tematic apelurile la acțiune formulate în cadrul ultimelor reuniuni UIA: *Sustainable Futures: Leave No One Behind (Copenhaga 2023)*, *Diversecity (Kuala Lumpur 2024)* și *Becoming. Architectures for a Planet in Transition (Barcelona 2026)*. Prima ediție FAST, organizată la Timișoara la câteva luni

după Congresul de la Copenhaga, s-a bucurat de prezența în calitate de keynote speaker a directoarei Congresului UIA 2023, Natalie Mossin.

Forumul Internațional UIA desfășurat la Kuala Lumpur în noiembrie 2024, sub tema *Diversity*, a continuat această agendă, aducând în prim-plan relația dintre identitate, incluziune, ecologie și dezvoltare urbană într-un context global marcat de presiuni climatice, migrație, densificare și polarizare socială. Delegația României a participat la sesiunile forumului, la reuniunile asociate Adunării Generale UIA și la întâlnirile grupurilor și programelor de lucru ale organizației. Cei doi membri ai Comisiei de Educație a UIA, Cristian Blidariu și Șerban Țigănaș, au prezentat în cadrul conferinței UIA EDUCOM rezultatele primelor două ediții FAST, organizate sub patronajul UIA la Timișoara în 2023 și Cluj-Napoca în 2024.

Adunările Generale UIA desfășurate la Copenhaga și Kuala Lumpur au avut o miză directă pentru poziționarea OAR în procesele de transformare internă ale organizației. La Copenhaga au avut loc alegerile noilor structuri de conducere pentru mandatul 2023–2026, președinte, vicepreședinți, consiliu și birou executiv, într-un moment în care nevoia de reformă a UIA era explicit pusă pe masă. Tot acolo au fost asumate concluziile Task Force-ului pentru restructurarea UIA, care au stat la baza unui proces amplu de revizuire a statutului și regulamentelor. Propunerile au fost dezbătute și votate la Adunarea Generală Extraordinară de la Kuala Lumpur din 2024, unde discuțiile s-au concentrat asupra reorganizării structurii de guvernare, profesionalizării aparatului administrativ, eficientizării mecanismelor decizionale și relocării sediului administrativ al UIA de la Paris la Lausanne (propunere respinsă de Adunarea Generală).

B **Reprezentare a OAR în Uniunea Internațională a Arhitecților (UIA) KIA KUALA LUMPUR 2024**

În mandatul 2022–2026, OAR a participat cu 22 de reprezentanți activi în comisii și programe de lucru ale UIA, acoperind teme relevante pentru profesie și pentru societate în ansamblu: educație, dezvoltare sustenabilă, practica profesiei, concursuri internaționale, spații publice, arhitectură comunitară și drepturile omului, patrimoniu și identitate culturală, locuire socială, arhitectură și orașe, sănătate publică, spații educaționale și culturale, arhitectura pentru toți, arhitectura și copiii.

Două funcții de coordonare în programele tematice ale UIA au fost ocupate de reprezentanți ai OAR: Iris Popescu, Directoare a Regiunii 2 în programul Arhitectura pentru Toți, și Mina Sava, Co-Directoare a programului Arhitectura și Copiii.

Conducere și structuri de reprezentare

- Ștefan Bâlici, șeful delegației la Adunarea Generală
- Șerban Țigănaș, corespondent în Consiliul de validare UNESCO UIA

Comisii de specialitate

- Comisia pentru educație: Cristian Tiberiu Blidariu
- Comisia pentru dezvoltare durabilă: Mihaela Hărmănescu
- Comisia pentru practica profesiei: Vlad Gaivoronschi, Dan-Felix Paraschiv
- Comisia pentru concursuri internaționale: Mirona Crăciun, Ana Maria Zahariade

Programe de lucru tematice

- Spații publice: Emilia Maria Duda
- Arhitectură comunitară și drepturile omului: Maria-

- Cristina Găvozdea
- Patrimoniu și identitate culturală: Raluca Munteanu
  - Locuire socială: Daniela Calciu
  - Arhitectură, orașe și teritorii: Matei Bogoescu, Endre Ványolós
  - Sănătate publică: Alexandra Demetriu
  - Spații educaționale și culturale: Loredana Gaiță, Elena Stoian
  - Arhitectura pentru toți: Alice Maria Oprică, Iris Popescu (Directoare Regiunea 2)
  - Arhitectura și copiii: Mina Sava (Co-Directoare), Eliza Yokina

Teme și direcții de lucru

Activitatea reprezentanților OAR în UIA a urmărit principalele direcții care preocupă astăzi profesia la nivel global: sustenabilitatea și schimbările climatice, dreptul la locuire și locuirea socială, incluziunea și arhitectura pentru toți, educația arhitecturală și validarea academică, patrimoniul construit și identitatea culturală, calitatea spațiului public, sănătatea publică prin proiectare, arhitectura participativă și drepturile comunităților, arhitectura dedicată copiilor și spațiilor educaționale.

Prezența OAR în aceste structuri a avut două obiective. Pe de o parte, asigurarea unei voci a profesiei din România în forurile unde se construiesc poziții și standarde cu impact pe termen lung. Pe de altă parte, deschiderea unor canale prin care temele și instrumentele de lucru ale comunității internaționale a arhitecților pot fi aduse în dezbateră profesională internă. Distribuția reprezentanților pe atât de multe arii de lucru reflectă o opțiune deliberată: o prezență substanțială, nu simbolică, într-o organizație care reunește arhitecți din peste 100 de țări.

C REPREZENTAREA OAR ÎN CONSILIUL ARHITECȚILOR DIN EUROPA (ACE)2024

În intervalul 2022-2026, dimensiunea europeană a reprezentării profesionale a devenit mai importantă decât în orice alt moment recent.

Reglementările UE privind clima și energia, accelerarea digitalizării, apariția inteligenței artificiale generative și agravarea crizei locuirii au modificat rapid cadrul în care profesia funcționează. Pentru OAR, participarea activă în structurile ACE a fost atât o componentă de reprezentare externă, cât și un instrument de înțelegere și anticipare a schimbărilor care afectează practica arhitecturală.

În acest interval, OAR a fost reprezentat în ACE de șase membri, implicați în structuri și grupuri de lucru relevante pentru principalele teme ale profesiei: Adunarea generală, Comitetul financiar, Grupul de lucru pentru concursuri și achiziții publice, Grupul pentru proiecte europene de cercetare, Grupul Noului Bauhaus European și Grupul pentru transformare urbană și locuire.

Participarea a avut o consecință directă pentru capacitatea OAR de a urmări evoluțiile europene într-o perioadă în care o parte importantă a reglementărilor care influențează profesia își au originea la nivelul Uniunii Europene. Politicile privind performanța energetică a clădirilor, renovarea fondului construit, digitalizarea profesiei, concursurile de arhitectură sau integrarea criteriilor de sustenabilitate în practica proiectării au fost discutate constant în ACE și

transferate ulterior în dezbaterile profesionale naționale.

O contribuție importantă a perioadei a fost implicarea arh. și urb. Eugen Pănescu în coordonarea grupului de lucru pentru Transformare urbană și locuire, în calitate de președinte al acestuia. Locuirea a devenit una dintre temele majore ale agendei europene, pe fondul accentuării problemelor de accesibilitate, al presiunii climatice și al necesității reducerii consumului de resurse prin reutilizarea fondului construit existent. Coordonarea acestui grup a poziționat OAR în mijlocul dezbaterilor care vor structura politicile europene de locuire în anii următori.

Începând cu mandatul 2026–2028, arh. și urb. Eugen Pănescu face parte din Comitetul Executiv (Board) al ACE. Este o consolidare semnificativă a poziției OAR la nivelul conducerii organizației europene, într-un moment în care arhitectura este tot mai prezentă în politicile europene privind clima, cultura, locuirea și calitatea mediului construit.

Pentru mandatul ACE 2026–2029, OAR a formulat și transmis propunerile pentru reprezentanții săi în grupurile de lucru ale organizației, urmând ca acestea să fie validate și să își înceapă activitatea în perioada următoare. Continuitatea participării este importantă pentru capacitatea profesiei din România de a rămâne conectată la direcțiile care vor redefini practica arhitecturii în anii următori.

D ADERAREA OAR LA EUROPA NOSTRA

Începând cu 2025, OAR este membru al Europa Nostra, rețeaua europeană a organizațiilor cu activitate în domeniul patrimoniului cultural și natural.

Aderarea consolidează prezența Ordinului în rețelele europene care lucrează cu mediul construit istoric și cu patrimoniul ca resursă culturală, socială și economică, într-o perioadă în care direcțiile europene privind renovarea fondului construit, principiul renovation before demolition și economia circulară au făcut din patrimoniu o componentă structurală a politicilor de mediu construit.

Standul OAR la Congresul Mondial UIA (Copenhaga, 2023) / Prezentarea SIC în cadrul conferinței Task Force AESOP (Architectural and Engineering Services Observatory and Platform) (2025)

AFILIERI ȘI PARTENERIATE

Profesia de arhitect nu se exercită izolat. Depinde de relații cu autorități, școli, sistem financiar, furnizori. Calitatea acestor relații contează pentru calitatea practicii. Ordinul le gestionează, ca organism profesional de interes public, în numele profesiei.

Privite împreună, parteneriatele dezvoltate în mandatul 2022–2026 nu sunt o colecție de acorduri instituționale, ci o infrastructură. Pe ea se sprijină capacitatea OAR de a influența cadrul de reglementare [parteneriatul cu MDLPA, MC], de a forma și pregăti profesia și aparatul administrativ public [parteneriatul cu școlile de arhitectură, cu DSU, ISC, AMR, Fundația pentru SMURD], de a vorbi credibil cu beneficiarul final [parteneriatul cu BNR și sistemul bancar], de a-și apăra profesia împreună cu cele înrudite [parteneriatele cu organizațiile profesiilor liberale și cu cele din domeniul construcțiilor], de a oferi membrilor săi un sprijin concret în practica de zi cu zi [programul de beneficii pentru membri]. Fiecare relație acoperă un palier; împreună, acoperă întreaga suprafață a profesiei.

Construcția acestei infrastructuri nu a fost lineară. Unele parteneriate au continuat și consolidat relații începute în mandatele anterioare, altele au fost inițiate în acest mandat, ca răspuns la teme care devenit prioritare: calitatea locuirii, schimbările climatice și reducerea riscurilor la dezastre, transformarea cadrului legislativ. Câteva au rămas până la finalul mandatului în zona intențiilor formalizate, încă neoperaționalizate. Relațiile instituționale au ritmuri diferite și se află în stadii diferite. Capitolul le prezintă în ordinea care reflectă cel mai bine logica lor: de la cele mai apropiate de cadrul profesiei (MDLPA, ISC), la cele care leagă profesia de teme de interes public mai larg (DSU, Fundația pentru SMURD, BNR), la parteneriatele cu școlile de arhitectură, la relațiile cu celelalte profesii liberale și, în final, la beneficiile concrete pentru membri.

A AFILIERE LA UNIUNEA PROFESIILOR LIBERALE DIN ROMÂNIA (UPLR)

OAR face parte din Uniunea Profesiilor Liberale din România (UPLR) și, prin aceasta, din Consiliul European al Profesiilor Liberale (CEPLIS).

Colaborarea în cadrul acestor platforme permite coordonarea pozițiilor față de reglementările care afectează mai multe profesii simultan.

Un subiect aflat în lucru în această perioadă este reforma expertizei tehnice judiciare. Propunerea dezvoltată în cadrul UPLR vizează transferul responsabilității de atestare a experților tehnici judiciari către organizațiile profesionale, care au atât competența tehnică, cât și instrumentele de verificare a calificărilor și capacitatea operațională pentru a exercita această activitate – pe care statul, prin Ministerul Justiției, nu reușește să o gestioneze corespunzător. OAR participă la elaborarea acestei inițiative legislative împreună cu celelalte organizații membre.

B PARTENERIATUL CU MINISTERUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI (MDLPA)

Dintre toate parteneriatele instituționale ale Ordinului, cel cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației este cel cu cea mai mare miză strategică. MDLPA este autoritatea de stat care reglementează domeniul construcțiilor, urbanismului și amenajării teritoriului, iar pentru profesia de arhitect este principalul interlocutor instituțional.

Relația are o istorie mai veche, marcată în 2019 de Declarația comună semnată în cadrul conferinței Future Shapers, organizată în contextul Președinției României la Consiliul Uniunii Europene. La 8 mai 2026, această relație a fost reformalizată printr-un Protocol de colaborare semnat de ministrul Cseke Attila și de președintele OAR, Ștefan Bălăci, cu scopul promovării și dezvoltării durabile a domeniului arhitecturii. Documentul stabilește patru priorități: elaborarea Politicii pentru arhitectură a României; îmbunătățirea cadrului legislativ; consolidarea competențelor profesionale; îmbunătățirea practicii administrative. De asemenea, stabilește acțiuni concrete ale părților, între care constituirea unui grup de lucru comun cu rolul de a formula propuneri de modificare a cadrului legislativ și normativ specific domeniului arhitecturii; colaborarea pentru elaborarea Politicii pentru arhitectură a României, conform celor mai bune practici europene; colaborarea pentru identificarea și valorificarea documentelor cu relevanță istorică pentru domeniul arhitecturii, în cadrul Muzeului de arhitectură; organizarea și promovarea de evenimente comune (conferințe, seminarii, ateliere).

OAR își asumă textul profesional al Politicii, organizarea consultărilor și materialele de promovare; MDLPA asigură cadrul legal, sprijinul tehnic și consultarea în avizarea interinstituțională. Durata este de 36 de luni, cu prelungire automată de 24. Finalizarea Politicii pentru arhitectură a României rămâne sarcina principală a mandatului următor pentru direcția de activitate normativă și de planificare.

C PARTENERIATUL CU MINISTERUL CULTURII (MC)

Colaborarea dintre Ordinul Arhitecților din România și Ministerul Culturii (MC) se desfășoară pe două planuri distincte: pe baza unui protocol-cadru de colaborare și, separat, prin participarea instituțională a Ordinului la structurile de avizare din domeniul patrimoniului.

Protocolul de colaborare, încheiat în august 2016, este un document-cadru convenit pe durată nedeterminată, care stabilește bazele cooperării interinstituționale în domeniile de interes comun: conservarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural imobil și susținerea calității în creația arhitecturală contemporană. Protocolul prevede, între obiectivele sale, evaluarea impactului legislației asupra domeniului și propuneri de îmbunătățire, formarea specialiștilor în inventarierea, cercetarea, proiectarea, avizarea și execuția intervențiilor asupra patrimoniului, creșterea numărului de arhitecți cu activitate în domeniul patrimoniului, încurajarea accesului liber la arhivele de arhitectură, precum și încurajarea colaborării directe între serviciile deconcentrate ale Ministerului Culturii și filialele teritoriale ale Ordinului.

În mandatul 2022-2026, acest cadru a fost activat, între altele, prin implicarea OAR - la invitația MC - în Angajamentul asumat de minister în cadrul Parteneriatului pentru o Guvernare Deschisă (Open Government Partnership - OGP), „Creșterea gradului de transparentizare, debirocratizare și integritate a serviciilor deconcentrate ale Ministerului Culturii”. Implicarea OAR răspunde direct uneia dintre temele de fond ale mandatului - calitatea și buna funcționare a serviciilor deconcentrate cu atribuții în domeniul patrimoniului, în special activitatea direcțiilor județene de cultură, cu impact direct asupra avizării cu care

se confruntă curent arhitectii care intervin asupra fondului construit protejat. Caracterul de document-cadru pe durată nedeterminată al protocolului oferă o bază stabilă pentru continuarea colaborării în mandatul următor, inclusiv prin actualizarea anexei sale de obiective specifice – mecanism prevăzut de protocol, dar neactivat în ultimii ani.

Distinct de protocol, o a doua formă de colaborare instituțională constantă o reprezintă solicitarea, de către Ministerul Culturii, a propunerilor OAR de membri în comisiile de avizare din domeniul patrimoniului cultural – Comisia națională a monumentelor istorice și comisiile sale zonale, Comisia națională pentru monumentele de for public, Comisia națională de arheologie, comisiile de contestații – ori de câte ori se înnoiește componența acestora. Prin acest mecanism, decurgând din cadrul legal al funcționării comisiilor de specialitate, Ordinul contribuie direct la asigurarea expertizei profesionale în structurile care decid asupra intervențiilor asupra patrimoniului construit.

D PARTENERIATUL CU INSPECTORATUL DE STAT ÎN CONSTRUCȚII (ISC)

Parteneriatul cu Inspectoratul de Stat în Construcții a demarat în iulie 2024, ca relație pe termen lung între cele două organizații, având ca obiective principale creșterea competenței profesioniștilor și creșterea calității mediului construit.

Deși cele două instituții au roluri și instrumente diferite, ele acționează asupra aceluiași teren: OAR prin profesia care produce proiectul, ISC prin autoritatea care verifică modul în care reglementările sunt respectate pe șantier și în exploatare. Punerea în relație a celor două perspective creează un canal util în ambele direcții – arhitectii pot primi o imagine mai clară asupra constatărilor și interpretărilor pe care le formulează autoritatea de control, iar ISC poate ajunge cu mesajele sale direct la cei care proiectează.

Prima formă concretă avută în vedere pentru colaborare a fost o serie de cursuri și webinarii dedicate membrilor OAR, cu lectori invitați din partea ISC, dar și în sens invers, dedicate personalului din cadrul ISC. Prima temă avută în vedere a fost „Impactul schimbărilor legislative asupra practicii arhitecților”, cu un format structurat în jurul informării asupra modificărilor recente din legislația construcțiilor, al interpretării reglementărilor pentru reducerea zonelor de neclaritate, al prezentării unor studii de caz. Această componentă – întârziată, ca urmare a schimbărilor în conducerea ISC, va putea fi pusă în aplicare în perioada următoare. Mai mult, în aprilie 2026, dialogul cu ISC a fost substanțial extins, dincolo de componenta inițială de informare, conturând o agendă comună structurată pe patru direcții de acțiune:

- creșterea competenței profesioniștilor și susținerea lor, prin reluarea seriei de cursuri și webinarii (între care informarea comună OAR-ISC privind impactul schimbărilor legislative) și prin organizarea unei zile a porților deschise dedicate membrilor;
- profesionalizarea instituțiilor publice din sectorul construcțiilor, în speță a ISC – o direcție care răspunde direct problemei deprofesionalizării instituțiilor statului, semnalată ca una dintre dificultățile structurale ale mandatului; se au în vedere cursuri, o zi a porților deschise la ISC – pentru cunoașterea reciprocă a profesioniștilor și a problemelor pe care le întâmpină inspectoratele – și, ca obiectiv asumat, atragerea de

arhitecți în structurile ISC, pentru întărirea capacității tehnice a autorității de control.

Parteneriatul cu ISC se conturează astfel, la finalul mandatului, ca una dintre relațiile instituționale cu cel mai mare potențial pentru perioada următoare – atât prin extinderea agendei de la informare profesională la profesionalizarea instituțiilor publice, cât și prin caracterul său bidirecțional, care îl distinge de un simplu protocol de colaborare. Concretizarea acestor direcții se conturează ca direcție prioritară pentru mandatul următor.

E PARTENERIAT PENTRU EXTINDEREA SIC: AICPS, AIIR, ASOP

Parteneriatul SIC este dezvoltat de Ordinul Arhitecților din România (OAR) împreună cu Asociația Inginerilor Constructori Proiectanți de Structuri (AICPS), Asociația Inginerilor de Instalații din România (AIIR) și Asociația Peisagiștilor din România (AsoP), în vederea extinderii Sistemului de Informații asupra Costurilor (SIC) către principalele specialități implicate în proiectare.

Demersul răspunde unei duble exigențe: obligația OAR prevăzută la art. 20 lit. c) din Legea 184/2001 și directivele europene privind renunțarea la onorarii minime stabilite de organizațiile profesionale, care au impus de la început construirea SIC pe baza timpului efectiv de lucru, după modelul utilizat în Austria, Franța sau Belgia.

Procesul debutează prin întâlnirea organizată în octombrie 2025, care pune bazele dialogului dintre organizațiile partenere și conduce ulterior la semnarea protocolului de colaborare în mai 2026 și la constituirea Grupului de lucru interorganizațional SIC. Întâlnirea reconfirmă necesitatea unui mecanism comun de analiză statistică și fundamentare a onorariilor pe baza timpului real de lucru, capabil să susțină practica profesională responsabilă și concurența loială.

Protocolul stabilește o distribuție clară a rolurilor. OAR este Organizator și își asumă inițierea procedurii de avizare la Ministerul Dezvoltării, Ministerul Culturii și Ministerul Mediului, consultate în prealabil cu privire la extinderea SIC. Cele trei organizații partenere contribuie cu informațiile tehnice specifice fiecărei discipline și participă la armonizarea etapelor de proiectare definite în documentul Misiunile Arhitectului cu practicile profesionale curente din specialitățile structuri, instalații și peisagistică. Costurile cercetării statistice sunt repartizate între parteneri prin acte adiționale, ori de câte ori va fi necesar.

Activitatea grupului de lucru continuă până la Conferința națională din iunie 2026. Întâlnirile organizate până în prezent au fost dedicate adaptării chestionarului de colectare a datelor privind etapele de proiectare și timpul de lucru, astfel încât acesta să poată fi utilizat de toate organizațiile partenere într-o structură metodologică comună, corelată cu particularitățile fiecărei profesii. Sunt analizate, în acest cadru, definirea gradelor de complexitate, diferențele dintre proiectele publice și private, specificul intervențiilor de peisagistică și condițiile construirii unei baze statistice comparabile. În paralel, grupul de lucru pregătește un document de sinteză destinat echipei care va prelua proiectul după Conferința națională.

Parteneriatul marchează o etapă importantă în re poziționarea filierei de proiectare. Trecerea de la ofertarea pe metru pătrat la ofertarea pe timp, asumată inițial de

F PARTENERIATUL CU DEPARTAMENTUL PENTRU SITUAȚII DE URGENȚĂ (DSU)

Parteneriatul cu Departamentul pentru Situații de Urgență (DSU) din cadrul Ministerului Afacerilor Interne a început în iunie 2024, prin proiectul Arhitecți pentru viață, descris separat în capitolul de față.

arhitecți prin SIC, devine credibilă în piață doar dacă este împărtășită de specialitățile cu care arhitectura colaborează direct. Până la obținerea avizelor pentru versiunea extinsă, SIC continuă să funcționeze în forma actuală.

Pe parcursul a aproape doi ani de colaborare pe această componentă, s-a conturat treptat o agendă comună mai amplă, care depășește perimetrul primului ajutor și se așază la intersecția dintre proiectarea de arhitectură și prevenirea și gestionarea dezastrelor.

Această extindere a colaborării a fost formalizată printr-un protocol de parteneriat aflat, la momentul finalizării prezentului raport, în proces de semnare. Obiectivul comun este reducerea riscurilor la dezastre și pregătirea pentru intervenția profesională în situații de urgență de amploare.

Cadrul de cooperare include:

- realizarea de analize și studii de specialitate în domeniul comun de interes;
- formularea de propuneri pentru completarea cadrului legal și a reglementărilor tehnice incidente;
- dezvoltarea unei capacități profesionale specializate în arhitectură pentru prevenirea și gestionarea situațiilor de urgență;
- consolidarea contribuției profesiei de arhitect la managementul riscurilor și al dezastrelor, inclusiv în evaluarea vulnerabilităților și în procesele de reconstrucție.

O atenție specifică este acordată protejării patrimoniului cultural imobil, ca domeniu în care expertiza arhitecturală are o contribuție directă la reducerea riscurilor.

O primă concretizare a acestei agende a fost inițierea, în martie 2026, a proiectului *Architects' capacity building for DRR / ARCH-DRR*, înaintat de OAR pentru finanțare prin programul Erasmus+, acțiunea KA210 VET. Proiectul își propune dezvoltarea unui cadru de competențe și a unor module de formare profesională continuă pentru arhitecți în domeniul reducerii riscurilor de dezastre, în cooperare cu Asociația Arhitecților din Estonia și cu participarea, ca partener asociat, a Asociației Finlandeze a Arhitecților, cu Departamentul pentru Situații de Urgență în rol de partener asociat cu funcție de supervizare și îndrumare metodologică. Propunerea a fost înaintată în martie 2026 și se află în evaluare.

Parteneriatul cu DSU se așază astfel pe un palier complementar celui cu Fundația pentru SMURD, cu o miză mai amplă: integrarea profesiei de arhitect în logica sistemului național de management al situațiilor de urgență, ca participant activ la prevenția și gestionarea consecințelor dezastrelor asupra mediului construit.

G PARTENERIATUL CU FUNDAȚIA PENTRU SMURD, DSU ȘI UAUIM - PROGRAMUL „ARHITEȚI PENTRU VIAȚĂ”

Programul „Arhitecți pentru viață” a fost lansat în iunie 2024, ca proiect comun al Ordinului Arhitecților din România, Fundației pentru SMURD și Departamentului pentru Situații de Urgență.

Lansarea a avut loc în cadrul unei conferințe de presă cu participarea dr. Raed Arafat, Secretar de Stat în Ministerul Afacerilor Interne și Șef al Departamentului pentru Situații de Urgență, și a președintelui OAR, arh. Ștefan Bălăci. Pentru a sublinia importanța pregătirii practice, medici ai Fundației pentru SMURD au realizat o demonstrație de resuscitare și utilizare a defibrilatoarelor.

Programul pleacă de la o premisă simplă: arhitecții sunt prezenți constant pe șantiere și în comunități, sunt printre cei care decid alcătuirea spațiilor în care trăim și pot fi, la rândul lor, primii salvatori în situații de urgență. Inițiativa urmărește pregătirea în acordarea primului ajutor a celor peste 10.000 de membri OAR și a celor aproximativ 4.500 de studenți arhitecți din țară.

Argumentul programului depășește însă instruirea individuală. În cazul unui stop cardio-respirator, șansa de supraviețuire a victimei scade cu 10% la fiecare minut fără intervenție. Capacitatea cetățenilor de a recunoaște rapid situația, de a apela serviciile de urgență și de a aplica manevre de resuscitare până la sosirea echipajelor medicale este, de aceea, un factor de supraviețuire. Pentru profesia de arhitect, programul deschide și un al doilea palier: integrarea dotărilor pentru prim ajutor în proiectarea curentă și contribuția la reglementarea coerentă a acestor cerințe în mediul construit.

Cursuri de prim ajutor

Componenta de formare a fost structurată ca un curs de patru ore, cu o parte teoretică și una practică, susținut de medici, paramedici, asistenți, studenți la medicină și voluntari SMURD. Participanții exersează individual tehnicile de resuscitare pe manechine, sub coordonarea echipelor de salvatori. Participarea este gratuită, deschisă membrilor și angajaților OAR, studenților arhitecți și unui membru de familie al participantului [partener sau copil peste 14 ani].

În 2024 au fost organizate șapte cursuri în patru orașe: București [13 aprilie, 22 iunie, 12 octombrie, 7 decembrie], Timișoara [5 octombrie], Iași [26 octombrie] și Cluj-Napoca [29 octombrie, în cadrul festivalului FAST]. Cele șapte sesiuni au atras 489 de înscrieri și au format 275 de participanți. În 2025 programul a continuat cu sesiuni la Cluj-Napoca, București, Timișoara și Iași, cu o sesiune programată în iunie la București. Programul continuă în 2026.

Defibrilatoare semi-automate

În cadrul programului au fost achiziționate și montate două defibrilatoare semi-automate, ambele incluse pe harta defibrilatoarelor disponibile populației prin aplicația DSU, ceea ce le extinde utilitatea dincolo de comunitatea profesională. Unul a fost montat la Casa Ion Mincu din strada Arthur Verona nr. 19 din București, sediul OAR, fiind achiziționat din fonduri proprii ale Ordinului. Al doilea a fost montat la Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București, prin proiectul „Punct de prim ajutor, Fii salvator!” al Fundației pentru SMURD.

H PARTENERIATUL CU ASOCIAȚIA MUNICIPIILOR DIN ROMÂNIA (AMR)

Colaborarea cu Asociația Municipiilor din România se întemeiază pe Protocolul de colaborare încheiat la 30 iulie 2015, document-cadru convenit pe durată nedeterminată, care stabilește obiective de interes comun precum îmbunătățirea cadrului legislativ asupra mediului construit sau organizarea concursurilor de arhitectură, ca modalitate competitivă de achiziție publică a serviciilor de proiectare.

I PARTENERIATUL CU FACULTĂȚILE DE ARHITECTURĂ

Relația cu cele cinci facultăți de arhitectură din România – UAUIM București, FAU Cluj-Napoca, FAU „G.M. Cantacuzino” Iași, FAU Timișoara, FCCA Oradea – a fost, în acest mandat, una dintre cele mai active și mai structurate componente ale capitolului Parteneriate.

În mandatul 2022–2026, acest cadru a fost activat printr-un demers concret: organizarea unor serii de cursuri de formare dedicate transferului de know-how către autoritățile publice locale, în vederea organizării concursurilor de soluții în arhitectură. Cursurile au fost derulate de OAR împreună cu AMR și cu Institutul Național de Studii și Cercetări în Administrația Publică (INSCAP) (detalii suplimentare la capitolul IV.1.c).

Spre deosebire de alte forme de cooperare instituțională, parteneriatul cu școlile nu s-a construit pe un singur acord-cadru, ci pe un țesut de relații funcționale, dezvoltate pe trei paliere care se susțin reciproc: un cadru permanent de dialog între conducerile școlilor și OAR, un proiect comun de anvergură națională cu rotație între centrele universitare și o serie de inițiative dedicate momentului de tranziție de la școală la profesie.

Acest tip de parteneriat nu este un dat, ci o construcție. Mandatul anterior a deschis traseul, prin crearea grupului de lucru al decanilor și prin formularea ideii unui festival comun. Mandatul actual l-a consolidat: a transformat întâlnirile decanilor într-un mecanism trimestrial cu agendă proprie, a produs trei ediții FAST în trei centre universitare diferite, a introdus conferințele de Pre-Stagiu ca punct nou de contact între Ordin și studenții din anii terminali. Fiecare dintre aceste componente este detaliată în capitolul corespunzător al raportului, ceea ce urmează aici este logica de ansamblu care le leagă.

Grupul de lucru al decanilor funcționează ca platformă instituțională de bază a parteneriatului. Reunește decanii celor cinci școli sub coordonarea vicepreședintelui pentru educație și pregătire profesională continuă al OAR, cu o frecvență de o întâlnire fizică anuală și întâlniri trimestriale online. Pe parcursul mandatului, grupul a traversat o schimbare aproape completă de componență, urmare a alegerilor decanale din 2023, fără ca activitatea să fie întreruptă. Continuitatea peste schimbarea de mandate locale este, în sine, un indicator că parteneriatul a devenit instituțional, nu personal. Două direcții majore de lucru au structurat agenda grupului: standardele de evaluare a programelor de studii, cu efecte concrete în procesul de rescriere a standardelor naționale ARACIS din 2024,

și construirea festivalului FAST. Detalii despre activitatea grupului se găsesc în capitolul Educație și pregătire profesională.

Festivalul FAST este principalul rezultat operațional al parteneriatului. Decizia ca festivalul să se desfășoare prin rotație, an de an, în orașul unei alte școli, a fost luată chiar în grupul decanilor și constituie miza lui cea mai vizibilă: niciuna dintre cele cinci facultăți nu este gazdă permanentă, fiecare devine, la rândul ei, centru al unei discuții profesionale naționale și internaționale. În intervalul 2023–2026, FAST s-a desfășurat la Timișoara, Cluj-Napoca și Iași, urmând ca ediția 2026 să aibă loc la Oradea și în 2027 ciclul să se încheie la București. Pavilioanele construite de studenți rămân în orașele-gazdă până la revenirea festivalului, ceea ce transformă parteneriatul într-o prezență urbană pe termen mediu. Conținutul fiecărei ediții, parteneriatele instituționale, profilul invitaților și anvergura producției sunt descrise în capitolul dedicat din secțiunea Arhitecturii tineri.

Conferințele de Pre-Stagiu, inițiate în 2023, completează parteneriatul la nivelul cel mai apropiat de studenți. Sunt evenimente fizice organizate în facultăți, în care reprezentantul departamentului de stagiu de la nivel național, împreună cu responsabilul de stagiu al filialei-gazdă, parcurg cu studenții din anii terminali pașii intrării în profesie. În intervalul de raportare au avut loc patru conferințe, la UAUIM București, FAU Iași și FAU Timișoara, iar formatul rămâne deschis pentru extindere către celelalte școli. Ele sunt prezentate în detaliu în subcapitolul Stagiul.

Aceste trei paliere nu epuizează relația cu școlile. Pe parcursul mandatului au existat numeroase forme de cooperare punctuală, de la participarea cadrelor didactice la juriile concursurilor de soluții susținute de OAR, la colaborări pentru proiecte de cercetare, la susținerea expozițiilor și publicațiilor cu profil academic. Aceste cooperări punctuale se sprijină acum pe un cadru stabil, recunoscut: grupul decanilor pentru direcțiile strategice, FAST pentru proiectul comun anual, conferințele de Pre-Stagiu pentru contactul direct cu studenții.

Parteneriatul cu școlile de arhitectură a devenit, în acest interval, una dintre infrastructurile pe care se construiește relația OAR cu viitorul profesiei. Este o relație care nu poate fi delegată, depinde de încrederea reciprocă, de continuitatea dialogului, de capacitatea de a recunoaște autonomia fiecărei părți. Sarcina mandatului următor este de a păstra această infrastructură funcțională și de a o extinde acolo unde rămâne, încă, neîncheiată: către o agendă comună în relația cu ARACIS și cu noile reglementări europene privind validarea programelor de arhitectură, către un cadru de cooperare în programele doctorale și de cercetare, către integrarea școlilor în discuția despre AI, BIM și transformarea practicii.

J PARTENERIATUL CU BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI (BNR)

Parteneriatul cu Banca Națională a României a fost construit pe o intuiție care, articulată, s-a dovedit fertilă: beneficiarul final al serviciilor de arhitectură și beneficiarul final al serviciilor financiare sunt, în cele mai multe cazuri, aceeași persoană.

Cel care își cumpără sau își construiește o locuință are nevoie, în egală măsură, de educație financiară și de cunoștințe despre calitatea locuirii pentru a lua o decizie informată. Cele două profesii care îl întâmpină, arhitectul și bancherul, au un teren comun mai larg decât s-ar putea crede la prima vedere.

OAR și BNR au formalizat această colaborare printr-un protocol axat pe educația financiară. În cadrul acestuia, BNR și-a asumat realizarea unui studiu despre semnificația și conținutul educației financiare adaptate profesiei de arhitect, ca instrument de pregătire a unor materiale și acțiuni comune. Studiul a fost realizat parțial, dar nu a fost livrat integral, ceea ce a limitat dezvoltarea ulterioară a acestei componente. Cu toate acestea, parteneriatul a continuat și s-a deschis către o zonă conexasă, mai largă: educația beneficiarului final pentru calitatea locuirii.

Dezbaterea „De la calitatea creditării la calitatea locuirii”

Momentul de articulare publică a parteneriatului a fost dezbaterea „De la calitatea creditării la calitatea locuirii”, organizată la 13 decembrie 2023, la sediul BNR din strada Doamnei nr. 8 din București. Dezbaterea a fost deschisă de Eugen Nicolăescu, Viceguvernator al Băncii Naționale a României, și de Ștefan Bâlici, Președintele OAR, cu o intervenție de contextualizare a obiectivelor sustenabilității de László Borbély, Consilier de Stat în Departamentul pentru Dezvoltare Durabilă al Guvernului României.

Au fost organizate două paneluri complementare, *Cum contribuie arhitectii la calitatea creditării?* și *Cum contribuie bancherii la calitatea locuirii?*, moderate de Daniela Calciu, coordonatoarea studiului OAR despre calitatea locuirii, și de Laura Mîrșolea, Director al Direcției Muzeu și Educație Financiară din cadrul BNR. La paneluri au contribuit reprezentanți ai sistemului bancar [BNR, Banca Transilvania, Raiffeisen Bank, Unicredit Bank] și arhitecți cu implicare pe această tematică, din zona de practică profesională și de reglementare. Tot atunci au fost prezentate și concluziile raportului „Despre locuire”, rezultat al proiectului prioritar al OAR „Definiri și principii pentru Indicele de calitate a locuirii”.

Concluzii și direcții de continuare

Întâlnirea a generat trei concluzii care orientează continuarea procesului. Prima este nevoia unei definiții comune a termenilor și obiectivelor cu care operează fiecare segment al ecosistemului mediului construit. Diversitatea perspectivelor între cei care elaborează politici publice, planifică, dezvoltă, utilizează și întrețin spațiul de locuire nu poate fi depășită fără o asumare comună a vocabularului profesional. A doua este nevoia abordării integrate. Niciun actor nu poate acționa izolat pentru a îmbunătăți calitatea locuirii. A treia este recunoașterea raportului OAR ca rezultat de etapă al unui demers structural mai amplu, care urma să se prelungească prin acțiuni comune cu BNR și cu partenerii care urmau să se alăture.

În sâjalul dezbaterii din decembrie 2023, parteneriatul cu BNR a deschis logica unei serii de colaborări cu instituții financiare interesate de calitatea locuirii. Continuări directe ale acestui demers au fost parteneriatul cu Raiffeisen Bank și dezvoltarea Ghidului Locuitorului. Detalii despre acest instrument și despre întregul parcurs al proiectului Calitatea locuirii se regăsesc în capitolul dedicat.

K BENEFICII PENTRU MEMBRI

Programul de beneficii pentru membri a fost dezvoltat în mandatul 2022-2026 ca un instrument concret prin care apartenența la Ordin se traduce în sprijin practic pentru exercitarea profesiei.

Spre deosebire de parteneriatele instituționale, care urmăresc obiective strategice comune cu alți actori ai mediului construit, beneficiile pentru membri sunt construite pe o logică directă: identificarea acelor furnizori și servicii pe care arhitecții și birourile de arhitectură le folosesc în activitatea curentă și negocierea unor condiții preferențiale pentru membrii OAR.

În cursul mandatului, această zonă s-a structurat în jurul a șapte parteneriate, acoperind palierele esențiale ale practicii: instrumente digitale de proiectare, soluții de facturare și administrare, asigurare de răspundere civilă profesională, documentare juridică, servicii bancare, sănătate și mobilitate. Toate beneficiile sunt accesibile prin pagina dedicată de pe site-ul OAR și sunt documentate transparent, cu termenii ofertei și condițiile de accesare.

Licențiere software - Campania SoftTalks

Campania SoftTalks a fost cea mai amplă inițiativă din această zonă în mandat. A constat în dezvoltarea de parteneriate cu furnizori de software pentru arhitectură și inginerie [Allbim Net, Cadware Engineering, Consoft, Graitec, Man and Machine], prin care membrii au avut acces la soluții licențiate în condiții preferențiale. Pe lângă componenta comercială, campania a inclus o componentă educațională, cu webinarii și prezentări tematice [disponibile pe platforma edu.oar.archi] privind utilizarea software-ului licențiat și riscurile soluțiilor neconforme. Inițiativa răspunde unei probleme reale a practicii din România, anume utilizarea încă răspândită a soluțiilor digitale neconforme și a contribuit la consolidarea unei culturi profesionale etice în această zonă. Detalii: oar.archi/exercitarea-profesiei/beneficii-membri/campanie-de-licentiere-software.

- **SmartBill**

Parteneriatul cu SmartBill oferă acces la soluții de facturare digitală în condiții preferențiale, sprijinind eficientizarea activităților administrative și conformarea fiscală a birourilor de arhitectură. Detalii: oar.archi/exercitarea-profesiei/beneficii-membri/smartbill.

- **Groupama și Marsh - asigurare de răspundere civilă profesională**

Parteneriatul cu Groupama și Marsh asigură accesul membrilor la polița standard de asigurare de răspundere civilă profesională, precum și la opțiuni suplimentare de asigurare. Acest beneficiu acoperă una dintre cerințele de bază ale exercitării profesiei și contribuie la gestionarea riscurilor specifice practicii. Detalii: oar.archi/exercitarea-profesiei/beneficii-membri/groupama-marsh.

Webinar „Asigurările profesionale pentru membrii cu drept de semnătură”

Pe 12 martie 2026, OAR a organizat un webinar dedicat înțelegerii asigurării de răspundere civilă profesională, un instrument obligatoriu pentru arhitecții și conductorii arhitecți cu drept de semnătură, conform Legii nr. 10/1995, și prevăzut explicit în Codul deontologic. Deși este o componentă esențială a exercitării profesiei, mecanismul asigurării rămâne, pentru mulți membri, dificil de descifrat: ce acoperă efectiv, cum se activează, ce înseamnă o poliță de tip „claims made”, cum se calculează limitele și franșiza.

Webinarul a fost gândit ca răspuns la această nevoie de claritate. Cei trei lectori – Valentin Grigore, reprezentant Marsh în relația cu OAR, arh. Dan-Felix Paraschiv, Vicepreședinte OAR Cultură profesională, și arh. Matei Bogoescu – au parcurs, într-un format accesibil, logica asigurării profesionale și au explicat noutățile aduse de pachetul 2026: creșterea limitei de răspundere de la 7.500 la 8.000 EUR pentru arhitecți și de la 4.500 la 5.000 EUR pentru conductorii arhitecți, menținerea franșizei zero, perioada extinsă de răspundere anterioară de 96 de luni, precum și opțiunile de majorare a limitelor pentru birourile organizate ca firme.

- **Sintact - documentare juridică**

Parteneriatul cu Wolters Kluwer România oferă acces la platforma legislativă Sintact.ro, cu resurse actualizate de legislație națională și europeană. Beneficiul răspunde unei nevoi cotidiene a practicii, în condițiile în care cadrul de reglementare al domeniului s-a aflat într-o continuă transformare pe parcursul mandatului. Detalii: oar.archi/exercitarea-profesiei/beneficii-membri/sintact-ro.

- **Banca Transilvania**

Prin parteneriatul cu Banca Transilvania, membrii beneficiază de pachete bancare dedicate, atât pentru persoane fizice, cât și pentru formele de exercitare a profesiei, incluzând soluții de finanțare, administrare financiară și servicii bancare în condiții avantajoase. Detalii: oar.archi/exercitarea-profesiei/beneficii-membri/banca-transilvania.

- **Regina Maria**

Colaborarea cu Regina Maria oferă acces la servicii medicale și abonamente de sănătate, atât pentru persoane fizice, cât și pentru formele de exercitare a profesiei. Detalii: oar.archi/exercitarea-profesiei/beneficii-membri/regina-maria.

- **Bolt**

Parteneriatul cu Bolt oferă beneficii pentru utilizarea serviciilor de mobilitate urbană în context profesional. Detalii: oar.archi/exercitarea-profesiei/beneficii-membri/bolt.

Dezbaterea „De la calitatea creditării la calitatea locuirii” organizată în parteneriat cu Banca Națională a României (București, 2023)

9 DISCIPLINĂ

RAPORTUL CND, ÎNTOCMIT DE ARH. SORIN CIURARIU, PREȘEDINTE CND

A INTRODUCERE

Prezentul raport are ca obiect prezentarea activității Comisiei Naționale de Disciplină a Ordinului Arhitecților din România pe durata mandatului 2022–2026, din perspectiva dosarelor gestionate, soluțiilor pronunțate, măsurilor de organizare internă și direcțiilor de eficientizare adoptate.

B COMPONENTA COMISIEI

Pe durata mandatului 2022–2026, Comisia Națională de Disciplină a Ordinului Arhitecților din România a funcționat în componența stabilită potrivit dispozițiilor statutare și regulamentare aplicabile, activitatea acesteia fiind organizată prin completuri de soluționare constituite pentru analizarea dosarelor aflate pe rol.

Din totalul de 15 membri prevăzuți pentru componența Comisiei, au fost aleși 12 candidați. Deși acest aspect a presupus o atenție suplimentară în organizarea activității, în special în ceea ce privește constituirea completurilor și gestionarea eventualelor situații de incompatibilitate, activitatea Comisiei s-a desfășurat în mod constant și funcțional pe întreaga durată a mandatului.

În organizarea internă a activității, s-a urmărit distribuția dosarelor între membrii Comisiei astfel încât volumul de muncă să fie repartizat cât mai echilibrat, iar implicarea membrilor să fie una cât mai uniformă. Această abordare a contribuit la o funcționare coerentă a Comisiei și la evitarea unor eventuale dezechilibre în repartizarea cauzelor.

Totodată, nu au existat discuții sau dificultăți relevante cu privire la modalitatea de repartizare a dosarelor sau la gradul de implicare al membrilor, activitatea desfășurându-se într-un cadru colegial, echilibrat și orientat către soluționarea cauzelor aflate pe rol.

Componența Comisiei pe durata mandatului a fost următoarea:

Arh. Sorin Ciurariu	Președintele Comisiei	FT OAR Timiș
Arh. Iuliana Tănase Nicoleta	Membru titular	FT OAR Muntenia-Vest
Arh. Florentina Iugan	Membru titular	FT OAR București
Arh. Dan Idiceanu-Mathe	Membru titular	FT OAR Timiș
Arh. Angela Kovács	Membru titular	FT OAR Mureș
Arh. Anca-Oana Rusu	Membru supleant	FT OAR București
Arh. Toader Popescu	Membru supleant	FT OAR București
Arh. Mariana Bogdan	Membru supleant	FT OAR București
Arh. Silvia Măldărescu	Membru supleant	FT OAR București
Arh. Cristian Gabor	Membru supleant	FT OAR București
Arh. Răzvan Rugescu	Membru supleant	FT OAR Hunedoara
Arh. Victoria Vasvary	Membru supleant	FT OAR Satu Mare

**C ACTIVITATEA
COMISIEI**

Din totalul cauzelor gestionate în perioada de referință, Comisia Națională de Disciplină a avut în lucru **74 de dosare**. Dosarele înregistrate în anul 2026, primite în proximitatea finalizării mandatului, urmează să fie preluate de mandatul următor.

Până la finalul mandatului, Comisia va finaliza **71 dintre cele 74 de dosare**, ceea ce reprezintă un grad de soluționare de aproximativ **97%**. Acest rezultat reflectă o activitate susținută, o bună organizare internă și implicarea constantă a membrilor Comisiei și a secretariatului.

Cele trei dosare rămase nesoluționate au fost determinate de situații obiective sau procedurale excepționale. Un dosar nu a putut fi finalizat din cauza imposibilității identificării datelor actuale ale pârâtului, acestea nefiind disponibile nici la nivelul CND, nici la nivelul Filialei Teritoriale. Cel de-al doilea dosar a rămas nesoluționat în etapa contestației ca urmare a unor incidente procedurale care au prelungit semnificativ desfășurarea procedurii, iar cel de-al treilea este suspendat ca urmare a existenței unui litigiu cu privire la aceeași cauză.

În ansamblu, Comisia a reușit să finalizeze aproape integral dosarele aflate în lucru, menținând un ritm constant și eficient de soluționare pe durata mandatului.

Pe finalul mandatului au fost înregistrate încă **10 dosare**, care urmează să fie preluate de Comisia aferentă mandatului următor, având în vedere timpul limitat rămas pentru parcurgerea completă a procedurii de soluționare.

Această abordare urmărește în continuare o gestionare eficientă a resurselor OAR, evitând inițierea unor proceduri care, în mod previzibil, ar trebui reluate de noua Comisie după finalizarea mandatului actual.

Din totalul de **74 de dosare** aflate în lucru, **48 de dosare**, reprezentând aproximativ 65%, au fost înregistrate în perioada **2024-2025**.

În cadrul acestei categorii, **22 de dosare**, reprezentând aproximativ **30% din totalul dosarelor** și aproximativ **46% din dosarele înregistrate în perioada 2024-2025**, au avut ca element comun formularea unor critici repetate cu privire la activitatea Comisiei, a structurilor de conducere sau a unor persoane implicate în exercitarea unor funcții în cadrul Ordinului. O parte semnificativă din totalul numărului de dosare a avut un caracter recurent, fiind formulate de un număr relativ restrâns de persoane și vizând, în principal, activitatea unor structuri sau foruri de conducere ale Ordinului.

Această concentrare a unui număr relevant de cauze într-un interval relativ scurt a presupus un efort administrativ suplimentar și a determinat necesitatea unor măsuri interne de organizare mai riguroasă a activității Comisiei și a completurilor de soluționare. Totodată, Comisia a urmărit ca fiecare dosar să fie analizat individual, cu respectarea cadrului procedural aplicabil, indiferent de caracterul recurent al unor sesizări sau de contextul instituțional în care acestea au fost formulate.

DEFICIENTIZAREA COMISIEI

Pe durata mandatului, Comisia a urmărit în mod constant eficientizarea activității, atât din perspectiva organizării interne, cât și din perspectiva utilizării responsabile a resurselor OAR.

În acest sens, dosarele au fost grupate, pe cât posibil, în funcție de etapa procedurală și de componența completurilor, fiind organizate inclusiv ședințe succesive în aceeași zi, în limita maximului operațional posibil conform Regulamentului. Această modalitate de lucru a permis o mai bună utilizare a timpului membrilor Comisiei și a redus necesitatea unor deplasări repetate, în special pentru membrii care nu locuiesc în București.

De asemenea, s-a urmărit organizarea ședințelor astfel încât activitatea să se desfășoare coerent, predictibil și cu un consum administrativ rezonabil. Această abordare a contribuit la menținerea unui ritm constant de soluționare și la optimizarea costurilor aferente transportului și cazării. Un element important de eficientizare l-a reprezentat utilizarea comunicării digitale și organizarea unor ședințe în format online, cu respectarea cadrului prevăzut de Codul de procedură jurisdicțională. Această modalitate de lucru a permis reducerea costurilor și fluidizarea activității, fără a afecta desfășurarea procedurii, dreptul la apărare sau calitatea procesului decizional.

A fost luată în considerare o relație de comunicare cu comisiile teritoriale de disciplină în vederea clarificării și unificării procedurilor de lucru păstrând independența acestora.

Totodată, deși costurile aferente consultanței juridice au fost prevăzute în bugetul Comisiei, toate solicitările formulate de completurile de soluționare au fost gestionate intern. Această abordare a permis utilizarea prudentă a resurselor bugetare și a asigurat un sprijin juridic constant pentru activitatea completurilor la solicitarea membrilor, contribuind la menținerea unui cadru procedural coerent și la prevenirea generării unor litigii ca urmare a activității Comisiei în perioada analizată.

De asemenea, argumentarea hotărârilor emise de Comisia Națională de Disciplină a fost optimizată semnificativ pe durata mandatului, atât din perspectiva structurii, cât și a nivelului de detaliu al motivării. Astfel, media de redactare a hotărârilor a crescut de la aproximativ 8 pagini/hotărâre la aproximativ 15 pagini/hotărâre, reflectând o preocupare constantă pentru o motivare mai complexă și cuprinzătoare.

Comisia Națională de Disciplină a aplicat în acest mandat 18 sancțiuni, după cum urmează:

Sanțiuni	Număr
Avertisment	8
Vot de blam	2
Suspendarea dreptului de semnătură 6 luni	4
Suspendarea dreptului de semnătură 12 luni	2
Suspendarea calității de membru	2

E RELAȚIA CU COMISIILE TERITORIALE

În relația cu comisiile teritoriale de disciplină, Comisia Națională a urmărit menținerea unui dialog instituțional constructiv.

A fost organizată o ședință cu președinții comisiilor teritoriale de disciplină în anul 2023, având ca obiect identificarea problemelor comune, clarificarea unor aspecte procedurale și orientarea către o practică disciplinară cât mai unitară. Totodată, ori de câte ori a fost necesar, au existat dialoguri punctuale și constructive cu structurile teritoriale, în vederea clarificării unor situații procedurale concrete.

Din experiența acumulată pe durata mandatului, poate fi avută în vedere, pentru viitor, o analiză asupra modului de repartizare a competențelor între comisiile teritoriale de disciplină și Comisia Națională de Disciplină. O posibilă direcție de eficientizare ar putea consta în acordarea unei autonomii mai mari comisiilor teritoriale în ceea ce privește soluționarea cauzelor și aplicarea directă a sancțiunilor disciplinare, cu menținerea dreptului părților de a formula contestație la nivelul CND.

Într-o asemenea abordare, Comisia Națională de Disciplină ar putea avea un rol mai concentrat asupra soluționării contestațiilor formulate împotriva hotărârilor comisiilor teritoriale, precum și asupra cauzelor care privesc fapte săvârșite de membri ai forurilor de conducere ale Ordinului. O astfel de structurare ar putea contribui la optimizarea activității CND, la stimularea unei responsabilități mai ample a comisiilor teritoriale și la utilizarea mai eficientă a resurselor administrative, fără a limita garanțiile procedurale ale părților.

F RELAȚIA CU FORURILE DE CONDUCERE

Relația dintre Președintele CND, Comisia Națională de Disciplină și forurile de conducere ale Ordinului s-a desfășurat într-un cadru profesional, corect și responsabil, cu respectarea independenței funcționale a Comisiei.

Totodată, Comisia recomandă un dialog instituțional cu persoanele și forurile implicate în elaborarea și actualizarea actelor normative ale profesiei, în măsura în care acestea vizează activitatea Comisiei și aspecte generale de procedură, organizare și clarificare normativă, fără ca prin acest dialog să fie afectată independența jurisdicțională a Comisiei, modalitatea de lucru a acesteia sau cauzele aflate pe rol.

Din perspectiva experienței acumulate în mandat, membrii CND apreciază că materialele prezentate și aprobate în cadrul Conferinței naționale Extraordinare din 2025 ar putea fi reluate și, după caz, actualizate, în special prin reformularea acelor elemente care necesită clarificări suplimentare sau o mai bună corelare cu practica disciplinară recentă. O astfel de actualizare ar putea contribui la creșterea coerenței procedurale și la consolidarea unei practici unitare la nivelul Ordinului.

În concluzie, sugerăm o implicare mai activă a CND cu privire la documentele cu impact asupra modului de funcționare al CND. Totodată, Comisia își dorește un dialog instituțional mai aplicat cu forurile de conducere și grupurile de lucru.

G SECRETARIATUL COMISIEI

Pe durata mandatului, activitatea Comisiei Naționale de Disciplină a beneficiat de stabilitate la nivelul secretariatului și de o abordare competentă în gestionarea activităților administrative și procedurale.

Această stabilitate a contribuit la continuitatea lucrărilor Comisiei, la o mai bună evidență a dosarelor și la fluidizarea comunicărilor necesare desfășurării procedurilor disciplinare. În acest mandat a existat o singură schimbare la nivelul secretariatului CND, ceea ce a permis menținerea unei coerențe de lucru și consolidarea unor practici administrative unitare. Prin comparație cu situațiile în care schimbările frecvente de personal pot afecta continuitatea activității, această stabilitate a reprezentat un element important pentru funcționarea eficientă a Comisiei.

În partea a doua a mandatului, a fost inițiat și dezvoltat un proces de digitalizare a activității CND, care a ajuns la un stadiu relevant de maturitate și care poate constitui o bază solidă pentru mandatul următor. Comisia propune continuarea acestui proces, având în vedere beneficiile deja constatate în ceea ce privește organizarea, trasabilitatea documentelor și eficiența activității administrative.

Arhiva Comisiei a fost reorganizată astfel încât să fie mai accesibilă, mai clar structurată și mai ușor de utilizat. Pentru dosarele finalizate în acest mandat există arhivă electronică, ceea ce permite consultarea mai rapidă a documentelor și o mai bună conservare a evidenței activității desfășurate.

O realizare importantă a fost digitalizarea modului de convocare a membrilor și de stabilire a ședințelor. În prezent, există un calendar comun al membrilor Comisiei, care permite notificarea automată cu privire la ședințele programate și contribuie la o mai bună coordonare a activității completurilor.

De asemenea, au fost digitalizate registrele de documente și au fost create registre distincte pentru principalele categorii de evidență: registrul de intrări-ieșiri, registrul hotărârilor și registrul sesizărilor. Această separare a permis o evidență mai clară și o gestionare mai riguroasă a documentelor aferente activității disciplinare.

A fost creată, de asemenea, o bază de date a hotărârilor emise în acest mandat și o bază de date a sancțiunilor dispuse.

În același timp, au fost actualizate template-urile utilizate în activitatea Comisiei, astfel încât acestea să aibă o structură mai clară, mai riguroasă și mai apropiată de logica documentelor jurisdicționale. Această schimbare a contribuit la creșterea coerenței formale a actelor emise și la consolidarea caracterului profesional al documentelor CND.

H JURISPRUDENȚA COMISIEI

Pentru prima dată, la nivelul Comisiei Naționale de Disciplină a fost realizată o culegere de jurisprudență disciplinară, având ca punct de plecare hotărârile pronunțate în prezentul mandat.

Acest demers reprezintă un pas important în sistematizarea practicii CND și în consolidarea unei abordări unitare în materie disciplinară, cu respectarea prevederilor legale referitoare la protecția datelor cu caracter personal.

În forma actuală, culegerea vizează activitatea desfășurată în cadrul acestui mandat, urmând ca, într-o etapă ulterioară, să poată fi completată cu jurisprudența aferentă mandatelor anterioare. De asemenea, în măsura în care va fi posibil, o direcție utilă de dezvoltare ar putea fi integrarea practicii relevante a comisiilor teritoriale de disciplină.

Acest instrument poate contribui la creșterea eficienței procedurii disciplinare, la o mai bună înțelegere a criteriilor avute în vedere de completurile de soluționare și la consolidarea unei practici disciplinare coerente la nivelul Ordinului.

RECOMANDĂRI/ PROPUNERI

Ne dorim o relație mai apropiată cu Comisiile Teritoriale de Disciplină și cu secretarii din teritoriu, întrucât suntem de părere că acest lucru ar eficientiza activitatea tuturor comisiilor.

Considerăm utilă prezența unui jurist care să asiste și comisiile teritoriale și poate fi util un ghid juridic realizat împreună cu secretarii filialelor care au studii de specialitate pentru a putea păstra o practică unitară și corectă din punct de vedere legal și care să poată fi transmis de la un mandat la celălalt.

Este important de clarificat rolul asistenților părților, responsabilitatea alegerii lor și implementarea unor proceduri și măsuri în cazul în care nu se respectă solemnitatea ședințelor. În prezent, Codul de procedură jurisdicțională și ROI OAR nu prevăd modalități reale de asigurare a respectării disciplinei ședinței.

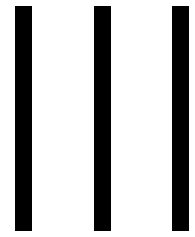
Există dificultăți reale de citare a arhitecților care nu își actualizează datele în SIOAR sau la Filiala din care fac parte. Fără o procedură de citare îndeplinită, se tergiversează activitatea Comisiei.

În mandatul 2022-2026, acțiunea OAR în raport cu profesia a fost orientată de o dublă exigență: protejarea cadrului legal și instituțional al exercitării profesiei și, în același timp, dezvoltarea instrumentelor care permit arhitecților să răspundă transformărilor tehnologice, legislative, educaționale și sociale ale perioadei. Capitolele următoare urmăresc aceste direcții, de la digitalizare și implicare legislativă la cultură profesională, stagiu, educație continuă, sprijinirea tinerilor arhitecți și consolidarea rolului arhitecților din sectorul public.

PROFESIA

În mandatul 2022–2026, acțiunea OAR în raport cu profesia a fost orientată de o dublă exigență: protejarea cadrului legal și instituțional al exercitării profesiei și, în același timp, dezvoltarea instrumentelor care permit arhitecților să răspundă transformărilor tehnologice, legislative, educaționale și sociale ale perioadei. Capitolele următoare urmăresc aceste direcții, de la digitalizare și implicare legislativă la cultură profesională, stagiu, educație continuă, sprijinirea tinerilor arhitecți și consolidarea rolului arhitecților din sectorul public.

1 INSTRUMENTE DIGITALE

Procesul de digitalizare a OAR, continuat în mandatul 2022–2026, a funcționat ca principal motor de modernizare a relației dintre membrii Ordinului și administrația profesională. Departamentul IT și Grupul de lucru Transformare Digitală au lucrat la traducerea cerințelor tehnice complexe într-un ecosistem digital coerent, care să simplifice procedurile administrative și să sprijine exercitarea profesiei.

Noile instrumente digitale au fost adoptate progresiv, ca fluxuri de lucru curente. Acestea au fost prezentate și testate împreună cu grupurile de lucru din filiale și integrate în sesiunile de formare profesională, pentru o tranziție asistată către mediul digital, indiferent de nivelul de competență tehnică al utilizatorilor. Unul dintre obiective a fost unificarea procedurilor administrative la nivel național, cu reducerea timpilor de răspuns și eliminarea disparităților de procesare între filiale.

A NEXT GEN SIOAR. REFACEREA SISTEMULUI INFORMATIC

Sistemul informatic anterior (SIOAR), dezvoltat incremental pe parcursul a peste șapte ani, a atins în această perioadă o limită operațională critică.

Adăugarea continuă de noi capabilități, fără o revizuire structurală, a generat o platformă greoaie, marcată de un blocaj de tip vendor lock-in (dependență de un singur furnizor) și de o trasabilitate tehnică redusă din cauza lipsei documentației codului sursă. Aceste disfuncționalități făceau ca orice dezvoltare ulterioară să consume resurse disproporționate față de rezultat și blocau capacitatea OAR de a răspunde agil nevoilor membrilor.

Pentru a depăși aceste limitări, a fost inițiat proiectul „Next Gen SIOAR”, care nu reprezintă o simplă actualizare, ci o refacere din temelii a sistemului. O cerință fundamentală în definirea noului cadru a fost garantarea independenței tehnologice. În urma unei analize a pieței, a fost selectat ecosistemul Office 365 cu SharePoint. Această tranziție asigură un standard global de securitate premium pentru datele stocate și sustenabilitate pe termen lung, platforma beneficiind de o bază extinsă de dezvoltatori, ceea ce elimină dependența de un singur prestator.

Noua platformă se află în etapa de testare finală împreună cu filialele și grupurile de utilizatori, lansarea publică fiind programată pentru 3 iunie. În această versiune inițială, Next Gen SIOAR livrează un format coerent și accesibil prin reproiectarea interfeței, implementează standarde moderne de securitate (autentificarea în doi pași) și eficientizează gestiunea datelor utilizatorilor. Sistemul integrează și optimizează procedurile legate de înregistrarea stagiului, oferind un suport tehnic direct instrumentelor de îndrumare a tinerilor arhitecți.

Demersul marchează trecerea de la o infrastructură vulnerabilă și rigidă către un mediu digital scalabil, sigur și pregătit să susțină etapele următoare de modernizare a profesiei. Platforma va deveni o bază solidă pe care pot fi dezvoltate noi funcționalități, o interconectare îmbunătățită cu alte instituții și un flux de lucru optimizat pentru viteză și stabilitate.

Dezvoltarea noului sistem a fost, în același timp, o oportunitate valoroasă pentru revizuirea fluxurilor și procedurilor din sistemul electronic. Fiecare operațiune a fost cartografiată printr-un efort substanțial al departamentului IT. Deși, pentru a facilita tranziția, o parte importantă a procedurilor a fost păstrată, radiografia sistemului oferă o bază solidă pentru dezvoltările viitoare.

B **CAMPANIA DE LICENȚIERE SOFTWARE ȘI SERIA DE WEBINARII „SOFT TALKS”**

Fenomenul utilizării soluțiilor software fără licență a reprezentat un obstacol critic în menținerea unui climat profesional echitabil, alimentând o competiție distorsionată și expunând birourile de arhitectură unor riscuri juridice majore.

Având în vedere frecvența în creștere a verificărilor oficiale finalizate prin penalități administrative, Departamentul a adoptat o poziție strategică de sprijin, mutând accentul de la semnalarea abaterilor către facilitarea conformării tehnice.

Demersul de licențiere a funcționat ca o interfață de negociere între profesioniști și furnizorii de tehnologie, urmărind un echilibru între legalitate și optimizarea proceselor de lucru. Prin programul de webinarii Soft Talks, dezvoltat alături de distribuitorii principali de sisteme CAD și BIM, membrii au beneficiat de o prezentare detaliată a capabilităților tehnice. Sesiunile au demonstrat că tranziția către instrumente oficiale nu este doar o obligație normativă, ci o investiție în stabilitate operațională și randament profesional.

O componentă centrală a inițiativei a constat în obținerea unor pachete comerciale dedicate membrilor OAR, care transformă apartenența la Ordin într-o resursă concretă de reducere a costurilor de dotare tehnică. Întreaga bază de cunoștințe rezultată, incluzând suportul tehnic și prezentările video, a fost integrată pe portalul de formare continuă, asigurând accesul permanent al arhitecților la resurse de actualizare digitală.

C ACTIVITATEA GRUPULUI DE LUCRU TRANSFORMARE DIGITALĂ

Grupul de lucru pentru Transformare Digitală a funcționat în acest mandat ca spațiu de dialog și expertiză transversală, reunind atât membri ai Consiliului național, cât și arhitecți invitați, cu interes comun pentru tehnologie și pentru modernizarea sistemelor informatice ale OAR.

Această structură hibridă a asigurat un echilibru între viziunea strategică a forurilor de conducere și nevoile tehnice concrete identificate în practică de specialiști.

Activitatea grupului a depășit rolul pur consultativ, devenind un nucleu de testare și validare pentru principalele soluții software implementate la nivelul Ordinului. Membrii GdL au fost implicați direct în faza de testare a noii platforme Next Gen SIOAR, a asistenților AI dedicați și a sistemului de vot electronic, verificând dacă aceste instrumente răspund criteriilor de securitate, ergonomie și eficiență înainte de a fi livrate către întreaga comunitate.

Dincolo de componenta administrativă, grupul a acționat ca observator activ al evoluției tehnologice globale. Discuțiile au vizat impactul modelelor de limbaj mari (LLM), analiza noilor site-uri și a soluțiilor software emergente care pot influența modul în care arhitecții își desfășoară activitatea zilnică. Această activitate de cercetare a fost tradusă în acțiuni concrete de comunicare: instrumentele identificate ca fiind de larg interes au fost centralizate și distribuite prin rubrica dedicată din Newsletterul OAR, asigurând transferul de cunoștințe de la grupul de experți către masa critică a profesiei.

D VOTUL ELECTRONIC. PROCEDURĂ ȘI IMPLEMENTARE

Digitalizarea proceselor decizionale a reprezentat un obiectiv strategic de lungă durată, menit să elimine vulnerabilitățile sistemului tradițional bazat pe buletine de vot tipărite.

În cadrul marilor reuniuni statutare, precum conferințele teritoriale sau naționale, metodele clasice de vot s-au dovedit consumatoare de resurse de timp și expuse erorii umane în procesul de numărare.

Tranziția către un sistem electronic a necesitat o abordare integrată, pornind de la fundamentul juridic. Departamentul Transformare Digitală a contribuit la actualizarea cadrului de reglementare intern al OAR cu prevederi necesare utilizării votului electronic. Ulterior, Grupul de lucru a elaborat Regulamentul privind votul electronic în cadrul OAR, document esențial care definește normele de securitate și secretul votului și adaptează procedurile la noile realități tehnologice.

Selecția soluției tehnice a urmat un proces riguros de analiză a pieței. Pe baza unei matrice de evaluare care a pus în balanță securitatea datelor, ușurința în utilizare și scalabilitatea, au fost propuse Consiliului național o soluție principală și o variantă alternativă, ambele validate prin vot majoritar.

Faza finală de operaționalizare a inclus testarea extinsă a sistemului, atât în mediul online, cât și în cadrul Conferințelor teritoriale cu prezență fizică. Rezultatele au confirmat o acuratețe absolută și o reducere drastică a timpilor de așteptare, sistemul fiind apreciat pentru fluiditatea pe care o aduce procesului deliberativ. Conferința națională din 2026 marchează punctul culminant al acestui proiect, fiind prima conferință OAR desfășurată integral prin vot electronic, setând astfel un nou standard de eficiență pentru guvernarea profesiei.

E SEMNĂTURA ELECTRONICĂ PROFESIONALĂ ȘI INTEROPERABILITATEA PRIN API

Deși utilizarea semnăturii electronice profesionale a fost reglementată încă din anul 2020 (prin OUG 140/2020), adopția acesteia în practica curentă a rămas redusă până la introducerea obligativității depunerii documentațiilor în format electronic către instituții precum ISU.

Această schimbare de paradigmă administrativă a accelerat necesitatea unui suport tehnic robust din partea Ordinului. În prezent, evidențele OAR numără peste 300 de parafe electronice active, tendința fiind una de creștere accelerată.

Analiza procesului de înregistrare a scos la iveală o disfuncționalitate majoră: dependența de fluxuri manuale de verificare. Necesitatea completării formularelor și transmiterea lor prin e-mail pentru validarea manuală de către personalul OAR a fost identificată ca principalul blocaj în calea unei adopții de masă. Pentru a elimina această barieră, Departamentul Transformare Digitală a inițiat dezvoltarea unui sistem de interconectare automată, bazat pe o serie de protocoale API (Application Programming Interface) între noul SIOAR și furnizorii autorizați de servicii de încredere (SECP).

Acest sistem, deja testat și programat pentru implementare odată cu lansarea Next Gen SIOAR, transformă radical experiența utilizatorului prin:

- automatizarea fluxului de date: furnizorii preiau în timp real datele profesionale ale arhitecților direct din SIOAR, eliminând riscul de eroare și birocrația intermediară;
- sincronizare bidirecțională: notificarea privind obținerea semnăturii este transmisă automat înapoi către Ordin, cu actualizarea bazei de date fără intervenție umană;
- scalabilitate: aceleași instrumente de tip API sunt pregătite pentru a fi utilizate în validarea automată a calității de arhitect în raport cu platformele guvernamentale, precum Registrul Național al Clădirilor, asigurând astfel interoperabilitatea cu restul ecosistemului digital al statului român.

F PLATFORMA DE GESTIONARE A PROIECTELOR DIN TIMBRUL ARHITECTURII

Gestionarea fondurilor provenite din Timbrul arhitecturii reprezintă unul dintre cele mai complexe procese administrative ale OAR, implicând etape riguroase de depunere a solicitărilor de finanțare, jurizare, monitorizare a implementării și arhivare.

Digitalizarea acestui flux a constituit o provocare majoră a mandatului, parcursul de dezvoltare fiind unul sinuos, marcat de iterații care au necesitat ajustări succesive pentru a răspunde standardelor specifice finanțării publice.

În prezent, procesul a fost consolidat prin dezvoltarea unei platforme de generație nouă, realizată în colaborare cu o echipă de specialiști cu experiență vastă în sisteme de finanțare publică. Noua soluție tehnică nu este doar un instrument de colectare a datelor, ci un ecosistem complet care:

- automatizează fluxul de lucru, de la depunerea digitală a dosarelor până la generarea automată a datelor de arhivă;
- asigură integritatea procesului, prin module dedicate analizei și jurizării, care oferă un cadru de lucru structurat și transparent pentru membrii comisiilor;
- monitorizează performanța, sistemul permițând raportarea progresivă pe parcursul desfășurării proiectelor și facilitând un dialog tehnic mai fluid între beneficiari și Ordin.

În complementaritate cu platforma de gestiune, va fi lansat site-ul Arhivei proiectelor finanțate, o interfață modernă orientată către public și către comunitatea profesională.

Dacă platforma de gestiune structurează procesul intern, site-ul arhivei îl face navigabil și vizibil, permițând utilizatorilor să filtreze, să parcurgă și să valorifice resursele rezultate din proiectele susținute prin Timbrul arhitecturii.

G RAPORTUL SIOAR. MONITORIZAREA ANUALĂ A TEND- INTELOR PROFESIEI

Raportul SIOAR, realizat anual, a funcționat în acest mandat ca principal instrument de analiză și diagnoză a stării profesiei și a dinamicii pieței de arhitectură din România.

Documentul traduce fluxul masiv de date brute colectate prin sistemul informatic într-un format coerent și inteligibil, care evidențiază tendințele pe termen lung și fundamentează politicile profesionale ale Ordinului.

În perioada analizată, raportul a oferit o viziune transversală asupra activității, structurată pe paliere esențiale:

- date demografice și evoluție - monitorizarea structurii membrilor pe grupe de vârstă, gen și distribuție geografică în cele 22 de filiale teritoriale;
- analiza activității de proiectare - urmărirea numărului de dovezi de luare în evidență la nivel național și județean, oferind o imagine clară asupra volumului de muncă real din birourile de proiectare;
- indicatori economici și tehnici - evaluarea valorilor mediane de investiție (pe proiect și pe metru pătrat) și a suprafețelor desfășurate, asigurând o caracterizare fidelă a tendințelor pieței, dincolo de variațiile extreme ale datelor;
- contextul practicii - statistici privind formele de exercitare a profesiei (SRL, BIA etc.), tipologia beneficiarilor (persoane fizice, juridice sau instituții) și mediul de investiție (urban vs. rural).

Dincolo de rolul său informativ, Raportul SIOAR funcționează ca punct de plecare pentru dialogul instituțional cu autoritățile locale și centrale. Datele agregate permit Ordinului să argumenteze necesitatea unor corecții în practicile administrative și să identifice din timp disfuncționalitățile din piața construcțiilor.

Raport SiOAR 2024

[Acasă](#) | [SIOAR](#) | [Site OAR](#) | [Contact](#)

[f](#) [in](#) [RO](#) [EN](#)

Sistemul de Informații asupra Costurilor pentru Proiectarea de Arhitectură (SIC)

Vă mulțumim pentru accesarea Platformei Comune de Pre-Calcul, o aplicație care permite estimarea volumului mediu de muncă (măsurată în număr de ore și în număr de zile de lucru cu durata de 8 ore) necesare pentru realizarea unui proiect de arhitectură.

Vă rugăm să completați cu atenție chestionarul de față, prin care se culeg câteva informații despre proiectul pe care intenționați să îl realizați. După epuizarea listei de 15 întrebări, softul va afișa numărul mediu de ore de muncă și, respectiv, numărul mediu de zile de lucru cu durata de 8 ore necesar pentru realizarea proiectării de arhitectură a obiectivului Dumneavoastră.

Ordinul Arhitecților din România

Aceste valori numerice sunt rezultatul unui calcul de medie în care intră date empirice culese prin anchetă sociologică pe bază de chestionar, desfășurat de IMAS din anul 2015 până în prezent. Ancheta a avut drept scop determinarea medilor orare pe metru pătrat pentru fiecare **misune de arhitectură** în parte și pentru fiecare categorie și subcategorie de obiective arhitectură.

Puteți consulta **aici** instrucțiunile de utilizare a platformei și câteva **detalii** metodologice.

Vă invităm să utilizați sistemul!

[Înainte](#)

ORDINUL
ARHITECȚILOR
DIN ROMÂNIA

[Despre OAR](#) | [Știri](#) | [Evenimente](#) | [SIOAR](#) | [Autentificare](#)

[RO](#) | [EN](#)

[Caută dovadă](#) | [Caută arhitect](#) | [Creare cont](#) | [Feedback](#) | [Contul meu](#)

Sistemul Informatic al Ordinului Arhitecților din România

[Caută dovadă
lucrare](#)

[Caută un arhitect](#)

[Creare cont în
platforma SIOAR](#)

[Formular de
feedback](#)

REGISTRU PROIECTE

[Caută dovadă lucrare](#)

MOTOR DE CĂUTARE DOVEZI

1. Coperta Raportului SIOAR 2024
2. Interfața Sistemului de Informații asupra Costurilor pentru Proiectarea de Arhitectură (SIC)
3. Interfața Noului SIOAR

2

IMPLICAREA ÎN PROCESUL LEGISLATIV

În perioada mandatului 2022-2026, Ordinul Arhitecților din România (OAR) a exercitat un rol activ de monitorizare sistematică și intervenție instituțională în procesul de elaborare a actelor normative cu impact direct asupra mediului construit și a profesiei de arhitect. Această activitate a vizat nu doar reacția la inițiativele existente, ci și efortul de a îmbunătăți cadrul de reglementare pentru deblocarea disfuncționalităților procedurale din domeniu prin propuneri de amendamente.

A MONITORIZAREA PROCESULUI LEGISLATIV

Activitatea a presupus monitorizarea permanentă a platformelor instituționale ale autorităților legislative și executive, incluzând verificarea constantă a fluxurilor parlamentare prin urmărirea site-urilor Senatului și Camerei Deputaților, precum și a mecanismelor de transparență decizională aferente autorităților executive.

În acest cadru, au fost urmărite proiectele de legi, ordonanțele și ordinele de ministru inițiate de ministerele de resort – în special MDLPA, Ministerul Culturii și Ministerul Mediului – precum și alte inițiative relevante, în vederea identificării proactive a modificărilor legislative cu potențial impact asupra practicii profesionale și cadrului de reglementare aplicabil membrilor Ordinului.

Eficiența intervențiilor OAR s-a fundamentat pe activitatea constantă de monitorizare și urmărire desfășurată de Departamentul juridic, orientată către identificarea timpurie și evaluarea inițiativelor legislative cu impact asupra domeniilor de interes ale Ordinului.

De asemenea, OAR a continuat să dezvolte colaborări constante cu organizații profesionale, patronate și alte entități relevante din domeniul construcțiilor, participând la formularea și susținerea unor amendamente legislative și promovând poziții unitare în relația cu Guvernul și Parlamentul pe teme de impact major, cu scopul de a contribui la eliminarea disfuncționalităților procedurale și la îmbunătățirea cadrului de reglementare din domeniul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor.

O componentă esențială a activității de monitorizare și intervenție legislativă a fost și informarea constantă a membrilor OAR. În acest sens, punctele de vedere oficiale au fost publicate pe site-ul organizației și diseminate prin canalele de comunicare instituțională, inclusiv prin buletinul informativ lunar și rețelele de socializare, facilitând accesul membrilor la informații actualizate privind evoluția inițiativelor și a cadrului legislativ relevant. În mandatul 2022-2026, activitatea de monitorizare și intervenție legislativă a vizat un număr de 52 de inițiative legislative și administrative.

Proiectele și inițiativele în cadrul cărora OAR s-a implicat prin formularea de observații și participarea la consultările organizate de inițiatori sunt:

2022

1. L. 518/2022 - Plx. 588/2022 Propunere legislativă pentru modificarea art. (56 indice 1) din Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului
Poziția OAR: solicitare de respingere, pe baza a trei argumente – legislația în materia urbanismului veghează asupra dezvoltării armonioase a spațiului construit; cadrul legal necesar autorizării lăcașurilor de cult există deja; iar legislația în materia construcțiilor reprezintă o garanție a siguranței civile.
Acțiuni: 20.09.2022 – transmis punctul de vedere către grupurile parlamentare ale Senatului.
2. Ordonanță pentru modificarea și completarea Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice.
Acțiuni: transmis tabel cu amendamente către Ministerul Culturii.
3. L. 186/2022 - Plx. 284/2022 Proiect de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 185/2013 privind amplasarea și autorizarea mijloacelor de publicitate, pentru modificarea și completarea Ordonanței de Guvern nr. 43/1997 privind regimul drumurilor și pentru modificarea și completarea Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții.
Acțiuni: 18.10.2022 – transmis punctul de vedere către comisiile Camerei Deputaților.

2023

1. L. 825/2022 - Plx. 110/2023 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismului și pentru completarea Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții.
Poziția OAR: solicitare de respingere a propunerii legislative. În expunerea de motive, inițiatorii au invocat Directiva 2018/2001 a Parlamentului European și a Consiliului, arătând că legiuitorul european se opune procedurilor administrative de durată și costisitoare, militând pentru proceduri mai simple și eficiente. Fără a contesta această optică, OAR a atras atenția că aceeași directivă impune și exigența proporționalității: soluția legislativă trebuie să echilibreze nevoia de simplificare a procedurilor – în vederea celerității și a stimulării surselor de energie sustenabilă – cu păstrarea unei rigurozități care să protejeze un interes superior, în speță siguranța publică și eficiența utilizării resurselor.
Acțiuni: 20.01.2023 – transmis punctul de vedere către Comisia pentru energie, infrastructură energetică resurse minerale a Senatului; 07.02.2023 – transmis cereri de participare la ședințele comisiilor Senatului; Transmis cerere de reexaminare către Președintele României.
2. L. 17/2023 - Plx. 214/2023 Proiect de lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 5/2023 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2010 privind unele măsuri pentru întărirea disciplinei în construcții

Rezumat: Proiectul de lege a fost elaborat de Guvernul României și, potrivit expunerii de motive, își propune să soluționeze vidul legislativ cu privire la procedura de desființare a construcțiilor edificate nelegal, apărut în urma unor reorganizări instituționale, respectiv nealocarea de fonduri pentru demolare.

Poziția OAR: OAR a solicitat reglementarea prerogativei autorității de a dispune expertizarea construcției edificate nelegal ce urmează a fi desființată, alături de o documentație și o procedură care să garanteze siguranța construcțiilor învecinate și sănătatea publică. Pentru desființarea construcțiilor nelegale în sensul OUG nr. 41/2010, OAR a propus o procedură etapizată: somație, expertiză și documentație tehnică, desființare de către proprietar sau, în subsidiar, de către autoritate pe cheltuiala acestuia, cu măsuri de asigurare a creanței. OAR a susținut, totodată, întărirea instrumentelor și a efectivelor instituțiilor de control (primăriei, prefect, ISC, ISCIR), verificarea recepțiilor admise fără documentație completă și condiționarea transferului de proprietate de existența cărții tehnice a construcției.

Acțiuni: 02.03.2023 – trimisă adresă către Asociația Inginerilor Constructori Proiectanți de Structuri (AICPS), în vederea redactării unui punct de vedere comun; 17.03.2023 – transmis punct de vedere comun și tabel cu amendamente către comisiile și grupurile parlamentare ale Senatului; 30.03.2023 – transmis punct de vedere comun și tabel cu amendamente către comisiile și grupurile parlamentare ale Camerei Deputaților.

3. Proiectul de Ordin pentru aprobarea costului unitar/mp suprafață desfășurată, pentru obiectivele de investiții care se realizează prin Programul național de investiții „Școli sigure și sănătoase”.

Poziția OAR: a atras atenția că modalitatea de calcul a costurilor unitare/mp, raportată la suprafața desfășurată a construcției, poate conduce la subevaluarea nevoilor reale în cazul unor tipuri de intervenții. În acest sens, OAR a recomandat fie stabilirea unei valori minime a lucrării pentru construcțiile cu suprafață desfășurată sub un prag prevăzut de Ordin, fie raportarea costului la suprafața efectiv vizată de intervenție, cu eventuala ajustare a actualului cost/mp. OAR a apreciat, de asemenea, necesară clarificarea că, în cazul demolării parțiale a construcției, nu este incidentă interdicția prevăzută la art. 1 alin. (5), rămânând eligibile lucrările de consolidare seismică, de creștere a eficienței energetice și conexe pentru partea conservată.

Acțiuni: 27.03.2023 – transmis punct de vedere către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

4. Proiectul de Ordin pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei naționale pentru monumentele de for public.

Acțiuni: 28.03.2023 – transmis tabel cu amendamente către Ministerul Culturii.

5. Proiectul de Ordin pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de clasare și inventariere a monumentelor istorice, aprobate prin Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.260/2008.

Acțiuni: 13.04.2023 – transmis tabel cu amendamente către Ministerul Culturii.

6. CATUC (v. subcapitolul b. CATUC).

2024

1. Participare la întâlnirea de lucru organizată de Asociația Municipiilor din România (AMR)
Rezumat: În data de 13.03.2024, OAR a participat la întâlnirea de lucru între membrii Asociației Municipiilor din România (AMR), reprezentanții Corpului profesional al arhitecților șefi din municipii și reprezentanții Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației. Întâlnirea a fost găzduită de AMR și a avut drept scop discutarea unor propuneri legislative cu rolul de a încuraja creșterea numărului specialiștilor în cadrul autorităților publice locale. OAR a fost reprezentat de Ștefan Bâlici, președinte, Mihaela Hărmănescu - vicepreședinte responsabil cu domeniul legislație și reglementare și Alexandru Răduță - președinte al Filialei OAR Argeș și coordonator al proiectului OAR Arhitecți în administrație.
Subiecte abordate:
  - propuneri privind modificări ale legislației specifice în legătură cu statutul arhitecților din administrație, pentru a elimina limitările în exercitarea profesiei;
  - modalități practice de organizare a stagiului profesional de către arhitecți și urbanisti în administrațiile publice.
2. L37/2024 - PLX161/2024 Proiect de lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 19/2024 pentru modificarea și completarea Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice
Acțiuni: 27.03.2024 - transmis observații, împreună cu Uniunea Arhitecților din România (UAR), la Comisia de cultură, arte, mijloace de informare în masă a Camerei Deputaților referitoare la unificarea terminologiei, amendamente care au fost preluate.
Status: A devenit Legea nr. 212/04.07.2024 publicată în M.O. nr. 641/05.07.2024.
3. Ordonanța de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul achizițiilor publice și achizițiilor sectoriale
Acțiuni: Aprilie 2024 - transmis punct de vedere și amendamente către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.
4. Registrul național al construcțiilor - Anunțul de consultare a pieței [MC1029760] - obținerea unor informații necesare finalizării caietului de sarcini aferent achiziției de servicii privind dezvoltarea sistemului informatic pentru realizarea Registrului național al clădirilor (PNRR, Componenta 5-Valul Renovării, Investiția I2, jalon 107), descrise de specificațiile tehnice incluse
Poziția OAR: apreciere a importanței proiectului „Registrul Național Digital al Clădirilor”, o componentă extrem de importantă în ecosistemul digital al administrației publice, cu un impact semnificativ asupra tuturor actorilor din mediul construit. În raport cu complexitatea subiectelor tratate și necesitatea unei înțelegeri holistice a sistemului format din construcții, actori, procese și pachete de date, OAR a subliniat importanța unei proceduri de achiziție publică riguros

construită – bazată pe definirea clară a nevoilor administrației și pe aplicarea unor criterii de atribuire relevante, capabile să conducă la cea mai potrivită soluție.

Acțiuni: 23.07.2024 – transmis punct de vedere comun cu Filiala teritorială București a OAR către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

5. Punct de vedere și adresă privind centrală (Z2) Proiectul de hotărâre privind aprobarea măsurilor urbanistice pentru zona ultracentrală (Z1) și zona aferente Sectorului 3 București

Rezumat: Proiectul a fost supus la vot și respins din lipsă de cvorum pe data de 13.08.2024 și este repropus pe ordinea de zi a Consiliului Local Sector 3 pentru data de 28.08.2024.

Poziția OAR: Principalele argumente aduse de OAR și Asociația Profesională a Urbaniștilor din România (APUR) pentru respingerea proiectului de hotărâre propus vizează:

- competența de reglementare urbanistică și amenajare a teritoriului, care aparține Consiliului General al Municipiului București, nu Consiliului Local Sector 3, conform legislației în vigoare;
- necesitatea ca procedura de elaborare, reglementările și documentațiile de urbanism să fie realizate de specialiști atestați;
- scopul, forma și legalitatea instrumentului de reglementare, deoarece proiectul propus nu respectă prevederile Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, în special în privința aprobării certificatelor de urbanism și a autorizațiilor de construire.

Soluțiile privind coeficienții urbanistici trebuie să fie fundamentate tehnic, ținându-se cont de contextul parcelei, amplasament, încadrarea în zona respectivă și caracteristicile arhitecturale. Respingerea fermă a prezentării demolărilor de clădiri istorice ca soluție la problemele urbane.

Acțiuni: 27.08.2024 – transmis punct de vedere comun cu APUR către Consiliul local al Sectorului 3 București.

6. Ordin pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei pentru verificarea îndeplinirii condițiilor de către organizațiile de creatori ce pot beneficia de sumele reprezentând valoarea timbreelor prevăzute de Legea nr. 35/1994 privind timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment.

Acțiuni: transmis punctul de vedere și amendamentele către Ministerul Culturii.

7. Proiect de Lege privind expertiza tehnică judiciară și extrajudiciară (propunere UPLR, OAR membru în grupul de lucru).
8. Adresă Ministerul Culturii cu privire la proiectul de Ordonanță pentru modificarea și completarea Legii nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice republicată, cu modificările și completările ulterioare.
9. Clarificări privind întinderea competențelor conductorilor arhitecți - corespondență MDLPA, OAR, OARB.
10. CATUC (vezi subcapitolul b. CATUC)

Rezumat: continuarea activității din 2023 pe baza comunicării observațiilor către grupurile parlamentare, Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației în 2023, analiza și luarea în considerare a amendamentelor propuse de grupurile parlamentare privind spațiile verzi din CATUC, opinii publice exprimate în mediul online.

2025

1. L67/2025 - PLX139/2025 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.184/2001, republicată, privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect
Rezumat: proiectul propune eliminarea mențiunilor din cuprinsul art. 1 și art. 24 alin. (1) referitoare la caracterul apolitic al Ordinul Arhitecților din România, precum și introducerea unui nou articol prin care să se prevadă expres faptul că exercitarea profesiei de arhitect este compatibilă cu deținerea calității de deputat sau senator, consilier în consiliile locale sau județene, alături de alte activități, precum cele didactice, de cercetare sau de creație intelectuală. Stadiu: inițiativa se află în dezbateri la comisiile Camerei Deputaților.

Poziția OAR: solicitare de respingere a proiectului de lege adoptat tacit de Senat, demonstrând că prevederile propuse nu sunt nici necesare, nici oportune. Deși eliminarea sintagmei „apolitic” nu impune în mod direct o schimbare fundamentală în activitatea Ordinului Arhitecților din România, efectele indirecte ale unei asemenea modificări pot afecta percepția publică asupra independenței și neutralității organizației. Faptul că Ordinul Arhitecților din România nu desfășoară activități specifice partidelor politice în sensul legii nr. 14/2003, nu exclude dreptul membrilor organizației ca, în nume propriu, să își exercite drepturile civile și politice, să fie membri de partid sau să aibă funcții în administrația publică. OAR a subliniat necesitatea păstrării caracterului apolitic al organizației, astfel încât să își poată îndeplini eficient misiunea de reglementare și susținere a profesiei, precum și pentru a proteja interesul public, conform misiunilor sale prevăzute în art. 25 alin. (1) din Legea nr. 184/2001.

Restrângerea compatibilității profesiei de arhitect cu alte profesii prin introducerea sintagmei „numai cu” din art. 161: de asemenea, introducerea art. 161 în forma prevăzută în propunere, prin utilizarea expresiei restrictive „numai cu”, are ca efect o limitare nejustificată a arhitectului de a activa în domenii conexe și complementare formării sale, în care, de altfel, acesta are o vastă contribuție. În subsidiar, în eventualitatea în care legiuitorul consideră necesară o clarificare a compatibilităților, OAR a solicitat inserarea clarificărilor referitoare la compatibilitatea profesiei de arhitect cu ocupațiile prevăzute la art. 161 în cadrul art. 16 din Legea nr. 184/2001, și nu a formulării unui articol distinct.

Acțiuni: 11.02.2025 – participat la discuție inițială, la invitația președintelui Comisiei pentru cultură și media a Senatului, dl. Cristian Niculescu-Țăgârlaș (Ștefan Bălăci și Mihaela Hărmănescu, FT OAR București); 20.05.2025 –

trimis punctul de vedere al OAR către comisiile Camerei Deputaților; 22.09.2025 – participat la Comisia pentru învățământ a Camerei Deputaților (Ștefan Bâlici și Mihaela Hărmănescu).

Proiectul nu a avansat și se află în monitorizare.

2. L21/2025 - PLX65/2025 Proiect de lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 6/2025 privind stabilirea unor măsuri pentru implementarea programelor naționale din domeniul lucrărilor publice

Rezumat: Odată cu adoptarea noului normativ de proiectare, toate clădirile proiectate înainte de 2013 vor fi încadrate în categoria celor cu risc seismic, estimându-se că peste 90% din fondul construit va necesita lucrări de consolidare – cu costuri considerabile, efort logistic ridicat și impact direct asupra accesului populației la locuințe, în condițiile unui fond locativ deja suprasolicitat. Pentru clădirile istorice, noile valori de calcul prevăzute de P100-3 ar conduce, de facto, la descalificarea oricărei structuri de rezistență istorice, generând supraconsolidări ample și adesea nejustificate sau chiar dezlocuirea completă a structurii, cu necesitatea relocării unor instituții publice – inclusiv spitale și unități de învățământ – care funcționează în asemenea clădiri.

OAR a atras atenția și asupra reducerii la jumătate a termenului de soluționare a cererilor de certificat de urbanism și aviz pentru intervenții, cu două efecte majore: încărcarea suplimentară a aparatului administrativ local, deja subdimensionat, și generalizarea avizării tacite. Aceasta din urmă poate compromite controlul riguros indispensabil în cazul construcțiilor cu risc seismic, poate duce la eludarea rigorilor tehnice și la modificări nejustificate și ireversibile în țesutul urban, iar în cazul monumentelor istorice – provocată de imposibilitatea instituțiilor de a se pronunța într-un termen nefezabil de scurt – ar putea cauza pierderea sau alterarea iremediabilă a unor elemente de identitate culturală.

Acțiuni: 17.04.2025 – transmisă cerere de reexaminare Președintelui înainte de promulgare. Legea a fost promulgată.

3. Proiectul de Ordin pentru aprobarea Normelor metodologice privind atestarea persoanelor fizice în domeniul protejării monumentelor istorice
Rezumat: Proiectul și-a propus simplificarea și clarificarea procedurii de atestare, prin stabilirea unor criterii mai transparente și ușor de aplicat; evaluarea candidaților pe baza experienței profesionale și a studiilor relevante, inclusiv prin susținerea unui interviu și prezentarea unui portofoliu de lucrări; înființarea Registrului personalului de specialitate atestat, gestionat de INP, care va fi actualizat permanent și publicat online pe site-urile celor două instituții – INP și Ministerul Culturii; reguli mai stricte privind imparțialitatea Comisiei de atestare, prin introducerea unei declarații de confidențialitate și evitarea conflictelor de interese; adaptarea specializărilor în funcție de evoluțiile profesionale și tehnologice din domeniu. / Stadiu: a devenit Ordinul nr. 2866/2025.
Poziția OAR: a vizat în principal nevoia critică a formării și atragerii tinerilor profesioniști în sistemul

național de protecție a patrimoniului cultural. Pentru a crește atractivitatea domeniului și încurajarea tinerilor să abordeze această specialitate, a fost propusă completarea proiectului de Ordin cu un statut special creat pentru absolvenții acestor forme de pregătire, respectiv debutantul. În lipsa unor astfel de mecanisme, atragerea tinerilor în sistemul de protecție a patrimoniului riscă să rămână doar o declarație, lipsită de substanță.
Acțiuni: 25.04.2025 transmis formularul cu propunerile OAR, în cadrul procedurii de transparență decizională; participare la consultare publică: Mihaela Hărmănescu.

4. Ordonanță de urgență a Guvernului privind unele măsuri pentru simplificarea procedurilor în domeniul urbanismului și construcțiilor și accelerarea investițiilor
Rezumat: completarea și modificarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, precum și a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții – republicată.

Status: a devenit OUG nr. 31/2025.

Poziția OAR: a solicitat reevaluarea măsurilor propuse prin proiectul de ordonanță de urgență, în sensul menținerii garanțiilor esențiale privind controlul calității în construcții și urbanism. Principalele puncte dezbătute au fost:

Avizarea tacită. OAR a subliniat că instituirea unor termene excesiv de restrictive, care conduc la avizarea tacită sau la emiterea automată a avizelor în lipsa unei fundamentări corespunzătoare, riscă să autorizeze proiecte care nu respectă standardele profesionale și tehnice, cu vulnerabilități pentru utilizatori și efecte directe asupra siguranței publice și a calității mediului construit. Reforma sistemului administrativ și accelerarea procedurilor trebuie să se bazeze pe o abordare coerentă, nu pe soluții punctuale cu caracter derogatoriu – proiectul CATUC oferind deja un cadru capabil să răspundă deopotrivă cerințelor de simplificare și exigențelor de control al calității. Concret, OAR a recomandat păstrarea unei sancțiuni unice sub forma amenizii prevăzute la art. I pct. 5 în cazul Legii nr. 350/2001 și, pentru simetrie de regim, eliminarea punctelor 5 și 6 de la art. III în cazul Legii nr. 50/1991 – întrucât termenul de la art. 7 alin. (20) lit. b) nu este incompatibil cu termenele introduse de ordonanță, iar sancțiunea de la lit. b) este suficient de descurajantă pentru a stimula respectarea termenului de către autoritatea avizatoare.

Eliminarea avizelor (art. I pct. 2). Ordonanța elimină, de la art. 46 din Legea nr. 350/2001, avizul ministerului de resort (pentru municipii și UAT din zonele lor funcționale) și avizul consiliului județean (pentru celelalte UAT), în cazul actualizării sau prelungirii valabilității documentațiilor de urbanism. OAR a solicitat păstrarea acestor avize, ca instrumente de coordonare a activității de amenajare a teritoriului, pentru a încuraja o dezvoltare coerentă și responsabilă.

Acțiuni: 30.04.2025 – transmis punctul de vedere al OAR către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

5. L120/2025 - PLX158/2025 Proiect de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.31/2025 privind unele măsuri pentru simplificarea procedurilor în domeniul urbanismului și construcțiilor și accelerarea investițiilor
- Rezumat: modificarea și completarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, precum și a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată. / Stadiu: inițiativa se află în dezbateri la comisiile Camerei Deputaților.
- Poziția OAR: În completarea punctului de vedere transmis pentru Ordonanță de urgență a Guvernului privind unele măsuri pentru simplificarea procedurilor în domeniul urbanismului și construcțiilor și accelerarea investițiilor, OAR a atras atenția asupra faptului că Ordonanța a început deja să producă efecte contrare obiectivului declarat de eficientizare a procesului de avizare. În practică, s-a constatat îngreunarea de către instituțiile avizatoare a procesului de depunere a documentațiilor de avizare, în scopul limitării excesive a numărului acestora, astfel încât să poată fi analizate în intervalele de timp stabilite prin ordonanță. Totodată, a indicat faptul că se recurge la revenirea din partea instituțiilor asupra documentațiilor depuse, prin solicitări de clarificare, formulate într-o manieră generală sau imprecisă, menite mai degrabă să prelungească termenul de analiză decât să contribuie la fundamentarea tehnică a avizării.
- Acțiuni:
- 12.05.2025 – transmis punctul de vedere la comisiile Senatului;
  - 13.05.2025 – participare la ședința Comisiei pentru administrație publică a Senatului (Simona Calapodescu și arh. Daniela Calciu);
  - 20.05.2025 – transmis punctul de vedere liderilor grupurilor parlamentare ale Senatului;
  - 05.06.2025 – transmis punctul de vedere către comisiile Camerei Deputaților și cereri de audiență pentru grupurile parlamentare PNL, PSD, UDMR ale Camerei Deputaților;
  - 06.06.2025 – transmis cerere de participare la Comisia pentru administrație publică a Camerei Deputaților, punct care a fost ulterior amânat;
  - 08.09.2025 – transmis punctul de vedere revizuit către comisiile Camerei Deputaților, ținând cont de problematicile sesizate din practică, ca urmare a efectelor produse de OUG nr. 31/2025;
  - 12.09.2025 – transmis punctul de vedere către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.
6. L180/2025 - PLX300/2025 Propunere legislativă pentru completarea articolului 11 din Legea nr.50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții
- Rezumat: La art. 11 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 după litera t) se introduce o nouă literă, lit. Ț). Prin această completare, se pot executa fără autorizație de construire/desființare următoarele lucrări: „Ț) lucrările de montare a echipamentelor și sistemelor folosite pentru monitorizarea calitativă și cantitativă a apelor, precum

și a construcțiilor hidrotehnice - cum ar fi stații hidro-meteorologice, sisteme cu senzori, camere video, stații de avertizare sau alarmare, sisteme de transmitere a datelor, panouri solare necesare acestora, structuri de susțineri și alte piese auxiliare - precum și sistemele pentru urmărirea comportării construcțiilor, realizate de autoritățile statului, inclusiv împrejmuirea acestora, cu condiția ca aceste lucrări să nu afecteze stabilitatea construcțiilor existente și să nu schimbe regimul juridic al terenului”. / Stadiu: inițiativa se află în dezbatere la comisiile Camerei Deputaților.

Poziția OAR: punct de vedere a fost înaintat Comisiei pentru energie, infrastructură energetică și resurse minerale a Senatului, ca urmare a solicitării acesteia. Principalele puncte dezbătute au fost:

Clarificarea documentelor necesare instalării sistemelor: Eliminarea avizelor și evaluărilor prevăzute în procedura

de autorizare poate genera riscul implementării unor echipamente care, prin natura, dimensiunea sau funcționarea lor, pot avea un impact negativ asupra mediului înconjurător. Totodată, în lipsa unui mecanism administrativ de control, echivalent autorizației de construire, nu poate fi garantată conformitatea acestor sisteme cu standardele tehnice și de calitate prevăzute de lege. Astfel, am propus spre analiză posibilitatea stabilirii unui regim simplificat de notificare și verificare prealabilă, care să nu amâne realizarea lucrărilor, dar care să permită autorităților competente să întreprindă o formă minimă de validare tehnică și legală a acestora.

Stabilirea persoanelor responsabile cu atestarea faptului că lucrările de montare a echipamentelor nu afectează stabilitatea construcțiilor existente: În lipsa unei autorizații de construire și a unei verificări a proiectului tehnic, considerăm că este necesară identificarea clară a responsabilității privind analiza impactului lucrărilor asupra stabilității construcției existente. Se impune, așadar, reglementarea expresă a obligației ca montarea sistemelor să fie însoțită de o declarație tehnică sau un document de atestare, care să confirme că intervenția nu afectează structura sau funcționalitatea construcției. De asemenea, am subliniat faptul că este esențial să se stabilească persoanele responsabile în cazul apariției unor deficiențe de execuție sau a unor riscuri generate ulterior montării, inclusiv în ceea ce privește mentenanța sistemelor.

Enumerarea limitativă a lucrărilor de construcții exceptate de la autorizare: Articolul 11 stabilește o serie de excepții de la regula generală potrivit căreia orice lucrare de construcții trebuie să fie autorizată. Excepțiile sunt de strictă interpretare și aplicare, acest regim fiind incompatibil cu reglementarea neexhaustivă, prin exemplificare. Actuala formă a literei Ț) creează incertitudine legislativă și încalcă principiul constituțional al previzibilității normei juridice, reglementat și la art. 8 alin. (4) din legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative. OAR a recomandat formularea și implementarea unor norme metodologice care să acopere aspectele semnalate prin punctul de vedere. Menționăm faptul

că Senatul a ținut cont de aceste propuneri, prin introducerea lor de către comisii sub formă unor amendamente adoptate.

Acțiuni: 03.07.2025 – transmis punctul de vedere către Comisia pentru energie, infrastructură energetică și resurse minerale a Senatului.

7. PLX217/2025 Propunere legislativă pentru completarea Legii nr.50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 933 din 13 octombrie 2004, cu modificările și completările ulterioare
- Rezumat: La art. 11 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 după litera c) se introduce o nouă literă, lit. c1. Prin această completare, se pot executa fără autorizație de construire/desființare următoarele lucrări: „executarea lucrărilor de construire aferente anexelor gospodărești, solarilor, serelor, garajelor, magazinelor de unelte, bucătăriilor de vară și altor construcții auxiliare de uz personal, cu funcțiune similară celor enumerate, fără destinație de locuire sau activitate economică, amplasate exclusiv pe terenuri în proprietate personală, în intravilanul localităților, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a. sunt realizate pe terenuri aflate în proprietatea privată a persoanei fizice care face notificarea;
- b. au o amprentă la sol de maximum 50 mp, individual sau cumulativ pentru fiecare categorie funcțională similară;
- c. au un singur nivel, fără subsol și fără pod locuibil;
- d. nu depășesc înălțimea maximă de 4 m măsurată la coamă, de la cota naturală a terenului;
- e. sunt destinate exclusiv uzului familial și nu pot fi utilizate ca locuințe, spații comerciale ori pentru activități economice;
- f. racordarea la rețelele publice de utilități, dacă este necesară, se realizează cu respectarea normelor tehnice în vigoare, în condițiile legii;
- g. sunt amplasate la o distanță minimă de 2 m față de limitele de proprietate, cu excepția cazurilor în care regulamentele locale de urbanism prevăd în mod expres o altă distanță”.

De asemenea, se dorește introducerea unui nou articol, art. 112 (în contextul în care există deja un art. 112 în Legea 50/1991). Cel „nou” vorbește despre: obligația proprietarului de a notifica autoritatea administrației publice locale, în scris, cu cel puțin 10 zile înainte de începerea lucrărilor (cele prev. la propunerea lor de lit. c1). În termen de 15 zile de la primirea notificării, autoritatea locală are obligația de a transmite un reprezentant tehnic care să verifice conformitatea amplasării și să consemneze această verificare într-un proces-verbal. În lipsa unui răspuns din partea autorității locale în termenul prevăzut anterior, notificarea se consideră aprobată tacit și se poate începe executarea lucrărilor.

Status: a fost înaintat la Senat prin încetarea procedurii legislative prin desesizarea Camerei Deputaților.

Poziția OAR: se recomandă formularea și implementarea unui nou punct la art. 11 alin. (1) lit. c1) care să acopere următoarele aspectele: Completarea Art. 1 pct. 1 prin

introducerea unei condiții suplimentare celor enumerate în propunerea legislativă prin care să fie instituită și o limită procentuală maximă de ocupare de către aceste construcții, raportată la suprafața totală a terenului. În lipsa unei astfel de limitări, suntem de părere că forma prezentată permite interpretarea posibilității efectuării lucrărilor pe întreg terenul. Cu titlu de exemplu, considerăm că impunerea unui plafon de ocupare de 30% din suprafața totală a terenului pentru construcțiile auxiliare menționate ar contribui la corelarea reglementării realității din teren și ar asigura prevenirea utilizării abuzive a regimului derogatoriu.

Acțiuni: 31.07.2025 – transmis punctul de vedere pe pagina Camerei Deputaților, la secțiunea colectare propuneri.

8. L.336/2025 - PLX409/2025 Propunere legislativă pentru completarea Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.933 din 13 octombrie 2004, cu modificările și completările ulterioare

Rezumat: această propunere este PLX217/2025, reluată în procedura parlamentară.

Stadiu: inițiativa se află în dezbateri la comisiile Camerei Deputaților.

Poziția OAR: cea transmisă pentru PLX 217/2025.

Acțiuni: 06.10.2025 – transmis punct de vedere către comisiile Senatului; 04.11.2025 – transmis punct de vedere către comisiile Camerei Deputaților.

9. Ancheta publică asupra redactării I a proiectului de reglementare tehnică Metodologie de inspecție rapidă post cutremur a clădirilor, Indicativ ME 003/2025

Acțiuni: iulie – transmise observații.

Poziția OAR:

- clarificarea scopului inspecției post-cutremur;
- raportarea la documente internaționale relevante (FEMA, ATC) privind evaluarea post-cutremur (ex. post-disaster sau post-earthquake rapid visual screening sau building safety evaluation);
- corelarea între anumite capitole, astfel încât structura actuală să fie îmbunătățită pentru a asigura o coerență mai bună și o succesiune logică a activităților asumate de factorii responsabili;
- clarificări în definirea termenilor (ex: Suprafață construită desfășurată, Renovare majoră, Reparație capitală, Structură de rezistență la acțiuni gravitaționale, Sistem structural tip perete/cadru);
- clarificarea utilizării formulărilor „inspecție rapidă post-cutremur” și „inspecție post-cutremur”;
- necesitatea detalierii măsurilor de intervenție pentru clădirile monument istoric.

10. Proiect de Ordin al Ministrului Culturii pentru modificarea și completarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice, aprobat prin Ordinul ministrului culturii nr. 2.173/2013

Poziția OAR:

- simplificarea terminologiei din acest act normativ, prin unificarea terminologică a specialiștilor și experților în domeniul protejării monumentelor istorice sub sintagma prevăzută la art. 42 alin. (5), aceea de „personal de specialitate atestat”.
- Calitatea de membru al Comisiei – numire și principii: La articolul 4, alineatul (2) prevede o serie de entități care pot face propuneri avizate de membri. OAR a transmis observații asupra faptului că în rândul acestor entități nu se numără și organizațiile profesionale ale profesioniștilor care urmează a fi numiți în Comisie, deși acestea cunosc cel mai bine aspectele practice ale protejării monumentelor istorice, putând desemna reprezentanți pregătiți și avizați. În acest sens, am numit organizațiile profesionale ale arhitecților – subscrisa, ale urbanistilor, inginerilor, peisagiștilor și restauratorilor. De asemenea, pe lângă necesitatea reconfigurării acestor entități, cât și pe cea a numărului de membri propuși de fiecare dintre acestea, cu includerea unui membru care să fie numit de ministru la propunerea organizațiilor profesionale.
- Aspecte de procedură: În ceea ce privește atribuțiile comisiilor zonale prevăzute la art. 15 lit. m), OAR a sesizat că se prevede competența de a propune avizul pentru PUZ care reglementează monumente istorice clasate în grupa A. În această ipoteză OAR a susținut că toate PUZ care reglementează monumente grupa A trebuie să fie avizate de Comisia Națională a Monumentelor Istorice / Secțiunea urbanism și zone protejate, miza lor fiind una de interes național. De altfel, această prevedere pare să contravină art. 12 lit. j), care nu prevede nicio excepție de la competența CNMI raportat la monumentele istorice grupa A.
- Raportat la art. 18, OAR a solicitat clarificarea entităților care pot ori trebuie să ceară modificări ale documentației conform alin. (13).
- OAR a propus extinderea atenției și la un alt alineat al art. 29, alin. (5), care prevede că serviciul public deconcentrat verifică și analizează conținutul documentației, solicită eventuale completări necesare în conformitate cu prevederile legale privind conținutul-cadru al documentațiilor, elaborează un punct de vedere și, în funcție de competențele stabilite de lege, introduce documentația în circuitul de analiză sau emite avizul, după caz. Astfel, OAR a solicitat pe această cale să se aprecieze asupra oportunității includerii obligației de consultare a CZMI pentru monumentele care cad în competența de analiză a CNMI.

Acțiuni: 22.09.2025 – transmis punctul de vedere către Ministerul Culturii; 14.10.2025 – participare la dezbaterile publice (Mihaela Hărmănescu).

11. L.489/2025 Propunere legislativă pentru reglementarea esteticii arhitecturale a clădirilor administrative din România

Rezumat: se urmărește impunerea obligativității utilizării

unor stiluri arhitecturale reprezentative practicate pe teritoriul României până în anul 1947, ca unic criteriu estetic de proiectare și autorizare pentru clădirile administrative noi construite, precum și asupra celor cu destinație de biblioteci și unități de învățământ din mediul urban care aparțin domeniului public și privat al statului și unităților administrativ teritoriale.

Poziția OAR: a solicitat respingerea propunerii, pentru următoarele considerente:

Limitarea libertății de creație arhitecturală: Actul de arhitectură reprezintă, prin natura sa, un act de creație intelectuală, independent, care nu poate fi supus constrângerilor ideologice sau politice. În acest sens, arhitectura exprimă valorile și spiritul epocii în care este creată, răspunzând nevoilor sociale, tehnologice și culturale ale comunității. Impunerea prin lege a unei estetici specifice unei perioade istorice determinate echivalează cu o negare a caracterului evolutiv al arhitecturii și conduce la o falsificare a expresiei culturale contemporane, precum și la o pierdere a autenticității acesteia. Astfel, prin impunerea arbitrară a unor stiluri arhitecturale specifice, așa cum sunt prezentate la art. 3, fără a exista în cuprinsul expunerii de motive o argumentare a necesității obiective a unei astfel de măsuri, contravine dispozițiilor art. 31 din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, reprezentând, totodată, și o limitare a actului de creație artistică a arhitectului.

Fezabilitatea implementării stilurilor arhitecturale propuse: Impunerea prin lege a unei estetici istorice poate fi incompatibilă cu tehnologiile și materialele de construcție actuale, conducând la dificultăți de integrare, la creșterea semnificativă a costurilor de proiectare, execuție și mentenanță. Prin urmare, considerăm că impunerea prin lege a unor stiluri arhitecturale prestabilite este o măsură anacronică, care contravine direcțiilor contemporane de dezvoltare a arhitecturii și principiilor de asigurare a calității în mediul construit. Obiectivul principal al investițiilor publice trebuie să rămână acela al promovării calității arhitecturale, iar nu cel al unei conformități estetice prestabilite, așa cum prevede prezenta propunere legislativă.

Specificul identitar al spațiului construit: Costuri - Conform art. 4 și art. 5, în ceea ce privește edificiile administrative, precum și cele cu destinație de biblioteci și unități de învățământ din mediul urban care aparțin domeniului public și privat al statului și unităților administrativ-teritoriale, se propune condiționarea emiterii autorizațiilor de construire pentru acestea de alinierea la stilurile arhitecturale prezentate la art. 3. O astfel de reglementare echivalează cu o substituie a mecanismelor legale existente, prin introducerea unei condiționări estetice uniforme aplicabile pe întreg teritoriul național, indiferent de contextul urban sau specificul arhitectural al zonei. În acest sens, opinăm că este necesar ca aspectul estetic al construcțiilor să fie reglementat prin intermediul regulamentelor locale de urbanism, fundamentate și adoptate în funcție de

specificul local. Aceste regulamente au un grad de detaliere mai ridicat față de nivelul general al unei legi, prin intermediul căruia se poate analiza zonificat (pe cartiere, funcțiuni) specificul de dezvoltare urbanistică și arhitecturală și se poate norma armonios inserarea unor construcții noi care să fie compatibile cu istoria localității și construcțiile deja edificate.

Mai mult decât atât, art. 7 impune analizarea obligatorie în faza de proiectare a posibilității de adaptare a construcțiilor existente la stilurile reprezentative, reglementare care are două consecințe în influențarea arhitecturii. Pentru realizarea de lucrări de consolidare, modificare, extindere, reabilitare sau de reparare a construcțiilor existente, costurile de proiectare analizează soluțiile optime atât la nivel tehnic, cât și din punctul de vedere al raportului calitate – preț. În sens strict pragmatic, suplimentar față de aceste costuri se vor adăuga cele pentru conversia din punct de vedere arhitectural a acestor construcții la stilurile agreate la pct. 3. În afară de creșterea costurilor de proiectare cu această etapă suplimentară, adaptarea la alt stil arhitectural ar atrage o multiplicare a costurilor care nu este compatibilă cu fezabilitatea tehnico-economică impusă drept criteriu la art. 7.

Acțiuni: 14.10.2025 – transmis punctul de vedere și cerere de audiență către inițiatorii legii; 17.11.2025 – transmis punctul de vedere către comisiile Senatului.

12. Pachetul legislativ cu propuneri de modificare și completare a normelor privind securitatea la incendiu și Proiectul ordonanței de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor

Poziția OAR: a solicitat reevaluarea măsurilor propuse, în sensul menținerii garanțiilor esențiale privind controlul calității. A atras atenția că reducerea categoriilor de construcții supuse avizului de securitate la incendiu și scurtarea termenelor de soluționare pentru investițiile din fonduri europene, în lipsa unui cadru consolidat de digitalizare, profesionalizare și responsabilizare instituțională, nu vor rezolva blocajele actuale, ci vor genera noi vulnerabilități. OAR a cerut, totodată, reconsiderarea sistemului de sancțiuni, astfel încât răspunderea proiectanților să fie corelată cu competențele lor reale de control asupra execuției.

Principalele puncte:

Reducerea categoriilor de construcții supuse avizului de securitate la incendiu. Păstrarea autorizării lucrării ca unic filtru de verificare ar amâna implicarea Inspectoratului pentru Situații de Urgență (ISU) abia la finalizarea construcției, diminuând controlul preventiv și sporind riscul unor neconformități greu sau imposibil de corectat ulterior – cu costuri suplimentare pentru beneficiar sau cu riscuri de siguranță. Măsura afectează și corelarea cu CATUC, slăbind rolul verificărilor prealabile menite să asigure conformitatea încă din fazele incipiente de proiectare.

Reducerea termenelor de soluționare de la 15 la 5 zile lucrătoare pentru investițiile din fonduri europene.

Deși urmărește eficientizarea procesului, măsura

poate produce efecte contrare în lipsa unei structuri instituționale adecvate. OAR a semnalat că termenele actuale sunt frecvent depășite din cauza volumului de solicitări, a resurselor umane limitate și a absenței unei digitalizări reale, recurgându-se uneori la solicitări de clarificare generale sau imprecise, menite mai degrabă să prelungească analiza decât să fundamenteze avizarea. O diminuare formală a termenelor, fără consolidare administrativă și tehnică, riscă să transforme procedura într-una superficială, cu verificări sumare și potențial arbitrar. În cazul proiectelor finanțate din fonduri nerambursabile, unde respectarea termenelor condiționează contractele de finanțare, returnarea documentației pentru completări din cauza ritmului accelerat poate genera blocaje majore sau pierderi financiare.

Reconsiderarea sistemului de sancțiuni. Formulările privind creșterea responsabilității proiectanților sunt vagi și disproporționate, întrucât nu definesc clar fazele determinante ale proiectării și execuției și nu conferă proiectanților instrumente reale de control — astfel încât răspunderea, inclusiv penală, ar putea fi atrasă chiar și pentru neconformități apărute exclusiv în faza de execuție, unde proiectantul nu deține autoritate. OAR a propus măsuri de reechilibrare: dreptul proiectantului de a solicita sistarea lucrărilor în cazul unor abateri de la prevederile de securitate la incendiu, cu notificarea simultană a beneficiarului și a ISU; obligația constructorului și a dirigintei de șantier de a transmite rapoarte săptămânale privind execuția lucrărilor cu impact asupra securității la incendiu (cu fotografii și procese-verbale); stabilirea prin normativ tehnic a fazelor determinante care impun prezența proiectantului la verificare (montajul structurilor rezistente la foc, instalațiile de detecție, protecția pasivă, compartimentarea, evacuarea); și exonerarea de răspundere a proiectantului care a notificat în scris neconformitățile constatate și nu deține autoritate contractuală pentru a impune remedierea.

Acțiuni: transmis punct de vedere; 19.11.2025 - participare la consultări cu IGSU (Ștefan Bâlici).

13. Proiectul de lege privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe

Poziția OAR: Solicită eliminarea pct.1 din Capitolul X. Cultură al Proiectului de lege privind abilitarea Guvernului de a emite ordonanțe, urmând ca această temă să fie analizată prin procedura legislativă normală, cu includerea unor etape de consultare, dezbateri preliminare reale, în colaborare cu organizațiile de profil și parcurgerea integrală a procesului legislativ obișnuit. Atrage atenția asupra caracterului generic, insuficient fundamentat și neclar formulat al acestei propuneri din proiectul de lege, acestea nefiind supuse procedurii de consultare publică și nefiind însoțite de justificări care să evidențieze necesitatea și finalitatea intervențiilor normative propuse. Menționează că expunerea de motive nu oferă explicații în raport cu modificările introduse la domeniul Cultură. Totodată, semnaleză lipsa unui dialog instituțional preliminar cu organizațiile beneficiare ale

- timbrelor culturale, printre care se numără și Ordinul Arhitecților din România, precum și lipsa de claritate și transparență privind intențiile Guvernului referitoare la eventualele modificări legislative în acest domeniu.
Acțiuni: 08.12.2025 – transmis punct de vedere către Comisia juridică a Camerei Deputaților; 09.12.2025 – transmis lista cu amendamente către aceeași comisie.
14. Adresă Concordia ref. „Observații și propuneri pe marginea pachetului legislativ referitor la autorizația de securitate la incendiu”
Acțiuni: transmis observații la punctul de vedere și propunerea de amendamente.
15. Dezbateri privind Proiectul de Ordin privind modificarea și completarea Clasificării ocupațiilor din România – nivel de ocupație (șase caractere), aprobată prin Ordinul ministrului muncii, familiei și protecției sociale și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 1.832/856/2011, trimestrul al III – lea
Acțiuni: 11.12.2025 – participare la dezbateri (Mihaela Hărmanescu, Dan Felix Paraschiv) și pregătit punct de vedere.
16. Consultare publică la Parlament privind două inițiative legislative care vizează prosumatorul casnic și prosumatorul de condominiu, la invitația dl. Cezar-Mihail Dragoescu - Deputat USR
Acțiuni: 10.12.2025 – participare la dezbateri (Ștefan Bâlici, Dan Felix Paraschiv).
17. CATUC (vezi subcapitolul b. CATUC)
18. Consultare publică - Strategia Națională de Apărare a Țării, 2025-2030
Poziția OAR: salutăm elaborarea proiectului „Strategiei Naționale de Apărare a Țării pentru perioada 2025-2030” și își exprimă aprecierea pentru viziunea integrată privind consolidarea rezilienței statului și protejarea cetățenilor. Propune includerea în Strategie a unui angajament explicit pentru alinierea tuturor investițiilor statului, centrale și locale, la un set de criterii obligatorii de calitate arhitecturală, urbanistică și tehnică, în acord cu practicile europene (Baukultur, New European Bauhaus, standardele OCDE), precum și întărirea mecanismelor publice de evaluare și control al calității mediului construit.
Acțiuni: transmis punct de vedere și amendamente.
19. Proiect de lege privind adoptarea unor măsuri pentru creșterea capacității financiare a unităților administrativ-teritoriale precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative
Poziția OAR: au fost transmise observații privind acest proiect de lege prin care se urmărește introducerea arhitectului-șef în categoria funcțiilor publice de conducere sensibile. A fost subliniată necesitatea reformulării textului, pentru a exclude implicațiile de asociere a priori a funcției de arhitect-șef cu actele de corupție și de fraudă, ci doar cu nivelul ridicat de responsabilitate și acces la resurse sensibile. De asemenea, OAR a atras atenția că mandatul limitat la 5 ani și mobilitatea prin rotație contravin caracterului de stabilitate al funcției și pot afecta continuitatea strategiilor urbanistice, având în vedere durata de 10 ani

a PUG-urilor. Am solicitat criterii clare de proximitate pentru mobilitate, precum și măsuri care să faciliteze relocarea, pentru a nu descuraja ocuparea funcției. În privința evaluării de final de mandat, OAR a cerut criterii specifice funcției și implicarea organizațiilor profesionale (OAR și RUR) în elaborarea metodologiei, pentru garantarea standardelor profesionale și a calității procesului de selecție.

Acțiuni: Redactat punct de vedere

20. Observații privind impactul potențial al Codului de proiectare seismică P 100-1/2025 și solicitare de respingere sau amânare a adoptării sale

Poziția OAR: Solicită ca înainte de orice decizie finală să fie realizat un studiu de impact independent, care să evalueze consecințele asupra mediului construit și asupra economiei naționale. Prevederile proiectului P 100-1/2025 au implicații majore asupra sectorului construcțiilor, iar fără o analiză de impact corespunzătoare, adoptarea sa poate genera efecte nedorite asupra mediului construit, economiei și calității vieții.

Acțiuni: 08.05.2025 și 07.10.2025 – participare la dezbateri tehnice, în urma cărora au fost reanalizate și reconsiderate unele aspectele semnalate de organizațiile profesionale (Mihaela Hărmănescu, Raluca Munteanu, Dan Felix Paraschiv).

2026

1. L.489/2025 - PLX577/2025 Propunere legislativă pentru reglementarea esteticii arhitecturale a clădirilor administrative din România
Acțiuni: continuare a monitorizării legislative începute în 2025 (pct. 11 din 2025); 03.02.2026 – transmis punctul de vedere către comisiile Camerei Deputaților.
2. Întâlniri de lucru cu Autoritatea Aeronautică Civilă Română (AACR) pe tema blocajelor administrative
Poziția OAR: A reafirmat poziția împotriva urbanismului derogatoriu și a relaxării necorelate a cadrului normativ, subliniind necesitatea menținerii unui cadru de reglementare rațional și responsabil. OAR susține obiectivul eficientizării avizării și autorizării, dar consideră că impunerea de termene stricte și sancțiuni este realistă doar în condițiile creșterii capacității profesionale și administrative a organismelor avizatoare și a autorităților locale. În lipsa acestei capacități, se extinde riscul avizării tacite, cu potențiale consecințe negative asupra calității și siguranței.
Discuțiile cu AACR confirmă că instituția nu dispune, în prezent, de capacitatea necesară pentru emiterea unui volum mai mare de avize, iar angajările pentru departamentul responsabil rămân blocate, fiind căutate soluții administrative pentru deblocarea situației. În acest context, la întâlnire au fost analizate două scenarii principale:
  1. eliminarea limitării numărului de proiecte înscrise pe platformă, cu programare pe durata întregului an;
  2. aplicarea mecanismului acordului tacit atunci când cererile nu pot fi soluționate în termenul legal de 30

de zile.

Acțiuni: 03.02.2026 – participare la întâlnire de lucru (Dan-Felix Paraschiv, președintele Filialei Teritoriale București a OAR - arh. Emil Ivănescu și vicepreședintele Filialei teritoriale Iași a OAR - arh. Sebastian Săvescu).

3. Ordonanță a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul amenajării teritoriului, urbanismului, construcțiilor și disciplinei în construcții

Rezumat: modificarea și completarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, precum și a Legii nr. 51/2006 a serviciilor comunitare de utilități publice.

Poziția OAR: Atrage atenția asupra posibilelor efecte negative ale măsurilor propuse și solicită găsirea de soluții pentru menținerea și consolidarea garanțiilor esențiale privind controlul calității în construcții și urbanism. Instituția avizării tacite, în lipsa unui cadru consolidat de digitalizare, profesionalizare și responsabilizare instituțională, nu doar că nu va rezolva blocajele actuale, dar va genera noi vulnerabilități. În forma propusă, această măsură riscă să se transforme dintr-un instrument procedural cu caracter excepțional într-o practică generală și permanentă de autorizare fără filtre de verificare, cu consecințe grave asupra calității și siguranței mediului construit. Principalele puncte dezbătute în punctul de vedere:

I. Instituția avizării tacite și interzicerea condiționării emiterii avizelor sau acordurilor de obținerea prealabilă a altor avize sau acorduri:

OAR își exprimă îngrijorarea cu privire la prevederile art. 11 pct. 8 referitoare la interzicerea expresă a practicilor care presupun neaplicarea avizării tacite și atrage atenția asupra riscurilor generate de instituția avizării tacite în cadrul proceselor de avizare și autorizare. De asemenea, OAR subliniază că modificările aduse prin O.U.G. nr. 31/2025 și prevederile prezentei ordonanțe ridică probleme semnificative prin interzicerea condiționării emiterii avizelor sau acordurilor de obținerea prealabilă a altor avize sau acorduri, întrucât astfel de reglementări nu iau în calcul necesitatea unor avize complexe, cu impact semnificativ asupra proiectului. Cu titlu de exemplu, avizul ISU poate fi obținut doar dacă proiectul obiectivului de investiții îndeplinește condițiile de acces pentru situații de urgență, care pot atrage aplicabilitatea unor prevederi legate de căile de acces și pot influența avizele emise de comisiile tehnice de circulație. Deși procesul de autorizare are nevoie de simplificare pentru a răspunde necesității de intervenție promptă asupra construcțiilor, prevederile care conduc fie la avizarea tacită, fie la emiterea automată a avizelor în lipsa unei fundamentări corespunzătoare prezintă riscuri majore. Aplicarea acestor proceduri, în forma propusă prin ordonanță, riscă să conducă la autorizarea unor proiecte care nu respectă standardele profesionale și tehnice necesare, generând vulnerabilități suplimentare pentru utilizatorii construcțiilor și afectând direct siguranța publică și calitatea mediului construit.

II. Capacitatea administrativă și riscul unor efecte contrare obiectivelor urmărite: Subliniem faptul că, în expunerea de motive, este recunoscut că aplicarea O.U.G. nr. 31/2025 a început să genereze efecte contrare obiectivului declarat de eficientizare a procesului de avizare. În practică, se constată îngreunarea de către instituțiile avizatoare a procesului de depunere a documentațiilor de avizare, în scopul limitării excesive a numărului acestora, astfel încât să poată fi analizate în intervalele de timp stabilite prin ordonanță. Considerăm că măsurile prevăzute în prezenta Ordonanță, deși vizează corectarea acestor practici, nu sunt suficiente cât să producă efecte durabile în lipsa unor intervenții complementare care să consolideze real capacitatea administrativă necesară fluidizării procesului de avizare. În lipsa acestor măsuri, există riscul degradării calității actului de avizare, cu impact direct asupra siguranței publice și calității mediului construit, contrar obiectivelor asumate atât în legislația națională, cât și prin PNRR. Acțiuni: redactat punct de vedere și comunicare oficială pe site-ul OAR în data de 06.02.2026.

4. L.8/2026 - PLX155/2026 Proiect de lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 7/2026 pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul amenajării teritoriului, urbanismului, construcțiilor și disciplinei în construcții
- Rezumatul și Poziția OAR: aceleași cu cele de la ordonanța de la punctul anterior, anume „Ordonanță a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul amenajării teritoriului, urbanismului, construcțiilor și disciplinei în construcții”, la care se adaugă amendamente care vizează eliminarea unui blocaj, generat de modul de lucru a AACR (Autoritatea Aeronautică Civilă Română) în cadrul procedurii de avizare pentru autorizațiile de construire.
- Acțiuni:
- 10.02.2026 – Trimis punct de vedere către Comisia pentru administrație publică a Senatului;
  - 18.03.2026 – Trimis amendamente comune cu Consiliul național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIPMMR), Asociația Arhitecților Șefi de Județe (AASJ), Asociația Inginerilor de Instalații din România (AIIR), Asociația Română a Apei (ARA), Asociația Societăților de Arhitectură din România (ASAR), Federația Investitorilor și Dezvoltatorilor pentru o Economie Sustenabilă (FIDES), Ordinul Auditorilor Energetici din România (OAER), Ordinul Arhitecților din România (OAR) și Filiala Teritorială București a Ordinului Arhitecților din România, către comisiile Camerei Deputaților și ca informare către MDLPA, ministru, secretar de stat.
  - 25.03.2026 – Grupul UDMR, Secretariatul Grupului UDMR, împreună cu FIDEZ, ASAR, OAR București (Mihaela Hărmănescu, Emil Ivănescu, Anca Brandiburg);
  - 26.03. 2026 - Cabinet parlamentar Radu Mihaiu, președinte comisie tehnică ITC - împreună cu FIDEZ, ASAR, OAR București (Mihaela Hărmănescu, Emil Ivănescu, Anca Brandiburg)

- 31.03.2026 - Participare la comisia tehnică ITC împreună cu FIDEZ, ASAR, OAR București (Emil Ivănescu, Anca Brandiburg)
  - 28.04. 2026 - Participare la comisia tehnică ITC împreună cu FIDEZ, ASAR, OAR București (Mihaela Hărmănescu, Emil Ivănescu, Anca Brandiburg), participare AACR
5. Lege privind adoptarea unor măsuri pentru creșterea capacității financiare a unităților administrativ-teritoriale, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative
- Stadiu: a devenit Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 7/2026 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru adoptarea unor măsuri pentru creșterea capacității financiare a unităților administrativ-teritoriale și este înscrisă la Parlament sub L126/2026 și PLX286/2026.
- Poziția OAR: Solicită reevaluarea măsurilor propuse, în sensul menținerii și consolidării cadrului instituțional și profesional necesar exercitării atribuțiilor în domeniul amenajării teritoriului și urbanismului. Consideră că modificările propuse riscă să vulnerabilizeze structurile de specialitate din cadrul administrației publice locale, să afecteze autoritatea profesională a arhitectului-șef și să diminueze capacitatea administrației de a asigura o dezvoltare teritorială armonioasă, coerentă și durabilă. Apreciază că propunerile referitoare la calificarea funcției de arhitect-șef drept funcție publică de conducere sensibilă și cele referitoare la mobilitatea prin rotație necesită o fundamentare suplimentară atât din perspectiva formulării normative, cât și a impactului asupra funcționării administrației publice locale.
- Acțiuni:
- 23.01.2026 – participare la consultări publice cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (Ștefan Bâlici și Mihaela Hărmănescu);
  - 23.01.2026 – transmis punct de vedere la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației;
  - 30.01.2026 – transmis tabelul cu amendamente la Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației;
  - 23.02.2026 – participare la consultări publice cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (Mihaela Hărmănescu).
6. 02.2026 – Raport privind reuniunea Grupului de lucru Mediu: propunerea de Recomandare a Consiliului referitoare la New European Bauhaus (NEB)
- Stadiu: În cadrul reuniunii Grupului de lucru Mediu al Consiliului Uniunii Europene din 10 februarie 2026 a avut loc un prim schimb de opinii privind propunerea de Recomandare a Consiliului referitoare la inițiativa New European Bauhaus (NEB). Discuțiile au avut un caracter preliminar, în contextul în care majoritatea statelor membre, inclusiv România, se află în etapa de formulare a pozițiilor naționale. În cadrul dezbaterilor a fost evidențiată necesitatea menținerii caracterului voluntar al recomandării, a respectării principiului subsidiarității și a evitării introducerii unor obligații suplimentare de raportare sau a unor elemente care ar putea anticipa

negocierile privind viitorul cadru financiar multianual. Poziția OAR: Transmiterea unei serii de propuneri de amendamente prin care susține consolidarea dimensiunii arhitecturale, culturale și a calității mediului construit în cadrul inițiativei New European Bauhaus. Propunerile au la bază experiența profesională și instituțională a OAR, precum și implicarea organizației în dialogul european privind implementarea principiilor Baukultur și ale Declarației de la Davos.

În acest sens, OAR propune introducerea explicită în textul Recomandării a concursurilor de soluții de arhitectură și a procedurilor de selecție bazate pe criterii de calitate, ca instrumente esențiale pentru creșterea calității investițiilor publice și promovarea unor soluții sustenabile, inovatoare și de înaltă valoare arhitecturală. Totodată, OAR susține dezvoltarea unui cadru european și național al politicilor de arhitectură, capabil să integreze principiile NEB în strategiile privind dezvoltarea urbană, planificarea teritorială, infrastructura, cultura și tranziția climatică.

De asemenea, OAR solicită recunoașterea rolului profesiei de arhitect în implementarea tranziției verzi și în coordonarea proceselor de transformare a mediului construit, subliniind importanța integrării coerente a sustenabilității, valorii culturale, incluziunii sociale și calității spațiale în proiectare. Prin aceste amendamente, OAR urmărește consolidarea relației dintre sustenabilitate, calitatea arhitecturală și interesul public în cadrul politicilor europene privind mediul construit.

7. COM(2025) 991 final - COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU, COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL REGIUNILOR Strategia europeană pentru construcția de locuințe: o industrie a construcțiilor mai competitivă și mai productivă

Acțiuni:

- 09.03.2026 - transmis cerere de audiență către comisiile Camerei Deputaților;
- 11.03.2026 - participare la Parlamentul României - Senatul, Comisia pentru muncă, familie și protecție socială la Masa rotundă „Locuințe accesibile convergență între strategiile europene și prioritățile României”
- 21.04.2026 - participare la Comisia pentru industrii și servicii a Camerei Deputaților: Mihaela Hărmănescu, Eugen Pănescu, Daniela Calciu.

8. Ordonanță de urgență privind modificarea și completarea unor acte normative

Rezumat: modificări și completări asupra Legii nr. 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor și completarea art. 35 alin. (1) din Legea nr. 10/1995.

Poziția OAR: Propunerile din ordonanță derogă instituțiile abilitate de responsabilitate, mutând-o în mod nejustificat și fără temei către proiectanți. Legile de organizare a profesiilor de arhitect, inginer instalații, inginer rezistență stabilesc că supravegherea execuției nu face parte din atribuțiile proiectantului. Competența de constatare a neconformităților PSI revine inspectorilor ISU atestați, dirigintelui atestat MDLPA (Is) și RTE. De asemenea, Art.

22 Legea 10/1995 - urmărirea execuției revine dirigintelui de șantier atestat, nu proiectantului. HG 925/1995 art. 15 confirmă. Sistemul de proiectare-execuție-monitorizare nu poate fi schimbat atât de dramatic fără o reală analiză a impactului social, economic și profesional și fără o analiză a competențelor reale existente - atât în rândul administrației publice cât și între profesioniștii implicați. Prin prezenta luare de poziție, OAR s-a raliat punctelor de vedere ale Asociației Arhitecților Șefi de Județe (AASJ), Asociației Inginerilor de Instalații din România (AIIR), Asociației Române a Apei (ARA), Asociației Societăților de Arhitectură din România (ASAR), Federației Investitorilor și Dezvoltatorilor pentru o Economie Sustenabilă (FIDES), Ordinului Auditorilor Energetici din România (OAER), Asociației Orașelor din România (AOR), Federației Industriei Hoteliere din România (FIHR), Consiliului național al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din România (CNIPMMR), Confederației Patronale Concordia (CONCORDIA), Organizației Patronale a Hotelurilor și Restaurantelor din România (HORA) și Filialei Teritoriale București a Ordinului Arhitecților din România.

Acțiuni:

- 08.03.2026 - transmis tabelul cu amendamente către Guvern, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și Ministerul Afacerilor Interne.
9. L178/2026 - PLX329/2026 Proiect de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.17/2026 privind modificarea și completarea unor acte normative
Rezumat și Poziția OAR: Ordonanța de urgență a fost publicată în Monitorul Oficial cu integrarea unor amendamente transmise de OAR și organizații profesionale din domenii conexe. OAR a semnalat în mod particular prevederile formei inițiale a propunerii de ordonanță care echivalau cu derogarea instituțiilor abilitate de responsabilitate. Ordonanța modifică Legea 307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor și Legea 10/1995 privind calitatea în construcții, iar în argumentația transmisă de OAR, CNIPMMR, CONCORDIA, AASJ, AIIR, AOR, ARA, ASAR, FIDES, FIHR, HORA și OAER, pe lângă amendamentele propuse, se face de asemenea referire la problema aplicabilității în timp (neretroactivitatea normei penale și cele două regimuri de răspundere), deconectarea dintre problemă (incidentele invocate în nota de fundamentare) și soluția avansată, impactul practic al modificărilor (confuzia de competențe, costuri, descurajarea profesiei) precum și la problemele de constituționalitate. Printre observațiile transmise de OAR ce și-au găsit rezolvare în forma finală a ordonanței se regăsesc aspecte ce țin de atribuțiile proiectantului, conform legilor de organizare a profesiilor de arhitect, inginer instalații, inginer, precum și despre răspunderile legale pe care le are acesta. Astfel, forma finală a Ordonanței prevede verificarea, cu ocazia participării la fazele determinate stabilite conform prevederilor Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, potrivit domeniului propriu de competență, conformitatea lucrărilor de execuție cu documentația de proiectare întocmită pentru

îndeplinirea cerinței de securitate la incendiu, precum și notificarea inspectoratului în a cărei zonă de competență se derulează lucrările cu privire la neconformitățile constatate sau cele semnalate de către oricare altă parte implicată în executarea lucrărilor.

10. L.70/2026 - PLX296/2026 Propunere legislativă privind reglementarea Programului Național de Accesibilizare a Locuințelor - "Lift pentru viață"

Rezumat: propunerea are ca obiect instituirea unui program național destinat instalării de lifturi, rampe și platforme elevatoare în clădirile de locuințe, în vederea creșterii gradului de accesibilitate, în special pentru persoanele vârstnice, persoanele cu mobilitate redusă și persoanele cu dizabilități.

Poziția OAR: Salutăm această inițiativă de accesibilizare, înțelegem și susținem necesitatea promovării unor măsuri destinate accesibilizării locuințelor, în concordanță cu nevoile categoriilor vulnerabile anterior menționate, precum și cu obiectivele și principiile prevăzute la art. 2 din prezentul proiect de lege. Cu toate acestea, intervențiile asupra fondului construit existent impun o analiză atentă și responsabilă, fiind necesară adoptarea unei abordări diferențiate, adaptate particularităților fiecărei clădiri. În acest sens, instituirea unui mecanism cu aplicabilitate generală, în absența unei corelări adecvate cu particularitățile tehnice ale clădirilor vizate, poate genera dificultăți în implementarea măsurilor propuse și riscuri asupra calității intervențiilor. Astfel, suntem de părere că este necesară configurarea proiectului de lege, astfel încât acesta să stabilească principii generale pentru accesibilizare și niveluri minime de performanță, lăsând însă determinarea soluțiilor tehnice concrete în sarcina etapelor de proiectare și implementare, în funcție de specificul fiecărui imobil. Acțiuni: 24.03.2026 - transmis punct de vedere către Comisia pentru administrație publică a Senatului; 07.04.2026 - transmis punct de vedere către comisiile Camerei Deputaților.

11. Propuneri legislative pentru modificarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă și pentru modificarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară

Acțiuni: 28.04.2026 - participare la masa rotundă cu tema „Modernizarea expertizei tehnice judiciare: eficientizarea actului de justiție” (Mihaela Hărmănescu, Simona Calapodescu); 28.04.2026 - transmis tabel cu amendamente către inițiator, deputat Oana Murariu în urma contribuțiilor experților judiciari arhitecți, membri OAR și OARB.

12. Proiect de Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/1994 privind timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, precum și a altor acte normative.

Poziția OAR: Consideră că soluțiile propuse în proiectul de ordonanță riscă să afecteze în mod semnificativ funcționarea timbrului arhitecturii și capacitatea acestuia de a-și îndeplini rolul pentru care a fost instituit prin

Legea nr. 35/1994: sprijinirea creatorilor și dezvoltarea culturii arhitecturale, prin intermediul organizațiilor profesionale care cunosc cel mai bine specificul domeniului. Astfel, problemele semnalate sunt:

- Restrângerea organizațiilor beneficiare la uniunile de creatori, ceea ce, în cazul particular al arhitecturii, conduce la eliminarea OAR din activitatea de gestionare a timbrului arhitecturii și în consecință anularea unui mecanism de finanțare performant, apreciat și recunoscut, fără a exista un substitut real.
- Restrângerea destinațiilor legale ale fondurilor prin eliminarea proiectelor culturale, ceea ce constituie o amputare a unui instrument esențial prin care organizațiile beneficiare pot să atingă obiectivele instituirii timbrului cultural – respectiv susținerea profesiilor, a creației și creatorilor și a culturii profesionale, în beneficiul general al societății.

Propunerile OAR de modificare a proiectului de ordonanță de urgență, structurate în jurul următoarelor principii:

1. Menținerea administrării timbrului arhitecturii de către uniunile de creatori și organizațiile profesionale de creatori – inclusiv OAR;
2. Definierea mai bună a categoriilor de destinații eligibile pentru utilizarea fondurilor, astfel încât să răspundă specificului domeniului arhitecturii și mediului construit și să nu conducă la anularea principalului mecanism de finanțare a domeniului.

Acțiuni: 21.04.2026 – transmis tabelul cu amendamente și punctul de vedere către Ministerul Culturii; 13.05.2026 – transmis tabelul cu amendamente și punctul de vedere către Ministerul Culturii; 20.05.2026 – participare dezbateri publice (Eugen Pănescu, Brîndușa Tudor).

13. CATUC (vezi subcapitolul b. CATUC)

B CATUC

În perioada 2022–2026, OAR a desfășurat o activitate strategică intensă de monitorizare și intervenție asupra proiectului CATUC, concretizată prin transmiterea de amendamente tehnice, participarea constantă la comisiile parlamentare, organizarea de întâlniri de lucru cu MDLPA și dezvoltarea unor demersuri comune cu organizații profesionale, precum și cu reprezentanți ai societății civile.

Parcursul legislativ al CATUC a debutat prin lansarea în dezbateri publice în 2022, a continuat cu intrarea în procedura parlamentară în 2023 și a traversat etape succesive de dezbateri, întreruperi și reluări ale discuțiilor parlamentare, influențate de contextul politic și electoral.

Acțiuni 2023:

- 18.04.2023 – întâlnire cu președintele CAPOT, domnul Károly Zsolt Császár, în vederea prezentării amendamentelor OAR la CATUC. Participanți: Mihaela Hărmănescu, Ștefan Bâlici, Dan-Felix Paraschiv;
- 24.04.2023 – transmis tabel cu amendamente;
- 25.04.2023 – întâlnire cu dna. deputat Simona Bucura-Oprescu, președinta Comisiei administrație publică și amenajarea teritoriului din cadrul Camerei Deputaților la care au fost prezentate amendamentele OAR la L195/2023 - Proiect de lege privind Codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor, Participanți: Mihaela Hărmănescu, Sabina Calu, Dan-Felix Paraschiv;
- 25.04.2023 – întâlnire cu grupul parlamentar USB de la Camera Deputaților pentru prezentarea amendamentelor primite la L195/2023 – Proiect de lege privind Codul

amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor.

Participanți: Mihaela Hărmănescu, Sabina Calu, Dan-Felix Paraschiv;

- 3.05.2023 - participare la ședința comună a Comisiei pentru Administrație Publică, Comisiei Juridice și a Comisiei pentru Mediu, cu subiectul - Dezbateră generală a prevederilor cuprinse în Proiectul de lege privind Codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor - L195/2023, Participanți: Mihaela Hărmănescu, Cristian Oprea, Ștefan Bâlici; Participare la o audiență cu dna. deputat Simona Bucura-Oprescu, președinta Comisiei administrație publică și amenajarea teritoriului din cadrul Camerei Deputaților;
- 9.05.2023 - Participare online cu reprezentanți la ședința comună, reunind domeniile administrație, juridic și mediu și susținere amendamente Ștefan Bâlici, Mihaela Hărmănescu;
- 16.05.2023 - Participare la ședința comună a Comisiei pentru Administrație Publică, Comisiei Juridice și a Comisiei pentru Mediu din Senat pentru dezbateră amendamentelor primite la L195/2023 Proiect de lege privind Codul amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor, Participanți: Mihaela Hărmănescu, Sabina Calu, Dan-Felix Paraschiv;
- 17.05.2023 - Participare la dezbateră cu tema: „Proiectul Legislativ privind Codul Amenajării Teritoriului, Urbanismului și Construcțiilor – provocări și soluții”, organizată de Alianța pentru Unirea Românilor (AUR), Participanți: Mihaela Hărmănescu, Sabina Calu, Dan-Felix Paraschiv;
- 20.06.2023 - transmis tabel cu amendamente către Comisia de administrație publică și amenajarea teritoriului a Camerei Deputaților și grupurile parlamentare ale Camerei Deputaților;
- 21.09.2023 - analizat și transmis observații legate de o serie de amendamente;
- 17.10.2023 - participare la ședința Comisia de administrație publică și amenajarea teritoriului a Camerei Deputaților (Mihaela Hărmănescu, Dan Felix Paraschiv, Simona Calapodescu);
- 19.10.2023 - transmis cereri de audiență, împreună cu Asociația Profesională a Urbaniștilor din România (APUR), către Comisia de administrație publică și amenajarea teritoriului a Camerei Deputaților, grupurilor parlamentare ale Camerei Deputaților, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației;
- 30.10.2023 - participare la întâlnire de lucru cu grupul parlamentar AUR - Camera Deputaților (Ștefan Bâlici, Dan Felix Paraschiv, Eugen Pănescu, Simona Calapodescu; împreună cu APUR);
- 30.10.2023 - participare la întâlnire de lucru cu grupul parlamentar USR - Camera Deputaților (Ștefan Bâlici, Dan Felix Paraschiv, Eugen Pănescu, Simona Calapodescu; împreună cu APUR);
- 31.10.2023 - participare la întâlnire de lucru cu grupul parlamentar PNL - Camera Deputaților (Ștefan Bâlici, Mihaela Hărmănescu, Eugen Pănescu, Simona Calapodescu; împreună cu APUR).

Acțiuni 2024:

Rezumat: continuarea activității din 2023 pe baza comunicării observațiilor către grupurile parlamentare, Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației în 2023, analiza și luarea în considerare a amendamentelor propuse de grupurile parlamentare privind spațiile verzi din CATUC, opinii publice exprimate în mediul online.

- Monitorizare constantă (CD, departamentul juridic și departamentul de comunicare), analiza documentelor noi și în echipa suport și CD;
- Dialog permanent cu OAR și alte organizații profesionale - continuarea discuțiilor cu AICPS, MDLPA, experți, APUR, ASoP;
- Organizarea de întâlniri de lucru cu societatea civilă și reprezentanți ai administrației locale București pentru formularea unui punct de vedere comun asupra subiectului spațiilor verzi din CATUC (elaborarea unei scrisori deschise) - Reprezentanți OAR (Ștefan Bâlici, Mihaela Hărmănescu), reprezentanți ai administrației locale (primar general, arhitect-șef, director de urbanism, consilier Mădălina Râmnicianu), Fundația Comunitară București, APUR, AsoP, Asociația Hai cu Bicla, Asociația Parcul Natural Văcărești, Asociația Ecocivica;
- Dezbateri la Guvernul României la invitația cabinetului PM pentru o discuție despre CATUC/Legea spațiilor verzi la Palatul Victoria - din partea OAR Ștefan Bâlici, Mihaela Hărmănescu, Eugen Pănescu; Primăria București, Fundația Comunitară București, APUR, AsoP, Asociația Hai cu Bicla Asociația Parcul Natural Văcărești, Asociația Ecocivica;
- Întâlnire tehnică cu MDLPA, pentru comunicarea punctului de vedere comun și solicitări: Ștefan Bâlici, Mihaela Hărmănescu;
- Comunicarea observațiilor către grupurile parlamentare și Guvernul României.

Acțiuni 2025:

- transmiterea observațiilor către grupurile parlamentare, analiza acestora de către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației și discutarea amendamentelor propuse de grupurile parlamentare;
- 02.2025 - întâlniri și ședințe cu MDLPA (Ștefan Bâlici, Raluca Munteanu); Comisia pentru administrație, Senat (Ștefan Bâlici, Raluca Munteanu); Grupul parlamentar PNL (Ștefan Bâlici, Raluca Munteanu); Grupul parlamentar USR (Ștefan Bâlici);
- 04.03.2025 - Grupul Parlamentar UDMR - Senat (vicelider) Császár Károly Zsolt (Ștefan Bâlici, Mihaela Hărmănescu);
- 27-29 octombrie 2025 - participat la analiza și adoptarea proiectului legislativ în Comisia pentru administrație publică a Camerei Deputaților (Ștefan Bâlici, Mihaela Hărmănescu);
- 3-4 noiembrie 2025 - participat la analiza și adoptarea proiectului legislativ în Comisia pentru administrație

publică a Camerei Deputaților - continuare (Ștefan Bâlici, Raluca Munteanu);

- 10.11.2025 - participat la analiza și adoptarea proiectului legislativ în Comisia pentru administrație publică a Camerei Deputaților - continuare (Ștefan Bâlici, Mihaela Hărmănescu, Raluca Munteanu);
- 17.11.2025 - participare la discuții cu MDLPA (Ștefan Bâlici, Mihaela Hărmănescu).

Acțiuni 2026:

- 21 aprilie 2026 - trimis propuneri de amendamente la art. 304 și art. 306 către Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

C LEGEA 184

Proiectul de modificare și completare a L. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect, elaborat în cadrul OAR și aprobat de Consiliul național în 2022, a fost transmis în data de 18.03.2025 către MDLPA pentru asumarea inițiativei legislative, după o analiză a căilor de urmat și o decizie a Consiliului național de a nu alege calea inițiativei parlamentare, inevitabil asumată partizan, ci de a alege inițiativa guvernamentală, deși este nu este o cale rapidă.

**D ECHIPA SUPORT,
2022-2026**

Echipa suport nu a fost constituită ca grup de lucru în sensul Regulamentului grupurilor de lucru ale OAR, ci a funcționat într-o formulă flexibilă, adaptată necesităților organizației și contextelor care impuneau formularea unor poziții instituționale.

Componenta de bază a echipei a fost formată din arh. Anca Suhov, c. arh. Rodica Ungureanu, arh. Radu Angheluș și arh. Mihaela Hărmănescu - vicepreședinte OAR pentru legislație și reglementare și coordonator al echipei. Prin implicarea avocatului Simona Calapodescu s-a asigurat secretariatul Echipei suport, desfășurând o activitate constantă de identificare și monitorizare, alături de cea a departamentului juridic.

Membri ai organizației și specialiști din diverse domenii au fost activați, în funcție de necesități și în regim de urgență, pentru formularea de observații și puncte de vedere, contribuind cu expertiză tehnică, exemple relevante din practică și analize profesionale necesare fundamentării pozițiilor instituționale ale OAR.

De asemenea, au existat colaborări cu reprezentanții filialelor teritoriale, prin grupuri de lucru specializate, pentru a facilita procesul consultativ în domeniul legislativ. Misiunea Echipei suport a constat în formularea de amendamente și puncte de vedere fundamentate profesional cu privire la proiectele și inițiativele legislative cu impact asupra profesiei de arhitect, asupra mediului construit și asupra altor domenii relevante pentru profesie.

E GDL REGLEMENTARE INTERNĂ, 2022-2026

Grupul de lucru (GdL) Reglementare internă a fost constituit în contextul necesității actualizării și corelării cadrului normativ intern al OAR, în raport cu transformările organizaționale, legislative și profesionale care au marcat activitatea organizației în ultimii ani, precum și cu evoluțiile contextului social, economic și tehnologic.

Activitatea s-a concretizat prin contribuții la elaborarea punctelor de vedere referitoare la inițiativele și modificările legislative identificate de Departamentul juridic, precum și prin formularea unor răspunsuri la consultările publice lansate de autorii proiectelor de reglementări și standarde aflate în curs de elaborare. Intervențiile echipei s-au reflectat, de asemenea, în activitatea de monitorizare a procesului legislativ prezentată anterior.

Înființarea și funcționarea Echipei suport au fost aprobate prin Hotărârea Consiliului național nr. 1514/6 din 19.10.2022, activitatea acesteia având un caracter permanent, reactiv și operativ pe durata mandatului 2022-2026 și urmărind reprezentarea cu profesionalism și eficacitate a intereselor arhitecților și ale OAR în raport cu inițiativele legislative și administrative analizate.

Misiunea GdL Reglementare internă a constat în îmbunătățirea cadrului de organizare și funcționare a profesiei, prin formularea unor propuneri de modificare a reglementărilor și regulamentelor interne ale OAR, în vederea consolidării coerenței instituționale și a adaptării mecanismelor organizaționale la evoluțiile profesionale, administrative și legislative.

În cadrul acestui demers, activitatea grupului a urmărit mai multe obiective specifice printre care identificarea neconcordanțelor și necorelărilor existente în reglementările organizației, analiza disfuncțiilor procedurale și organizaționale rezultate din aplicarea actualelor prevederi, precum și corectarea unor erori materiale, neclarități și contradicții de logică normativă care generau dificultăți de interpretare și aplicare.

Componenta grupului de lucru a reunit arh. Mihaela Hărmănescu - vicepreședinte OAR pentru legislație și reglementare și coordonator al grupului de lucru, arh. Anca Suhov, arh. Ioana Aleseei, arh. Ruxandra Carmen Berszan, arh. Carmina Gheorghiuță, arh. Cătălin Berescu și arh. Alexandru Găvozdea. Secretariatul grupului a fost asigurat de avocat Simona Calapodescu.

După înființarea grupului prin Hotărârea Consiliului național nr. 1392 din 26.09.2022 și stabilirea cadrului de lucru, activitatea s-a desfășurat etapizat pe perioada mandatului, cu raportare permanentă la forma actuală a Legii nr. 184/2001 privind organizarea și exercitarea profesiei de arhitect. Pe parcursul mandatului, grupul a desfășurat 29 de ședințe de lucru online, cu o durată de cel puțin 2 ore fiecare, iar progresul activităților derulate a fost prezentat periodic în cadrul ședințelor Consiliului național.

Într-o primă etapă, membrii grupului de lucru au realizat o analiză internă și o recenzie a problemelor procedurale generate de forma existentă a regulamentelor de funcționare, cu accent pe identificarea necorelărilor și dificultăților de aplicare rezultate din practica organizațională.

În paralel, a fost derulat un proces de consultare ce a inclus centralizarea problemelor întâmpinate în aplicarea și interpretarea reglementărilor, semnalate de filialele teritoriale, de comisile de disciplină ale OAR și de grupurile de lucru din domeniul legislației constituite la nivelul filialelor. Au fost avute în vedere inclusiv aspectele aflate în relație cu prevederile Codului jurisdicțional, aflat, în paralel, într-un proces de actualizare.

Totodată, o parte din observațiile rezultate din cadrul celor 13 întâlniri teritoriale – organizate de Colegiul director și Președinte împreună cu membrii filialelor în perioada martie-iulie 2024 – au fost preluate și transmise ulterior către GdL în vederea analizării acestora.

A doua etapă a activității grupului s-a concentrat asupra elaborării proiectelor de modificare a reglementărilor interne ale OAR, respectiv a Regulamentului de organizare și funcționare al Ordinului Arhitecților din România (ROF OAR) și a Regulamentului-cadru privind înființarea, organizarea și funcționarea filialelor teritoriale ale Ordinului Arhitecților din România (Regulamentul-cadru). Procesul a fost completat prin realizarea testului de proporționalitate și a analizelor juridice aferente, inclusiv prin obținerea unei opinii juridice externe, precum și prin definitivarea și aprobarea documentelor în cadrul GdL. Aceste proiecte, au fost ulterior înaintate forurilor de conducere și supuse procedurilor de consultare, transparență decizională și aprobare instituțională, finalizate prin adoptarea lor în cadrul Conferinței naționale Extraordinare din 2025. Documentele supuse transparenței decizionale au fost elaborate conform cadrului de modificare propus și asumat inițial, definit prin direcțiile majore prezentate în expunerile de motive care au însoțit fiecare proiect de modificare. Procesul de modificare a Regulamentului de organizare și funcționare al Ordinului Arhitecților din România (ROF OAR) a urmărit modernizarea cadrului de funcționare internă prin:

- digitalizare: reglementarea votului electronic și digitalizarea proceselor interne, inclusiv a organizării ședințelor și a desfășurării votului;
- proceduri: clarificarea mecanismelor interne, structurarea logică a textului și armonizarea acestuia cu prevederile Legii nr. 184/2001 privind exercitarea profesiei de arhitect;
- reprezentare: reducerea numărului de membri în forurile de conducere, în vederea susținerii unor dezbateri mai suplă și mai eficiente, a optimizării utilizării resurselor și a asigurării unei predictibilități mai bune în contextul evoluției OAR.

Modificările Regulamentului-cadru au fost corelate cu propunerile de actualizare a ROF OAR și au urmărit adaptarea și clarificarea mecanismelor de funcționare internă, prin introducerea unor măsuri de digitalizare, simplificare procedurală, optimizare a reprezentării și reglementare a situațiilor excepționale sau de forță majoră.

Pentru consolidarea documentelor, procesul de consultare a fost completat cu ședințe consultative cu membrii

Consiliului național, o ședință cu președinții de filiale și o ședință comună cu membrii comisiilor de disciplină și ai GdL Dezvoltarea culturii profesionale. S-a asigurat, de asemenea, prezența coordonatorului la conferințele teritoriale, iar întregul demers a fost completat de un webinar dedicat prezentării modificărilor propuse și informării membrilor.

În urma consultărilor, volumul de contribuții primit de grupul de lucru a fost analizat și sortat în acord cu reperatele legale asumate inițial și cu direcțiile majore din Expunerea de motive publicată pe site-ul OAR. În acest cadru procedural, contribuțiile care au îndeplinit criteriile stabilite au fost analizate de grupul de lucru, fiind ulterior integrate în documentele finale sau, după caz, însoțite de argumentații justificate în situațiile în care nu au fost preluate, proces care a contribuit la consolidarea și definitivarea formei finale.

Cel mai important rezultat al grupului de lucru a fost adoptarea noilor regulamente la Conferința națională din 14-15 iunie 2025. Prin acest vot, GdL Reglementare Internă a contribuit decisiv la digitalizarea, eficientizarea și simplificarea procedurilor OAR, asigurând predictibilitatea necesară funcționării instituționale pe termen lung.

Ulterior aprobării documentelor, Grupul de lucru și-a continuat activitatea prin definirea cerințelor tehnice și procedurale necesare încadrării membrilor OAR în noile categorii ale Tabloului Național al Arhitecților (TNA), în conformitate cu hotărârile CNEEx 2025, în vederea asigurării unei aplicări unitare la nivel național și a respectării legislației în vigoare.

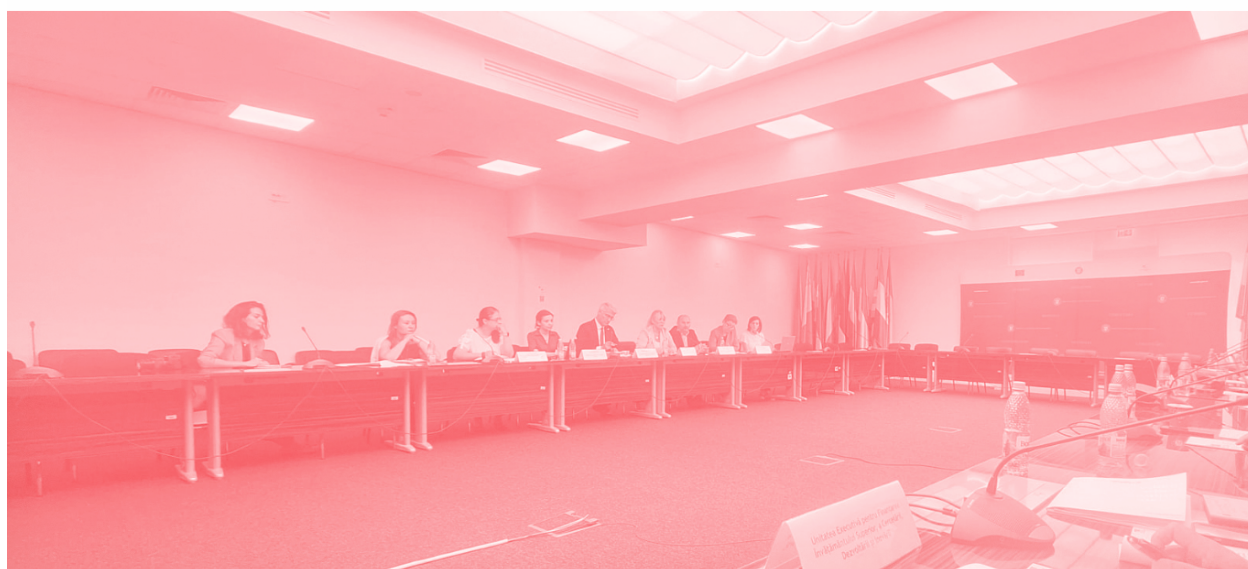
În ansamblu, activitatea Grupului de lucru Reglementare Internă a consolidat un cadru de reglementare mai clar, mai coerent și mai bine adaptat realităților profesionale și instituționale actuale.

Ordinul Arhitecților din I
calitate în toate formele
multiplicilor contexte ale p

CALL

- Metodologia d
- Materiale cop
- municipi
- Sele

1. Lansarea proiectului M100
2. OAR la întâlnirea cu Ministrul finanțelor
3. OAR la Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene

3

CULTURĂ ȘI PRACTICĂ PROFESIONALĂ

Profesia se sprijină pe două componente pe care le tratăm de obicei separat: cultura care îi definește valorile și practica prin care aceste valori sunt sau nu confirmate. Mandatul a arătat că separarea nu mai e operațională. Atacul asupra Timbrului arhitecturii, tendința de dereglementare, presiunile pentru relaxarea regimului de autorizare, persistența semnăturii de complezență nu sunt fenomene tehnice, ci semne că autoritatea profesională este pusă la îndoială simultan din afară și dinăuntru. Răspunsul nu putea veni nici doar din retorica valorilor, nici doar din ajustări administrative.

Acest capitol grupează demersurile prin care Ordinul a încercat să răspundă pe ambele planuri. Pe plan cultural, prin reformularea Codului deontologic și prin raportarea consistentă la cadrul european al calității arhitecturii, *Baukultur* și Noul Bauhaus European. Pe plan practic, prin construirea unei baze de cunoaștere reale despre cum se exercită profesia în România: Sistemul de informații asupra costurilor și platforma PCPC pentru fundamentarea onorariilor, raportul privind arhitecții practicieni pentru radiografia condițiilor de muncă, Manifestul profesioniștilor mediului construit pentru poziționarea publică într-un an în care temele profesiei riscă să dispară din discuția politică.

Coerența capitolului stă în faptul că aceste demersuri se susțin reciproc. Un cod deontologic nou are sens dacă datele despre practică arată unde și de ce este nevoie de el. Instrumentele de fundamentare a onorariilor au sens dacă valorile profesiei recunosc demnitatea muncii ca prioritate. O poziție publică are sens dacă vine sprijinită de cunoaștere și de instrumente. Subcapitolele care urmează prezintă rezultatele acestor direcții și limitele lor, pentru că niciuna nu este încheiată.

A GDL CULTURĂ PROFESIONALĂ

Grupul de lucru pentru Dezvoltarea culturii profesionale a fost constituit în contextul necesității consolidării dimensiunii culturale, etice și instituționale a profesiei de arhitect, într-o perioadă marcată de transformări accelerate ale practicii profesionale, ale relației dintre arhitectură și societate și ale cadrului european privind calitatea mediului construit.

Activitatea grupului a urmărit depășirea unei abordări strict administrative a profesiei, prin integrarea unor teme precum calitatea arhitecturii, responsabilitatea socială, etica profesională, cultura organizațională și raportarea la documentele și politicile europene privind *Baukultur* și *New European Bauhaus (NEB)*.

Misiunea grupului a constat în dezvoltarea unui cadru de reflecție și acțiune asupra culturii profesionale în arhitectură, precum și în elaborarea unor instrumente și documente capabile să consolideze responsabilitatea profesională, coerența instituțională și relația dintre profesie și interesul public. Într-o primă etapă, activitatea s-a concentrat asupra elaborării unor documente de tip soft policy privind criteriile de calitate în arhitectură și cultura profesională, integrarea principiilor europene privind *Baukultur* și *NEB* în instrumentele și politicile OAR, precum și reevaluarea criteriilor de finanțare prin Timbrul arhitecturii. În a doua etapă, principalul obiectiv al grupului a devenit elaborarea și actualizarea Codului deontologic al Ordinului Arhitecților din România.

Componenta grupului de lucru a reunit o echipă multidisciplinară formată din Dan-Felix Paraschiv – vicepreședinte OAR și coordonator al grupului de lucru,

Ileana Blum, Mara Bogoescu, Daniela Calciu, Carmina Gheorghită, Adrian Moleavin, Yvonne Toader, Cătălin Trandafir și Raluca Trifa. Secretariatul grupului a fost asigurat de Alina Popescu, Brîndușa Tudor și Alina Catrina. Activitatea grupului s-a desfășurat pe parcursul a 35 de ședințe de lucru organizate în perioada septembrie 2022 - iunie 2025 și poate fi structurată în două etape majore distincte.

Prima etapă, desfășurată în cadrul a 16 ședințe, a fost dedicată definirii direcțiilor strategice privind cultura profesională și dezvoltării unor instrumente de reflecție și poziționare instituțională asupra calității arhitecturii și a mediului construit. În această perioadă au fost analizate documente și modele europene relevante, precum Declarația de la Davos, sistemul *Davos Baukultur Quality System* (DBQS), inițiativa *New European Bauhaus* și diferite modele internaționale de premii și politici culturale în arhitectură.

În cadrul acestei etape, grupul a elaborat o serie de documente de poziție și direcții strategice privind cultura profesională, prezentate ulterior în cadrul ședinței Consiliului național din iunie 2023. Activitatea a inclus reflecții privind criteriile de calitate necesare reformării metodologiei de finanțare prin Timbrul arhitecturii, dezvoltarea unor instrumente de evaluare a impactului cultural al proiectelor și analiza posibilității instituirii unui premiu de arhitectură al OAR, inspirat de modelele marilor premii internaționale.

Totodată, grupul a urmărit consolidarea relației dintre cultura profesională și politicile europene privind calitatea arhitecturii și a spațiului construit. Membrii grupului au analizat direcțiile dezvoltate la nivelul ACE și UIA și posibilitatea integrării criteriilor de calitate în politicile publice și în sistemele de achiziții publice, în acord cu principiile promovate prin *New European Bauhaus* și *Davos Baukultur*.

În urma suplimentării misiunii grupului prin hotărârea Consiliului național, activitatea GdL a intrat într-o a doua etapă majoră, desfășurată pe durata a 19 ședințe și dedicată elaborării noului Cod deontologic al Ordinului Arhitecților din România. Această etapă a reprezentat principalul livrabil al grupului de lucru și a inclus analiza comparativă a codurilor deontologice europene și internaționale, studiul documentelor elaborate de UIA și ACE, consultări cu Comisia națională de disciplină, filialele teritoriale și membrii organizației, precum și un amplu proces de integrare și evaluare a observațiilor și amendamentelor formulate în cadrul procedurii de transparență decizională.

Procesul de elaborare a Codului deontologic a urmărit alinierea documentului la standardele internaționale privind etica profesională, clarificarea și simplificarea structurii sale, reducerea redundanțelor și consolidarea aplicabilității practice. Au fost introduse principii noi privind sustenabilitatea și responsabilitatea socială, au fost reformulate articole referitoare la concurența profesională, conflictul de interese, drepturile de autor și

relația dintre arhitect și interesul public și a fost acordată o atenție specială problematicii semnăturii de competență, considerată una dintre principalele mize ale actualizării documentului.

Procesul de consultare și transparență decizională a reprezentat una dintre cele mai ample consultări profesionale desfășurate în cadrul organizației. La acest demers au participat arhitecți din întreaga țară, inclusiv reprezentanți ai filialelor București, Transilvania, Dobrogea, Iași și Alba, membri ai Comisiei naționale de disciplină și ai Consiliului național. În urma consultărilor au fost analizate și integrate numeroase comentarii, propuneri și clarificări, fapt care a permis consolidarea unei forme finale mai clare, mai coerente și mai aplicabile decât versiunea anterioară.

Principalul rezultat al activității grupului îl constituie adoptarea noului Cod deontologic al OAR în cadrul Conferinței naționale extraordinare din 15 iunie 2025, cu o largă majoritate. Documentul rezultat reflectă un proces extins de consultare și colaborare instituțională și promovează valori fundamentale precum integritatea, competența profesională, responsabilitatea socială și profesională, practica onestă și responsabilă, transparența și respectul față de demnitatea umană.

Din perspectiva impactului instituțional, activitatea GdL Dezvoltarea culturii profesionale a contribuit la consolidarea dimensiunii culturale și etice a profesiei și la modernizarea cadrului organizațional al Ordinului Arhitecților din România. Prin integrarea temelor europene privind calitatea mediului construit, dezvoltarea unor direcții strategice privind cultura profesională și elaborarea noului Cod deontologic, grupul de lucru a contribuit la construirea unui cadru profesional mai coerent, mai transparent și mai adaptat transformărilor contemporane ale profesiei. Importanța acestui demers rezidă în faptul că direcțiile și documentele elaborate nu reprezintă exclusiv rezultatul unui proces administrativ, ci expresia unui efort colectiv de reflecție și actualizare a valorilor profesiei, în raport cu responsabilitatea socială a arhitecturii și cu rolul arhitectului în interesul public.

B GDL SIC-PCPC

Grupul de lucru SIC-PCPC a fost constituit în contextul necesității consolidării și dezvoltării Sistemului de informații asupra costurilor (SIC) și a Platformei comune pentru calculul proiectării și costurilor (PCPC), ca instrumente strategice ale Ordinului Arhitecților din România, destinate fundamentării transparente și obiective a activității de proiectare.

Activitatea grupului s-a desfășurat într-un context profesional caracterizat de lipsa unor baze statistice relevante privind timpul real de proiectare, dificultatea justificării onorariilor în raport cu complexitatea intervențiilor și necesitatea dezvoltării unor instrumente adaptate realităților economice și administrative din România. Demersul grupului a urmărit transformarea SIC-PCPC într-o infrastructură operațională capabilă să genereze date relevante pentru profesie, administrație și piața construcțiilor.

Misiunea grupului de lucru a constat în continuarea și extinderea procesului de colectare și analiză statistică a datelor privind timpul de proiectare, dezvoltarea platformei PCPC și consolidarea relației dintre instrumentele SIC și practica profesională curentă. Obiectivele au urmărit rafinarea modelelor statistice, completarea arilor

insuficient acoperite în baza de date existentă, dezvoltarea metodologiilor dedicate intervențiilor asupra clădirilor existente, integrarea unor noi funcționalități și creșterea gradului de utilizare a platformei de către arhitecți și administrațiile publice contractante.

Componența grupului de lucru a reunit o echipă multidisciplinară formată din Dan-Felix Paraschiv – vicepreședinte OAR și coordonator al grupului de lucru, Marcel Dan Crișan, Cătălin Trandafir, Raluca Munteanu, Matei Bogoescu și Andrei Atanasiu. Secretariatul grupului a fost asigurat de Alina Popescu și Silviu Vultureanu. Activitatea grupului s-a desfășurat în colaborare constantă cu reprezentanți ai IMAS, ai departamentului de comunicare al OAR, ai filialelor teritoriale și cu practicieni implicați în testarea și calibrarea instrumentelor dezvoltate.

Activitatea grupului s-a desfășurat pe parcursul a 24 de ședințe de lucru organizate în format online, orientate spre analiza funcționării platformei, dezvoltarea metodologiilor de colectare a datelor, validarea modelelor statistice și definirea direcțiilor de dezvoltare ale sistemului SIC-PCPC. O atenție importantă a fost acordată adaptării platformei pentru intervențiile asupra clădirilor existente, dezvoltării unor mecanisme mai eficiente de colectare a datelor și îmbunătățirii componentelor de comunicare și promovare.

Un rol central în activitatea grupului l-a avut colaborarea cu IMAS pentru dezvoltarea și implementarea metodologiilor de colectare și procesare statistică a datelor. În cadrul mandatului au fost realizate și integrate două etape majore de culegere de date. Prima etapă a avut ca obiectiv completarea ariilor insuficient acoperite din baza de date aferentă clădirilor noi și consolidarea modelelor statistice existente. A doua etapă a reprezentat începutul procesului de colectare a datelor privind intervențiile asupra clădirilor existente, prin dezvoltarea și testarea unor chestionare și metodologii dedicate acestui tip de proiecte. Activitatea a inclus sesiuni de testare cu practicieni invitați, validarea și recalibrarea formularelor, precum și analiza diferitelor metode de colectare a datelor, de la autocompletare la completare asistată prin operatori.

În paralel cu dezvoltarea componentelor statistice și metodologice, grupul a acordat o atenție importantă strategiei de comunicare și popularizare a SIC-PCPC. Au fost analizate modalitățile de accesare a platformei, impactul comunicării prin newsletter, social media și materiale video, precum și relația dintre platformă și programele de stagiu și dezvoltare profesională continuă. Grupul a formulat propuneri privind integrarea conținutului SIC în programele de formare profesională, organizarea unor prezentări teritoriale și dezvoltarea unor instrumente de comunicare mai accesibile și mai atractive pentru profesie și pentru publicul larg.

Principalul rezultat al activității grupului îl constituie consolidarea și extinderea platformei PCPC prin integrarea noilor modele statistice rezultate din cele două etape de

colectare și analiză a datelor. Pe baza unui număr relevant de chestionare validate statistic, au fost dezvoltate și aprobate modele pentru mai multe categorii funcționale, printre care învățământ, social-sănătate, birouri-administrație, cultură, sport și locuințe din categoriile II și III. Grupul a urmărit constant menținerea unei abordări riguroase în structurarea modelelor, pentru a asigura coerența statistică și funcțională a rezultatelor.

La finalul mandatului a fost contractată o nouă etapă de colectare de date dedicată intervențiilor asupra clădirilor monument, aceasta urmând să fie implementată în perioada imediat următoare. Integrarea și operaționalizarea acestor noi seturi de date vor reveni unui nou grup de lucru, care va fi constituit după desemnarea noii conduceri în urma Conferinței naționale.

Totodată, activitatea grupului a contribuit la dezvoltarea unei viziuni integrate asupra ecosistemului SIC, prin corelarea principalelor sale componente: platforma PCPC, calculul orei de proiectare, misiunile arhitectului, modelele de contract și instrumentele de comunicare și informare profesională. În cadrul ședințelor au fost discutate inclusiv direcții de dezvoltare digitală pe termen lung, inspirate de modele internaționale precum platformele dezvoltate de SIA și ETH Zürich, orientate spre estimarea timpului de lucru și a onorariilor pe baza unor baze statistice dinamice.

Din perspectiva impactului instituțional, activitatea GDL SIC-PCPC contribuie la transformarea modului în care profesia de arhitect își fundamentează activitatea economică, relația contractuală și capacitatea de argumentare profesională. Prin dezvoltarea unei infrastructuri statistice și metodologice coerente, grupul a consolidat premisele unui sistem transparent și predictibil de estimare a timpului și complexității proiectării, adaptat realităților profesiei din România. Importanța acestui demers rezidă în transformarea SIC-PCPC într-un instrument strategic de fundamentare și reprezentare profesională, capabil să susțină atât practica arhitecturală, cât și dialogul cu administrația publică și piața construcțiilor.

Totodată, grupul formulează recomandarea fermă ca această activitate să fie menținută într-un cadru permanent și să dobândească o cadență ciclică, predictibilă și constantă. Caracterul evolutiv al pieței, transformările legislative și diversificarea tipologiilor de intervenție fac necesară actualizarea periodică a bazei de date și recalibrarea continuă a modelelor statistice, pentru ca platforma SIC-PCPC să rămână un instrument credibil, relevant și operațional pentru profesie, administrație și mediul construit din România.

**C GDL PRACTICĂ
PROFESIONALĂ,
PERIOADA
SEPTEMBRIE 2022 –
DECEMBRIE 2024**

Grupul de lucru a fost constituit ca răspuns la necesitatea documentării sistematice a realității profesiei de arhitect în România, într-un context marcat de transformări structurale și de lipsa unor date instituționale reprezentative. Intervenția a vizat depășirea abordărilor intuitive în favoarea unei cunoașteri riguroase, capabilă să fundamenteze politicile OAR și să medieze relațiile din ecosistemul profesional.

Misiunea grupului a constat în cartografierea nevoilor, identificarea disfuncțiilor recurente și înțelegerea dinamicilor specifice celor două universuri paralele ale profesiei: arhitecții practicieni și arhitecții din administrația publică. Obiectivele au urmărit stabilirea unei baze empirice pentru reformarea instrumentelor instituționale, clarificarea așteptărilor față de OAR și propunerea unui cadru de reprezentare unitară.

Componența grupului de lucru a fost structurată în jurul unei echipe de profesioniști, cuprinzând arhitecții Yvonne Toader, Anca Suhov, Bogdan Curteanu, Ruxandra Berszan, Mihaela Popiniuc, Dan Domșa și Daniel Negrău, alături de invitatul Alexandru Răuță.

Grupul de lucru a fost condus de vicepreședintele pentru practică profesională Beatrice Birtum iar sprijinul administrativ și expertiza metodologică au fost gestionate de Alina Catrina, respectiv de echipa sociologică a SC ENCORE RESEARCH SRL (Alina Bîrsan și Călin Moldovan).

Activitatea grupului s-a derulat în perioada septembrie 2022 – decembrie 2024, de-a lungul a 9 ședințe de lucru organizate în format online. Aceste întâlniri au avut un caracter cercetare-aplicat, fiind orientate spre proiectarea instrumentelor de investigație, colectarea și validarea statistică a datelor, analiza comparativă a realităților din cele două segmente ale profesiei și fundamentarea rapoartelor finale menite să recalibreze politicile instituționale ale OAR.

Activitatea s-a desfășurat în două etape distincte (februarie-iunie 2024), prin intermediul unor chestionare structurate, elaborate în parteneriat cu o echipă de sociologi. Culegerea datelor a cuprins peste 1.200 de respondenți, oferind pentru prima dată o imagine comparativă și validată statistic a condițiilor de exercitare a profesiei.

Principalul rezultat îl constituie cele două rapoarte complementare, care evidențiază punctele critice ale ecosistemului: încredere scăzută în capacitatea de intervenție a OAR, prevalența fenomenului „semnăturii de complezență” și eficacitate redusă a mecanismelor disciplinare, subutilizarea platformelor și instrumentelor puse la dispoziție, tensiuni în relația cu serviciile de urbanism, remunerare insuficientă și marginalizarea instituțională a arhitecților din administrație.

Pe baza acestor constatări, studiul structurează un set de recomandări operaționale: reformarea Comisiei de Disciplină prin proceduri transparente și sancțiuni proporționale, redefinirea instrumentelor OAR pentru a răspunde nevoilor practice, instituționalizarea unui mecanism permanent de mediere între practicieni și administrație, recunoașterea oficială a categoriei „arhitect în administrație” în Tabloul național al arhitecților și lansarea unui program legislativ cu obiective măsurabile.

Din perspectiva impactului instituțional, activitatea GdL transformă experiențele individuale ale profesioniștilor

D RAPORT ARHITECTI PRACTICIENI, PERIOADA FEBRUARIE-MARTIE 2024

Studiul a fost inițiat ca răspuns la necesitatea documentării sistematice a realității profesiei de arhitect în mediul privat, într-un context marcat de transformări structurale ale pieței, presiuni comerciale crescute și lipsa unor date instituționale reprezentative la nivelul OAR.

în cunoaștere colectivă și acționabilă. Importanța acestui demers rezidă în consolidarea rolului OAR ca actor de reglementare și mediere, capabil să treacă de la o logică administrativă la una de generare a unor standarde profesionale clare, susținute prin transparență, dialog structurat și intervenții cu efect real asupra calității mediului construit.

Intervenția a vizat depășirea abordărilor intuitive sau fragmentare în favoarea unei cunoașteri riguroase, validate statistic, capabilă să fundamenteze politicile organizației, să recalibreze oferta instituțională la nevoile reale ale practicienilor și să medieze relațiile din ecosistemul profesional de arhitectură și urbanism.

Misiunea grupului de lucru s-a structurat în jurul a trei dimensiuni complementare: descriptivă (cartografierea periodică a universului profesional, a comportamentelor de muncă și a resurselor utilizate), evaluativă (identificarea punctelor nevralgice și a vulnerabilităților în relația dintre arhitecți, OAR, autorități și beneficiari) și de politici publice (culegerea de informații necesare redactării unor inițiative legislative și de reglementare în domeniul urbanismului). Obiectivele urmăreau stabilirea unei baze empirice pentru reformarea instrumentelor instituționale, clarificarea așteptărilor față de Ordin și propunerea unui cadru de reprezentare unitară, coerent și acționabil.

Activitatea de cercetare s-a desfășurat online între 15 februarie și 30 martie 2024, prin intermediul unui chestionar structurat, elaborat în parteneriat cu echipa de sociologi a SC ENCORE RESEARCH SRL (Alina Bîrsan, Călin Moldovan). Din peste 2.200 de accesări, au fost validate 1.058 de răspunsuri complete, eșantionul fiind ponderat statistic pentru a reflecta fidel distribuția teritorială, de vârstă și de calificare a membrilor OAR, cu o marjă de eroare de $\pm 2,9\%$. Durata medie de completare a fost de 15 minute, iar rata de abandon s-a concentrat preponderent în secțiunile factuale legate de estimarea volumului de oferte, fapt ce a impus o calibrare atentă a instrumentului de cercetare pentru a asigura relevanța datelor colectate.

Principalele livrabile ale demersului sunt reprezentate de analiza transversală a universului profesional și de diagnosticul detaliat al relațiilor instituționale. Studiul conturează o profesie a devenirii, în care generațiile mature tind să sacrifice timpul liber în favoarea dedicării profesionale, în timp ce tinerii prioritizează echilibrul viață personală-viață profesională, lucrând însă mai intens în programul standard. Mobilitatea teritorială este semnificativă: aproximativ 20% dintre arhitecți profesionează în afara filialei de înregistrare, fenomen accentuat la tinerii sub 30 de ani (43%), ceea ce indică o concentrare a oportunităților în poliile urbane majore (București, Cluj, Ilfov, Brașov, Iași) și necesitatea recalibrării ofertei teritoriale și de reprezentare a OAR.

Din perspectiva instrumentelor și a practicilor de piață, raportul evidențiază un decalaj pronunțat între cunoaștere și

utilizare. Deși 97% cunosc „Misiunile Arhitectului”, doar 48% le aplică sistematic în contracte; platforma SIC este folosită în medie în doar 16% din cazurile posibile, modulul PCPC are o rată de utilizare de circa 30%, iar formularul de estimare a orei de proiectare este aplicat de numai 11% dintre respondenți. Participarea la concursuri și licitații rămâne redusă (28%, respectiv 39% în ultimii 5 ani), cu aproape jumătate dintre arhitecți neimplicați în nicio procedură. Barierele principale – termene scurte (79%), subestimarea valorii proiectării (77%) și calitatea slabă a temei (73%) – semnalează o criză de încredere în mecanismele competitive actuale, care funcționează preponderent ca instrumente de lansare în carieră pentru tineri (~66%) și sunt abandonate pe măsură ce senioritatea crește (~34%).

Un al doilea pilon major al raportului îl constituie radiografia relațiilor profesionale și a încrederii instituționale. Colaborarea cu beneficiarii este marcată de tensiuni recurente: modificări în faza de execuție (56%), nerespectarea proiectului autorizat (51%) și solicitări frecvente de asistență tehnică (peste 90% din cazuri), în timp ce 73% dintre arhitecți declară că au fost nevoiți să ajusteze proiectul autorizat. Relația cu Serviciile de Urbanism reprezintă punctul critic al ecosistemului: 41% dintre practicieni se declară nemulțumiți, criticând lipsa studiilor de specialitate ale angajaților (59%), experiența insuficientă (43%) și atitudinea neconstructivă (56%). Pe fondul acestor fricțiuni, încrederea în OAR rămâne predominant negativă (44% puțină/foarte puțină vs. 22% multă/foarte multă), cu reproșuri legate de pasivitate, lipsa de transparență și percepția unei organizații birocratice. Comisia de Disciplină are o balanță similară (35% vs. 23%), iar fenomenul „semnăturii de complezență” – semnalat frecvent de 50% dintre respondenți – este sancționat în doar 14% din sesizări, alimentând percepția de impunitate și erodând autoritatea deontologică a Ordinului.

Din perspectiva impactului instituțional, studiul impune OAR o tranziție clară de la o logică administrativă la una de reglementare activă și mediere profesională. Consolidarea încrederii nu se va realiza prin comunicare declarativă, ci prin rezultate vizibile: reformarea procedurală a Comisiei de Disciplină pentru transparență și sancțiuni efective, optimizarea sau abandonarea instrumentelor cu rată de utilizare marginală în favoarea unor soluții adaptate realității birourilor, instituționalizarea unui mecanism permanent de dialog cu serviciile de urbanism și elaborarea unui cadru legislativ și tarifar care să protejeze standardul profesional. Digitalizarea colaborării, standardizarea comunicării cu autoritățile, impunerea unor criterii de calitate în licitații și transparența internă privind deciziile și resursele organizației completează setul de direcții strategice.

În esență, raportul transformă experiențele individuale ale peste 1.000 de arhitecți în cunoaștere colectivă, acționabilă și capabilă să fundamenteze un ecosistem profesional mai coerent. Importanța demersului rezidă în consolidarea rolului Ordinului ca actor de reglementare și mediere, capabil să treacă de la o logică birocratică la una de generare a unor

standarde profesionale clare, susținute prin transparență, dialog structurat și intervenții cu efect real asupra calității mediului construit și a demnității profesionale.

E MANIFESTUL PROFESIONIȘTILOR MEDIULUI CONSTRUIT

Anul 2024 a concentrat în calendarul electoral o presiune fără precedent asupra agendei publice: alegeri europarlamentare, locale, prezidențiale și parlamentare suprapuse într-un interval de câteva luni, urmate de anularea fără precedent a scrutinului prezidențial.

Într-un astfel de context, în care temele mediului construit riscă să fie complet împinse în afara discuției publice, OAR și-a consultat membrii și a formulat, în noiembrie 2024, Manifestul profesioniștilor mediului construit, document de poziție adresat candidaților la alegerile prezidențiale și parlamentare, dar și aleșilor locali aflați la începutul mandatelor.

Manifestul este structurat pe șapte capitole care acoperă întreaga arie de intervenție a profesiei în spațiul public. Pe palierul politicilor publice, documentul cere integrarea exigențelor mediului construit în toate politicile sectoriale și adoptarea unei politici naționale de arhitectură, în acord cu angajamentul asumat de Ministerul Dezvoltării în 2019. Pe palierul locuirii, formulează trei poziții corelate: statul trebuie să garanteze accesul la o locuire de calitate ca drept fundamental, împotriva gentrificării și excluziunii; legislația trebuie actualizată cu programe de finanțare care includ criterii reale de calitate, nu doar de cantitate; iar Strategia Națională a Locuirii trebuie operaționalizată printr-un program de finanțare trans-ministerial.

Cel mai dezvoltat capitol este cel dedicat achizițiilor publice bazate pe calitate, cu patru cerințe operaționale: concursul de soluții ca procedură obligatorie pentru proiectele ample, cu respectarea recomandărilor UIA; aplicarea reală a criteriului „cel mai bun raport calitate-preț” pe baza unei metodologii transparente; eliminarea procedurilor design & build și a contractelor-cadru pentru investițiile publice în mediul construit; formarea funcționarilor publici implicați în achiziții și implicarea profesioniștilor încă din faza de programare. Pe palierul mediului și sustenabilității, Manifestul susține prioritizarea renovării față de demolare și angajarea concretă spre neutralitatea climatică în cel puțin zece orașe până în 2035. Pe palierul patrimoniului, cere statului să devină garant de facto, prin recuperarea și punerea în circuit public a clădirilor istorice pe care le administrează, și să asculte vocea societății civile prin punerea în aplicare a propunerilor din Manifestul pentru protejarea patrimoniului din România, semnat de peste șaiszeci de organizații.

Capitolul dedicat colaborării instituționale reafirmă atribuția legală a OAR de a contribui la elaborarea reglementărilor și formulează poziția Ordinului ca partener profesional al statului. Digitalizarea, ultimul capitol, cere accelerarea reformei administrative, operaționalizarea cloud-ului guvernamental, utilizarea sistemelor GIS și accesul liber al profesioniștilor la datele teritoriale și cadastrale.

Valoarea Manifestului în economia mandatului trebuie înțeleasă pentru ceea ce este. Documentul nu a produs modificări legislative directe, nici nu și-a propus să o facă. Rolul lui a fost acela al unei poziționări profesionale clare, formulate într-un moment în care agenda publică risca să fie complet capturată de calculul electoral. În acest registru, Manifestul a articulat sintetic prioritățile OAR pentru sectorul construcțiilor și mediului construit și a oferit, în interiorul organizației, un cadru comun pentru luările de poziție ulterioare, dincolo de schimbările de context politic și de inconstanța interlocutorilor instituționali. Rămâne un text de referință pe care viitoarea conducere îl poate prelua, actualiza și folosi în continuare, într-un context care, după toate semnele, nu va fi mai simplu decât cel din care a apărut.

F LUĂRI DE POZIȚIE, APELURI ȘI SCRISORI DESCHISE

Una dintre formele recurente prin care OAR și-a exercitat în acest mandat rolul de reprezentare a profesiei a fost luarea publică de poziție: puncte de vedere transmise instituțiilor, amendamente formulate la proiecte legislative, apeluri și scrisori deschise adresate factorilor de decizie sau opiniei publice.

Aceste intervenții nu sunt acțiuni izolate, ci o linie consecventă de lucru, în care Ordinul răspunde unor inițiative care afectează direct calitatea mediului construit, cadrul de exercitare a profesiei sau funcționarea instituțiilor culturale și profesionale.

Citate împreună, pozițiile transmise în intervalul 2023–2026 conturează câteva preocupări constante. Prima este apărarea unui urbanism reglementat, predictibil și orientat spre interesul public, în fața tendințelor de derogare și de slăbire a cadrului legislativ, vizibilă în intervențiile repetate pe marginea Codului amenajării teritoriului, urbanismului și construcțiilor (CATUC). A doua este protejarea instituțiilor culturale și a instrumentelor de finanțare a culturii arhitecturale, manifestată în luările de poziție privind Direcțiile Județene pentru Cultură, Legea monumentelor istorice și, repetat, timbrul arhitecturii. A treia este insistența pe procedură corectă în comanda publică de arhitectură: respectarea concursurilor de soluții, contestarea contractărilor de tip „Design & Build” pentru proiecte de patrimoniu, susținerea filialelor în relația cu administrațiile locale. La acestea se adaugă pozițiile pe teme conjuncturale, dar cu impact direct asupra practicii: măsurile fiscale, securitatea la incendiu, exercitarea profesiei în paralel cu mandate parlamentare.

În spațiul european, OAR și-a aliniat poziția cu inițiative civice ample, susținând inițiativa cetățenească HouseEurope! Prioritate Renovărilor și, în perioada alegerilor generale din România, lansând un apel public la respectarea valorilor democratice europene.

Cronologie selectivă

2023	26.06	Punct de vedere împotriva urbanismului derogatoriu și pentru o reglementare urbanistică responsabilă, în contextul proiectului de lege CATUC.
	28.06	Poziție comună OAR, UAR, APUR, ASOP împotriva amputării legislației privind spațiile verzi.
	03.08	Punct de vedere privind proiectul de Ordonanță de modificare a Codului Fiscal.
	10.08	Poziție împotriva proiectului de ordonanță vizând descentralizarea Direcțiilor Județene pentru Cultură.
	18.10	Reafirmarea poziției privind amendamentele aduse CATUC, însoțită de deschiderea pentru participare la finalizarea proiectului de lege.
2024	.01	Solicitare către IGSU privind neconcordanța cu legislația națională a măsurilor recent adoptate în domeniul avizării/autorizării în privința securității la incendiu (răspuns IGSU publicat în februarie).
	27.03	Amendamente OAR și UAR la Legea monumentelor istorice (422/2001).
	29.10	Poziția privind blocarea rezultatelor Concursului Internațional de Soluții pentru Platforma Industrială Rulmentul; apel adresat primarului Brașovului și solicitare de întâlnire de lucru.
	05.12	Apel public la respectarea valorilor democratice europene, în perioada alegerilor generale.
	06, 19.12	Susținerea Filialei Teritoriale Brașov-Covasna-Harghita privind respectarea legislației referitoare la organizarea CTATU din cadrul Primăriei Brașov.
2025	03.02	Susținerea inițiativei cetățenești europene HouseEurope! Prioritate Renovărilor și a colectării de declarații de susținere.
	12.02	Poziția privind propunerea legislativă de modificare a Legii 184/2001 (B30/2025), care vizează eliminarea restricțiilor privind exercitarea profesiei de arhitect concomitent cu activitatea parlamentară.
	24.02	Poziția privind contractarea de tip „Design & Build” în cazul procesului de reabilitare a Gării de Nord.
	21.08	Punct de vedere și participare la negocieri cu Ministrul Finanțelor pe pachetul 2 de măsuri fiscale.
	24.10	Punct de vedere cu privire la informațiile vehiculate public despre construirea de locuințe de maxim 150 mp fără autorizație în mediul rural (CATUC).
2026	16.01	Susținerea fermă a păstrării timbrelor culturale, inclusiv a timbrului arhitecturii, în administrarea organizațiilor profesionale și de creatori; opoziție față de orice tentativă de desființare sau transfer.
	09.03	Amendamente la OUG privind modificarea Legii 307/2006 (apărarea împotriva incendiilor) și a Legii 10/1995.
	21.04	Amendamente la proiectul de ordonanță al Ministerului Culturii pentru modificarea legii timbrelor culturale (L35/1994) și solicitarea organizării unei dezbateri publice.

G PREZENTĂRI SIC ÎN TERITORIU

Perioada 2023-2025

În paralel cu dezvoltarea platformei SIC-PCPC, activitatea de promovare și comunicare a instrumentelor SIC a reprezentat o direcție importantă de lucru, având ca obiectiv creșterea gradului de informare și familiarizare a profesiei cu mecanismele de fundamentare a timpului de proiectare și a onorariilor profesionale.

Prima prezentare dedicată SIC în teritoriu a avut loc la Târgoviște, în data de 24 februarie 2023, la invitația filialei teritoriale OAR Muntenia-Vest, în cadrul unei întâlniri dedicate practicii profesionale și instrumentelor dezvoltate de OAR.

Ulterior, în februarie 2024, au fost organizate două întâlniri succesive la Sibiu și Râmnicu Vâlcea, la invitația filialei OAR Sibiu-Vâlcea, în cadrul cărora SIC și platforma PCPC au fost prezentate împreună cu Matei Bogoescu și Raluca Munteanu. Discuțiile au vizat atât structura și funcționarea sistemului, cât și rolul acestuia în fundamentarea transparentă a onorariilor și în relația cu administrația publică.

În data de 12 septembrie 2024, SIC a fost prezentat în cadrul webinarului „Dialoguri deschise”, organizat de OAR București și dedicat problematicilor actuale ale practicii profesionale. Prezentarea a fost susținută împreună cu Matei Bogoescu și a avut ca obiectiv familiarizarea participanților cu structura, funcționarea și rolul SIC-PCPC în fundamentarea timpului de proiectare și a onorariilor profesionale.

Activitatea de promovare a continuat și în 2025, prin participarea la un panel dedicat profesiei, organizat de OAR București, precum și în cadrul proiectului „Școala de vară”, dezvoltat prin UAUIM Business HUB 2025, în parteneriat cu OAR București și realizat în cadrul programului FDI 2025. În acest context, SIC a fost prezentat ca instrument de înțelegere a practicii profesionale, a managementului timpului de proiectare și a fundamentării economice a activității de arhitectură.

Prin aceste întâlniri și prezentări, activitatea de comunicare a contribuit la creșterea vizibilității SIC în rândul profesiei, la consolidarea dialogului privind fundamentarea onorariilor și la promovarea unei practici profesionale mai transparente și mai bine corelate cu realitatea activității de proiectare.

Arhitecți Practicieni

RAPORT

2024

ORDINUL
ARHITECTILOR
DIN ROMANIA

4 STAGIUL

Stagiul este momentul în care un absolvent de arhitectură devine arhitect. Trecerea aceasta, de doi ani sub îndrumare sau cinci ani de practică profesională, este reglementată metodologic, dar este, în egală măsură, o experiență individuală, modelată de biroul în care lucrează stagiarul, de îndrumător, de proiectele care îi sunt încredințate. Între cadrul normativ și parcursul real al fiecărui candidat există un spațiu pe care Ordinul are responsabilitatea să îl însoțească.

În cadrul mandatului, această responsabilitate a luat forma unui ansamblu de instrumente complementare, dezvoltate să acopere parcursul stagiului de la prima informare, încă din facultate, până la momentul evaluării finale. Broșura de stagiou structurează cadrul metodologic. Conferințele de Pre-Stagiou duc acest cadru în facultăți. Conferințele de stagiou, sincronizate cu sesiunile CNADS, și seria de interviuri cu membrii comisiei deschid dialogul între stagiari și cei care îi vor evalua. Harta Stagiilor urmărește să facă navigabilă alegerea îndrumătorului. Activitatea CNADS asigură evaluarea finală, iar rețeaua responsabililor de stagiou din filiale susține toate aceste instrumente la nivel teritorial. Analiza anuală a rezultatelor sesiunilor de acordare a dreptului de semnătură încheie ciclul.

Instrumentele nu funcționează independent: întrebările colectate într-un loc alimentează conținutul celorlalte, feedback-ul filialelor calibrează formatul conferințelor, concluziile rapoartelor ADS revin în întâlnirile cu responsabilii de stagiou. Sistemul construit în mandat este, în acest sens, mai puțin o colecție de produse și mai mult o infrastructură de dialog, gândită să reducă distanța dintre cadrul instituțional și experiența reală a celor care intră în profesie, fără a diminua exigențele acestui prag.

A BROȘURA DE STAGIU

Lansată public în cadrul FAST 2023, broșura de stagiou a devenit principalul instrument de clarificare a parcursului profesional dintre finalizarea studiilor și accesul la dreptul de semnătură.

Documentul a tradus cadrul metodologic existent într-un format coerent și accesibil, structurat pe cei cinci actori ai procesului: stagiarul, îndrumătorul, responsabilul de stagiou, filiala și Ordinul. Fiecare capitol urmărește aceeași succesiune, norme metodologice, perioada de stagiou, interviu, astfel încât cititorul, indiferent de rolul său, regăsește același cadru de referință.

Broșura clarifică distincția dintre stagiul îndrumat de doi ani și stagiul neîndrumat de cinci ani, leagă etapele de formare de cele șapte domenii de competență derivate din Directiva 2005/36/CE și din Acordul UIA, și ancorează parcursul stagiului în Misiunile Arhitectului definite prin Sistemul de Informații asupra Costurilor pentru Proiectarea de Arhitectură. Anexele și diagramele care însoțesc textul fac vizibile, pentru prima dată într-un format unitar, atât procedurile administrative, de la înscrierea în SIOAR până la încărcarea portofoliului în cloud înainte de interviu, cât și criteriile de evaluare aplicate de Comisia Națională de Acordare a Dreptului de Semnătură.

În intervalul de referință, broșura a fost utilizată activ ca instrument de lucru și de comunicare. A fost prezentată în conferințele de stagiou, în format online și fizic, a fost integrată în programul FAST 2023 ca moment de lansare

publică, a fost folosită în întâlnirile de lucru cu responsabilii de stagiu din filiale și a fost prezentată în cele cinci facultăți de arhitectură, în cadrul conferințelor de pre-stagiu. Aceste acțiuni au urmărit o înțelegere mai unitară a stagiului la nivel național și reducerea diferențelor de interpretare între filiale, mediul profesional și cel academic.

Dincolo de rolul informativ, broșura a funcționat ca punct de plecare pentru dezvoltări ulterioare. Nevoile și disfuncționalitățile identificate în relație cu parcursul de stagiu, vizibile inclusiv în cadrul Forumului Tinerilor Arhitecți, au condus la inițierea unor instrumente complementare. În acest sens, proiectul Harta Stagiilor poate fi înțeles ca o extensie aplicată a cadrului definit prin broșură, orientată spre creșterea transparenței și a accesului la informații despre îndrumători și oportunități de stagiu. Dacă broșura structurează parcursul, Harta încearcă să îl facă navigabil în practică.

Împreună cu Forumul Tinerilor Arhitecți, aceste instrumente marchează trecerea de la un model descriptiv al stagiului la unul construit pe feedback, vizibilitate și ajustare continuă a mecanismelor de intrare în profesie.

B COMISIA NAȚIONALĂ DE ACORDARE A DREPTULUI DE SEMNĂTURĂ

În cadrul mandatului, activitatea CNADS s-a desfășurat în patru sesiuni anuale, organizate online după migrarea din 2020, fără ca această schimbare să afecteze semnificativ rezultatele evaluării.

Comisia este organismul prin care Ordinul evaluează final competențele dobândite în stagiu și acordă dreptul de semnătură, fiind, în acest sens, prima linie de apărare a autorității profesionale, într-o perioadă în care discursul public privind dereglementarea și relaxarea regimului de autorizare a câștigat teren.

Modul de lucru al CNADS este o opțiune deliberată pentru echitate: fiecare candidat este evaluat de o comisie de trei membri, aleși aleatoriu dintre membrii CNADS, astfel încât niciun candidat să nu fie evaluat de o configurație predictibilă, iar nicio configurație să nu evalueze repetat aceleași profiluri. Această rotație necesită o componență suficient de numeroasă, încât selecția aleatorie să fie posibilă fără tensiuni de program. Într-un context în care numărul de candidați s-a menținut între aproximativ 70 și 120 pe sesiune, iar profilurile profesionale au devenit mai diverse (stagii în străinătate, traiectorii fragmentate, recunoașteri de diplome, ponderea în creștere a stagiului neîndrumat de cinci ani), capacitatea comisiei a trebuit să crească.

În acest sens, componența CNADS a fost extinsă în două etape, prin HCN nr. 1814/12.12.2022 și HCN nr. 1080/22.09.2025. Pe lângă creșterea capacității, extinderile au urmărit și consolidarea expertizei profesionale active a comisiei: membri ancorăți în practica profesională curentă pot evalua mai pertinent portofoliile candidaților, în special pentru proiectele complexe, pentru intervențiile pe fond construit existent și pentru temele apărute recent pe agenda profesiei.

Componența actualizată a CNADS include, în funcția de președinte, pe Iulia Stanciu, iar ca vicepreședinte, pe Adrian Spirescu. Din comisie fac parte Bogdan Babici, Smaranda Baci, Alexandra Berdan, Adrian Borda, Tiberiu Bucșa,

Mihai Codreanu, Silvia Demeter-Lowe, Mihai Drișcu, Mihail Duțescu, Ignis Nejlă Duvagi, Mihai Ene, Irina Filofi, Bogdan Fodor, Alexandru Găvozdea, Oana Iacob, Benjamin Kohl, Arnold Macalik, Cristina Mareș, Marius Miclăuș, Bogdan Neagu, Daniela Negrișanu, Octav Olănescu, Ștefan Paskucz, Dan Cosmin Pavel, Tudor Pavelescu, Sergiu Petrea, Radu Ponta, Gabriel Roșca, Vlad Rusu, Mihail Silvestru, Ștefan Simion, Camelia Sisák, Constantin Șelariu, Șerban Țigănaș, Iulian Ungureanu, Daniel Vișan, Raluca Vișinescu și Cristina Woinaroski. Funcția de secretar CNADS este asigurată de Iulian Țepure.

Două întâlniri de lucru fizice, organizate la Casa Mincu pe parcursul mandatului, au creat un cadru de reflecție comun, dincolo de activitatea curentă de evaluare. Discuțiile au vizat analiza rapoartelor anuale privind sesiunile de acordare a dreptului de semnătură, identificarea problemelor recurente în parcursul candidaților și a feedback-ului colectat de la participanții la interviuri. Aceste întâlniri au funcționat ca un instrument intern de calibrare a abordării comisiei, mai degrabă decât ca un mecanism formal de revizuire a metodologiei.

În relație cu celelalte instrumente dezvoltate în mandat (broșura de stagiu, seria de interviuri cu membrii CNADS, Harta Stagiilor), activitatea comisiei se înscrie într-un demers mai larg de clarificare și deschidere a procesului de acces în profesie, fără diminuarea exigențelor.

C SERIA DE INTERVIURI CNADS

Interviul de acordare a dreptului de semnătură este, pentru mulți stagiari, primul moment în care se prezintă în fața unei comisii profesionale după încheierea școlii.

Înainte de a-l parcurge, procesul poate părea abstract: candidatul cunoaște criteriile din normele metodologice, dar nu și oamenii care le aplică, nu și logica internă a unei comisii care evaluează un portofoliu în 20 de minute. Seria de interviuri cu membrii CNADS, lansată în 2023, răspunde acestei nevoi prin deschiderea procesului de evaluare către candidați.

Seria cuprinde, până la finalul mandatului, 18 interviuri individuale cu membri ai comisiei, publicate pe site-ul OAR și pe canalul de YouTube al organizației, într-o secțiune dedicată stagiului. Proiectul este în continuare activ. Fiecare interviu este o conversație extinsă în care membrul comisiei vorbește despre propriul parcurs profesional, despre modul în care înțelege rolul evaluatorului și despre ce caută într-un portofoliu de stagiu. Procesul de evaluare este prezentat astfel din interior, prin vocile celor care îl gestionează, oferind candidaților un acces direct la raționamentele și așteptările care stau în spatele interviului.

Conținutul depășește însă dimensiunea strict tehnică. Pe lângă aspectele legate de evaluare, interviurile conturează o imagine mai amplă asupra profesiei: traseele membrilor comisiei, modul în care își înțeleg responsabilitatea ca arhitecți cu drept de semnătură, felul în care privesc relația dintre proiectul individual și mediul construit. În acest sens, seria funcționează nu doar ca instrument de pregătire pentru interviu, ci și ca formă de orientare profesională pentru o generație aflată la pragul intrării în profesie, într-o perioadă

în care repererele publice ale meseriei sunt în continuă schimbare.

Această deschidere, prin care evaluatorii înșiși devin vizibili, contribuie la reducerea distanței dintre candidat și comisie, fără a modifica cadrul instituțional. Cadrul rămâne același; ceea ce se schimbă este nivelul de înțelegere cu care candidatul ajunge în fața lui.

D CONFERINȚE DE PRE-STAGIU

Conferințele de Pre-Stagiu, inițiate în 2023, răspund unei probleme structurale a relației dintre școlile de arhitectură și Ordin: pentru cei mai mulți studenți, primul contact cu OAR are loc abia după absolvire, în momentul înscrierii la stagiu.

Cadrul instituțional, etapele de după diplomă, opțiunile disponibile celor care nu doresc să obțină dreptul de semnătură rămân, până atunci, în mare parte necunoscute. Conferințele propun acest contact mai devreme, în anul terminal, când deciziile despre traseul profesional sunt încă deschise.

Formatul este construit ca dialog direct cu studenții, condus de reprezentantul departamentului de stagiu de la nivel național împreună cu responsabilul de stagiu al filialei-gazdă. Structura prezentării urmează cuprinsul broșurii de stagiu: pașii necesari accesului în profesie, distincția dintre stagiul îndrumat și cel neîndrumat, logica interviului CNADS, dar și variantele profesionale care nu trec prin dreptul de semnătură. Identitatea de format între cele patru ediții a fost o opțiune deliberată: studenții din orașe diferite primesc același cadru de referință, iar feedback-ul colectat în fiecare ediție rămâne comparabil.

În intervalul 2023–2025 au avut loc patru conferințe: două la UAUIM București, cu aproximativ 70 de studenți, una la Facultatea de Arhitectură „G.M. Cantacuzino” Iași, cu aproximativ 50 de studenți, și una la Facultatea de Arhitectură și Urbanism a Universității Politehnica Timișoara. Programul rămâne deschis pentru extindere către celelalte centre universitare, în pasul următor al mandatului. Acoperirea graduală reflectă caracterul de proiect-pilot al inițiativei: formatul a fost testat și calibrat în primele ediții, urmând să fie extins.

Întrebările recurente ale studenților, înregistrate în toate cele patru ediții, conturează un set consistent de preocupări: cum se alege un îndrumător de stagiu, ce este de făcut dacă relația cu îndrumătorul nu funcționează, cum arată concret interviul de acordare a dreptului de semnătură, ce se întâmplă dacă biroul în care se desfășoară stagiul nu acoperă toate misiunile arhitectului. Sunt întrebări care nu se referă la procedură, ci la incertitudinea reală a primilor ani de profesie, la momentele în care drumul prevăzut de norme se intersectează cu realitatea practicii. Acest feedback a alimentat dezvoltarea celorlalte instrumente ale subcapitolului Stagiu, în special Harta Stagiilor, care operaționalizează tocmai întrebarea despre alegerea îndrumătorului.

E CONFERINȚELE DE STAGIU

Conferințele de stagiu sunt evenimentele online recurente prin care OAR pregătește stagiarii pentru sesiunile de acordare a dreptului de semnătură.

Organizate înaintea fiecărei sesiuni CNADS, ele funcționează ca punct de întâlnire între cei aflați în pregătire pentru interviu și cei care vor participa la evaluarea lor, deschizând o conversație care altfel rămâne separată de cele două părți ale aceleiași mese. Diferența față de Conferințele de Pre-Stagiu este una de moment al parcursului: acolo sunt adresați studenți în anii terminali, aici stagiari deja înscriși, în pragul imediat al evaluării.

În cadrul mandatului, conferințele au devenit principalul canal de comunicare directă între OAR și arhitecții aflați la debutul profesiei. Decizia editorială care a definit această perioadă a fost diversificarea invitațiilor. Conversația nu mai este construită ca transmitere de informații de la Ordin spre stagiari, ci ca dialog între mai multe voci ale profesiei reunite în jurul aceluiași moment. Membri CNADS, responsabili de stagiu din filiale, arhitecți îndrumători, foști stagiari, reprezentanți ai conducerii OAR și candidați aflați în pregătire au fost aduși în același cadru. Diversificarea perspectivelor a permis abordarea unor teme dificil de transmis prin documente metodologice, de la dinamica internă a unei comisii de evaluare până la experiențele celor care au parcurs recent același prag.

Temele s-au calibrat în timp în jurul zonelor insuficient discutate în formarea universitară, sau în relația cu îndrumătorii de stagiu. Construirea și comunicarea portofoliului de stagiu, relația dintre îndrumător și stagiar, rolul arhitectului în etapa de asistență la execuție, etapele preliminară ale proiectării: tema, oferta, contractul de proiectare, sunt subiecte care nu țin de procedură, ci de practica reală a profesiei. Sunt momentele în care stagiarul se confruntă pentru prima dată cu situații neprevăzute de norme, cu decizii care cer mai mult decât cunoașterea cadrului metodologic: înțelegerea contextului, capacitatea de a negocia, judecata profesională.

Această dimensiune aplicată distinge formatul actual de unul strict procedural. Conferințele nu mai sunt o etapă administrativă obligatorie în calea spre interviu, ci ocazia în care stagiarul intră în contact cu modul în care arhitecții cu experiență reală gândesc problemele pe care el însuși le va întâlni curând. În acest sens, ele funcționează ca o extensie a formării profesionale, într-o zonă pe care nici școala, nici biroul în care se desfășoară stagiul nu o pot acoperi singure.

Evoluția cantitativă a perioadei reflectă această consolidare. În 2022, cele două conferințe organizate au reunit peste 600 de participanți. În 2023, seria s-a extins la patru ediții anuale, în februarie, iunie, septembrie și noiembrie, sincronizate cu calendarul sesiunilor CNADS. În 2024, formatul a evoluat spre întâlniri mai tematice și mai aplicative: conferința din martie, dedicată experiențelor directe ale foștilor stagiari, a strâns 422 de participanți, cel mai ridicat nivel al perioadei, confirmând că exemplele concrete și mărturiile personale răspund unei nevoi pe care prezentările procedurale nu o acoperă. Edițiile ulterioare ale anului au tratat relația cu filialele, pregătirea pentru interviu și rolul CNADS în evaluare, reunind atât responsabili de stagiu, cât și membri ai comisiei.

Cumulat, conferințele organizate în mandat au reunit câteva mii de participanți. Sunt, alături de seria de interviuri CNADS, canalul prin care comunicarea Ordinului cu stagiarii a devenit constantă și previzibilă, nu doar dependentă de momentele administrative. Întrebările și feedback-ul colectate în fiecare ediție alimentează nu doar conținutul edițiilor următoare, ci și celelalte instrumente dezvoltate în mandat. Seria continuă, în ritm sincronizat cu sesiunile de acordare a dreptului de semnătură.

F ANALIZA ANUALĂ A REZULTATELOR SESIUNILOR ADS

Analiza anuală a rezultatelor sesiunilor de acordare a dreptului de semnătură este studiul realizat de departamentul de Dezvoltare Profesională Continuă al OAR, care interpretează datele celor patru sesiuni CNADS desfășurate în fiecare an calendaristic. În cadrul mandatului au fost publicate cinci ediții ale studiului, pentru anii 2022, 2023, 2024 și 2025, urmând ca ediția 2026, cu datele actualizate la zi pentru întregul mandat, să fie publicată la momentul predării.

Studiul nu este un simplu raport statistic. El traversează informațiile generate pe parcursul a peste un deceniu de sesiuni de evaluare, intersectând rezultatele cu universitatea absolvită, filiala de apartenență, numărul de îndrumători din parcursul stagiului, durata stagiului, profilul de gen al candidaților și, începând cu ediția 2024, activitatea profesională desfășurată după dobândirea dreptului de semnătură, măsurată prin dovezile de luare în evidență. Această capacitate de a corela rezultatele evaluării cu istoricul de formare și cu activitatea profesională ulterioară face din raport unul dintre cele mai consistente instrumente analitice de care dispune Ordinul în zona educației și pregătirii profesionale.

În cadrul mandatului, între martie 2022 și martie 2026, CNADS a desfășurat 17 sesiuni, cu un total de 1.871 de candidați înscriși și 874 de candidați admiși. Volumul anual al candidaților s-a stabilizat în jurul valorii de 420-475, cu o ușoară tendință descendentă în ultima parte a mandatului: 424 în 2022, 474 în 2023, 429 în 2024, 413 în 2025. Prima sesiune a fiecărui an, în luna martie, rămâne constant cea mai numeroasă, depășind în mod regulat 130 de candidați (160 în 2022, 137 în 2023, 145 în 2024, 129 în 2025, 136 în 2026), în timp ce sesiunile de iunie înregistrează cea mai redusă prezență, cu cazul extrem din iunie 2022 (71 candidați). Pattern-ul se păstrează pe tot mandatul.

Rata de promovabilitate, calculată din candidații prezenți la interviu, a fluctuat între 47% (septembrie 2023, minimul perioadei) și 60% (decembrie 2024), cu o medie a mandatului de aproximativ 56%. Aceste niveluri continuă tendința stabilizată după 2015, când introducerea sistemului de notare bazat pe misiunile arhitectului a redus rata de admitere de la nivelurile de peste 80% înregistrate anterior. Datele confirmă că noul sistem produce o evaluare consistent mai exigentă, fără să devină prohibitivă: dintre cei aproximativ 1.870 de candidați înscriși în mandat, aproape jumătate au obținut dreptul de semnătură după o singură

prezentare la interviu, iar majoritatea celor respinși au promovat în următoarele una-două sesiuni.

Tendința cea mai îngrijorătoare semnalată în rapoartele perioadei este creșterea absenteismului. Procentul candidaților absenți, care înainte de 2016 era sub 5%, a urcat constant și se stabilizează în mandatul curent la valori între 14% și 25%, cu o medie de aproximativ 16%. Cele mai ridicate niveluri au fost atinse în 2023 (28 absenți la sesiunea din martie, 26 la septembrie) și 2024 (26 absenți la martie). Total, în mandat au fost înregistrate 305 absențe, ceea ce înseamnă că aproximativ unul din șase candidați înscriși nu se prezintă la interviul pentru care s-a programat. Impredictibilitatea prezenței generează dificultăți operaționale pentru organizarea evaluărilor și ridică întrebări despre angajamentul candidaților în pragul de acces în profesie, întrebări care depășesc cadrul analizei statistice și se conectează cu temele mai largi ale formării profesionale.

Raportul este, prin natura sa, un instrument de auto-analiză a Ordinului. Datele despre promovabilitate raportate la universitate, la filială, la numărul de îndrumători sau la capacitatea de îndrumare din teritoriu sunt material de reflecție atât pentru școlile de arhitectură, cât și pentru filialele OAR și pentru CNADS. Concluziile fiecărei ediții alimentează discuțiile din întâlnirile anuale ale responsabililor de stagiu și informează ajustările aduse celorlalte instrumente dezvoltate în zona stagiului. În acest sens, analiza ADS nu încheie doar ciclul evaluării, ci îl deschide pe cel următor.

G HARTA STAGIILOR

Harta Stagiilor este inițiativa lansată în ultima parte a mandatului ca răspuns instituțional la o întrebare formulată repetat de stagiați, atât în conferințele de stagiu, cât și în prima ediție a Forumului Tinerilor Arhitecți din 2025: cum se alege un îndrumător de stagiu, când singura informație disponibilă în prezent este lista din SIOAR, fără un cadru care să facă vizibile profilurile birourilor, domeniile lor de activitate sau disponibilitatea reală de a primi stagiați. Întrebarea a apărut în toate cele patru conferințe de Pre-Stagiu din mandat și a revenit în întâlnirile cu membrii CNADS, care identifică în alegerea inadecvată a îndrumătorului una dintre cauzele recurente ale parcursurilor de stagiu fragmentare.

Proiectul propune o platformă interactivă, integrată în EDU OAR, în care birourile de arhitectură cu îndrumători activi își pot prezenta profilul: domenii de activitate, număr de arhitecți îndrumători, număr de stagiați căutați, instrumente de lucru folosite, descriere a biroului, date de contact. Pentru stagiați și studenți în ani terminali, harta oferă un cadru de orientare anterior începerii stagiului, în care alegerea îndrumătorului poate fi informată, nu rezultatul întâmplării. Pentru îndrumători, instrumentul oferă vizibilitate. Pentru filiale, ridică o imagine de ansamblu asupra capacității de îndrumare din teritoriu. Pentru OAR, devine o bază de date care va putea informa, în timp, politicile organizației privind stagiul.

Dezvoltarea proiectului a parcurs, în primăvara 2026, etapele de cercetare, consultare cu îndrumătorii, definire a temei tehnice și design al interfeței. Apelul de înscriere voluntară, transmis îndrumătorilor de stagiu activi, a strâns la prima iterație 98 de răspunsuri la nivel național, un indiciu al interesului real din profesie pentru un astfel de instrument. Versiunea inițială, programată pentru lansare în iunie 2026, va include exclusiv birourile înscrise voluntar prin chestionar; este, deci, o acoperire parțială, care urmează a fi extinsă în timp.

Harta Stagiilor este, dintre instrumentele dezvoltate în mandat în zona stagiului, singurul care își încheie ciclul după închiderea acestuia. În etapa următoare, nu mai devreme de un an de la lansare, instrumentul ar putea evolua într-o interfață vizuală conectată direct la SIOAR, în care datele despre birouri și îndrumători sunt importate automat din sistemul existent, eliminând necesitatea completării manuale. Această direcție rămâne o opțiune de dezvoltare pentru mandatul următor.

H ÎNTÂLNIRILE RESPONSABILILOR DE STAGIU. REȚEAUA FILIALELOR

Spre deosebire de celelalte instrumente dezvoltate în subcapitolul Stagiul, care se adresează stagiilor, candidaților sau studenților, întâlnirile responsabililor de stagiul se adresează rețelei interne care face întregul sistem să funcționeze. Cei 22 de responsabili de stagiul, câte unul în fiecare filială teritorială a OAR, sunt principala interfață dintre Ordin și candidați. Calitatea informației primite de un stagiar la înscriere, înțelegerea procedurilor, modul în care i se explică ce urmează depind, în mare măsură, de această rețea.

În cadrul mandatului au fost organizate trei întâlniri anuale ale responsabililor de stagiul, în 2023, 2024 și 2025, în format online, cu toate cele 22 de filiale reprezentate la fiecare ediție. O a patra întâlnire este prevăzută pentru începutul anului 2026, urmând să fie organizată de echipa de responsabili a noului mandat, asigurând astfel continuitatea formatului.

Întâlnirile sunt cuplate cu un ciclu informațional clar: fiecare ediție se desfășoară după publicarea raportului anual privind analiza rezultatelor sesiunilor de acordare a dreptului de semnătură. Concluziile raportului devin materialul de plecare al discuției, iar dificultățile recurente identificate în parcursul candidaților sunt analizate împreună cu cei care le observă direct în filiale. Acest cuplaj transformă întâlnirile dintr-un eveniment administrativ într-o etapă a unui ciclu de feedback, în care datele agregate la nivel național întâlnesc experiența de zi cu zi din teritoriu.

Discuțiile au acoperit aspecte metodologice, situații concrete apărute în relația cu stagiarii și îndrumătorii, diferențe de practică între filiale, și integrarea instrumentelor dezvoltate la nivel național (broșura de stagiul, conferințele) în activitatea curentă. Un subiect recurent a fost articularea modului în care fiecare filială folosește broșura de stagiul ca instrument metodologic, nu doar ca document informativ. Schimbul

direct de experiență între filiale a permis identificarea unor practici locale care pot fi adoptate la nivel național, dar și a unor situații în care interpretările diferite ale normelor metodologice generau confuzie pentru candidați.

Dincolo de dimensiunea operațională, întâlnirile au consolidat treptat o rețea profesională a responsabililor de stagi, în care comunicarea directă între filiale a devenit mai frecventă și mai naturală. Această rețea funcționează ca infrastructură umană a sistemului de stagi: instrumentele descrise în paginile anterioare ajung la candidați doar prin ea, iar coerența mesajului transmis la nivel național depinde de ea.

1. Prezentarea Broșurii de Stagiul în cadrul festivalului FAST
2. Prezentarea celor două concepte gândite de tineri, la Forumul Tinerilor Arhitecți
3. Lansarea Broșurii de stagiul

5

EDUCAȚIE ȘI PREGĂTIRE PROFESIONALĂ

Mandatul 2022–2026 a coincis cu o perioadă în care presiunile asupra profesiei au crescut simultan pe mai multe planuri. Cadrul european s-a transformat prin Directiva privind performanța energetică a clădirilor și prin Noul Bauhaus European, care au integrat sustenabilitatea și impactul de carbon în chiar definiția calității arhitecturii. Inteligența artificială generativă a schimbat în mai puțin de doi ani modul de lucru în industriile creative. Tranziția climatică a devenit obiect de politică publică națională, iar instabilitatea legislativă internă a obligat profesia să opereze constant într-un mediu de reglementare în mișcare.

Pentru o organizație profesională, toate aceste presiuni se traduc într-o singură întrebare: ce înseamnă să fii arhitect competent în acest context și cum se construiește, instituțional, drumul către această competență. Educația și pregătirea profesională continuă au devenit, în mandatul curent, una dintre direcțiile centrale de lucru ale Ordinului.

Activitatea s-a structurat pe trei axe complementare. Prima a vizat consolidarea cadrului propriu — metodologia de validare a activităților DPC, instrumentele de aplicare comune la nivel național și teritorial, mecanismul de finanțare a tinerilor arhitecți prin programul de burse — dezvoltat în două iterații succesive prin grupurile de lucru DPC. A doua axă a fost articularea cu mediul academic, prin grupul de lucru al decanilor celor șase școli de arhitectură, care a contribuit la rescrierea standardelor ARACIS și a generat festivalul FAST. A treia axă a fost extinderea tematică, prin programul de cursuri și webinarii care a depășit zona tradițională a actualizării legislative, prin curriculumul M100 dedicat tranziției climatice și prin continuarea programului specializat de formare pentru proiectanți Case Passive, în parteneriat cu Passivhaus Institut Darmstadt.

Infrastructura digitală de livrare, platforma EDU.OAR, a crescut ca volum de conținut, dar funcționează încă sub potențialul ei. La fel, curriculumul M100 rămâne, după modulul pilot testat în 2025, o propunere de cadru care își așteaptă dezvoltarea integrală.

Citită în ansamblu, activitatea perioadei marchează o trecere: dezvoltarea profesională continuă a încetat să fie o sumă de evenimente individuale și a început să se constituie ca sistem. Sistemul are cadrul metodologic, instrumentele de finanțare, articularea cu școlile și oferta tematică extinsă. Ce rămâne de construit este utilizarea consistentă a acestui sistem de către membrii organizației.

A GDL DPC (1), PERIOADA 2023-2024

Primul grup de lucru inițiat de Departamentul de Dezvoltare Profesională Continuă (GdL DPC 1) a fost constituit în contextul operaționalizării Planului Național de Dezvoltare Profesională Continuă, aprobat la nivelul Ordinului Arhitecților din România, și a funcționat ca un instrument orientat spre transformarea unui cadru strategic existent într-un sistem aplicabil, coerent și funcțional la nivelul departamentului de dezvoltare continuă al OAR. Necesitatea constituirii acestui grup derivă direct din caracterul general al planului național DPC și din lipsa unor instrumente concrete de implementare, validare și monitorizare a activităților de formare continuă.

Obiectivele grupului au fost structurate în jurul a două direcții principale: (1) clarificarea și reformarea cadrului

metodologic al DPC, prin dezvoltarea unor mecanisme unitare de validare și evaluare a activităților de formare profesională, și (2) explorarea unor instrumente de sprijin financiar și profesional care să stimuleze participarea arhitecților la programe relevante de dezvoltare continuă. Aceste obiective au fost direct corelate cu necesitatea creșterii calității actului profesional și a consolidării relației dintre formare, practică și evoluția profesiei.

Grupul de lucru a avut o componentă restrânsă, configurată pe baza unui apel deschis, reunind membri din patru filiale: Gherman Alin Gabriel (filiala Alba), Cosoreci Nicolae-Florin (filiala Satu Mare), Matei Mihai (filiala Transilvania) și Mitru Petre (filiala Nord-Vest). Coordonarea grupului a fost asigurată de vicepreședintele de resort, Cristian Blidariu, și de coordonatorul departamental, Amalia Enache.

Activitatea grupului s-a derulat pe durata anului 2024, de-a lungul a 10 ședințe de lucru organizate în format online. Aceste întâlniri au avut un caracter aplicat, fiind orientate spre analiza planului DPC deja validat, investigarea tipurilor de activități implementate la nivelul filialelor, testarea și calibrarea instrumentelor propuse, precum și corelarea acestora cu cadrul normativ existent și cu feedback-ul intern din organizație.

Primul livrabil major îl constituie „Procedura privind programul pilot: Burse pentru tineri arhitecți”, document care introduce un mecanism de finanțare dedicat susținerii dezvoltării profesionale a arhitecților aflați la început de carieră. Procedura a fost lansată în transparență decizională în februarie 2024 și a stat la baza implementării unui program pilot activ începând cu anul 2024, finanțat din Timbrul arhitecturii. Acest instrument extinde aria DPC dincolo de validarea formală a cursurilor, introducând o dimensiune strategică de sprijin activ pentru alinierea tinerilor arhitecți la temele majore ale profesiei contemporane.

Al doilea livrabil major îl constituie „Metodologia de aprobare a activităților/evenimentelor de dezvoltare profesională continuă”, document care definește cadrul unitar de validare, evaluare și monitorizare a activităților DPC. Metodologia a fost introdusă în proces de transparență decizională în luna noiembrie 2024, fiind ulterior discutată și extinsă în cadrul ședinței Consiliului național din decembrie 2024. În forma pusă în dezbateră, documentul stabilea criterii clare pentru furnizori, pentru conținutul programelor și pentru mecanismele de evaluare, constituind un instrument esențial pentru asigurarea coerenței decizionale în privința validării evenimentelor de DPC. Dezbateră generată pe marginea documentului a evidențiat dorința filialelor de a extinde metodologia la nivel național, printr-un document care să creeze un cadru unitar de aplicare atât pentru organizația centrală, cât și pentru filiale. În baza acestei solicitări, documentul a fost retras pentru a face obiectul unui nou grup DPC, dedicat exclusiv rescrierii sale într-o cheie de aplicare extinsă.

Din perspectiva rezultatelor, activitatea grupului de lucru a condus la definirea unui prim cadru operațional coerent pentru implementarea DPC, completând planul național existent cu instrumente concrete de aplicare. Cele două livrabile funcționează complementar: metodologia, chiar și neaprobata în această primă etapă, a deschis cadrul unei discuții extinse asupra modului în care organizația validează, implementează și raportează activitățile și evenimentele de DPC, în timp ce programul de burse a introdus un mecanism atractiv de stimulare și susținere a participării tinerilor arhitecți la activități de dezvoltare profesională continuă.

Prin natura și conținutul acestor rezultate, grupul de lucru a contribuit la trecerea de la un model declarativ al dezvoltării profesionale continue la unul funcțional, capabil să genereze impact real în practica arhitecturală.

**B GDL DPC (2),
PERIOADA
2025-2026**

Al doilea grup de lucru pentru Dezvoltare Profesională Continuă (GdL DPC 2) a fost constituit în urma dezbaterilor din cadrul ședinței Consiliului național din decembrie 2024, în care reprezentanții filialelor au formulat o serie de observații asupra formei inițiale a „Metodologiei de aprobare a activităților și evenimentelor de dezvoltare profesională continuă”.

Aceste intervenții au evidențiat necesitatea unei reformulări a documentului într-o cheie extinsă, care să depășească statutul unui instrument aplicabil preponderent la nivel central și să devină un cadru unitar, operațional și aplicabil atât la nivelul organizației naționale, cât și al filialelor teritoriale.

În acest context, a fost necesară constituirea unui nou grup de lucru, dedicat exclusiv rescrierii metodologiei, în acord cu nevoile exprimate de structurile teritoriale și cu obiectivul consolidării unui sistem coerent de implementare a DPC la nivel național.

Misiunea grupului a fost de a construi un cadru metodologic clar, coerent și funcțional, capabil să asigure calitatea, relevanța și accesibilitatea programelor de formare profesională continuă, în raport cu transformările profesiei și cu cerințele unui mediu construit sustenabil și incluziv. Obiectivele au vizat, în principal, stabilirea unor criterii unitare de validare a activităților și furnizorilor de formare, definirea responsabilităților între nivelul național și cel teritorial, precum și dezvoltarea unor instrumente operaționale și a unui limbaj comun care să permită o aplicare consecventă a cadrului metodologic.

De această dată, grupul de lucru a fost constituit într-o formulă extinsă, cu cinci membri cu expertiză relevantă în domeniul practicii profesionale: Silvia Demeter Lowe (Brașov), Andrei Fenyo (București), Dan Domșa (Transilvania), Petre Mitru (Nord-Vest) și Alin Gherman (Alba), ultimii doi asigurând tranziția între GDL 1 și GDL 2. Grupul de lucru a fost condus de vicepreședintele pentru educație și pregătire profesională continuă, Cristian Blidariu, și de coordonatorul departamental Amalia Enache. Activitatea sa s-a desfășurat cu predilecție din a doua parte a anului 2025 până în primele luni ale anului 2026 și a avut un caracter mai aplicat, orientat spre analiza critică a metodologiei produse de GDL 1, integrarea observațiilor venite din partea filialelor și formularea unui set coerent de soluții operaționale.

Principalul rezultat al activității grupului îl constituie noua „Metodologie de aprobare a activităților și evenimentelor de dezvoltare profesională continuă”, care redefinește cadrul de validare, evaluare și monitorizare a activităților DPC. Documentul propune o clarificare a fluxurilor decizionale și a relației dintre nivelul național și cel teritorial, stabilind un echilibru între coordonarea centrală și autonomia operațională a filialelor. În acest sens, metodologia introduce criterii unitare de evaluare, aplicabile la nivel național, dar permite adaptarea ofertei educaționale la specificul local, prin implicarea directă a filialelor în procesul de validare și implementare a programelor.

Un element esențial al noii metodologii îl constituie introducerea unor instrumente operaționale unice – fișa de aplicație, fișa de evaluare și fișa de raportare – care standardizează procesul de validare și, în același timp, fundamentează un sistem național de raportare unitară a activităților de DPC. Acest sistem permite acumularea progresivă a unei baze de date coerente, care funcționează atât ca arhivă de cunoaștere, cât și ca mecanism de selecție și validare a bunelor practici în domeniul DPC la nivelul organizației. Prin această consolidare treptată a informațiilor, Ordinul va putea înțelege mai precis dimensiunea acestei misiuni – dezvoltarea profesională continuă – precum și modul în care aceasta se manifestă și se aplică la toate nivelurile și scările organizației. În același timp, sistemul consolidează un cadru de colaborare reală între filiale și structura centrală, bazat pe schimb de informații, feedback și co-producere de know-how, transformând DPC într-un proces colectiv, susținut instituțional.

Totodată, metodologia pune un accent explicit pe definirea rezultatelor învățării, pe evaluarea impactului și pe sustenabilitatea activităților, mutând centrul de greutate de la o validare formală către o evaluare orientată pe calitate și relevanță profesională.

În paralel cu revizuirea metodologiei, grupul de lucru a analizat funcționarea Programului „Burse pentru tineri arhitecți”, propunând o serie de ajustări menite să îi crească eficiența și coerența. Modificările au vizat, în principal, optimizarea categoriilor de finanțare și clarificarea procedurilor administrative, în urma evaluării etapelor deja implementate. Categoria curatorilor pentru bienale și trienale a fost eliminată, în lipsa aplicațiilor și pe fondul existenței unor mecanisme alternative de finanțare, menținându-se însă eligibilitatea participării active (speaker/invitat) în alte categorii și evitându-se astfel ambiguitățile privind finanțarea prezenței pasive.

O altă ajustare importantă a fost introducerea unei componente de diseminare a rezultatelor, prin canalele proprii ale beneficiarilor, cu scopul de a crește vizibilitatea activităților finanțate și de a amplifica impactul programului la nivelul comunității profesionale. Această modificare marchează o schimbare de paradigmă, orientând programul nu doar spre susținerea individuală a beneficiarilor, ci și spre generarea unui efect multiplicator în interiorul breslei.

Din perspectiva rezultatelor, activitatea GdL DPC 2 a consolidat cadrul operațional al dezvoltării profesionale continue, răspunzând direct nevoilor exprimate de filiale și contribuind la construirea unui sistem mai coerent, mai transparent și mai adaptat realităților profesiei. Importanța acestor modificări rezidă nu doar în îmbunătățirea mecanismelor interne, ci și în consolidarea rolului Ordinului Arhitecților din România ca actor activ în formarea continuă și în definirea standardelor profesionale ale breslei, pe baza unui parteneriat funcțional și productiv între nivelul central și cel teritorial.

C GDL DECANI

Grupul de lucru al decanilor școlilor de arhitectură, inițiat în mandatul 2018-2022 ca un think tank informal poziționat pe linia de tangență dintre profesie și mediul academic, și-a continuat activitatea și în acest mandat, sub coordonarea vicepreședintelui pentru educație și pregătire profesională continuă, Cristian Blidariu.

Grupul de lucru a avut două componente, afectate parțial de schimbarea de mandate produsă în toate școlile din România la mijlocul anului 2023. Din prima iterație a grupului de lucru au făcut parte următorii decani: Horia Moldovan (UAUIM), Șerban Țigănaș (FAU Cluj-Napoca), Tania Hapurne (GM Cantacuzino, Iași), Marcela Prada (FCCA Oradea) și Cristian Blidariu (FAU Timișoara). În a doua iterație, grupului i s-au alăturat doi noi decani: Vladimir Vinea (UAUIM) și Tudor Grădinaru (GM Cantacuzino, Iași). Secretariatul grupului a fost asigurat de coordonatorul DPC, Amalia Enache.

Activitatea grupului a fost intensificată printr-o frecvență mai mare a întâlnirilor fizice (minimum una pe an), dar și virtuale (câte o întâlnire trimestrială). Noile direcții de acțiune au fost stabilite în cadrul primei întâlniri fizice, care a avut loc la finele anului 2022, într-un workshop de două zile la Casa Mincu. Grupul și-a setat două obiective generale: definirea și operaționalizarea unei agende comune privind standardele de evaluare a programelor de învățământ superior din domeniul arhitecturii și inițierea unui eveniment comun, într-un format care să consolideze atât relația dintre praxisul profesional și cel academic, cât și multiplele puncte de intersecție dintre școli.

În cazul primului obiectiv, grupul a studiat sistemele de evaluare internaționale de tip UIA/RIBA și a pus în dezbatere diversele probleme și inadvertențe vizibile la nivelul planurilor de învățământ de arhitectură din România. În acest sens, grupul s-a bazat și pe afilierea recent dobândită în cadrul celor două comisii de educație ale UIA de către doi dintre membrii săi: Șerban Țigănaș, membru corespondent în comisia de validare și Cristian Blidariu, membru în comisia de educație. Observațiile formulate au fost operaționalizate în 2024, în cadrul procesului de consultare inițiat de ARACIS, odată cu rescrierea standardelor naționale de evaluare a programelor de studii de licență și master. Grupul de lucru a colaborat îndeaproape cu membrii Comisiei 9, apărând interesele programului de arhitectură și, implicit, calitatea întregului proces de acces în profesie, oferind feedback constant și sprijin direct în redactarea noilor standarde.

Al doilea obiectiv a fost implementat prin intermediul festivalului FAST (Festival for Architecture Schools of Tomorrow). FAST a debutat în 2023 setând un nou model de colaborare între organizația centrală, filialele locale și centrele universitare cu facultăți de arhitectură. Timișoara,

capitală europeană a culturii în acel moment, a fost prima gazdă, fiind urmată de Cluj-Napoca în 2024 și Iași în 2025. Ultimele două ediții, care vor încheia practic acest ciclu, se vor derula la Oradea în 2026 și București în 2027.

FAST a acționat ca un catalizator al activității grupului de lucru, generând multiple puncte de convergență între nevoile organizației și cele ale universităților, precum și între practica profesională și mediul academic. Acestea sunt descrise și pot fi urmărite în capitolul dedicat festivalului. Din perspectiva grupului de lucru și a rezultatelor sale, FAST a devenit o veritabilă platformă de colaborare, testare și învățare colectivă, care a plasat școlile și organizația profesională într-o binevenită și mult așteptată situație de coexistență și colaborare asumată.

D PLATFORMA EDU.OAR

EDU OAR a devenit, în cursul mandatului, coloana vertebrală digitală a programelor de educație profesională ale Ordinului.

Pe această platformă au fost găzduite conferințele de stagiu sincronizate cu sesiunile CNADS, seria de interviuri cu membrii comisiei, materialele FAST, prezentările din Bursele pentru Tineri Arhitecți și pentru Studenți, sesiunile de transparență decizională și zecile de webinarii organizate în zona dezvoltării profesionale continue. Tot ce a însemnat comunicare educațională sistematică a OAR în acești patru ani a trecut prin EDU.

În mandat au fost produse 32 de cursuri și serii de cursuri, ajungând astfel la 58 de titluri în catalogul total al platformei. Producția a fost susținută în ritm constant, aproximativ unul pe lună, și a urmărit o diversificare deliberată a tematicilor: de la subiecte tehnice (cerințe fundamentale de calitate, BIM, siguranța la foc, lemnul în construcții) la teme de practică profesională (contractare, sistemul de informații asupra costurilor, comunicare, drepturi de autor), de la dezbateri culturale (politici de arhitectură, patrimoniu, sustenabilitate) la materiale dedicate explicit stagiilor și arhitecților la început de drum. Introducerea secțiunilor dedicate FAST, Burselor pentru Tineri Arhitecți și Burselor pentru Studenți a transformat platforma din bibliotecă de webinarii într-o infrastructură care concentrează rezultatele programelor majore ale Ordinului într-un singur loc accesibil.

Traficul confirmă această consolidare. În perioada 2022-2025, numărul anual de vizitatori a crescut de la 2.400 la 3.800, cu un vârf în 2025 corespunzător intensificării producției și diversificării formatelor. Primele cinci luni din 2026 sunt deja pe traiectorie de a egala sau depăși 2025. Cumulat în mandat, platforma a înregistrat 2.903 înrolări la cursurile produse, dintre care 94% au fost cursuri efectiv deschise, nu doar adăugate în contul utilizatorului. Această rată de începere foarte ridicată indică interes real, nu doar interacțiune formală.

Tematicile care concentrează cel mai mare interes confirmă direcția strategică a mandatului. Cursurile dedicate stagiului ocupă jumătate din primele zece poziții ale catalogului după număr de înrolări: Conferința de Stagiu (291 cursanți), Despre Misiunile Arhitectului (245), OAR Young (188), Dosarul Arhitectului (157), Conferința de Stagiu

februarie 2025 (131). Lor li se adaugă cursurile de practică profesională cu cele mai bune rate de absorbție — Sfaturi pentru o prezentare de succes (92 cursanți, 33% finalizare), Despre modelele de contracte de proiectare (50 cursanți, 26% finalizare), Obiectul protecției dreptului de autor în arhitectură (48 cursanți, 29% finalizare). Sunt subiecte care lipsesc din formarea universitară și pe care arhitecții activi le caută activ.

Rata medie de finalizare pe ansamblul cursurilor este de 18%, valoare comparabilă cu cea înregistrată de platforme similare de e-learning profesional cu acces gratuit. Vârfurile de finalizare, peste 30% pentru subiectele practice menționate mai sus, arată unde platforma funcționează cel mai bine: în zona conținutului aplicat, cu finalitate clară pentru practica profesională. Această observație devine instrument operațional pentru calibrarea conținutului viitor.

Pentru un mandat care a dezvoltat în paralel un program de sprijin pentru stagieri din istoria OAR, faptul că EDU a putut găzdui, livra și măsura această producție a fost esențial. Fără platformă, nimic din ce a fost construit în zona stagiului nu ar fi avut un canal unitar de difuzare. Cu ea, OAR dispune astăzi de o infrastructură funcțională care poate susține, în continuare, extinderea programelor de formare profesională, integrarea unor cursuri specializate dezvoltate în parteneriat (cum este cursul de Case Passive, deja în pregătire pentru integrare) și diversificarea modelelor prin care platforma poate susține producție de calitate înaltă pe termen lung.

E CURSURI ȘI WEBINARII

În intervalul 2022-2026, programul de cursuri și webinarii al OAR s-a extins atât ca volum, cât și ca arie tematică.

Pe lângă subiectele tradiționale de legislație și reglementare, programul a integrat zone insuficient acoperite în formarea profesională clasică: educație financiară, organizarea practicii, sustenabilitate, instrumente digitale, relația dintre arhitectură și risc seismic, funcționarea instituțională a organizației profesionale. Formatele au fost diversificate, de la webinarii online cu participare largă, la cursuri față în față cu grupuri mici, la serii modulare sau sesiuni publicate ulterior pe platforma EDU.OAR pentru acces asincron.

În total, în perioada de referință s-au desfășurat peste 20 de webinarii online și șase cursuri față în față, însumând peste 3.700 de participări înregistrate.

Categoria financiar

- 31.01.2024, webinar online, *Modificări fiscale 2024*, Valentina Saygo, Florentina Rădulescu (386 participanți, 111 întrebări primite)
- 18.02.2025, webinar online, *Noutăți fiscale și legislative pentru 2025*, Valentina Saygo (412 participanți)
- Modulul *Finanțe pentru arhitecți. Gestionarea afacerii în domeniul arhitecturii*, Cristina Nila (MBA), Florin Pop (CFA), Capital Decisions:
  - 26.03.2026, *Fundamente financiare pentru firmele de arhitectură* (316 participanți)
  - 02.04.2026, *Practica financiară în business real* (179 participanți)

Categoria legislație și normative

Modulul *Introducere în problematica cerințelor fundamentale de calitate în construcții*:

- 16.10.2025, webinar online, Modulul I, Ep. 1, arh. Mihai Roșca (361 participanți)
- 23.10.2025, webinar online, Modulul I, Ep. 2, arh. Mihai Roșca (128 participanți)
- 01.11.2025, curs față în față, Modulul II, Ep. 1, dr. arh. Bogdan Bănică, Casa Mincu (20 cursanți, publicat ulterior pe EDU.OAR)
- 08.11.2025, curs față în față, Modulul II, Ep. 2, dr. arh. Ana-Maria Dabija, Casa Mincu (20 cursanți, publicat ulterior pe EDU.OAR)
- 15.11.2025, curs față în față, Modulul II, Ep. 3, dr. arh. Radu Sfinteș, Casa Mincu (20 cursanți, publicat ulterior pe EDU.OAR)
- 20.11.2025, webinar online, Modulul I, Ep. 3, arh. Mihai Roșca (143 participanți)

Categoria organizare și reglementare internă

- aprilie 2025, seria online *Transparență decizională 2025*, dedicată Regulamentului de organizare și funcționare OAR, Regulamentului-cadru, Codului deontologic și hotărârilor privind cotizațiile (163, 178 și 448 participanți)

Categoria exercitarea profesiei

- 18.01.2023, webinar online, *Utilizarea înscrisurilor în formă electronică în arhitectură*, arh. Cristian Oprea (479 participanți)
- 04.03.2025, webinar online maraton, *Arhitectura și seismul* (300 participanți)
- 14.11.2025, curs față în față, *Sistemul de informații asupra costurilor de proiectare*, OAR Sibiu (26 participanți, publicat ulterior pe EDU.OAR)

Categoria sustenabilitate

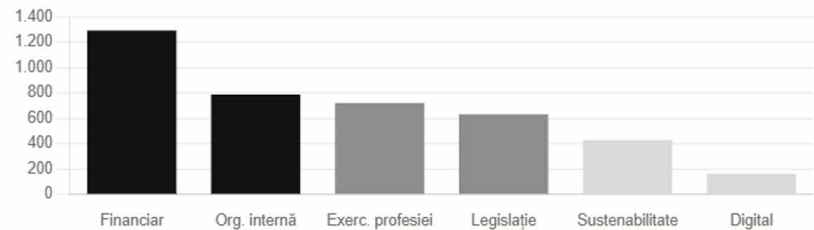
- 03.04.2025, webinar online, *Soluții inspirate din natură în perspectiva neutralității climatice. Rolul arhitectului*, arh. Loredana Gaiță, arh. Mihai Danciu (81 participanți)
- 19.02.2026, webinar online, *Sinergia între spații verzi și clădiri sustenabile. Rolul comunității în proces*, Tiberiu Chiricheș, arh. Dan Stoian (183 participanți)
- 26.02.2026, webinar online, *Aplicarea criteriilor de sustenabilitate în evaluarea și proiectarea spațiilor verzi urbane*, Tiberiu Chiricheș (75 participanți)
- 05.03.2026, webinar online, *Poluarea invizibilă și sănătatea mediului construit. Materiale, substanțe toxice și rolul arhitectului în deciziile timpurii*, Corina Stoianovici (102 participanți)
- 19.03.2026, webinar online, *Strategii de reducere a amprentei de carbon. Decizii timpurii, materiale și impact pe termen lung*, Corina Stoianovici (71 participanți)

Categoria instrumente digitale

- 20.02.2023, webinar online, *Introducere în conceptul BIM* (165 vizionări pe EDU.OAR)

PARTICIPANȚI PE CATEGORII TEMATICE

Financiar · Legislație · Exercitarea profesiei · Sustenabilitate · Org. internă · Digital

Feedback și direcții rezultate

Formularele de evaluare colectate după fiecare eveniment au funcționat ca instrument constant de calibrare a programului. Dincolo de scorurile generale, comentariile au indicat ce teme sunt percepute ca insuficient acoperite în formarea profesională și ce formate produc cele mai utile schimburi.

În zona financiară, interesul ridicat și evaluările foarte bune au confirmat o nevoie consistentă de alfabetizare economică în profesie. Webinarul Noutăți fiscale și legislative pentru 2025, susținut de Valentina Saygo, a primit o evaluare generală de 4,92/5, iar seria Finanțe pentru arhitecți a generat discuții concrete despre tarificare, profitabilitatea proiectelor și organizarea financiară a unui BIA. Solicitarea recurentă a fost extinderea timpului pentru întrebări și răspunsuri, dar și o observație care depășește cadrul DPC: necesitatea introducerii educației financiare direct în curriculumul facultăților de arhitectură.

Seria de legislație și normative, coordonată de arh. Mihai Roșca, a arătat că traducerea informației tehnice într-un limbaj accesibil rămâne o nevoie majoră. Modulul a obținut 4,85/5 ca evaluare generală și 4,96/5 pentru lansare. Feedbackul a indicat constant interesul pentru aprofundarea temelor pe tipuri specifice de programe de arhitectură și pentru acces ulterior la înregistrări.

Cursurile față în față de la Casa Mincu au fost foarte bine primite, cu evaluări constant la nivel maxim. Participanții au apreciat dialogul direct și ritmul mai aprofundat al discuțiilor, iar sugestia recurentă a fost dezvoltarea unui format hibrid, care să permită accesul colegilor din alte filiale. Maratonul Arhitectura și seismul, cu o evaluare generală de 4,61/5, a arătat că formatele interdisciplinare, care leagă responsabilitatea profesională de teme cu impact social direct, generează un nivel ridicat de interes.

În zona sustenabilității, evaluările au fost mai eterogene. Unele sesiuni au funcționat foarte bine prin caracterul interactiv și structura clară, în timp ce altele au generat

observații despre nevoia unui format mai dialogat și a mai multor studii de caz aplicate. Aceste diferențe de receptare au oferit informații utile pentru recalibrarea modului în care abordăm o zonă aflată ea însăși în transformare rapidă.

Lectura de ansamblu a feedbackului confirmă o direcție clară: dezvoltarea profesională continuă funcționează atunci când conținutul este aplicat, când dialogul cu participanții este efectiv posibil și când temele sunt traduse într-un limbaj care leagă reglementarea de practică. Aceste observații rămân principalele repere pentru continuarea programului în mandatul următor.

F CASE PASIVE

Programul de formare pentru proiectanți și consultanți Case Passive este organizat de OAR în parteneriat cu Passivhaus Institut Darmstadt (PHI), instituția care a dezvoltat standardul internațional și care asigură acreditarea examenului final.

OAR organizează cursurile și gestionează logistica examinării; criteriile de evaluare și recunoașterea certificării rămân în competența PHI. Această configurație definește atât rigoarea programului, cât și limitele intervenției organizației asupra conținutului de examen.

Cursul a fost lansat în 2018, în format fizic, cu sesiuni la Cluj-Napoca, Timișoara și Iași. Începând cu 2020, s-a mutat integral online, ceea ce a deschis accesul către arhitecți din toate filialele, fără restricția geografică a deplasării la cele trei centre inițiale. Structura programului, cu două ediții pe an, s-a consolidat în această perioadă.

În intervalul 2022–2026, programul a livrat nouă ediții, cu un total de 169 de participanți la curs, 143 de prezențieri la examen și 103 promovați (rezultatele primei ediții din 2026 fiind în curs de centralizare la momentul redactării raportului). Cumulat, mandatul curent reprezintă peste jumătate din volumul total al programului de la lansare, semn al consolidării lui ca ofertă recurentă în formarea profesională a arhitecților români.

Lectura cifrelor pe ediții arată o participare stabilă, cu valori între 19 și 21 de participanți pe ediție, cu două excepții: 2022/2 (14 participanți) și 2025/1 (9 participanți). Rata de prezentare la examen rămâne ridicată, în jur de 85%, iar rata de promovare se situează în general între 70% și 90%. O singură sesiune iese din această distribuție: 2025/1, cu doar 2 promovați din 5 prezențieri la examen. Pentru o cohortă mică, fluctuațiile au impact procentual disproporționat, dar diferența merită notată, restul mandatului confirmă o rată de promovare consistentă.

Stabilizarea participării în jurul cifrei de 20 pe ediție ridică, însă, o întrebare strategică. După opt ani de program și mutarea integrală online, plafonul de cerere pare să fie atins. Posibilele explicații sunt multiple: nișa de specializare e prin natură limitată, vizibilitatea programului în comunitatea profesională rămâne sub potențial, costul de înscriere sau ritmul de două ediții pe an nu se corelează optim cu cererea. O analiză a profilului participanților, a canalelor prin care află despre program și a utilizării certificării în practica profesională ar oferi reperele necesare pentru o decizie informată privind dezvoltarea ofertei.

Direcția cea mai clară pentru mandatul următor este integrarea programului pe platforma EDU.OAR, semnalată deja în analiza acesteia. Cursul Case Pasive este unul dintre puținele programe OAR cu structură certificată și piață de adresare definită, iar prezența lui pe platformă ar consolida atât oferta educațională, cât și argumentul pentru o strategie coerentă de e-learning.

G CURRICULUM M100

În 2025, OAR a elaborat un curriculum de dezvoltare profesională continuă dedicat tranziției climatice a orașelor, ca parte a contribuției organizației la proiectul M100.

M100 este inițiativa națională care oglindește misiunea europeană „100 Climate-Neutral and Smart Cities” și își propune să sprijine zece orașe din România în atingerea neutralității climatice până în 2035. Inițiativa este coordonată de UrbanizeHub, UEFISCDI și OAR, în baza unui memorandum guvernamental, iar rolul Ordinului în acest parteneriat este de a asigura componenta de pregătire profesională a actorilor care vor opera transformările în orașele selectate.

Curriculumul, elaborat de Cristian Blidariu și Amalia Enache, traduce obiectivele M100 în domenii de competență adresate arhitecților, urbanistilor și specialiștilor din administrația publică. Documentul este structurat pe șase module tematice, care reflectă ariile principale de acțiune ale tranziției climatice urbane:

- **M01. Mobilitate durabilă și transport urban**
- **M02. Mediul construit și arhitectura adaptată la schimbările climatice**
- **M03. Sisteme energetice și integrarea surselor regenerabile**
- **M04. Soluții bazate pe natură și infrastructură verde**
- **M05. Economia circulară și strategiile zero deșeuri**
- **M06. Politici, guvernare și dezvoltare comunitară**

Din cele șase module, unul singur a intrat în faza de testare în cursul anului 2025. Cursul pilot Soluții inspirate din natură, dezvoltat de Loredana Gaiță și Mihai Danciu în cadrul modulului M04, a fost livrat în aprilie 2025 sub forma webinarului Soluții inspirate din natură în perspectiva neutralității climatice. Rolul arhitectului. Modulul a acoperit atât fundamentele teoretice ale infrastructurilor verzi și verzi-albastre (servicii ecosistemice, principii de planificare), cât și dimensiunea operațională (cadru legislativ, politici publice, metodologii de implementare, exemple aplicate).

În acest stadiu, curriculumul rămâne o propunere de cadru. Cele cinci module rămase și-au definit ariile tematice, dar nu sunt încă dezvoltate la nivel de conținut, formatori și materiale. Dezvoltarea lor presupune mobilizarea unei echipe extinse de experți și o coordonare susținută cu partenerii din proiectul M100, atât pentru a asigura relevanța conținutului în raport cu nevoile orașelor selectate, cât și pentru a sincroniza calendarul de formare cu etapele de implementare ale proiectului. Aceasta rămâne o direcție majoră de lucru pentru mandatul următor.

Domeniul Toate domeniile

Cauți ceva anume?

NOU: Seria de cursuri „Finanțe pentru arhitecți – Gestionarea afacerii în domeniul arhitecturii”
3 aprilie 2026

LECTOR:

Cristina Nila
Capat Decizii

LECTOR:

Florin Pop
Capat Decizii

Practica financiară în business real

Financiar
FREE

Finanțe pentru arhitecți – Gestionarea afacerii în domeniul arhi ...

Webinar 2 - Practica financiară în business real

★★★★★

Lemnul: Siguranța la foc, estetica naturală. Soluția Treet pentru arhitecți

LECTOR:

Mihai Petres
Capat Decizii

LECTOR:

Sandra Hubala
Capat Decizii

LECTOR:

Marius Balan
Arhitectură Interioară

Parteneriate
FREE

Lemnul: Siguranța la foc, estetica naturală. Soluția Treet pe ...

NOU: Seria de cursuri „Finanțe pentru arhitecți – Gestionarea afacerii în domeniul arhitecturii”
26 martie 2026

LECTOR:

Cristina Nila
Capat Decizii

LECTOR:

Florin Pop
Capat Decizii

Fundamente financiare pentru firmele de arhitectură

Financiar
FREE

Finanțe pentru arhitecți – Gestionarea afacerii în domeniul arhi ...

Webinar 1 - Fundamente financiare pentru firmele de arhitectură

★★★★★

MODUL: Strategii de proiectare pentru reducerea impactului poluării și a amprentei de carbon
19 martie 2026

LECTOR:

Corina Stoianovici
Arhitectură Interioară

Strategii de reducere a amprentei de carbon

Sustenabilitate
FREE

Strategii de proiectare pentru reducerea impactului ...

Webinar 2 - Strategii de reducere a amprentei de carbon

★★★★★

MODUL: Strategii de proiectare pentru reducerea impactului poluării și a amprentei de carbon
5 martie 2026

LECTOR:

Corina Stoianovici
Arhitectură Interioară

Poluarea invizibilă și sănătatea mediului construit

Sustenabilitate
FREE

Strategii de proiectare pentru reducerea impactului ...

Webinar 1 - Poluarea invizibilă și sănătatea mediului construit

★★★★★

MODUL: Introducere în proiectarea sustenabilă a spațiilor verzi urbane în proiectele de arhitectură și urbanism
28 Februarie 2026

LECTOR:

Tiberiu Chiriac
Arhitectură Interioară

Introducere în proiectarea sustenabilă a spațiilor verzi urbane

Sustenabilitate
FREE

Proiectarea sustenabilă a spațiilor verzi urbane în pr ...

Webinar 2 - Aplicarea criteriilor de sustenabilitate în evaluarea și proiectarea spațiilor verzi urbane utilizând instrumentul de evaluare a s ...

★★★★★

CURS CASA ION MINCU (SEDIUL OAR)

EP. 6

Discuții și exemple de aplicare a cerințelor B1 pe diferite elemente ale construcției

LECTOR:

DR. ARH. Radu Știntș
ION MINCU, JABEILA & ASOCIATII ASOCIATIE DE FORMARE CONTINUT

DATA: 15.11.2025

ORA: 13:00

Legislație și Normative
FREE

Introducere în problematica cerințelor fundamentale de calitate în construcții -

Ep. 6 - Discuții și exemple de aplicare a cerințelor B1 pe diferite elemente ale construcției

★★★★★

CURS CASA ION MINCU (SEDIUL OAR)

EP. 4

Cu bune și cu rele: exemple de subsansambluri existente, comentate

LECTOR:

DR. ARH. Ana-Maria Dabița
ION MINCU, JABEILA & ASOCIATII ASOCIATIE DE FORMARE CONTINUT

DATA: 06.11.2025

ORA: 13:00

Legislație și Normative
FREE

Introducere în problematica cerințelor fundamentale de calitate în construcții -

Ep. 5 - „Cu bune și cu rele”: exemple de subsansambluri existente, comentate

★★★★★

WEBINAR

EP. 1

Despre Sistemul Calității, Cadrul Legal, Elaborarea și Verificarea proiectelor, Igienă, Sănătate și Mediu înconjurător

LECTOR:

Mihai Roșca
ARHITECT, VERIFICATOR ȘI EXPERT TEHNIC ATENSA DE MEJLUA

DATA: 16.10.2025

ORA: 16:00

Legislație și Normative
FREE

Introducere în problematica cerințelor fundamentale de calitate în construcții - Ep.

Ep. 1 - Despre Sistemul Calității, Cadrul Legal, Elaborarea și Verificarea proiectelor, Igienă, Sănătate și Mediu Construit

★★★★★

Digital workflows for architects | Paperless, Connected, Future-ready ALLBIM NET
SOFT TALK WEBINAR DE INFORMARE

15.10.2025

17:00 - 19:00

SPEAKERS:

Legislație și Normative
FREE

Introducere în problematica cerințelor fundamentale de calitate în construcții -

Ep. 1 - Despre Sistemul Calității, Cadrul Legal, Elaborarea și Verificarea proiectelor, Igienă, Sănătate și Mediu Construit

★★★★★

Vitorul arhitecturii digitale se construiește azi CONSOFIT
SOFT TALK WEBINAR DE INFORMARE

06.10.2025

17:00 - 19:00

SPEAKERS:

Legislație și Normative
FREE

Introducere în problematica cerințelor fundamentale de calitate în construcții -

Ep. 1 - Despre Sistemul Calității, Cadrul Legal, Elaborarea și Verificarea proiectelor, Igienă, Sănătate și Mediu Construit

★★★★★

Fluxuri BIM pentru Arhitecți: Soluții Autodesk, Formare și Certificare BuildingSMART Man and Machine România
SOFT TALK WEBINAR DE INFORMARE

01.10.2025

17:00 - 19:00

SPEAKER:

Liviu Băjenaru
BIM Application Engineer

Legislație și Normative
FREE

Introducere în problematica cerințelor fundamentale de calitate în construcții -

Ep. 1 - Despre Sistemul Calității, Cadrul Legal, Elaborarea și Verificarea proiectelor, Igienă, Sănătate și Mediu Construit

★★★★★

6 ARHITECȚII TINERI

Vârsta medie a membrilor OAR este de 45 de ani, cu variații regionale între 41 și 48 de ani. În spatele acestei cifre se află o asimetrie generațională care influențează modul în care funcționează organizația: tinerii arhitecți, deși reprezintă o pondere consistentă a corpului profesional, intră într-o structură formată majoritar din generații cu altă experiență, alt vocabular profesional și alte așteptări. Pentru o profesie reglementată, această asimetrie este o problemă de funcționare, dar și o problemă de continuitate. O organizație care nu are mecanisme proprii de a-și apropia generația tânără riscă să devină, în timp, mai puțin reprezentativă pentru profesia pe care o reglementează.

Mandatul 2022–2026 a asumat construcția unor astfel de mecanisme ca direcție explicită de lucru. Premisa nu a fost aceea că tinerii arhitecți au nevoie de programe paralele, ci aceea că organizația are nevoie de instrumente specifice prin care să intre în dialog cu ei, să le înțeleagă dificultățile reale și să le ofere spații în care vocea lor să poată fi formulată cu propriii termeni. Cele trei proiecte care fac obiectul acestui capitol răspund, fiecare în felul său, unei dimensiuni distincte a acestei relații.

FAST construiește experiența colectivă a întâlnirii cu profesia, prin dialogul direct între studenții celor cinci școli, arhitecții activi și unele dintre cele mai relevante voci ale arhitecturii internaționale contemporane. Forumul Tinerilor Arhitecți oferă spațiul intern al organizației, locul în care debutanții pot vorbi între ei și cu OAR despre primii ani de practică, iar concluziile lor pot ajunge nemediat în for-ul decizional al organizației. Bursele pentru Tineri Arhitecți sprijină parcursurile individuale, făcând accesibile oportunități de formare care, fără acest sprijin, ar rămâne în afara orizontului financiar al multor tineri practicieni.

Cele trei instrumente sunt diferite ca scară, ca format și ca maturitate. FAST este, la finalul mandatului, o instituție în devenire, cu un format validat de trei ediții și o rețea internațională activă. Forumul a parcurs două ediții și își caută încă forma proprie, dar a generat deja proiecte cu efecte concrete în alte zone ale activității OAR, între care Harta Stagiilor. Bursele se află în prima fază operațională, cu un dispozitiv funcțional și cu o calibrare strategică încă deschisă. Împreună, ele conturează un dispozitiv articulat dedicat începutului de drum profesional și, în același timp, o promisiune făcută mandatului următor: aceea de a continua o construcție care, pentru a-și produce efectele, are nevoie de timp.

A FAST - FESTIVAL FOR ARCHITECTURE SCHOOLS OF TOMORROW

Implicarea studenților și a arhitecților aflați la început de carieră în viața profesiei a fost una dintre direcțiile asumate ferm la începutul mandatului.

Nu ca obiectiv declarativ, ci ca decizie de a construi un instrument care să existe dincolo de intenție. FAST este rezultatul acestei decizii.

Ideea de bază a fost simplă și, tocmai de aceea, dificil de realizat: un festival național al profesiei, activat de școlile de arhitectură, care să aducă în același spațiu și în același timp studenți din toate cele cinci facultăți, arhitecți practicieni și public din afara profesiei. Nu un eveniment al unei singure școli, nu o conferință adresată specialiștilor, nu o expoziție de proiecte studențești. Ceva care să nu existe deja și care să merite construit.

Formatul ales implică un risc asumat: rotația anuală între facultăți înseamnă că fiecare ediție depinde de capacitatea școlii gazdă de a o produce, că nu există o infrastructură

permanentă care să preia sarcina și că fiecare oraș nou înseamnă, în parte, un proiect de la zero. Acest risc este și ceea ce face FAST irepetabil în peisajul european al festivalurilor de arhitectură. Fiecare ediție activează o comunitate profesională locală, construiește o relație nouă între filială, facultate și administrația orașului și lasă ceva concret în urmă.

În intervalul de raportare s-au desfășurat trei ediții, iar a patra este în pregătire. Timișoara 2023, sub tema Sustainable Futures / Leave No One Behind, a fost ediția de lansare și de testare a formatului. Cluj-Napoca 2024, Diversecity / Architectures of Coexistence, a consolidat mecanismul și a extins rețeaua de parteneri. Iași 2025, Becoming Trustworthy / Architecture as a Medium of Trust, a marcat maturizarea festivalului ca platformă de dialog între educație, profesie și societate. Oradea 2026, Becoming Hyperconscious / Architectures for a Planet in Transition, se desfășoară sub patronajul Forumului Uniunii Internaționale a Arhitecților și pregătește terenul pentru Congresul de la Barcelona.

Temele anuale nu sunt alese întâmplător. Ele dialoghează consecvent cu agenda UIA, ceea ce plasează conversația profesională din România în cadrul dezbaterii internaționale fără a o subordona acesteia. Lecțiile de la Copenhaga, pactul global pentru transformarea practicii adoptat în 2023, au traversat ca referință toate edițiile. Această continuitate tematică nu este un detaliu editorial: ea face din FAST un argument cumulativ, nu o serie de evenimente separate.

Invitații reflectă aceeași logică. Peste 50 de arhitecți și practicieni internaționali au vorbit la FAST în primele trei ediții: Peter Zumthor, Reinier de Graaf, Quintus Miller, Walter Angonese, Lyndon Neri, Xu Tiantian, Níall McLaughlin, Éric Lapierre, Natalie Mossin, Christian Benimana, Gilles Delalex, Nicola Delon, Márcio Sequeira de Oliveira, Francesca Torzo, Andrea Deplazes, printre alții. Nu este o listă construită pe notorietate, ci pe diversitate de geografii și de moduri de practică: birouri cu tradiție europeană, practici experimentale din Africa și Asia, voci angajate civic. Această diversitate a fost posibilă printr-o rețea de parteneriate instituționale construită constant: Ambasada Elveției și Swiss Fund, Institutul Francez, Ambasada Olandeză, Institutul Italian, Ambasada Daneză, British Council pentru ediția 2026. Relații care, odată stabilite, rămân active pentru edițiile următoare.

Structura festivalului – Talks, Exhibitions, Activations – a rămas constantă pe parcursul mandatului. Conferințele se desfășoară în săli de spectacole cu 700-900 de locuri, teatre și opere naționale, nu în săli de conferință. Alegerea nu este logistică. Ea comunică ceva despre locul pe care arhitectura ar trebui să îl ocupe în viața publică a unui oraș. Componenta Activations produce în fiecare ediție un pavilion construit de studenți din toate cele cinci școli, care rămâne în spațiul public al orașului-gazdă cinci ani, până la revenirea festivalului. Timișoara, Cluj-Napoca și Iași au fiecare câte o astfel de structură. Nu sunt instalații efemere: sunt prezențe urbane cu viață proprie dincolo de evenimentul care le-a generat.

Cifrele edițiilor confirmate sunt: circa 1.500 de participanți unici per ediție, aproximativ 1.000 zilnic, 800 de studenți implicați activ în program în fiecare an. Conferințele de seară reunesc în aceeași sală studenți din toate cele cinci facultăți, arhitecți practicieni prezenți pentru credite de dezvoltare profesională continuă și public din afara profesiei. Un student în anul doi alături de un decan. Un practician cu treizeci de ani de experiență alături de cineva care descoperă profesia pentru prima dată. Acest tip de public mixt este rar pe circuitul conferințelor de arhitectură și nu se produce de la sine: el este efectul unui format gândit să îl genereze deliberat. În spatele lui funcționează o rețea operațională de circa 100 de voluntari per ediție, recrutați și formați de fiecare școală. Programul Angel Student, prin care fiecare invitat internațional este însoțit pe toată durata festivalului de un student, produce un tip de relație formativă pe care instituția academică nu o poate oferi în mod direct.

Impactul festivalului depășește participanții direcți. Datele de comunicare din 2025 consemnează 1,5 milioane de vizualizări totale pe Instagram și Facebook, cu 99,8% reach organic și un multiplicator de 400 față de baza de urmăritori, fără promovare plătită. FAST generează o conversație despre arhitectură vizibilă dincolo de comunitatea profesională, ceea ce nu este un efect secundar, ci parte din miza proiectului.

Evoluția bugetară arată o creștere a scării și o schimbare în structura finanțării:

Ediția	Buget total	Finanțare OAR	Alte surse / sponsorizări
Timișoara 2023	333.019 lei	166.650 lei	166.369 lei
Cluj Napoca 2024	497.733 lei	229.750 lei	267.983 lei
Iași 2025	503.010 lei	400.100 lei	102.910 lei
Oradea 2026	445.000 lei	399.000 lei	Finanțare externă în curs de contractare

Primele două ediții au funcționat cu o finanțare OAR completată substanțial de sponsorizări atrase la nivel local. Începând cu 2025, ponderea Timbrului Arhitecturii a crescut, iar capacitatea de a atrage finanțări suplimentare rămâne dependentă de contextul fiecărei ediții. Stabilizarea unui mecanism de cofinanțare predictibil este una dintre temele deschise pentru continuarea proiectului.

În interiorul OAR, FAST funcționează ca proiect transversal. Leagă relația cu școlile de zona debutului în profesie, alimentează dezvoltarea profesională continuă prin conținutul conferințelor și deschide profesia către societate prin componenta sa publică. Împreună cu Forumul Tinerilor Arhitecți și cu Harta Stagiilor, alcătuiește un sistem coerent dedicat primilor ani de carieră, construit în acest mandat de la zero.

B FORUMUL TINERILOR ARHITECȚI

Vârsta medie a membrilor OAR este de 45 de ani, cu variații regionale între 41 și 48 de ani.

La finalul mandatului, FAST nu mai este un proiect experimental. Are un format validat de trei ediții, o rețea internațională de parteneri instituționali activi, o prezență urbană concretă în trei orașe și o audiență care depășește comunitatea profesională. Este un proiect care poate continua, care merită continuat și care lasă mandatului următor nu o intenție, ci o infrastructură.

Cifra spune ceva important despre organizație: deși tinerii reprezintă o pondere consistentă, ei intră într-o structură formată majoritar din generații cu altă experiență, alt vocabular profesional și alte așteptări. Forumul Tinerilor Arhitecți a fost gândit ca răspuns la această asimetrie, ca spațiu propriu pentru cei aflați în primii ani de practică, în care discuția pornește de la întrebările lor și de la termenii lor.

Prima ediție s-a desfășurat la București, în 14-15 iunie 2025, în paralel cu Conferința națională Extraordinară. Această programare nu a fost întâmplătoare: tinerii arhitecți participanți la Forum au putut intra direct în plenul Conferinței, cu concluzii și propuneri formulate în ziua precedentă. Pentru prima dată, perspectiva debutanților a ajuns în for-ul decizional al organizației prin propria voce, nu mediată.

Forumul s-a adresat membrilor OAR cu vârsta de până în 40 de ani, indiferent de specializare (arhitectură, urbanism, arhitectură de interior) și de direcția profesională (proiectare, cercetare, învățământ, administrație, programe comunitare). Tema primei ediții, Debutul, a abordat începutul în profesie atât din perspectiva practicii, cât și din cea a statutului de membru nou al organizației.

Cifrele primei ediții sunt cele ale unui format-pilot. Au participat aproximativ 60 de arhitecți tineri, dintre care o parte erau și delegați la Conferința națională, alături de șapte invitați. Mai semnificativ pentru pregătirea Forumului a fost chestionarul lansat în martie 2025, la care au răspuns 410 arhitecți tineri din întreaga țară. Răspunsurile au structurat agenda primei ediții și au confirmat că debutul în profesie ridică un set consistent de probleme, de la condițiile stagiului și transparența dreptului de semnătură, la onorarii minime, formarea profesională practică și suportul administrativ pentru pornirea unui birou. Curatoriul primei ediții a fost asumat de arh. Alexandra Mocioiu și arh. Sergiu Silivestru.

Două proiecte au fost identificate în urma discuțiilor primei ediții ca priorități pentru dezvoltare: Harta Stagiilor, un instrument de transparență în relația dintre stagiași și îndrumători, și ArchiBOT, un asistent digital pentru orientarea în reglementările profesiei. Membrii Forumului au votat ambele propuneri ca proiecte prioritare, în această ordine. Harta Stagiilor a intrat în dezvoltare în martie 2026 și a fost lansată în iunie 2026, la un an de la identificarea nevoii. Ea face obiectul unei prezentări detaliate în capitolul dedicat stagiului. ArchiBOT rămâne în portofoliul de proiecte pentru perioada următoare.

A doua ediție, în iunie 2026, a păstrat formatul de un an și jumătate de pregătire concentrată într-un eveniment de două zile, sub tema Framing the Gap // Spațiul dintre debut și experiență. Programul a inclus două paneluri organizate în jurul a două întrebări simple, *Cum începem?* și *Cum punem în practică?*, la care au răspuns opt arhitecți tineri români cu traiectorii diferite. La acestea s-au adăugat doi invitați internaționali: Jeannette Kuo și Ünal Karamuk, fondatorii biroului Karamuk Kuo din Zürich, ale căror practici combină proiectarea cu cercetarea și învățământul universitar. Echipa de coordonare a celei de-a doua ediții, formată din arh. Alexandra Mocioiu, arh. Simina Cîrneanu, arh. Tudor Găvruş și arh. Simona Şerban, a păstrat tema centrală a debutului, dar a alocat mai mult timp dialogului direct și răspunsurilor la întrebări.

Pe parcursul a doua ediții, Forumul și-a precizat două funcții care îl deosebesc de alte formate ale organizației. Prima este cea de diagnoză internă: oferă OAR un mecanism prin care nevoile reale ale membrilor tineri ajung la conducerea organizației, nu prin reprezentare indirectă, ci prin formulare proprie. A doua este cea de orientare profesională: prin întâlnirea cu practicieni de generații diferite, cu invitați internaționali și cu reprezentanți ai OAR implicați în programele dedicate debutului, Forumul devine un spațiu de cartografiere a propriului parcurs pentru cei aflați la început.

Forumul completează, împreună cu FAST și cu instrumentele dezvoltate pentru stagiu, un dispozitiv articulat pentru relația OAR cu generația tânără. Dacă FAST este expunerea publică, dialogul cu școlile și cu modele profesionale internaționale, Forumul este spațiul intern al organizației, locul unde tinerii arhitecți pot vorbi între ei și cu OAR despre ce funcționează și ce nu în primii ani de practică. Continuitatea acestui format ca eveniment anual, cu un calendar predictibil și o echipă de coordonare stabilă, rămâne una dintre mizele de transmis mandatului următor.

C BURSE TINERI ARHITECȚI

Programul de Burse pentru Tineri Arhitecți a fost gândit în mandatul anterior, ca răspuns la o nevoie identificată repetat în comunitatea profesională: sprijinirea accesului tinerilor arhitecți la cursuri, ateliere, programe de specializare și evenimente relevante, în țară și în străinătate. Operaționalizarea programului a revenit mandatului actual. Elaborarea metodologiei, validarea cadrului procedural în Consiliul național și organizarea primelor sesiuni de evaluare s-au desfășurat începând cu 2024.

Programul este dedicat lărgirii culturii profesionale, specializării și alinierii la tendințele profesionale actuale, este finanțat din Timbrul arhitecturii și coordonat operațional de Departamentul de Dezvoltare Profesională Continuă al OAR, prin arh. Ioana Moraru. Formatul ales este unul deschis pe parcursul anului, cu sesiuni multiple de evaluare, ceea ce permite candidaților să aplice în funcție de propriul calendar de formare, nu de unul impus administrativ. Datele celor doi ani de funcționare arată un program care s-a calibrat rapid:

An	Sesiuni	Dosare depuse	Eligibile	Finanțate	Suma acordată
2024	7	48	38	22	111.363 lei
2025	4	24	21	19	204.571 lei
Total	11	72	59	41	315.934 lei

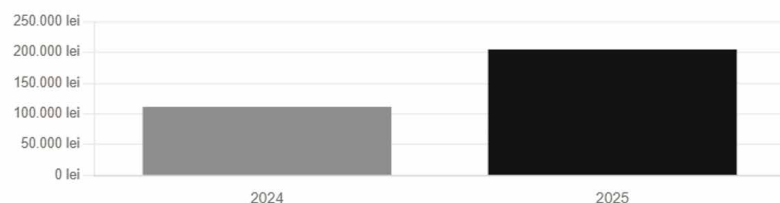
Cifrele dezvăluie o transformare interioară a programului între cei doi ani. În 2024, prima fază operațională, au fost depuse 48 de dosare, dintre care 22 au fost finanțate, cu o sumă medie pe bursă de aproximativ 5.000 lei. În 2025, numărul dosarelor depuse a scăzut la jumătate, dar suma medie pe bursă a crescut la aproximativ 10.700 lei, iar rata de finanțare a dosarelor depuse a urcat de la 46% la 79%. Suma totală alocată s-a aproape dublat, fără ca numărul beneficiarilor să crească proporțional.

Această evoluție reflectă o decizie de calibrare. Programul a trecut de la o logică a accesibilității largi, cu burse mici acordate unui număr mare de aplicanți, la o logică a sprijinului mai substanțial pentru un număr mai restrâns de parcursuri. Schimbarea nu a fost formalizată ca atare, ci s-a produs prin maturizarea procesului de evaluare și prin clarificările aduse criteriilor în cele două etape succesive de revizuire a metodologiei, aprobate în Consiliul național.

Consiliul național a validat un corp de 24 de evaluatori, arhitecți, urbaniști, curatori și cadre didactice cu profil profesional consistent, din care sunt nominalizate pe rotație, la fiecare sesiune, comisii formate din trei membri. Rotația este una dintre alegerile asumate ale procesului: diversifică perspectivele de evaluare, distribuie efortul în interiorul corpului de evaluatori și împiedică concentrarea deciziei în jurul unui grup fix. Pe parcursul celor doi ani, comisiile au reunit nume precum Alexandru Axinte, Justin Baroncea, Tiberiu Bucșa, Cristi Borcan, Daniela Calciu, Irina Criveanu, Mihai Duțescu, Cosmina Goagea, Dorothee Hasnaș, Vera Marin, Daniel Tudor Munteanu, Alina Negru, Ilinca Păun Constantinescu și Ana-Maria Zahariade.

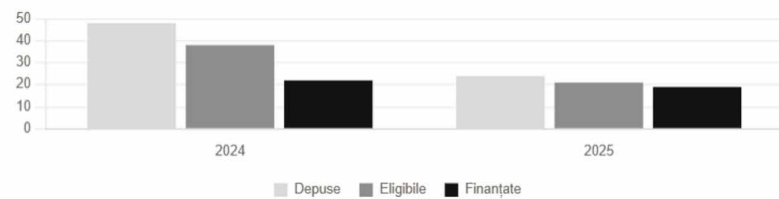
SUMA ACORDATĂ PER AN (LEI)

Buget aproape dublu în 2025 față de 2024

DOSARE DEPUSE, ELIGIBILE ȘI FINANȚATE

Comparație 2024 vs. 2025

Programul rămâne, la finalul mandatului, un instrument în construcție. Există în continuare o tensiune nerezolvată între două orientări posibile: una care privilegiază accesul larg la formare, cu un număr mare de beneficiari și sume mai mici, și una care concentrează resursele pe parcursuri de excelență cu impact profesional mai vizibil. Deplasarea observată între 2024 și 2025 sugerează o tendință către a doua orientare, fără o decizie strategică explicită. Clarificarea acestei orientări rămâne una dintre temele de transmis mandatului următor, împreună cu o evaluare a impactului real al bursei acordate, prin urmărirea parcursurilor profesionale ale beneficiarilor.

În ansamblul instrumentelor dedicate tinerilor arhitecți, Bursele se așază în zona de sprijin individual al formării continue. Spre deosebire de FAST, care construiește experiență colectivă prin întâlnirea cu profesia internațională, sau de Forumul Tinerilor Arhitecți, care oferă spațiul de dialog și diagnoză internă, Bursele răspund unei nevoi punctuale și personale: aceea de a face accesibile, pentru un tânăr arhitect aflat în primii ani de practică, oportunități de formare care altfel ar fi rămas în afara orizontului său financiar.

1. Olaf Grawert la prima ediție a Forumului Tinerilor Arhitecți (iunie,2025)
2. Pavilionul FAST (Cluj-Napoca, 2024) 3. FAST TALKS (2025, Iași)
3. FAST TALKS (2025, Iași)

7 ARHITECȚII DIN SECTORUL PUBLIC

Funcția publică este una dintre cele mai puțin vizibile, dar mai consecvente forme de exercitare a profesiei de arhitect. Arhitectul-șef, arhitectul din serviciul de urbanism, expertul din direcțiile de patrimoniu sau din comisiile de avizare iau decizii care modelează direct calitatea localităților și a teritoriului, în condiții de responsabilitate civilă, penală și deontologică pe care practica privată nu le cunoaște în aceeași formă. Cu toate acestea, profesia continuă să trateze acest segment ca pe o periferie a sa, iar instituțiile statului îl gestionează cu o indiferență care se citește în salarizare, în lipsa unui statut clar și în absența mecanismelor de protecție profesională.

Erodarea capacității administrative a statului, descrisă pe larg în capitolul de context al raportului, are una dintre cele mai concrete expresii tocmai aici. Deficitul de arhitecți în funcția publică nu este o problemă de resurse umane, ci una de arhitectură instituțională: o profesie reglementată care nu reușește să-și ocupe propriile poziții de decizie publică pierde, treptat, capacitatea de a apăra calitatea mediului construit la sursă. Consecințele se văd în calitatea autorizărilor, în coerența planurilor urbanistice, în modul în care sunt apărute, sau nu, interesele publice în raport cu presiunile imobiliare. Întărirea acestei linii devine astfel o miză strategică a Ordinului, nu o componentă subordonată activității cu membrii din mediul privat.

În acest mandat, OAR a abordat problema pe două direcții care se susțin reciproc. Prima este o linie de cercetare aplicată, deschisă în 2022 și aprofundată în 2024 printr-un raport dedicat condițiilor reale de exercitare a profesiei în administrațiile publice locale. Datele arată o categorie profesională cu responsabilități de gardian al cadrului normativ, care activează însă în condiții de vulnerabilitate sistemică, expusă presiunilor beneficiarilor, riscului juridic și unei salarizări care face postul neatractiv. A doua direcție este pasul de la diagnostic la instrument: pe baza concluziilor cercetării, OAR a inițiat elaborarea unui modul informativ pentru arhitecții care iau în considerare o carieră în administrația publică, dezvoltat prin consultări cu colegi români din administrații europene și din administrația locală din țară.

Capitolul prezintă, în această ordine, programul dedicat arhitecților în administrație, cu ghidul aflat în lucru, și raportul de cercetare care îi stă la bază. Citite împreună, cele două secțiuni oferă o imagine articulată a situației și o bază empirică pentru deciziile pe care Ordinul va trebui să le ia în mandatul următor.

A ARHITECȚII ÎN ADMINISTRAȚIE

Deficitul de arhitecți în administrația publică este una dintre problemele structurale ale domeniului, cu efecte directe asupra calității deciziilor urbane și a relației dintre profesie și instituții.

OAR a deschis această linie de lucru în august 2022, prin publicarea broșurii Arhitecți în administrația publică locală și a unui prim raport bazat pe răspunsurile arhitecților care activează în administrațiile publice locale din România. O a doua rundă de cercetare s-a desfășurat în 2023–2024, iar rezultatele au fost publicate în decembrie 2024 într-un raport dedicat arhitecților practicieni și arhitecților în administrație. Cele două cercetări au confirmat nevoia unor instrumente practice de orientare pentru arhitecții care iau în considerare această direcție profesională.

Din 2025, proiectul a intrat într-o nouă fază, orientată spre producerea de resurse concrete. Pe baza concluziilor celor două rapoarte, OAR a inițiat elaborarea unui ghid destinat arhitecților care doresc să profeseze în administrația publică, structurat pe trei axe: cadrul legal, structurile instituționale și responsabilitățile tehnice ale funcției. Procesul de elaborare

s-a sprijinit pe două runde de consultări. Prima a reunit patru arhitecți români cu experiență în administrații din alte țări europene: Alexandru Baboș (Suedia), Cristina Sucală (Franța), Oana Bogdan (Belgia) și Ștefan Mănciulescu (Franța). A doua rundă a adus la masă un colectiv de arhitecți activi în administrația publică din România, de la nivel județean, municipal și de sector, precum și colegi cu experiență în servicii publice asociate, a căror listă integrală este inclusă în anexă.

Ghidul este în lucru și urmează să fie lansat în format digital în a doua jumătate a anului 2026.

B **RAPORT DE CERCETARE: ARHITECȚII DIN ADMINISTRAȚIE, PERIOADA APRILIE- IUNIE 2024**

Studiul a fost inițiat pentru a documenta sistematic realitatea profesională a arhitecților angajați în administrația publică, un segment esențial, dar insuficient vizibil, al ecosistemului de reglementare a mediului construit.

Demersul a urmărit înțelegerea motivațiilor, condițiilor de exercitare și a punctelor de fricțiune instituțională, cu scopul de a fundamenta politicile OAR și de a recalibra relația dintre practicieni, administrație și cetățeni.

Cercetarea s-a desfășurat online între 29 aprilie și 10 iunie 2024, prin intermediul unui chestionar structurat în colaborare cu o echipă de sociologi. Din eșantionul investigat au fost validate 221 de răspunsuri complete, datele fiind ponderate statistic pentru a reflecta fidel distribuția teritorială și profesională a arhitecților din sectorul public.

Datele conturează o categorie profesională cu responsabilități de gardian al cadrului normativ, care activează însă în condiții de vulnerabilitate sistemică. Doar 64% dintre respondenți consideră că își pot valorifica pe deplin pregătirea, activitatea fiind percepută ca un echilibru fragil între arhitectură și birocrație. Principalele obstacole sunt lipsa unei interpretări unitare a legislației (84%), insuficiența personalului specializat (69%) și pregătirea universitară inadecvată pentru cerințele funcției publice. Relația cu beneficiarii rămâne sursa primară de tensiune (67%), iar 52% dintre arhitecții din administrație au fost acționați în judecată în ultimii cinci ani. Deși colaborarea cu practicienii este evaluată preponderent median, apar disfuncții recurente legate de documentații incomplete și interpretări forțate ale normativelor.

Încrederea în OAR este moderată, cu un deficit perceptibil legat de lipsa protecției specifice pentru funcționarii publici și de absența unui mecanism de mediere instituționalizat. Fenomenul „semnăturii de complezență” este semnalat ca omniprezent, însă rata de soluționare favorabilă a sesizărilor la Comisia de disciplină rămâne marginală (14%), alimentând percepția de impunitate. Doar 76% dintre respondenți sunt membri OAR, iar marea majoritate solicită recunoașterea oficială a categoriei „arhitect în administrație” în Tabloul Național și validarea stagiului în sectorul public ca experiență profesională relevantă.

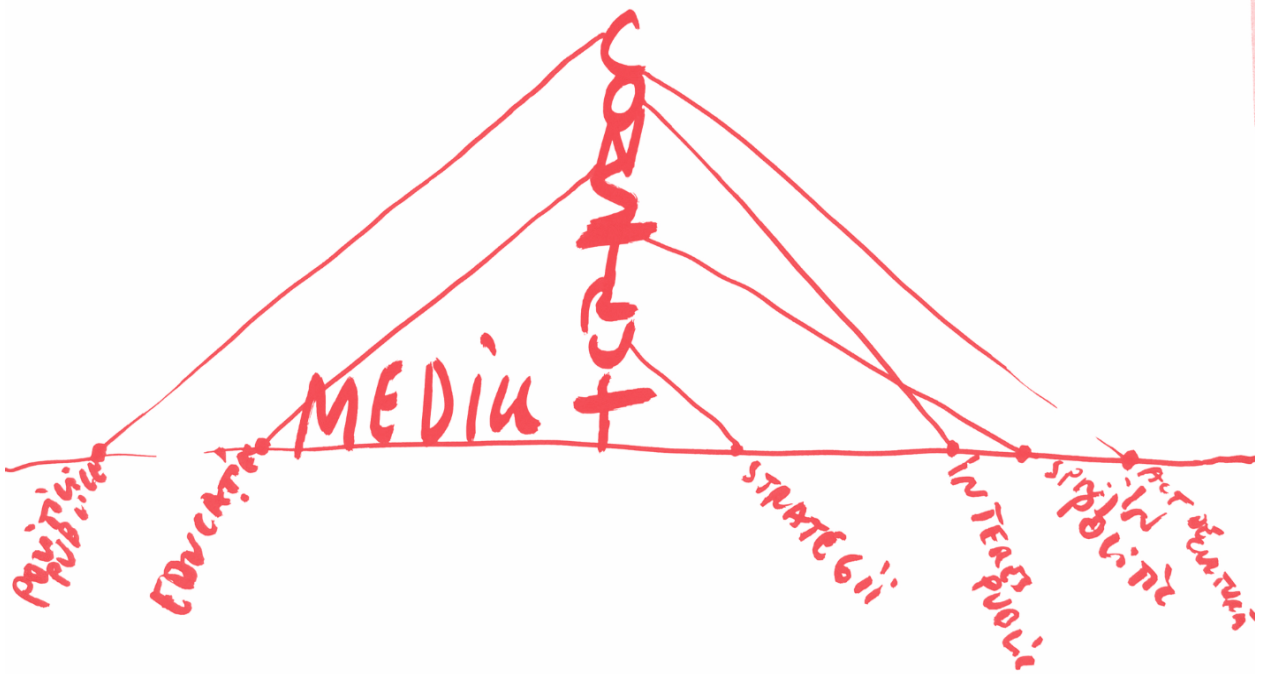
Studiul relevă o categorie profesională aflată la intersecția dintre vocația arhitecturală și constrângerile administrative, confruntată cu provocări structurale care depășesc sfera individuală. Arhitecții din administrație constituie un pilon esențial al calității mediului construit, însă poziția

lor este marcată de o vulnerabilitate sistemică: 52% au fost acționați în judecată de beneficiari, 39% se confruntă cu presiuni constante în procesul de avizare, iar 57% consideră salarizarea drept principalul factor care face postul neatractiv. Aceste date evidențiază nu doar o criză de resurse umane, ci o problemă de statut profesional și protecție instituțională.

Motivația bidimensională – pragmatică (stabilitate financiară) și etică (serviciul comunității) – indică faptul că această categorie profesională nu poate fi gestionată prin instrumente administrative standard. Este necesară o abordare diferențiată din partea OAR, care să recunoască specificul activității în sectorul public și să ofere mecanisme concrete de suport: mediere în conflictele cu beneficiarii, actualizare legislativă care să clarifice responsabilitățile, și programe de formare continuă adaptate nevoilor specifice ale funcției publice.

Recomandăm, așadar: (1) introducerea categoriei „arhitect în administrație” în Tabloul Național cu drepturi și obligații specifice; (2) elaborarea unui ghid de bune practici pentru relația administrație-practicieni-beneficiari; (3) organizarea anuală de ateliere de mediere și actualizare legislativă; (4) dezvoltarea unui program de mentorat pentru tinerii arhitecți interesați de cariera în administrație. Doar prin aceste măsuri coerente se poate transforma vulnerabilitatea actuală într-un pilon de stabilitate profesională.

Importanța demersului rezidă în capacitatea de a consolida rolul OAR ca mediator activ și garant al standardelor profesionale, transformând experiențele fragmentate ale funcționarilor publici într-o bază de cunoaștere acționabilă, capabilă să susțină un ecosistem de urbanism mai transparent, predictibil și aliniat la standardele calității mediului construit.

MEDIUL CONSTRUIT IV

Acțiunea OAR asupra mediului construit a urmărit, în această perioadă, trecerea de la intervenții punctuale la instrumente cu efect structural: concursuri, finanțări prin Timbrul arhitecturii, politici publice, proiecte de cooperare și campanii de comunicare. Într-un context marcat de presiuni economice, legislative și climatice, aceste direcții au urmărit afirmarea calității mediului construit ca temă de interes public și ca responsabilitate profesională partajată.

1 CONCURSURI

1.1 REALIZĂRI

A. CONTRACTĂRI

Contractarea a 9 concursuri internaționale de soluții:

- **2023**, Concursul internațional de soluții cu tema „Reconversie zone abandonate în zone verzi - zona industrială Rulmentul”, **Primăria Municipiului Brașov**;
- **2023**, Concursul internațional de soluții cu tema „Parcul Municipal Hipodrom”, **Primăria Municipiului Târgu Mureș**;
- **2024**, Concursul internațional de soluții cu tema „Sala Atelier a Teatrului German de Stat Timișoara - Sală de spectacole și spații conexe”, **Teatrul German de Stat Timișoara**;
- **2024**, Concursul internațional de soluții cu tema „Modernizarea teatrului de Vară Mihai Eminescu din parcul Național - București”, **Sectorul 2 al Municipiului București**.
- **2024**, Concursul internațional de soluții cu tema „Regenerarea urbană zona centrală - Piața Mircea cel Bătrân, strada Unirii și zona Trei Fântâni”, **Primăria Municipiului Tulcea**;
- **2025**, Concursul internațional de soluții cu tema „Refuncționalizarea și activarea spațiilor anexe existente în curtea imobilului cu nr. cadastral 214529 (str. Dionisie Lupu nr. 46), punerea în valoare a serelor vechi și amenajarea completă a grădinii Casei Universitarilor”, **Universitatea din București**.
- **2025**, Concursul internațional de soluții cu tema „Teatrul Alexandru Davila - Sala Multimedia, Pitești”, **Teatrul „Alexandru Davila”, Pitești**;
- **2025**, Concursul internațional de soluții cu tema „Reconfigurarea spațiilor urbane din zonă centrală, îmbunătățirea infrastructurii și crearea unui mediu urban

- modern și accesibil”, **Primăria Municipiului Pitești;**
- **2025**, Concursul internațional de soluții cu tema „Consolidare seismică, restaurare, refuncționalizare, extindere și creșterea eficienței energetice pentru imobilul situat în Calea Moșilor nr. 134-134A, sector 2 București – Hanul Solacolu”, **Administrația Municipală pentru Consolidarea Clădirilor cu Risc Seismic (AMCCRS);**

Contractarea a **1** concurs național de soluții:

- **2025**, Concursul național de soluții cu tema „Sediul Agenției de Dezvoltare Regională Nord-Vest din Cluj-Napoca”, **Agencia de Dezvoltare Regională Nord-Vest.**

2025, contractarea serviciilor pentru elaborarea „Ghidului de ocupare și utilizare a plajelor de pe litoralul românesc”, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

B. JURIZĂRI ȘI FINALIZAREA CONTRACTELOR DE ORGANIZARE

Jurizarea și finalizarea a **10** concursuri internaționale de soluții:

2022, Concursul internațional de soluții cu tema „Parc DN3C, Constanța”,

- **Autoritate contractantă:** Primăria Municipiului Constanța
- **Contractare:** 2022
- **Desfășurare concurs:** aug. 2022 – oct. 2022
- **Premii:**
Premiul I: valoarea contractului de servicii de proiectare estimată la
1 167 750 EUR fără TVA
Premiul II: 25 000 EUR fără TVA
Premiul III: 15 000 EUR fără TVA
Mențiunea I: 8 000 EUR fără TVA
Mențiunea II: 7 000 EUR fără TVA
Mențiunea III: 5 000 EUR fără TVA
- **Număr proiecte participante:** 23
- **Țări participante:** România, Spania.

2022, Concursul internațional de soluții cu tema „Parc Lacul Morii, București”,

- **Autoritate contractantă:** Primăria Sector 6 a Municipiului București;
- **Contractare:** 2021
- **Desfășurare concurs:** aug. 2022 – oct. 2022
- **Premii:**
Premiul I: valoarea estimată a contractului de servicii de proiectare
2 677 700 LEI, fără TVA
Premiul II: 148 254 LEI, fără TVA
Premiul III: 74 127 LEI, fără TVA
Număr proiecte participante: 11
- **Țări participante:** România, Canada, Franța.

2022, Concursul internațional de soluții cu tema „Liceul Lucian Blaga, Cluj-Napoca”,

- **Autoritate contractantă:** Primăria Cluj-Napoca;
- **Contractare:** 2020
- **Desfășurare concurs:** dec. 2022 – mar. 2023
- **Premii:**
 Premiul I: valoarea estimată a contractului de servicii de proiectare
 3 564 809 LEI fără TVA
 Premiul II: 75 000 LEI, TVA inclus
 Premiul III: 40 000 LEI, TVA inclus
- **Număr proiecte participante:** 33
- **Țări participante:** România, Ungaria, Italia, Belgia.
-

2023, Concursul internațional de soluții cu tema „Regenerarea urbană a zonei Pieței Cibin, Sibiu”,

- **Autoritate contractantă:** Primăria Municipiului Sibiu;
- **Contractare:** 2021
- **Desfășurare concurs:** mar. 2023 – iun. 2023
- **Premii:**
 Premiul I: contract de servicii de proiectare cu valoarea estimată la
 3 734 608 LEI fără TVA
 Premiul II: 113 770 LEI, TVA inclus
 Premiul III: 56 885 LEI, TVA inclus
- **Număr proiecte participante:** 21
- **Țări participante:** România, Marea Britanie, Spania, Polonia, Grecia, Canada.

2023, Concursul internațional de soluții cu tema „Amenajarea complexă a plajelor din stațiunea Mamaia, județul Constanța”,

- **Autoritate contractantă:** Administrația Națională „Apele Române”;
- **Contractare:** 2022
- **Desfășurare concurs:** iun. 2023 – sept. 2023
- **Premii:**
 Premiul I: Valoarea estimată a contractului de servicii de proiectare
 7.650.780 LEI (1.545.612 EUR) fără TVA
 Premiul II: 185.625 LEI (37.500 EUR) fără TVA
 Premiul III: 86.625 LEI (17.500 EUR) fără TVA
 Mențiunea I: 24.750 LEI (5.000 EUR) fără TVA
 Mențiunea II: 24.750 LEI (5.000 EUR) fără TVA
 Mențiunea III: 24.750 LEI (5.000 EUR) fără TVA
- **Număr proiecte participante:** 19
- **Țări participante:** România, Spania, Norvegia, Canada, Georgia, USA.

2023, Concursul internațional de soluții cu tema „Amenajare și modernizare Piața Operei (Victoriei) și străzi zona cetate, Timișoara”,

- **Autoritate contractantă:** Primăria Municipiului Timișoara;
- **Contractare:** 2022
- **Desfășurare concurs:** iul. 2023 – oct. 2023
- **Premii:**
 Premiul I: Valoarea estimată a contractului de servicii de proiectare,
 1.500.000 EUR fără TVA (7.415.850,00 LEI fără TVA)
 Premiul II: 30.000 EUR fără TVA (148.317 LEI)
 Premiul III: 15.000 EUR fără TVA (74.158,50 LEI)
 Mențiunea I: 7.500 EUR fără TVA (37.079,25 LEI)
 Mențiunea II: 7.500 EUR fără TVA (37.079,25 LEI)
- Număr proiecte participante: 30
- Țări participante: România, Marea Britanie, Italia, Ungaria, Spania, Elveția, Austria.

2024, Concursul internațional de soluții cu tema „Rulmentul, Brașov”,

- **Autoritate contractantă:** Primăria Municipiului Brașov;
- **Contractare:** 2023
- **Desfășurare concurs:** iun.2024 – nov. 2024
- **Premii:**
 Premiul I: valoarea estimată a contractului de servicii de proiectare
 2.274.000 EUR fără TVA. (11.324.520,00 RON fără TVA)
 Premiul II: 42.016 EUR fără TVA (209.000,00 RON fără TVA)
 Premiul III: 25.142 EUR fără TVA (125.210,09 RON fără TVA)
 Mențiune I: 8.403 EUR fără TVA (41.848,74 RON fără TVA)
 Mențiune II: 8.403 EUR fără TVA (41.848,74 RON fără TVA)
 Mențiune III: 8.403 EUR fără TVA (41.848,74 RON fără TVA)
- **Număr proiecte participante:** 32
- **Țări participante:** România, Germania, Franța, Danemarca, Croația.
-

2024, Concursul internațional de soluții cu tema „Lacurile Colentinei, Sector 2”,

- **Autoritate contractantă:** Sectorul 2 al Municipiului București.
- **Contractare:** 2022
- **Desfășurare concurs:** mai 2025 – sept. 2025
- **Premii:**
LOT 1:
 Premiul I: Valoarea estimată a contractului de servicii de proiectare,
 2.091.813,84 EUR fără TVA (10.398.406,6 RON fără TVA)
 Premiul II: 45.000 EUR, fără TVA (223.695 RON fără TVA)
 Premiul III: 25.000 EUR, fără TVA (124.275 RON fără TVA)
 Mențiunea I: 10.000 EUR, fără TVA (49.710 RON fără TVA)
 Mențiunea II: 10.000 EUR, fără TVA (49.710 RON fără TVA)
 Mențiunea III: 10.000 EUR, fără TVA (49.710 RON fără TVA)

LOT 2

Premiul I: Valoarea estimată a contractului de servicii de proiectare,

1.748.580,65 EUR fără TVA (8.692.194,41 RON fără TVA)

Premiul II: 45.000 EUR, fără TVA (223.695 RON fără TVA)

Premiul III: 25.000 EUR, fără TVA (124.275 RON fără TVA)

Mențiunea I: 10.000 EUR, fără TVA (49.710 RON fără TVA)

Mențiunea II: 10.000 EUR, fără TVA (49.710 RON fără TVA)

Mențiunea III: 10.000 EUR, fără TVA (49.710 RON fără TVA)

LOT 3

Premiul I: Valoarea estimată a contractului de servicii de proiectare,

3.007.252,49 EUR fără TVA (14.949.052,12 RON fără TVA)

Premiul II: 45.000 EUR, fără TVA (223.695 RON fără TVA)

Premiul III: 25.000 EUR, fără TVA (124.275 RON fără TVA)

Mențiunea I: 10.000 EUR, fără TVA (49.710 RON fără TVA)

Mențiunea II: 10.000 EUR, fără TVA (49.710 RON fără TVA)

Mențiunea III: 10.000 EUR, fără TVA (49.710 RON fără TVA)

- **Număr proiecte participante:**

LOT 1: 23

LOT 2: 16

LOT 3: 16

- **Țări participante:**

LOT 1: România, Spania, Belgia, Germania, Olanda, USA

LOT 2: România, Spania, Belgia, Germania, Olanda, USA

LOT 3: România, Spania, Belgia, Germania, USA.

2025, Concursul internațional de soluții cu tema „Regenerarea urbană zona centrală – Piața Mircea cel Bătrân, strada Unirii și zona Trei Fântâni, Tulcea”,

- **Autoritate contractantă:** Primăria Municipiului Tulcea.

- **Contractare:** 2024

- **Desfășurare concurs:** mai 2025 – iul. 2025

- **Premii:**

Locul I: valoarea estimată a contractului de servicii de proiectare

1.944.355 RON fără TVA (~390.940 EUR fără TVA)

Locul II: Premiu în valoare de 99.470 RON fără TVA (~20.000 EUR fără TVA)

Locul III: Premiu în valoare de 49.735 RON fără TVA (~10.000 EUR fără TVA)

Locul IV: Premiu în valoare de 12.434 RON fără TVA – mențiune 1 (~2.500 EUR fără TVA)

Locul V: Premiu în valoare de 12.434 RON fără TVA – mențiune 2 (~2.500 EUR fără TVA)

- **Număr proiecte participante:** 25

- **Țări participante:** România, UK, Germania

2025, Concursul internațional de soluții cu tema „Parcurile Mureșului, Târgu Mureș”

- **Autoritate contractantă:** Primăria Municipiului Târgu Mureș;

- **Contractare:** 2023

- **Desfășurare concurs:** dec. 2025 – apr. 2026

Premii:

Locul I: Premiu în valoare de 228.199,50 RON fără TVA și valoarea estimată a contractului de servicii de proiectare –

14.952.128,21 RON fără TVA

Locul II: Premiu în valoare de 177.488,50 RON fără TVA

Locul III: Premiu în valoare de 126.777,50 RON fără TVA

Locul IV: Premiu în valoare de 76.066,50 RON fără TVA – mențiune 1

Locul V: Premiu în valoare de 76.066,50 RON fără TVA – mențiune 2

Locul VI: Premiu în valoare de 76.066,50 RON fără TVA – mențiune 3

- **Număr proiecte participante:** 23
- **Țări participante:** România, Ungaria, Spania, Danemarca, Italia, Croația, Portugalia, Turcia, Indonezia, China, Franța, Grecia, Polonia, Luxemburg, Irlanda.

Jurizarea și finalizarea a **5** concursuri naționale de soluții:

2022, Concursul național de soluții cu tema „Parcul Bună Ziua, Cluj-Napoca”,

- **Autoritate contractantă:** Primăria Cluj-Napoca
- **Contractare:** 2019
- **Desfășurare concurs:** iun. 2022 – sept. 2022
- **Premii:**
Premiul I: valoarea estimată a contractului de servicii de proiectare
2 375 000 LEI, fără TVA
Premiul II: 75 000 LEI, fără TVA
Premiul III: 50 000 LEI, fără TVA
- **Număr proiecte participante:** 10

2023, Concursul național de soluții cu tema „Standul OAR la Congresul Mondial al Arhitecților UIA Copenhaga”;

- **Promotor:** Ordinul Arhitecților din România
- **Contractare:** -
- **Desfășurare concurs:** mar. 2023 – mai 2023
- **Premii:**
Premiul I: 30 000 RON și contractul de proiectare și amenajare a Standului OAR, în valoare de maximum 40 000 EUR
Premiul II: 20 000 RON
- **Număr proiecte participante:** 5

2025, Concursul național de soluții cu tema „Sistem de expunere OAR Concursuri”,

- **Promotor:** Ordinul Arhitecților din România
- **Contractare:** -
- **Desfășurare concurs:** nov.2025 – ian. 2026
- **Premii:**
Locul I: Premiu în valoare de 3.500 RON fără TVA + valoare estimată a contractului de servicii de proiectare, prototipare și execuție – 10.000 RON fără TVA
Locul II: Premiu în valoare de 2.000 RON fără TVA
Locul III: Premiu în valoare de 1.500 RON fără TVA
Locul IV: Premiu în valoare de 1.000 RON fără TVA – mențiune 1
Locul V: Premiu în valoare de 1.000 RON fără TVA – mențiune 2
Locul VI: Premiu în valoare de 1.000 RON fără TVA – mențiune 3
- **Număr proiecte participante:** 19

2025, Concursul național de soluții cu tema „Sediul Agenției de Dezvoltare Regională Nord-Vest din Cluj-Napoca”,

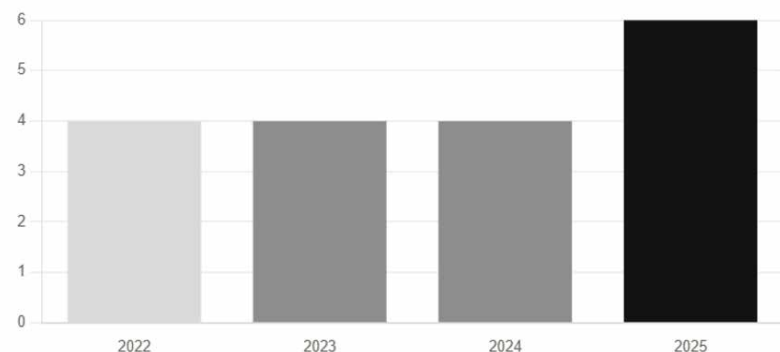
- **Autoritate contractantă:** Agenția de Dezvoltare Regională Nord-Vest.
- **Contractare:** 2025
- **Desfășurare concurs:** nov. 2025 – feb. 2026
- **Premii:**
Locul I: valoarea estimată a contractului de servicii de proiectare
2.616.447 RON fără TVA
Locul II: Premiu în valoare de 50.468 RON fără TVA
Locul III: Premiu în valoare de 37.851 RON fără TVA
Locul IV: Premiu în valoare de 20.187 RON fără TVA
- **Număr proiecte participante:** 43

2025, Concursul național de soluții cu tema „Standul OAR la Congresul Mondial al Arhitecților UIA Barcelona”,

- **Promotor:** Ordinul Arhitecților din România
- **Contractare:** -
- **Desfășurare concurs:** dec. 2025 – feb. 2026
- **Premii:**
Locul I: Premiu în valoare de 30.000 RON + valoare estimată a contractului de servicii de proiectare și execuție - 40.000 EUR
Locul II: Premiu în valoare de 20.000 RON
Locul III: Premiu în valoare de 10.000 RON
- **Număr proiecte participante:** 20

CONCURSURI CONTRACTATE PE ANI

Accelerare în 2025 cu 5 contracte noi

C. CURS PENTRU ADMINISTRAȚIE PUBLICĂ ÎN PARTENERIAT CU ASOCIAȚIA MUNICIPIILOR DIN ROMÂNIA

Curs transfer de know-how în vederea organizării procedurii de achiziții publice concurs de soluții la standarde internaționale (standardele OAR) - Realizarea suportului de curs (în cadrul Departamentului Concursuri OAR în martie 2020, revizuit în 2023) compus din:

- Prezentare PPT Curs: Organizarea unui concurs de soluții de arhitectură
- Suport curs: Organizarea unui concurs de soluții de arhitectură

- Documente auxiliare:
  - Dosar modele și proceduri utile în organizarea unui concurs de soluții de arhitectură
  - Broșură pentru administrații – Avantaje concurs de soluții
  - Album portofoliu – Concursuri organizate de Ordinul Arhitecților din România în perioada 2014 – 2022
  - Ghid de bune practici pentru organizarea concursurilor de soluții de arhitectură / urbanism – ediție revizuită, mai 2022

Susținerea a două module de curs (3 zile / curs) la care au participat reprezentanți ai municipiilor: Târgu Mureș, Focșani, București Sector 2, Alexandria, Bacău, Brașov, Pitești, Buzău, Timișoara, Roșiorii de Vede, Câmpulung, Sfântu Gheorghe, Arad, Baia-Mare.

D. ALTE REALIZĂRI DIN PERIOADA EVALUATĂ

- Revizuirea și actualizarea „Ghidului de bune practici pentru organizarea concursurilor de soluții de arhitectură/urbanism OAR”, publicat în 2018, în 2022 și în 2025;
- Traducere în engleză a „Ghidului de bune practici pentru organizarea concursurilor de soluții de arhitectură/urbanism OAR”, publicat în 2018 și revizuit în 2025;
- Pregătire, lansare și jurizare a concursului de idei cu gir, „re: START BACĂU – Revitalizarea centrului Municipiului Bacău”, în colaborare cu OAR FT Bacău-Neamț.

1.2 PROIECTE ÎN CURS

A. CONCURSURI ÎN PREGĂTIRE ȘI ÎN DESFĂȘURARE (5)

- „Modernizarea teatrului de Vară Mihai Eminescu din parcul Național - București”, **Sectorul 2 al Municipiului București;**
- „Zona centrală Pitești”, **Primăria Municipiului Pitești;**
- Concursul internațional de soluții cu tema „Teatrul Alexandru Davila – Sala Multimedia, Pitești”, **Teatrul „Alexandru Davila”, Pitești;**
- Concursul internațional de soluții cu tema „Consolidare seismică, restaurare, refuncționalizare, extindere și creșterea eficienței energetice pentru imobilul situat în Calea Moșilor nr. 134-134A, sector 2 București – Hanul Solacolu”, **Administrația Municipală pentru Consolidarea Clădirilor cu Risc Seismic (AMCCRS);**
- „Refuncționalizarea și activarea spațiilor anexe existente în curtea imobilului cu nr. cadastral 214529 (str. Dionisie Lupu nr. 46), punerea în valoare a serelor vechi și amenajarea completă a grădinii Casei Universitarilor”, **Universitatea din București.**

B. ELABORAREA „GHIDULUI DE OCUPARE ȘI UTILIZARE A PLAJELOR DE PE LITORALUL ROMÂNESC”, PENTRU MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

1.3 STATISTICA RELEVANTĂ A DEPARTAMENTULUI

În perioada iunie 2022 – mai 2026 au avut loc:

- Sesiuni de Jurizări pentru **15 concursuri** naționale și internaționale de soluții, la care au intrat în concurs **369 proiecte participante** din România, Germania, Franța, Danemarca, Belgia, Croația, Spania, Olanda, USA, Canada, Ungaria, Italia, UK, Polonia, Grecia, Norvegia, Georgia, Elveția, Austria, Croația, Portugalia, Turcia, Indonezia, China, Luxemburg, Irlanda.

- Overview concursuri finalizate:

CONCURS	ȚĂRI PARTICIPANTE	NR. ECHIBE PARTICIPANTE	TOTAL NR. ORE LUCRATE/ CONCURS	MEDIE ORE LUCRATE / ECHIPA	NR. MINIM DE ORE LUCRATE / ECHIPA	NR. MAXIM DE ORE LUCRATE / ECHIBE
2022 „Parcul Bună Ziua, Cluj-Napoca”, Primăria Municipiului Cluj-Napoca	România	10	N/A	N/A	N/A	N/A
2022 „Parc DN3C, Constanța”, Primăria Municipiului Constanța	România, Spania.	23	N/A	N/A	N/A	N/A
2022 „Parc Lacul Morii, București”, Primăria Sector 6 a Municipiului București	România, Canada, Franța.	11	N/A	N/A	N/A	N/A
2022 „Liceul Lucian Blaga”, Primăria Cluj-Napoca	România, Ungaria, Italia, Belgia.	33	19452	720	80	1700
2023 Standul OAR la Congresul Mondial al Arhitecților UIA Copenhaga, OAR	România	5	717	143	95	202

CONCURSURI

2023 „Regenerarea urbană a zonei Pieței Cibin”, Primăria Municipiului Sibiu	România, Marea Britanie, Spania, Polonia, Grecia, Canada.	21	14005	934	200	2500
2023 „Amenajarea complexă a plajelor din stațiunea Mamaia, județul Constanța”, Administrația Națională „Apele Române”	România, Spania, Norvegia, Canada, Georgia, USA.	19	15023	940	270	2500
2023 „Amenajare și modernizare Piața Operei (Victoriei) și străzi zona cetate”, Primăria Municipiului Timișoara.	România, Marea Britanie, Italia, Ungaria, Spania, Elveția, Austria.	30	39941	1536	40	10000
2024 „Rulmentul Brașov”, Primăria Municipiului Brașov	România, Germania, Franța, Danemarca, Croația.	32	35.968	1.198	112	4.003
2024 „Lacurile Colentinei”, Primăria Sector 2, București, LOT 1	România, Spania, Belgia, Germania, Olanda, USA.	23	22.311	1.115	100	3.200
„Lacurile Colentinei”, Primăria Sector 2, București, LOT 2	România, Spania, Belgia, Germania, Olanda, USA.	16	20.613	1.472	270	3.500
„Lacurile Colentinei”, Primăria Sector 2, București, LOT 3	România, Spania, Belgia, Germania, USA.	16	17.468	1.247	280	3.500
2025, „Zona Centrală Tulcea”, Primăria Municipiului Tulcea	România, UK, Germania	25	14.402	654	120	1.370

2025, „Sistem de expunere OAR Concursuri”, OAR	România	19	1.050	58	16	130
2025, „Sediul ADR NV, Cluj-Napoca”, ADR-NV	România	43	28.665	682	120	2.025
2025, „Standul OAR la Congresul Mondial al Arhitecților UIA, Barcelona”, OAR	România	20	N/A	N/A	N/A	N/A
2025, „Parcurile Mureșului, Târgu- Mureș”, Primăria Municipiului Târgu-Mureș	România, Ungaria, Spania, Danemarca, Italia, Croația, Portugalia, Turcia, Indonezia, China, Franța, Grecia, Polonia, Luxemburg, Irlanda.	23	19.819	1.043	50	3.600

1. Turnul-Pompierilor (Cluj-Napoca, 2023) Foto: Cosmin Dragomir, Vlad Sebastian Rusu
2. Parcul Feroviar (Cluj-Napoca, 2024) Foto: Cosmin Dragomir, Vlad Sebastian Rusu
3. Re-thinking Someș (Cluj-Napoca, 2024), foto: Adria Goula Photo

2 TIMBRUL ARHITECTURII

A EXPUNERE DE MOTIVE PRIVIND OPTIMIZAREA METODOLOGIEI DE ACORDARE A FINANȚĂRII PENTRU CATEGORIA DE PROGRAME CULTURALE DE TIP EXPOZIȚIE RECURENTĂ DE ARHITECTURĂ LA NIVELUL FILIALELOR

Premise:

- Conform Legii Timbrului cultural, legea 35 din 06/06/1994, OAR are responsabilitatea folosirii Timbrului cultural pentru arhitectură (TA), cu obiective în care trebuie să se regăsească scopurile indicate de lege (Art.3), acestea putând oricând fi verificate de împuterniciți ai Ministerului Culturii și de organele de specialitate ale Ministerului Economiei și Finanțelor.
- Pentru a face inatacabilă legal finanțarea diverselor tipuri de oferte culturale pe care le susține, OAR a adoptat de la început **procedura competiției deschise**, procedură acceptată de toate programele de finanțare (naționale și europene).
- Expozițiile recurente de arhitectură (bienale/anuale) sunt un tip de evenimente specifice profesiei, dorite de toate filialele pentru a radiografia periodic producția de arhitectură de pe teritoriile lor, a o face cunoscută publicului și a premia excelența.
- Pentru a putea fi finanțate din TA, acest tip de evenimente trebuie să se încadreze în coordonatele Legii Timbrului Cultural, adică să fie gândite ca **programe culturale** (*ansamblu de proiecte culturale sau un ansamblu de proiecte și acțiuni culturale, anual sau multianual încadrat unei teme și în urma căruia rezultă unul sau mai multe bunuri culturale*”).
- În metodologia OAR în vigoare, acest tip de evenimente este încadrat în aceeași categorie cu ofertele culturale obișnuite și cu criteriile asemănătoare. Această încadrare, prea puțin specifică, a făcut frecvent obiectul criticilor din parte comisiilor de evaluare și a făcut adesea dificilă scrierea solicitărilor de finanțare.

Obiective de lucru:

- Elaborarea unei metodologii separate, mai adaptată specificului acestor tipuri de programe culturale complexe și semnificative care se petrec în jurul expoziției recurente, și a căror existență (și finanțare) este importantă pentru organizație.
- Metodologia propusă de GdL urmărește specific să completeze și corecteze actualele prevederi metodologice, cu următoarele scopuri specifice:
  - A preciza tipurile de activități (proiecte și acțiuni culturale) care pot compune acest tip de program cultural, astfel încât să poată fi mai accesibile
  - A da indicații mai clare privind scrierea solicitării de finanțare
  - A face mai obiectivă evaluarea de către comisie.

- A cataliza strângerea relațiilor dintre filiale prin prevederi minimale privind asocierea în organizarea programului, itinerarea expoziției și colaborarea.
- A face cât mai echitabilă distribuirea fondurilor între filialele mari și mici, cu mai multă sau mai puțină experiență etc.
- A crește competențele locale în organizarea de evenimente și asigurarea unui flux de colaboratori competenți.
- A întări semnificația, relevanța teritorială și impactul expoziției periodice pentru calitatea cadrului construit prin prevederi minimale privind periodicitatea, modul de comunicare, etc.
- A crește aprecierea pentru arhitectură și legăturile locale ale arhitecturii cu cetățenii și instituțiile, prevăzând în metodologie obligativitatea organizării de evenimente de contact cu publicul (pe lângă expoziția cu producția de arhitectură).
- Prin toate prevederile propuse, GdL a căutat în mod special să găsească formule de distribuție cât mai echitabilă a finanțării, astfel încât să poată fi finanțate și programe de acest tip propuse de filialele care nu au căpătat încă experiența organizării de programe de acest tip.

Ca urmare:

1. Metodologia propusă de GDL a păstrat din metodologia actuală:

- Principiile fundamentale și spiritul principiilor de operaționalizare
- Definiția programului cultural de acest tip și sensurile lui pentru profesie și pentru publicul larg.
- Sistemul de evaluare de către o comisie independentă, după un număr redus de criterii, dar suficient de complexe încât să permită interpretări nuanțate. Tot prin comisie independentă se vor evalua și contestațiile.
- Structura etapizată a implementării proiectelor, asigurând o derulare clară și eficientă a activităților.
- Sistemul de raportare și transparență financiară și justificare a cheltuielilor.

2. Metodologia propusă se bazează pe următoarele modificări și precizări:

- **Pentru a da o imagine mai clară a transformărilor arhitecturale** pe un anumit teritoriu, s-a propus ca expoziția principală, cu premiere, să se refere la proiecte care sunt poziționate în teritoriul asociației de filiale — ceea ce s-a construit în intervalul luat în considerare, indiferent dacă autorii sunt membri ai filialei sau nu.
- Această prevedere nu restrânge posibilitățile organizatorilor de a face și alte expoziții auxiliare cu alte teme/criterii de expunere sau premii.
- **Pentru a nu face inflație de premii** (lucru care se întâmplă actualmente), numai sumele pentru premiile acordate în expoziția principală sunt eligibile din bugetul TA pentru ediția respectivă. Restul premiilor (dacă se acordă pentru alte expoziții) nu sunt eligibile din Timbru.

- **Pentru a obține un număr mai semnificativ de proiecte/ediție** s-au introdus pentru fiecare ediție:
  - Condiția de periodicitate în funcție de numărul de membri din asociația de filiale.
  - Condiția de asociere a minimum două filiale.
  - Excepție la aceste două condiții face filiala OAR_B, datorită numărului foarte mare de membri, care permite organizarea de anuale și nu impune asocierea
- **Pentru a clarifica conținutul programului**, s-au definit tipurile de componente:
  - Componenta A, conținând expoziția principală, itinerarea ei în toate filialele organizatoare, site-ul programului respectiv.
  - Componentele B1, conținând tipuri de componente profesionale deschise publicului interesat.
  - Componentele B2, conținând tipuri de componente dedicate în primul rând atragerii publicului larg.
- **Pentru a facilita elaborarea de astfel de programe de către asociații de filiale care nu au încă experiență**, s-a fixat o **componentă minimă**, necesară și suficientă pentru a primi finanțarea definită ca **A+B1+2B2**. Această componentă minimă își propune să asigure atât prezentarea proiectelor arhitecturale relevante, cât și implicarea activă a publicului și a profesioniștilor în dezbateri, workshopuri sau activități educative.
- **Pentru echitatea evaluării**, fiecare dintre componentele propuse sunt evaluate de comisie după criterii specifice, dar adaptabile la marea varietate de acțiuni:
  - Fiecare primesc punctaje conform criteriilor și apoi se face media aritmetică între punctaje (notele/ componentă: nr componentelor) aceasta are ca scop echitatea dintre asociațiile de filiale, astfel încât numărul de componente organizate peste componenta minimă să nu afecteze clasamentul final. Practic, amploarea ediției la care asociația de filiale se angajează este evaluată prin calitatea evenimentelor propuse, nu prin numărul lor.
  - Această modalitate de evaluare va face ca toate proiectele, mai mari sau mai mici, să participe echitabil la atribuirea finanțării, în ordinea stabilită în urma evaluării de către comisie.
- **Pentru o mai echitabilă distribuire a finanțării**, s-au stabilit plafoane clare de finanțare, bazate pe mărimea asocierii de filiale și a numărului de membri pe care îi reprezintă, atât pentru suma maximă/ediție, cât și pe tipurile de componente și activități specifice atât în raport cu suma totală scoasă la finanțare
  - Propunerea = maximum 30% din suma scoasă la finanțare pentru acest tip de programe.
  - Acestea au fost deduse prin studiul bugetelor din ultimele sesiuni (aplicând și coeficienți de inflație).

B GDL TIMBRUL
ARHITECTURII –
RAPORT FINAL,
PERIOADA IUNIE
2024 – FEBRUARIE
2026

Activitatea a fost inițiată pentru a optimiza cadrul de finanțare a programelor culturale recurente (anuale și biennale de arhitectură) prin Timbrul arhitecturii (TA), într-un context marcat de aplicarea insuficient calibrată a normativelor existente și de necesitatea alinierii stricte la prevederile Legii 35/1994. Intervenția a vizat înlocuirea abordărilor fragmentare cu un cadru metodologic unitar, transparent și echitabil, capabil să crească impactul cultural al acestor evenimente, să consolideze colaborarea între filialele OAR și să asigure o distribuție predictibilă a resurselor.

Misiunea grupului s-a structurat pe trei direcții complementare: analiza critică a istoricului de finanțare și a disfuncțiilor semnalate de organizatori, filiale și aparatul administrativ; elaborarea unui set de principii fundamentale și operaționale pentru o metodologie dedicată exclusiv bienalelor și anualelor; și validarea acestora printr-un proces consultativ extins cu coordonatorii teritoriali. Obiectivele au urmărit clarificarea structurii programului, creșterea obiectivității evaluării, stimularea parteneriatelor inter-filiale și amplificarea vizibilității publice a arhitecturii românești.

Componența grupului de lucru a reunit o echipă extinsă de specialiști, sub coordonarea arh. Beatrice Birtum. Membrii grupului au fost: Ioana Cecălășan, Tudor Elian, Irina Meliță, Cosmin Morărescu, Eugen Pănescu, Daniel Tudor Munteanu, Ana Maria Zahariade și Sebestyen Monica. Contribuții importante au fost aduse de invitatul Dan Felix Paraschiv, iar secretariatul a fost asigurat de Irina Leca și Brîndușa Tudor.

Activitatea s-a derulat în 40 de ședințe online, distribuite în trei etape intensive (iunie–septembrie 2024, februarie–martie 2025, august 2025–februarie 2026). Procesul a inclus două etape consultative majore: o serie de discuții individuale online cu coordonatorii de bienale/anuale (aprilie 2025) și un atelier de lucru structurat în format World Café, facilitat de un expert extern, Cristina Văileanu, care a reunit 14 organizatori teritoriali și membrii GdL (noiembrie 2025). Aceste demersuri au permis calibrarea propunerilor la realitățile operaționale din teritoriu, integrarea feedback-ului direct al practicienilor și transformarea unui document normativ abstract într-un instrument aplicabil și acceptat la nivelul organizației.

Principalul livrabil îl constituie proiectul „Metodologiei de acordare a finanțării pentru programele culturale de tip anuală și bienală de arhitectură”, care redefineste cadrul de validare, implementare și monitorizare. Documentul introduce un format minimal obligatoriu (A+B1+2B2), unde componenta A reprezintă expoziția-concurs cu itinerare, B1 activitățile profesionale deschise publicului, iar B2 componentele dedicate atragerii și dialogului cu publicul larg. Evaluarea se realizează de comisii independente, pe baza mediei aritmetice a notelor pe componente, pentru a echilibra finanțarea între programele de anvergură diferită și a premia calitatea, nu cantitatea. Metodologia stabilește obligativitatea asocierii a minimum două filiale (cu excepția Bucureștiului), trecerea la o periodicitate bienală/trienală pentru a permite relevanță și participare proporțională,

și plafonarea finanțării la maximum 30% din suma totală scoasă la finanțare pentru această categorie.

Un al doilea set esențial de măsuri vizează corectitudinea competiției și sustenabilitatea evenimentelor: participarea unui proiect este limitată la maximum două expoziții-concurs, cu acordarea unui singur premiu pe secțiune; jurizarea se face de profesioniști cu prestigiu recunoscut, în majoritate din afara filialelor organizatoare; comunicarea trebuie asigurată de entități specializate, iar arhiva digitală națională va păstra proiectele premiate și preselectate, garantând continuitatea și accesul la cunoaștere. Evaluarea finală independentă va avea rol consultativ și de îndrumare, bazată pe raportul de implementare și interviuri cu echipele organizatoare, transformându-se într-un mecanism de învățare instituțională, nu de sancționare.

Din perspectiva impactului instituțional, activitatea GDL transformă finanțarea prin TA dintr-un exercițiu administrativ repetitiv într-un instrument strategic de politică culturală și dezvoltare teritorială. Prin impunerea transparenței, a jurizării independente, a colaborării obligatorii între filiale și a componentelor de mediere culturală, metodologia propusă garantează o distribuție echitabilă a resurselor, crește calitatea evenimentelor și consolidează imaginea unitară a arhitecturii românești la nivel național. Importanța demersului rezidă în construirea unui cadru predictibil și performant, care aliniază finanțarea culturală la standarde profesionale clare, stimulează excelența și transformă bienalele și anualele în veritabile platforme de dialog între arhitectură, instituții și societate, cu efect multiplicator asupra întregului ecosistem OAR.

1. Strângem rândurile în jurul ultimului furnal, Asociația MKBT

2. Activitate Asociația Arhipera

3. Școala de vară de la Povergina, Asociația Biserici Înlemnite

3 MUZEUL DE ARHITECTURĂ

Muzeul de Arhitectură din România (MuzA) a fost unul dintre proiectele strategice ale Ordinului în mandatul 2022–2026. Obiectivul principal este construirea unui program care să reafirme arhitectura ca politică culturală în context european și care se înscrie în strategia organizației pentru o politică națională de arhitectură.

O miză veche

Ideea unui muzeu dedicat arhitecturii însoțește profesia în România de peste 130 de ani. Statutul Societății Arhitecților din Regatul României, fondată în 1891, formulează deja necesitatea unui „museu special”, ca instrument de educație și de păstrare a memoriei profesionale. După înființarea Ordinului în 2001 și instituirea Timbrului Arhitecturii, ideea revine în discursul profesional. Din 2006, Consiliul național alocă procente din încasările Timbrului pentru constituirea muzeului, iar în 2007 OAR și UAR semnează un protocol prin care fiecare contribuie cu 50% din încasări la acest obiectiv.

Între 2008 și 2011 proiectul intră în documente publice: Declarațiile de la Cluj (2008) și Brașov (2009), Politica pentru Arhitectură în România 2010–2015 și volumul editat de Mirela Duculescu (Editura Simetria, 2011) oferă prima analiză strategică a necesității unei instituții de profil. Tot în 2011, filiala Nord-Est transformă fosta Uzină de Apă din Suceava într-un Centru de Arhitectură, Cultură Urbană și Peisaj, primul exercițiu practic în această direcție.

Cadrul decizional

Proiectul a fost avizat de Consiliul național prin HCN nr. 702/10.06.2024. Bugetul pentru selectarea echipei curatoriale și a programului pilot a fost aprobat prin HCN nr. 1536/16.12.2024, în valoare de 433.800 lei. Bugetul maxim anual pentru programul curatorial pilot de patru ani a fost aprobat prin HCN nr. 791/30.06.2025, în valoare de 250.000 euro pe an. Toate alocările provin din Timbrul arhitecturii.

Etape de dezvoltare

2024. Echipa coordonatoare OAR a stabilit reperele conceptuale ale viitorului muzeu: fără sediu fix, distribuit teritorial, construit pe cercetare, expunere și mediere culturală.

2025. A fost constituită echipa de experți pentru definirea temei apelului, care a inclus-o pe Mirela Duculescu și pe Matevž Čelik Vidmar, fost director al Muzeului de Arhitectură și Design din Ljubljana și președinte al platformei europene LINA, alături de specialiști în mediere culturală, educație muzeală și asistență juridică.

S-au desfășurat consultări cu breasla prin chestionare, întâlniri la Viscri și Casa Mincu, interviuri și declarații, precum și consultări cu sectorul cultural, cu trei obiective: informarea profesioniștilor, validarea direcțiilor propuse și colectarea contribuțiilor din teritoriu. Procesul a generat patru studii care fundamentează apelul: Principii de bună practică în mediere culturală și educație muzeală (Iulia Iordan), Analiză comparativă a unor instituții europene de arhitectură (Matevž Čelik Vidmar), raportul de consultare cu comunitatea profesională (Cristina Văileanu și Alex Axinte) și strategia de comunicare (Marius Stan).

Juriul internațional a inclus trei membri din partea profesiei românești (Șerban Sturdza, Ileana Tureanu, Johannes Bertleff) și cinci membri internaționali (Eva Franch i Gilabert, Brendan Cormier, Triin Ojari, Tinatin Gurgenidze, Diana Marincu). Apelul a fost lansat în iulie 2025, jurizat în noiembrie, echipa câștigătoare anunțată în decembrie.

2026. Anul a început cu negocierea cadrului contractual și contractarea programului curatorial. Programul selectat, Spațiul dintre noi, propus de echipa Idei la gram coordonată de Ilinca Păun Constantinescu, cuprinde unsprezece itinerări expoziționale în orașe alese pentru problemele specifice de arhitectură și locuire pe care le ridică, fiecare cu un curator și un partener local. Include și Arhiva Vie, o secțiune de cercetare care documentează vocile celor care au modelat arhitectura locală.

Prima expoziție a fost vernisată în iunie 2026 la București, urmată de Băile Govora în august și Brăila în octombrie. Platforma online funcționează la muza.oar.archi.

Perspective

Programul pilot testează modele de funcționare și construiește, în timp, cadrul instituțional și financiar al muzeului. Doi dintre cei patru ani cad în mandatul următor, ceea ce presupune continuitatea angajamentului bugetar și a deciziilor privind consolidarea instituțională a MuzA.

1. FOR Brașov, filiala teritorială Brașov-Covasna-Harghita a OAR
2. Selecție de editoriale sprijinite din Timbrul Arhitecturii
3. The conservation summer school, Asociația Arcus

1. Ilustrație de Dan Perjovschi pentru MuzA
2. Pop-up Dan Perjovschi pentru MuzA (București, 2026)
3. Ilustrație de Dan Perjovschi pentru MuzA

4 POLITICA DE ARHITECTURĂ

Politica pentru arhitectură a României este un proiect la care organizația a aspirat de mult timp, testat în 2011, anunțat din nou în 2019, apoi în 2022, și lansat operațional în cadrul mandatului 2022–2026 printr-un acord formalizat cu Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației.

Originea proiectului

Bazele proiectului au fost puse în anii anteriori mandatului actual, culminând cu Conferința europeană pentru politici de arhitectură desfășurată la București în 2019, cu ocazia deținerii președinției Consiliului Europei de către România. Participarea constantă la conferințele europene recurente despre politici de arhitectură, atât înainte cât și după acest moment, a adăugat argumente și date care au susținut demararea la nivel național a unui asemenea document.

Cadrul instituțional

Proiectul a început în noiembrie 2025 și se desfășoară în baza unui protocol de colaborare între OAR și MDLPA. Echipa de implementare este coordonată de arh. Eugen Pănescu, în calitate de manager de proiect, alături de arh. Cătălina Frâncu și arh. Alexandru Belenyi în calitate de co-autori și Iulia Iordan ca asistent de proiect. Din partea MDLPA, proiectul este coordonat de arh. Orsolya-Mária Kövér, Secretară de Stat, și de arh. Anca Ginavar, Director General al Direcției Generale Dezvoltare Teritorială.

Etape de dezvoltare

Derularea proiectului s-a adaptat în permanență în funcție de evoluția procesului de semnare a protocolului dintre OAR și MDLPA. Echipa a construit un mod de lucru paralel cu acest proces complex de avizare, pentru a pregăti din timp documentația viitoarei Politici, structura consultărilor publice și interne și constituirea echipei de autori a documentului, reducând astfel impactul întârzierilor și al riscurilor de implementare.

Noiembrie 2025 - aprilie 2026. Etapele parcurse până în prezent acoperă documentarea modelelor europene care vor servi ca referință pe parcursul procesului și pentru documentul final, formarea echipei care va pregăti evenimentele naționale, elaborarea calendarului activităților, pregătirea protocolului de colaborare cu MDLPA și a documentelor pentru consultări. În paralel se desfășoară contractarea membrilor echipei de implementare, semnarea protocolului și lucrul efectiv pe conținutul structurii inițiale a Politicii, care cuprinde etape, obiective și matricea de domenii și care va folosi ca punct de plecare în discuțiile cu colaboratorii interni și externi implicați în elaborare.

Perspective

Perioada rămasă, aprilie - decembrie 2026, este dedicată consultărilor regionale, lucrului pe conținut și pregătirii documentului final. Politica pentru arhitectură va depăși orizontul mandatului actual, atât prin desfășurarea ei până la finalul anului 2026, cât și prin implementarea ulterioară a măsurilor pe care le va prevedea, ceea ce presupune continuitatea angajamentului instituțional al Ordinului și consolidarea parteneriatului cu MDLPA.

- țări care au deja o politică națională de arhitectură
- țări care au în pregătire politica de arhitectură
- țări care nu au în plan elaborarea unei politici de arhitectură

POLITICĂ
↑
ARHITECTURĂ

5 PROIECTE

Capitolul reunește proiectele majore derulate de OAR în mandatul 2022–2026, indiferent de sursa de finanțare sau de registrul tematic. Diversitatea lor reflectă o opțiune strategică: OAR trebuie să acționeze simultan pe mai multe paliere ale rolului său public, fără să reducă această activitate la un singur format de intervenție.

Două registre se întâlnesc aici. Primul cuprinde proiectele europene de cercetare și cooperare, derulate în consorții transnaționale și finanțate prin programe competitive: Erasmus+, Creative Europe, Interreg, Mecanismul financiar SEE-Norvegia. Al doilea cuprinde proiectele culturale și de educație publică pe care OAR le susține consecvent: „Despre locuire” și Street Delivery: demersuri cu istorie proprie în interiorul organizației, care aduc discuția despre mediul construit în spațiul public.

Obiectivul comun a fost consolidarea OAR ca actor instituțional capabil să opereze dincolo de funcțiile sale reglementate, în zonele unde calitatea arhitecturii se construiește prin alte mecanisme decât cele administrative: cercetarea aplicată, cooperarea transnațională, educația publică, ancorarea profesiei în rețelele europene de politici publice.

Rezultatele se citesc în mai multe registre. Bugetele de proiect raportate de OAR însumează peste 500.000 de euro din surse europene și internaționale nerambursabile, cu o execuție administrativă care a confirmat capacitatea instituțională de a opera în cadre exigente. Mandatul lasă în urmă publicații, ghiduri, curriculumuri, instrumente metodologice și platforme de dialog public, toate disponibile pentru utilizare dincolo de durata proiectelor care le-au generat. A intrat în relații de lucru cu parteneri europeni de referință, din peste zece țări, și a format intern echipe și o practică instituțională care reduc costul de pornire al oricărui demers viitor.

Subcapitolele care urmează prezintă fiecare proiect în detaliu, cu mențiunea că această enumerare nu epuizează activitatea OAR în zona proiectelor — rapoartele filialelor și ale departamentelor completează tabloul cu proiecte desfășurate la alte scări.

A PARTENERIATE PENTRU PROIECTE DE CERCETARE

Una dintre direcțiile asumate ale acestui mandat a fost participarea instituțională a OAR în consorții europene de cercetare și cooperare.

Decizia nu a fost una de oportunitate, ci de strategie. Pentru o organizație profesională, intrarea în astfel de parteneriate înseamnă mai mult decât accesul la finanțări sau vizibilitate internațională. Înseamnă confruntarea cu ritmuri, exigențe și instrumente de lucru pe care contextul intern le solicită rar, dar care devin tot mai necesare pentru o profesie care operează într-un cadru european integrat.

Trei demersuri din intervalul 2024–2026, toate coordonate prin departamentul de Educație și Dezvoltare Profesională, articulează această direcție în jurul temelor centrale ale mandatului: educația continuă, debutul în profesie, tranziția verde a fondului construit, relația dintre formare și practică. Coordonarea acestei linii de lucru a fost asumată de arh. Amalia Enache, coordonator activități educație, stagiu și DPC. Continuitatea persoanei coordonatoare pe parcursul celor trei demersuri a permis acumularea unui know-how care altfel s-ar fi pierdut între cicluri și a făcut posibilă creșterea progresivă a ambiției proiectelor.

APLICAȚIE ERASMUS+ ALLIANCES FOR INNOVATION (2024)

Prima aplicație a vizat tranziția verde a patrimoniului locativ de masă european, prin dezvoltarea unui glosar comun multilingv și a unui set de instrumente educaționale dedicate formării profesionale și colaborării între mediul academic, practică și administrație. Tema este una dintre cele mai sensibile ale agendei europene actuale: renovarea fondului locativ existent, cu accent pe blocurile de locuințe de masă construite în a doua jumătate a secolului XX, ridică probleme tehnice, economice, sociale și culturale care nu pot fi rezolvate decât printr-un vocabular profesional comun. Propunerea a fost construită într-un consorțiu european extins, cu universități, organizații profesionale și actori din piața muncii, și a propus o abordare bazată pe ateliere, testare în teren și resurse educaționale cu aplicabilitate pe termen lung. Contribuția OAR s-a concentrat pe componenta de educație și formare, cu implicare în dezvoltarea modulelor de training, testare și diseminare.

APLICAȚII CREATIVE EUROPE EUROPEAN COOPERATION PROJECTS (2024-2025)

Cele două aplicații succesive depuse în programul Creative Europe au pornit de la o întrebare comună: cum poate arhitectura să răspundă mai bine unor provocări care depășesc cadrul strict profesional, de la incluziune socială la tranziția verde și calitatea locuirii. Educația a fost gândită nu ca zonă separată, ci ca mecanism de legătură între mediul academic, formarea profesională continuă și practică, prin propunerea unui cadru curricular comun, flexibil, capabil să integreze teme precum locuirea accesibilă, participarea utilizatorilor și sustenabilitatea.

În consorții, OAR a asumat rolul de lider pentru componenta de educație și DPC, cu responsabilități în definirea structurii curriculare, dezvoltarea metodologiilor de formare și testarea printr-un pilot în România, cu deschidere spre implementare în țările partenere. Asumarea acestei poziții într-un consorțiu coordonat de Danish Association of Architects, care reunește Royal Danish Academy, Consiliul Arhitecților din Europa și parteneri din Spania, Italia, Irlanda și Belgia, are o semnificație instituțională care depășește rezultatul administrativ al aplicației. Înseamnă că OAR a fost recunoscut, în două cicluri succesive, ca interlocutor capabil să conducă o componentă strategică într-un consorțiu european de prim rang. Pentru o organizație profesională națională dintr-o țară care, în deceniile anterioare, a fost mai degrabă receptoare decât co-producătoare de cadre curriculare europene, această recunoaștere are valoare în sine.

PARTICIPARE ÎN PROIECTUL CULTHERIT (2025-2026)

Proiectul european CultHeRit, cofinanțat prin Programul Interreg Danube Region, a urmărit identificarea unor soluții pentru disparitățile pieței muncii din sectorul patrimoniului cultural în regiunea Dunării, prin îmbunătățirea accesibilității pentru tinerii profesioniști. Consorțiul reunește instituții culturale, organizații profesionale și instituții publice din mai multe țări din regiune, printre care Hungarian National Museum Public Collection Centre, Institutul Național al Patrimoniului, Museum of Arts and Crafts din Croația și instituții omoloage din Bosnia și Herțegovina, Serbia, Cehia și Austria.

Temele proiectului au atins direct preocupări dezvoltate în mandatul OAR: lipsa unor trasee profesionale clare pentru debutanți, dificultatea tranziției dintre universitate și practică, nevoia de mentorat și feedback, problema retenției tinerilor specialiști în domeniile culturale și creative. OAR a participat în grupul de lucru al părților interesate organizat de Institutul Național al Patrimoniului și a contribuit la conferința „Tineri profesioniști în domeniul patrimoniului cultural. Experiențe și politici publice”, organizată la București în cadrul proiectului. Aceste teme s-au intersectat direct cu activitățile OAR în zona stagiului și a debutului în profesie, de la conferințele de stagiu la analiza rezultatelor ADS și dezvoltarea instrumentelor de orientare profesională. Faptul că un proiect Interreg dedicat tinerilor profesioniști din sectorul patrimoniului identifică, în mod independent, aceleași probleme pe care OAR le-a tematizat intern, validează din exterior diagnosticul pe care mandatul s-a construit.

Două dintre cele trei demersuri nu au obținut finanțare. În logica programelor europene competitive, unde ratele de succes sunt frecvent sub zece la sută, acesta este un rezultat previzibil și nu invalidează efortul. A trata altfel această realitate ar însemna confundarea rezultatului administrativ cu rezultatul real al exercițiului. Iar rezultatul real este consistent și rămâne în patrimoniul instituțional al organizației.

OAR a construit, prin aceste trei demersuri, o capacitate de lucru care nu exista la începutul mandatului. A deprins să opereze în consorții europene, să structureze conținut pe work packages, să respecte ritmuri și exigențe administrative care nu sunt naturale pentru o organizație profesională națională. Această capacitate nu este abstractă: ea există acum sub forma unor documente de proiect redactate, a unor metodologii curriculare structurate, a unor relații de lucru cu parteneri europeni de referință — Danish Association of Architects, Royal Danish Academy, Consiliul Arhitecților din Europa, Institutul Național al Patrimoniului, instituții culturale din regiunea Dunării — și a unui know-how procedural care reduce semnificativ costul de pregătire al unei aplicații viitoare. OAR a fost recunoscut ca interlocutor capabil să asume responsabilități strategice în consorții internaționale, inclusiv rolul de lider pentru componente curriculare. Aceste relații nu se consumă într-un ciclu de aplicație. Ele rămân active și disponibile pentru cicluri ulterioare.

Mai important, OAR a clarificat, prin exercițiul scrierii și negocierii acestor proiecte, o direcție strategică proprie în zona educației, formării continue și debutului în profesie. Temele nu au fost împrumutate din cerințele programelor, ci aduse de OAR în consorții, ca preocupări deja articulate intern. Faptul că aceste teme coincid cu agenda europeană actuală asupra viitorului profesiilor din mediul construit și din domeniul cultural confirmă că direcția strategică a mandatului este corect calibrată. Participarea în CultHeRit, singurul proiect finanțat și aflat în derulare, validează în mod direct această poziționare.

Există un al doilea câștig, mai discret, dar la fel de important pentru sănătatea pe termen lung a organizației: cele trei demersuri au format, intern, o practică de lucru pe proiecte europene. Au existat persoane care au învățat să citească apeluri, să negocieze cu parteneri internaționali, să redacteze conținut într-un cadru competitiv, să gestioneze ritmuri de lucru transnaționale. Această deprindere instituțională este, în sine, un rezultat de mandat. Fără ea, orice cooperare europeană viitoare ar pleca de la zero.

Capacitatea construită, rețeaua activată și claritatea strategică acumulată intră în patrimoniul instituțional al organizației și rămân la dispoziția mandatului următor. Aceasta este miza reală a participării în programele europene și aceasta este realizarea care contează.

B M100

Proiectul Towards Climate-Neutral and Smart Cities through Mutual Learning Engagement and Capacity-Building (M100), derulat în intervalul aprilie 2024 – aprilie 2025, a fost prima inițiativă a M100 National Hub din România, articulată ca răspuns la Misiunea Uniunii Europene de a sprijini 100 de orașe să atingă neutralitatea climatică până în 2030.

Pentru OAR, participarea în acest proiect a marcat o intrare clară în zona politicilor publice de tranziție climatică urbană, un domeniu în care prezența profesiei de arhitect este nu doar legitimă, ci necesară.

Consortiul a reunit parteneri de referință din trei țări: UEFISCDI și Urbanize Hub din România, Nordic Edge și Universitatea Norvegiană de Știință și Tehnologie din Norvegia, și RANNÍS, Centrul Islandez pentru Cercetare. Finanțarea a venit prin Fondul pentru Relații Bilaterale aferent programului RO-Cercetare, parte din Mecanismul financiar SEE și Mecanismul financiar norvegian, cu un buget total de 1.340.620 euro pentru întregul consorțiu și o alocare pentru OAR de 229.700 euro, fără contribuție proprie. Bugetul raportat la finalul proiectului a fost de 211.781,48 euro, ceea ce reflectă o execuție administrativă riguroasă într-un cadru de finanțare externă cu cerințe procedurale exigente.

Proiectul a facilitat învățarea reciprocă între zece orașe din România selectate pentru participare și omologii lor din Norvegia și Islanda, prin schimburi de bune practici, vizite de studiu, ateliere și sesiuni de lucru. Rolul OAR în acest cadru a fost specific și clar definit: introducerea criteriilor de calitate a arhitecturii și a mediului construit în toate planurile, investițiile și acțiunile dezvoltate în proiect. Asumarea acestui rol nu a fost simbolică, ci substanțială. OAR a contribuit la elaborarea de instrumente de politică publică și documente de îndrumare destinate să fie utilizate atât de orașele selectate, cât și de alte comunități din țară.

A condus activități de educație și conștientizare privind criza climatică și răspunsul pe care orașele îl pot construi. A organizat sesiuni de diseminare și consultare, online și fizice, pentru sprijinirea orașelor în elaborarea planurilor de acțiune, a planurilor de investiție și a Contractelor de orașe neutre climatic (Climate City Contracts), instrument central al Misiunii UE.

Rezultatele materiale ale participării OAR sunt trei publicații complete, elaborate în limba română și engleză, disponibile în format digital și tipărit, distribuite în Biblioteca Națională, bibliotecile facultăților de arhitectură din țară, biblioteca OAR și biblioteca UAR. Ghidul de bune practici „Orașe posibile. Instrumentar integrat pentru neutralitate climatică”, coordonat de Mihaela Hărmănescu, Eugen Pănescu și Maria-Cristina Găvozdea, este destinat în special administrațiilor publice și reunește o echipă de peste patruzeci de autori, arhitecți, ingineri, sociologi, specialiști în energie și mediu, din România, Norvegia și Islanda. Curriculumul pentru arhitecți, coordonat de Cristian Blidariu și Amalia Enache, este un program de dezvoltare profesională continuă adresat arhitecților practicieni și studenților arhitecți, integrat în mecanismele de formare ale OAR. Materialul pentru tineri, „Tineri pentru neutralitate climatică”, coordonat de Mina Nicoleta Sava și Veronica-Ileana Marin, se adresează studenților, liceenilor și îndrumătorilor de ateliere în programe precum Școala Altfel, extinzând conversația despre tranziția climatică la generațiile care vor locui în orașele transformate de aceste politici.

Coordonarea OAR a proiectului M100 a fost asigurată de Mihaela Hărmănescu și Sabina Calu, iar managementul de proiect de Alina Catrina. Echipele de autori, ample și interdisciplinare, reflectă o capacitate de mobilizare instituțională care nu poate fi improvizată: M100 a presupus coordonarea a peste cincizeci de specialiști pentru livrabilele OAR, într-un ritm de execuție de douăsprezece luni, cu standarde editoriale și grafice care fac materialele utilizabile în spațiul public european.

Participarea OAR în M100 este, prin tot ce înseamnă, o realizare consistentă a mandatului. A construit o punte instituțională între profesia de arhitect și actorii politici, administrativi și economici implicați în tranziția climatică a celor zece orașe românești selectate. A produs trei instrumente publice, în trei registre complementare, care intră în patrimoniul de referință al politicilor urbane din România și care vor fi reluate și citate în deceniul care urmează, pe măsură ce agenda climatică urbană se va consolida. A poziționat OAR ca partener credibil pentru consorții internaționale finanțate prin mecanismele bilaterale Norvegia-Islanda-România, mecanisme care vor fi reactivate în cicluri ulterioare de programare.

Mai important, M100 a confirmat că direcția strategică asumată de OAR în acest mandat — integrarea calității arhitecturii și a mediului construit în politicile publice de tranziție climatică — este corect calibrată. Misiunea UE pentru 100 de orașe neutre climatic până în 2030 nu este

C UREHERIT - ARCHITECTS FOR HERITAGE IN UKRAINE: RECREATING IDENTITY AND MEMORY

Cofinanțat prin programul Europa Creativă și desfășurat între 2023 și 2026, UREHERIT a reunit unsprezece organizații profesionale europene, între care OAR, alături de Uniunea Națională a Arhitecților din Ucraina, coaliția Ro3kvit și Școala de Arhitectură din Harkov, cu Consiliul Arhitecților din Europa ca partener asociat. Inițial conceput pentru a sprijini specialiștii ucraineni strămutați de război, proiectul s-a transformat treptat într-un laborator metodologic european.

o temă marginală a agendei europene, ci una dintre liniile centrale ale Pactului verde. Prezența OAR în primul proiect național dedicat acestei misiuni, cu un rol substanțial și cu livrabile măsurabile, înseamnă că profesia de arhitect a fost prezentă acolo unde se construiește vocabularul, metodologia și capacitatea instituțională a tranziției urbane din România. Aceasta este o realizare a mandatului și o resursă pentru mandatul următor.

Rezultatele lui continuă să fie valorificate la nivel european, inclusiv prin integrarea în noul grup de lucru dedicat Noului Bauhaus European, ceea ce extinde efectele participării OAR dincolo de durata proiectului.

Cel mai important rezultat al participării OAR în consorțiu este raportul D3.7, *Method for Inclusive Heritage Recovery*, co-autorat de experții OAR împreună cu coaliția ucraineană Ro3kvit. Documentul transformă experiența românească în patrimoniul construit într-un cadru metodologic transferabil la nivel european, exportabil în contexte de criză și reconstrucție. Această preluare este, dincolo de dimensiunea simbolică, o re poziționare instituțională: OAR nu mai apare doar ca organizație de solidaritate profesională, ci ca furnizor de metodologie, instrumente juridice și mecanisme financiare pentru salvagardarea patrimoniului. Practic, lucrurile pe care OAR le-a construit în ultimele decenii în România, de la timbrul arhitecturii și timbrul monumentelor istorice până la cadrul legal care permite ONG-urilor de specialitate să intervină în regim de urgență, sunt acum analizate ca model de reformă pentru un alt sistem profesional.

Inventarul de bune practici care fundamentează metodologia este, în bună măsură, un inventar al ecosistemului profesional românesc: Ambulanța pentru Monumente, Pro Patrimonio, Adoptă o Casă la Roșia Montană, Mihai Eminescu Trust, Studiogovora, Asociația Locus, Școala de la Piscu. La acestea se adaugă instrumentele fiscale specifice timbrului și mecanismul de redirecționare a impozitului pe venit și pe profit, propuse ca repere pentru reforma legislativă din Ucraina. Documentul recuperează și tradițiile cooperării comunitare, punând în relație toloka ucraineană cu claca și șezătoarea românești, ca resurse pentru mobilizarea voluntarilor în prezent.

Pe acest fundament, metodologia este organizată în cinci etape iterative, de la analiza contextului și cartografierea actorilor, la co-design, implementare în teren și transfer de cunoștințe, și este însoțită de un instrumentar operațional de douăzeci și două de unelte de lucru: matrice de evaluare a riscurilor, modele de apeluri pentru voluntari, formulare de consimțământ, ghiduri de interviu, formate de buget, jurnale de șantier, protocoale de protecția muncii. Testarea practică a fost realizată prin tabăra internațională de la Rozdil, în 2024, unde specialiști și meșteri români din rețeaua Ambulanței pentru Monumente și Pro Patrimonio au format voluntari ucraineni și coordonatori locali, lucrând pe anexele Palatului Rzewuski-Lanckoronski și pe o fostă școală.

Intervenția fizică a fost dublată de un proces educațional și de validare publică, prin expoziții și interviuri cu localnicii. Episodul confirmă o capacitate operațională a sectorului românesc de arhitectură și patrimoniu care, până la acest proiect, fusese rar recunoscută în afara țării.

Pentru contextul intern, valoarea documentului depășește registrul reconstrucției post-conflict. Metodologia propune trei deplasări utile practicii curente: tratarea patrimoniului ca resursă funcțională pentru continuitatea identitară a comunităților; operaționalizarea participării prin instrumente concrete, nu prin formule generale; și adoptarea unor mecanisme de intervenție rapidă care reduc dependența de proceduri administrative îndelungate, o problemă recurentă și în România. Method for Inclusive Heritage Recovery funcționează simultan ca instrument pentru practicieni, ca reper pentru administrațiile locale care caută să re poziționeze patrimoniul în logica dezvoltării și ca model pedagogic pentru formarea noilor generații, în care dimensiunea socială a arhitecturii este integrată explicit în procesul de învățare. Diseminarea lui în interiorul organizației și articularea cu celelalte direcții ale mandatului, în special proiectul prioritar dedicat calității locuirii, rămân de continuat în perioada următoare.

D GHIDUL DE ARHITECTURĂ PENTRU ÎNCADRAREA ÎN SPECIFICUL LOCAL DIN MEDIUL RURAL DIN REGIUNEA CAHUL-GALAȚI

Proiectul Ghidului de arhitectură pentru regiunea Cahul-Galați, derulat în intervalul iulie 2025 – ianuarie 2026, a continuat și a extins una dintre liniile de lucru consolidate ale OAR în ultimul deceniu și jumătate: ghidurile de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural.

Particularitatea acestui ghid este caracterul transfrontalier: el acoperă o regiune culturală care depășește granița dintre România și Republica Moldova, propunând un cadru comun de referință pentru construirea în zone rurale care împărtășesc patrimoniu vernacular, peisaj cultural și identitate locală.

Inițiativa face parte din proiectul „Promovarea patrimoniului imaterial și a culturii naționale în România și Republica Moldova – KULTura” (ROMD00648), finanțat de Uniunea Europeană prin Programul Interreg Next România – Republica Moldova 2021-2027, în cadrul componentei KULTura/2 dedicată cooperării culturale transfrontaliere. Partener al OAR în acest demers este Agenția de Cooperare Transfrontalieră și Integrare Europeană (ACTIE), iar bugetul aprobat și raportat este de 15.900 euro, fără contribuție proprie. La acesta se adaugă 24.309,9 lei pentru lansările publice și diseminarea ghidului, organizate la Tulucești, Chișinău, Cahul și București.

Echipa de elaborare a reunit arhitecți tineri — Oana Anghel, Cristina Ciobanu, Gabriela Nichifor și Alexandru Tone — sub coordonarea unor profesioniști cu experiență consolidată în domeniul ghidurilor rurale: Miklós Köllő, Eugen Pănescu și Andrei Vatamaniuc. Validarea conținutului a fost asigurată de un grup interdisciplinar care a depășit cadrul strict arhitectural — antropologul Anamaria Iuga, sociologul Bogdan Iancu și urbanistul Bogdan Suditu — confirmând o practică pe care OAR a maturizat-o în ultimii ani: ghidurile rurale nu sunt documente exclusiv arhitecturale, ci instrumente care integrează lectura antropologică, socială și teritorială a comunităților pentru care sunt scrise. Coordonarea tehnică a fost asigurată de arh. Raluca

Munteanu și arh. Alina Catrina, redactarea de Mariana Dinu, fotografia de Mihai Bodea-Tătulea.

Ghidul definește principii și recomandări de construire armonioasă în mediul rural din zona transfrontalieră Cahul-Galați, prin valorificarea patrimoniului vernacular și a identității locale comune celor două maluri ale Prutului. Documentul se adresează simultan autorităților locale, arhitecților și locuitorilor regiunii, propunând un instrument de lucru pentru proiectarea construcțiilor noi și pentru intervenții asupra fondului construit existent, în acord cu specificul așezărilor.

Pentru OAR, semnificația acestui proiect depășește cadrul tematic al ghidurilor rurale. Demersul a fost asumat ca exercițiu de formare a unei generații tinere de arhitecți în metodologia ghidurilor, prin implicarea directă în documentarea de teren, cercetare și redactare. Cooperarea cu specialiști din Republica Moldova a deschis un cadru de dialog profesional care nu existase până atunci la acest nivel de articulare, în jurul unei moșteniri construite comune și al unor probleme similare de transformare a peisajului rural sub presiunea construcțiilor noi necalibrate la contextul local.

Rezultatul final, publicat în format digital și tipărit, este disponibil online pe pagina proiectului și fizic în Biblioteca Națională, bibliotecile facultăților de arhitectură din țară, biblioteca OAR și biblioteca UAR. Lansările publice de la Tulucești, Chișinău, Cahul și București au funcționat nu doar ca momente de diseminare, ci ca exercițiu de aducere în spațiul public, în ambele țări, a discuției despre calitatea arhitecturii rurale și despre răspunderea autorităților locale în orientarea dezvoltării așezărilor.

Ghidul Cahul-Galați validează, la o scară restrânsă dar relevantă, un model de lucru pe care OAR îl propune consecvent: ghidurile rurale ca instrument de politică publică pentru autoritățile locale, ca resursă de proiectare pentru profesioniști și ca exercițiu formativ pentru tineri arhitecți. Faptul că acest model a putut fi extins într-un context transfrontalier, finanțat din fonduri europene Interreg, confirmă maturitatea metodologică a abordării. Confirmă și că rețeaua de experți și de coordonatori construită în jurul ghidurilor rurale OAR în ultimii cincisprezece ani este astăzi suficient de consolidată pentru a opera în consorții europene și pentru a forma, simultan, generația care va prelua această linie de lucru.

Continuitatea cu proiectul Danube Ruralscapes, care va fi prezentat în continuare, nu este accidentală. Ghidul Cahul-Galați funcționează ca exercițiu de calibrare metodologică și ca dovadă de capacitate pentru un demers regional mult mai amplu, care duce metodologia ghidurilor rurale OAR la scara întregii regiuni dunărene.

E DANUBE RURALSCAPES. O REȚEA DE SPRIJIN PROFESIONAL PENTRU SATE AUTO-ORGANIZATE CARE CONSTRUIESC SUSTENABILITATE BAZATĂ PE PATRIMONIU

Proiectul Danube Ruralscapes, derulat în intervalul aprilie 2025 – septembrie 2027, este unul dintre cele mai ambițioase demersuri în care OAR participă în acest mandat.

Își propune să sprijine comunitățile sătești din Regiunea Dunării printr-o dezvoltare bazată pe patrimoniu, conștientă de climă și condusă de comunitate, prin crearea de instrumente, strategii și modele de guvernare care conservă identitatea așezărilor și încurajează, în același timp, transformarea rurală durabilă. Inițiativa se construiește pe moștenirea proiectelor Interreg DANUrB și DANUrB+, pe care le extinde cu un angajament mai profund față de mediul rural și cu o aliniere mai puternică la prioritățile europene ecologice și culturale.

Consortiul este amplu și instituțional divers. Partenerul principal este Universitatea de Tehnologie și Economie din Budapesta. Alături participă Centrul Ungar de Arhitectură Contemporană, Consiliul Județean Pest, Universitatea Politehnica Timișoara, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, Asociația Ivan Patzaichin – Mila 23, Consiliul Județean Mehedinți, Universitatea din Belgrad, Agenția de Dezvoltare Regională Braničevo-Podunavlje, Universitatea Josip Juraj Strossmayer din Osijek, Municipality Kneževi Vinogradi, Clusterul Național de Turism „Ghidul Bulgar”, Asociația Municipalităților Râului Dunărea și Universitatea de Stat de Științe Umaniste Izmail din Ucraina. La aceștia se adaugă peste douăzeci de parteneri asociați — primării, institute de cercetare, asociații profesionale, administrații de arii protejate, ministere și agenții de planificare — care extind acoperirea proiectului în întreaga regiune dunăreană.

Programul de finanțare este Interreg Regiunea Dunării 2021–2027. Bugetul total al proiectului este de 1.775.635 euro. Bugetul OAR este de 77.000 euro, structurat din 61.600 euro fonduri Interreg aprobate, 13.860 euro cofinanțare prin MDLPA și 1.540 euro contribuție proprie. Coordonarea din partea OAR este asigurată de conf. dr. arh. Cristian Blidariu, cu Alina Catrina și Iulia Iordan ca manageri de proiect și Veronica Drăgoi pe componenta financiară. Autorii metodologiei pentru elaborarea ghidurilor sunt Alexandru Tone, Mara Catargiu și Tudor Rusu, o echipă tânără care preia și dezvoltă mai departe expertiza OAR.

Rolul OAR în consorțiu este unul de referință tehnică și metodologică. Organizația coordonează elaborarea metodologiei comune pentru realizarea Ghidurilor de Identitate Arhitecturală Rurală la nivelul regiunii dunărene, precum și a celor șapte ghiduri aferente celor șapte microregiuni acoperite de proiect. Este o poziție de autoritate metodologică recunoscută la nivel transnațional și o consacrare a unei direcții strategice asumate de OAR cu mult înainte ca tema patrimoniului vernacular și a identității arhitecturale rurale să devină prioritate europeană.

Danube Ruralscapes este, pentru acest mandat, o realizare strategică de prim rang, chiar dacă proiectul se va încheia în mandatul următor. O organizație profesională națională a intrat într-un consorțiu de cincisprezece parteneri principali din opt țări dunărene, finanțat printr-unul dintre cele mai competitive programe Interreg, și a fost recunoscută ca autoritate metodologică pentru întregul demers. Capitalul construit prin ghidurile rurale OAR în

ultimii cincisprezece ani — metodologie, rețea de experți, model de validare interdisciplinară — devine, prin Danube Ruralscapes, capital cu utilizare transnațională. Mai concret, proiectul aduce mandatului următor un cadru de lucru deja activat, parteneriate internaționale operaționale, finanțare asigurată până în septembrie 2027 și un rol de coordonare metodologică care poziționează OAR ca interlocutor de referință pentru orice politică europeană dedicată dezvoltării rurale bazate pe patrimoniu.

F CALITATEA LOCUIRII

Proiectul Calitatea locuirii a traversat în acest mandat trei dintre cele patru etape ale unui parcurs început în 2020.

Este unul dintre puținele demersuri pe care OAR le-a urmărit constant peste cicluri de conducere, transformându-se progresiv dintr-o problemă enunțată într-un set de instrumente cu utilizatori reali. La începutul mandatului proiectul era încă o cercetare în desfășurare; la finalul lui, OAR are pe masă un cadru de lucru articulat, recunoscut și folosit de administrații, locuitori și profesioniști.

Etapa II, Structurarea metodologică a calității locuirii (2022–2023), a transformat înțelegerea conceptuală a temei într-un studiu de referință care a organizat subiectul multi-scalar și interdisciplinar. Studiul a pus în relație locuința cu spațiile comune, vecinătatea, cartierul, infrastructura, accesibilitatea economică și actorii implicați, oferind criterii și întrebări capabile să susțină evaluarea calității locuirii dincolo de indicatorii cantitativi. A stabilit un limbaj comun și o structură pe care s-au putut articula, ulterior, instrumentele destinate locuitorilor și administrațiilor.

Etapa III, Traducerea expertizei către locuitori (2024–2025), a abordat o problemă pe care puține organizații profesionale o tratează explicit: distanța dintre cunoașterea profesională despre locuire și deciziile concrete pe care oamenii le iau atunci când evaluează, cumpără sau își îmbunătățesc locuința. Rezultatul a fost Ghidul Locuitorului, însoțit de trei chestionare complementare, „Ce am?”, „Ce caut?” și „Ce am găsit?”, gândite ca momente distincte ale relației cu locuirea. Instrumentul nu produce un scor și nu propune o locuință ideală; îi ajută pe utilizatori să își clarifice nevoile, să identifice compromisurile acceptabile și să evalueze o locuință la trei niveluri: locuință, vecinătate imediată, cartier. Pe lângă valoarea sa pentru utilizatori, ghidul a funcționat și ca dispozitiv de cercetare, generând date care au alimentat etapa următoare și confirmând câteva observații consistente: locuirea este evaluată relațional, nu doar prin caracteristicile locuinței; infrastructura de proximitate și spațiile comune au un rol major; locuința este tot mai mult un spațiu multifuncțional; iar criteriile folosite în momentul achiziției rămân semnificativ mai sărace decât cele cu care oamenii evaluează retrospectiv aceeași locuință.

Etapa IV, Integrarea calității locuirii în instrumentele publice (2025–2026), a închis logica proiectului mutând expertiza către administrațiile locale. Ghidul operațional pentru integrarea criteriilor de calitate a locuirii în decizia publică locală nu propune o nouă politică națională, ci traduce obiectivele privind locuirea în mecanisme utilizabile prin instrumentele pe care administrațiile le folosesc deja: PUG,

RLU, PUZ, programe locale, teme de proiectare, caiete de sarcini. Ghidul re pozi ționează locuirea ca responsabilitate strategică a administrației locale, în sensul Codului administrativ, și articulează o arhitectură de planificare pe trei niveluri (strategic, tactic, operațional), în care Programul Local de Locuire face legătura între diagnoză, planificare și implementare. Pe acest fundament propune intervenții diferențiate pentru trei câmpuri strategice ale locuirii (reabilitarea fondului colectiv din a doua jumătate a secolului XX, planificarea noilor zone rezidențiale, construcția de locuințe publice noi) și dedică un capitol consistent achiziției serviciilor de proiectare, punctul în care se decide, înainte de orice șantier, calitatea reală a investiției publice. Documentul este însoțit de șase anexe operaționale, de la modelul de Program Local de Locuire și fișe de verificare pentru PUZ-uri, până la clauze pentru caietele de sarcini și un set de indicatori de monitorizare. Caietele de sarcini pentru PUG Brașov și PUG Constanța sunt analizate ca repere concrete.

Privite împreună, cele trei etape marchează o trecere de la întrebarea „ce înseamnă locuire de calitate?” la întrebarea „cum poate fi ea produsă și susținută prin instrumente publice?”. Diseminarea ghidului operațional, articularea lui cu proiectele celorlalte direcții ale Ordinului și actualizarea instrumentelor pe măsură ce intră în uz rămân de urmărit în mandatul următor.

G STREET DELIVERY BUCUREȘTI

Inițiat în 2006 de un grup de arhitecți și librari din cartierul Pitar Moș, în jurul PUZ-ului „Traseu Cultural strada Episcopiei, strada Pictor Verona, Grădina Icoanei” elaborat de Șerban Sturdza și echipa Prodid, Street Delivery a fost timp de două decenii unul dintre proiectele emblematice ale OAR.

Misiunea lui originală, de a explica publicului larg, în spațiul public, un instrument profesional altfel ilizibil, a produs în timp o cultură a pietonalizării temporare, o practică a dezbaterii civice și o rețea de evenimente derivate în alte orașe, sub aceeași umbrelă „Delivery”.

În mandatul 2022–2026, OAR a făcut cu acest proiect două lucruri pe care un raport de mandat le poate revendica fără rezerve: l-a relansat după pandemie, cu o formulă nouă, și l-a încheiat strategic, transformându-l în fundație pentru următorul pas. Ambele sunt rezultate, nu activități.

Relansarea s-a făcut prin formula curatoriatului rotativ, introdusă în 2022 și asumată consistent în edițiile ulterioare. După o ediție de tranziție sub curatoriat Alexandra Stoica, integrată în Dâmbovița Delivery, Maria Duda din partea Asociației BAZA a coordonat trei ediții consecutive pe Arthur Verona: Shared Spaces (2023), Gen Z / Anti-depărtare (2024) și Sub semnul întrebării (2025). Această continuitate, într-un cadru fizic profund schimbat, cu Cinema Patria închis, calcanul-reper demolat și spațiul verde din fața Cărtureștiului retrocedat, este în sine o realizare: Street Delivery a rezistat dispariției propriilor repere fizice, transformând chiar această pierdere în subiect public.

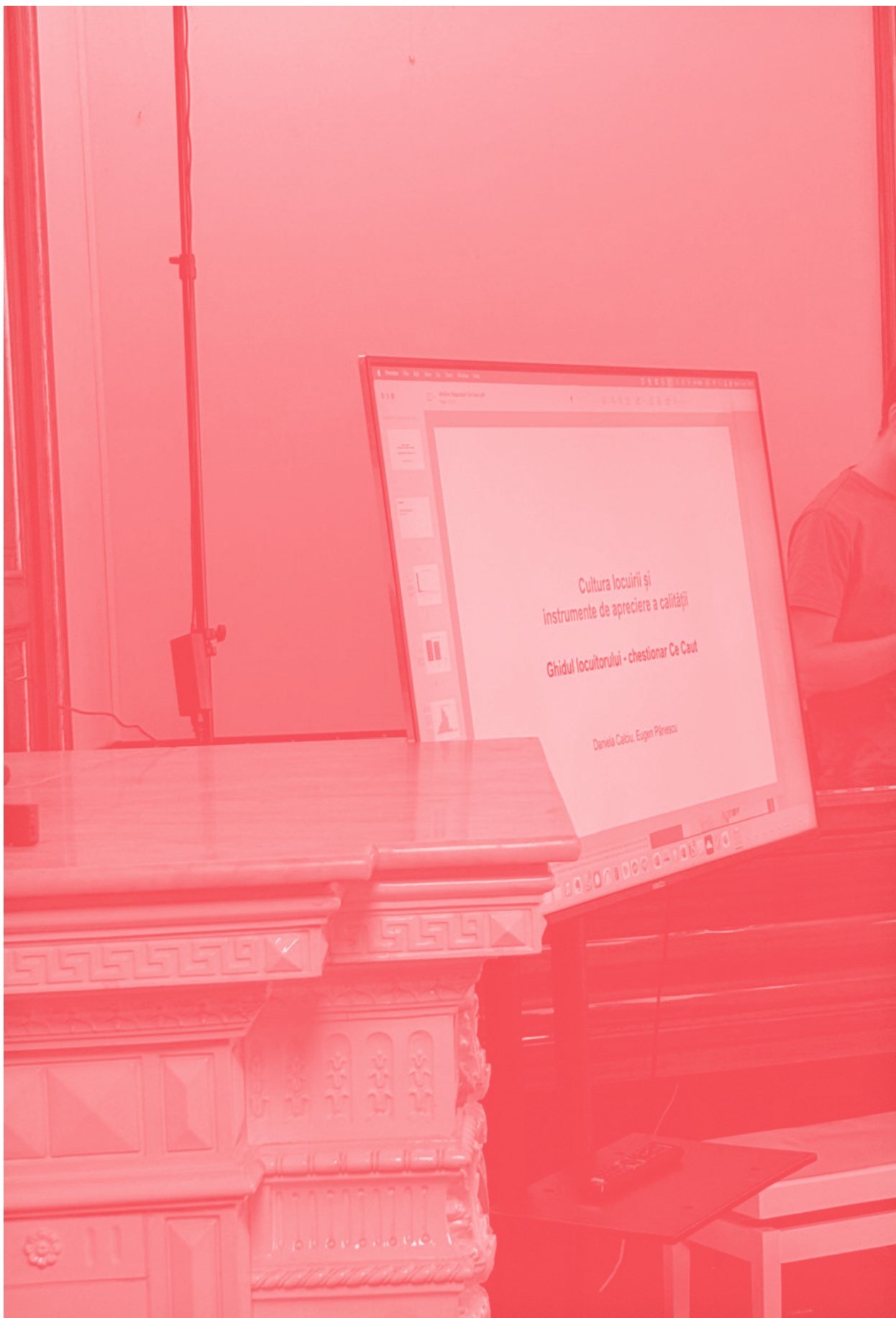
Două rezultate concrete merită evidențiate în logica raportului. Carta pentru București 2028, elaborată în 2024 împreună cu generația aflată la primul vot, este un manifest în zece puncte despre locuire, patrimoniu, spațiu comun și incluziune, transferabil către alte proiecte ale OAR și către administrațiile locale viitoare. Volumul Street Delivery

București 2006–2025, apărut în 2026 sub coordonarea Mirelei Duculescu și a Raluca Munteanu, arhivează cele douăzeci de ediții într-un document de referință profesională, semnat de curatorii, președinții și partenerii care au construit proiectul de-a lungul timpului.

Încheierea ciclului a fost o decizie asumată, nu o epuizare. După douăzeci de ani, Street Delivery își încheie forma de eveniment anual și trece către o etapă instituțională, Muzeul de Arhitectură. Această tranziție este coerentă cu logica mandatului: misiunea inițială de educație civică despre oraș a produs deja efectele pentru care a fost concepută, iar continuarea ei cere acum o infrastructură instituțională permanentă. În acest sens, Street Delivery nu se închide, ci se redistribuie, în Muzeul de Arhitectură, în rețeaua de evenimente „Delivery” din alte orașe și în generațiile de profesioniști și activiști formate în jurul lui.

1. Ghidul M100 - Orașe Posibile, la prima ediție a Forumului Tinerilor Arhitecți
2. Mock-up pentru Ghidul Locuitorului
3. Ghidul de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural din regiunea Cahul-Galați, la lansarea de la Tulucești, Galați (februarie 2026)

Lansarea Ghidului Locuitorului (București, 2025)

6

COMUNICARE

Activitatea departamentului de comunicare a fost marcată și în acest mandat de provocări pe mai multe niveluri: multitudinea subiectelor care trebuiau abordate într-un ritm alert și integrate sub o identitate-umbrelă recognoscibilă și respectată; construcția și promovarea unor proiecte prioritare multianuale, cu identitate și canale proprii pornite de la zero; accentuarea polarizării în mediile de comunicare online, cu efecte negative asupra reacțiilor de pe canalele social media OAR; creșterea numărului de alerte și de subiecte sensibile din societate care au reclamat luări de poziție OAR. Toate acestea s-au desfășurat în condițiile unei fluctuații mari de personal: în perioada 2022–2023, precum și câteva luni din 2024 și 2025, echipa a funcționat cu un singur angajat.

Cu toate acestea, rezultatele de comunicare au fost în creștere continuă în cei patru ani, atât cantitativ (volum de conținut generat, audiență atinsă, engagement), cât și calitativ, prin diversificarea conținutului, a formatelor și a grupurilor-țintă, prin constanță, stabilizare și integrare coerentă, inclusiv din punctul de vedere al identității vizuale.

A STRATEGIA DE COMUNICARE ȘI OBIECTIVE

În acest mandat au fost propuse câteva direcții principale: intensificarea și deschiderea comunicării cu membrii, creșterea vizibilității și recognoscibilității mesajelor și instrumentelor OAR în mediile relevante și extinderea audienței prin proiecte de comunicare cu public larg, nespecializat.

Activitatea Departamentului de comunicare al OAR a urmărit, prin urmare, consolidarea și diversificarea canalelor de comunicare, cu accent pe creșterea audienței atât în rândul membrilor, cât și în ceea ce privește publicul larg. Soluțiile adoptate au vizat diversificarea conținutului și a formatelor, plus creșterea relevanței temelor abordate, cu accent pe transparență, educație și vizibilitate instituțională. Strategia de comunicare a presupus de asemenea adaptarea constantă a conținutului la tendințele și metodele optime de transmitere a informației, în special pe platformele de social media, în principal prin creșterea numărului de materiale video publicate și adaptarea design-ului grafic.

Capitolele implementate în Newsletter-ul lunar au structurat orientativ și planurile de comunicare săptămânale și lunare, încercându-se acoperirea echilibrată a subiectelor promovate: Legislativ, Exercițarea profesiei, SIC, SIOAR, Concursuri, EDU.oar, Proiecte prioritare, Proiecte în parteneriat, Cultural și Timbrul arhitecturii, Internațional, Transformare digitală, Evenimente.

B INSTRUMENTE

Paginile administrate

Echipa de comunicare a administrat în mandat canalele instituționale ale OAR (Facebook, Instagram și LinkedIn) și a construit, de la zero, canalele dedicate proiectelor prioritare: FAST – Festival for Architecture Schools of Tomorrow (Facebook și Instagram) și Muza – Muzeul de Arhitectură (Facebook și Instagram).

Canalelor OAR li s-au alăturat, așadar, cele ale proiectelor prioritare sau derulate în parteneriat. Echipa de comunicare a acoperit și munca de construire și mentenanță a acestor canale noi, cu adresare și formate specifice temei și

audiențelor relevante:

- **FAST - Festival for Architecture Schools of Tomorrow** (din 2023): studenți arhitecți și cadre didactice, practicieni, autorități, publicul local gazdă al fiecărei ediții, speakeri și parteneri internaționali, sponsori, presa locală, națională și internațională.
- **Forumul tinerilor arhitecți** (din 2025): tineri arhitecți și membri sub 40 de ani, speakeri internaționali, parteneri și sponsori.
- **MuzA: Muzeul de arhitectură:** în faza de apel pentru proiecte curatoriale, comunicarea s-a îndreptat către comunitatea interesată de arhitectură și mediu construit, practicieni activi în zona de educație, mediere culturală, activare și regenerare urbană, zona culturală, mass-media etc. Începând din 2026, accentul cade pe parteneriate în zona culturală/design, instituțională (autorități) și comunicarea pentru publicul larg, crescând presiunea pentru parteneriate media de nivel național.

Site-ul oar.archi și newsletter-ele OAR

Menținerea unui ritm constant de publicare pe oar.archi a articolelor despre activitatea organizației a făcut ca pagina oficială OAR să conducă în topul surselor de informare privind organizația invocate de membri (Sursa: Sondaj Arhitecți practicieni, februarie-martie 2024), urmată de newsletter-ul OAR.

În aprilie 2023 a fost reluat, într-o formulă grafică nouă, newsletter-ul lunar Buletinul informativ OAR, ale cărui 10 capitole (ulterior 12) diferențiate grafic au inspirat și dezvoltarea identității grafice multi-subiect a OAR pentru toate canalele (Website, Facebook, Instagram, Youtube / edu.oar). Conținutul newsletter-ului lunar a fost în mod curent unul consistent, numărul subiectelor abordate variind între 14 și 30, majoritatea având corespondent un articol de fond găzduit pe oar.archi. Rata de deschidere s-a menținut semnificativ peste media înregistrată de produse de informare similare din domeniul arhitectură (37%), construcții (25%) și chiar administrație publică (42%). Deși reînnoită cu ocazia fiecărui buletin informativ, invitația de a contribui cu teme și subiecte de abordat în edițiile viitoare a primit un număr foarte mic de răspunsuri din partea abonaților. Ca recomandare pentru perioada următoare, creșterea ratei de deschidere și a engagement-ului (click / reply) reclamă segmentarea mai rafinată a destinatarilor, în funcție de interesul acestora pentru anumite subiecte și teme, și spargerea conținutului în newslettere distincte, specializate, cu menținerea unui buletin informativ generalist mai suplă.

Pe lângă comunicarea cu membrii și abonații din domenii conexe, am continuat comunicările punctuale prin direct mailing destinate exclusiv membrilor (Newsflash-uri OAR transmise cu vârfuri în perioada Conferințelor extraordinare și ordinare, a notificărilor privind platformele SiOAR sau SIC și a derulării unor cercetări sociologice în rândul membrilor: ex. ACE sector study, chestionare arhitecți practicieni și arhitecți din administrația publică).

Activitatea departamentului a inclus, din păcate doar punctual, și elaborarea și transmiterea newsletter-ului OAR în teritoriu, parte a efortului echipei Casei Mincu de a facilita comunicarea și schimbul de bune practici între filialele teritoriale. Cele 3 ediții din mai-iulie 2023 ale newsletter-ului au compilat noutăți transmise de secretariatele filialelor și au avut o rată de deschidere medie de 83% și o rată de click de 40%, edificator pentru importanța demersului. Din păcate, inconstanța sau întârzierea comunicărilor venite dinspre filiale și deficitul de personal din echipa de comunicare OAR au întrerupt acest proiect, ale cărui obiective au fost ulterior menționate ca importante de reprezentanții filialelor (ex. în consultările din pregătirea proiectului Muzeului de arhitectură, 2025, sau privitytoare la Anuale și Bienale).

Identitatea vizuală

Conținutul comunicat de OAR a beneficiat de o regândire inclusiv din punct de vedere vizual. Identitatea vizuală OAR (2014) a primit declinări tematice, necesare pentru diferențierea (prin gama cromatică) a gamei ample de subiecte comunicate de organizație, cu păstrarea elementelor de recognoscibilitate (logo, structura și elementele grafice standard), dar și ținând cont de rigorile comunicării în social media (a crescut proporția celor care ne citesc în versiune mobile vs desktop, deci și presiunea privind lizibilitatea, diferențierea în feed etc).

Aceste eforturi de a crea elemente diferențiatore la nivelul limbajului vizual al organizației au fost necesare cu atât mai mult pentru promovarea unor subiecte și proiecte prioritare pentru mandatul 2022–2026, dar care fie se aflau la început, fie nu se bucurau de vizibilitatea dorită:

- Timbrul arhitecturii a beneficiat de o înprospătare a siglei și de dezvoltarea formatelor grafice pentru fiecare categorie de proiecte finanțate, ceea ce a permis intensificarea promovării acestora, a bunelor practici și a rezultatelor (ex. „Joia timbrului” în social media, continuarea și promovarea constantă a interviurilor *De vorbă în biblioteca OAR*, cu beneficiari autori ai unor proiecte de bună practică, în contextul intensificării atacurilor asupra mecanismului OAR de gestiune a TA);
- promovarea platformei EDU: OAR și preluarea limbajului vizual al acesteia în promovarea cursurilor organizate de departamentul DPC;
- (2025) seria de webinarii *Soft Talks*, parte a campaniei de licențiere software;
- campania *Arhitecți pentru viață*, în parteneriat cu Fundația pentru SMURD (2025–2026);
- (2025) campania *Tu știi cum stai?*, educație privind calitatea locuirii pentru public larg, în parteneriat cu InfoCons;
- (2025) seria *Arhitectura în lume* (Zile naționale și arhitecți reprezentativi);
- (2026) identitatea vizuală aniversară OAR 25 de ani, dezvoltată pentru organizația centrală și filiale.

Relația cu presa

Am înregistrat și o ușoară creștere a activității de relație cu presa, prin creșterea numărului de comunicate de presă transmise (peste 40 în perioada 2023–2026) și a răspunsurilor la solicitări media din partea publicațiilor generaliste sau specializate. Subiectele principale abordate în relația cu presa au fost modificările legislative și luările de poziție OAR (amendamente CATUC, modificări la legea spațiilor verzi, modificarea L184 și riscul politizării, propunerile de ordonanțe pentru modificarea L35/2001), concursurile de soluții (lansarea și anunțarea rezultatelor, actualizări concursuri finalizate cu probleme: Rulmentul Brașov, Noul MNIR), lansarea Raportului SiOAR, evenimentele majore ale proiectelor prioritare (FAST, MuzA: Muzeul arhitecturii) etc.

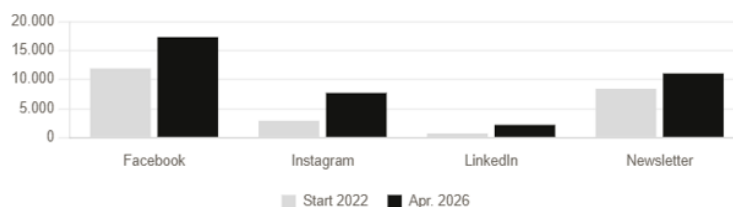
C REZULTATE

Creștere audiență pe canalele proprii

Toate canalele de comunicare ale Ordinului au înregistrat creșteri la nivelul audienței și al volumului de conținut. Astfel, pagina Facebook OAR a ajuns în aprilie 2026 la 17.299 de urmăritori (față de 11.889 la finalul lui 2022); contul de Instagram la 7.690 de urmăritori (față de 2.900 raportați la finalul mandatului anterior, când contul era gestionat de o agenție specializată, și în condițiile preluării integrale a administrării canalului de către echipa de comunicare OAR la final de 2023); pagina LinkedIn OAR a ajuns la 2.186 de urmăritori (față de aproximativ 700 în 2022, cu reducerea conținutului difuzat la anunțuri despre cursuri, proiecte și parteneriate). Creșterea audienței pe canalele de social media survine concomitent cu cea a numărului de dezabonări/dezurmări (de ordinul zecilor pe canal în ultimii patru ani, dar peste media din perioada anterioară, un aspect firesc în condițiile intensificării comunicării).

CREȘTEREA AUDIENȚEI PE CANALE PROPRII

Comparație start mandat 2022 vs. aprilie 2026

Newsletter-ul OAR a ajuns la **11.043 abonați** în aprilie 2026 (față de 8.400 raportați la finalul mandatului anterior). Site-ul oar.archi este canalul care înregistrează numărul cel mai mare de accesări privind informările oficiale: **1.639.094 de accesări** în intervalul 2023–2026. Doar în anul 2025 au fost publicate 174 de articole, iar creșterea este una fluctuantă, cu un vârf de accesări în intervalul 2025–2026 (521.933 accesări în 2023–2024, 517.233 în 2024–2025 și 599.928 în 2025–2026), susținută de fluxul constant de articole dedicate

activității organizației. Din această analiză a site-ului, se poate observa un interes crescut pentru subiecte precum monitorizarea legislativă, exercitarea profesiei, concursurile de soluții, Timbrul arhitecturii și proiectele culturale sprijinite prin acest mecanism.

Volum și ritm de publicare

Se poate observa, de asemenea, o creștere constantă a volumului de conținut, atât pe canalele de social media, cât și pe cele de direct mailing: de la 343 de postări în 2023 la peste 400 anual în 2024 și 2025, menținând o medie de 25-30 de postări pe lună. Intensificarea comunicării are la bază atât creșterea numărului de proiecte implementate de OAR, cât și diversificarea temelor abordate la nivel de conținut, care a devenit un mix echilibrat între subiectele care privesc profesia și exercitarea profesiei, precum și cele de interes public. Astfel, comunicarea a acoperit teme legislative și procese interne de actualizare (amintim aici Conferința națională Extraordinară și campaniile de Transparență decizională), promovarea concursurilor de arhitectură, a calității locuirii, a cursurilor și a oportunităților profesionale de la nivel internațional și național, dar și susținerea proiectelor finanțate din Timbrul arhitecturii și a inițiativelor culturale și educaționale pentru promovarea culturii mediului construit.

În perioada aprilie 2023 – aprilie 2026 au fost transmise **31 de ediții** ale Buletinului informativ lunar către baza de date OAR (numărul abonaților variind între 9.600 și 11.200 în intervalul menționat). Rata medie de deschidere a fost de 46%, față de **44,8%** cea raportată pentru mandatul anterior. În același interval s-au transmis **77 de Newsflash-uri OAR**, comunicări punctuale prin direct mailing destinate exclusiv membrilor.

Cumulat, platforma utilizată pentru newsletter-ele OAR (Newsman, furnizor românesc de soluții de direct mailing) a raportat, pentru intervalul 2023 – aprilie 2026, un total de peste 320.000 de citiri și 28.900 de clicuri către informația detaliată, cu un vârf în 2025 (161.542 de citiri).

Creșterea conținutului și ritmul curent al comunicării nu ar fi fost posibile în condițiile funcționării cu un singur angajat în departament; creșterile sunt vizibile în special în perioadele de stabilizare a echipei (2 angajați).

Campanii principale

- **OAR în teritoriu (2024-2025): rezultate IG+FB în perioada martie-iulie 2024 - reach: 2.899, views: 10.258, engagement: 183.**
- **Transparența decizională CNEX (2025).**
- **Joia Timbrului** și promovarea seriei de interviuri **De vorbă în Bibliotecă** (2023-2026).
- **Campania privind calitatea locuirii - Tu știi cum stai? 10 lucruri pentru a locui sănătos, realizată în parteneriat cu InfoCons, Organizația europeană pentru protecția**

consumatorilor (2025), a generat rezultate importante, în special prin expunerea informației de specialitate, fundamentate, către un public larg, nespecializat, care nu urmărea canalele OAR: 366.130 views, 267.655 reach, 17.579 engagement. În 2026, campania se axează suplimentar pe relația beneficiarilor de servicii de arhitectură cu reprezentanții profesiei, pe etapele de lucru și pe principalele aspecte de avut în vedere în colaborarea cu un arhitect.

- **Arhitectura în lume (Zile naționale și arhitecți reprezentativi), 2024-2025. Rezultate FB+IG în perioada iulie-octombrie 2025: views: 32.912, reach: 11.243, engagement: 1.037, semn că asemenea campanii educative și accesibile sunt apreciate de publicuri care, în mod obișnuit, nu urmăresc canalele OAR.**
- **AlerTA** (2025-2026).
- Susținerea inițiativei **HouseEurope!** (2025).
- **Promovarea concursurilor de soluții** (2022-2026).
- Promovarea platformei edu.oar și micro-campanii dedicate cursurilor pentru membri (2025-2026).
- Comunicarea proiectelor și rezultatelor acestora (M100, Danube Ruralscapes, Street Delivery, UREHERIT etc.).
- Serialul **SIC în 20 de minute** (2023, 2025).
- Comunicarea Raportului ADS.
- Comunicarea Raportului SiOAR.
- Promovarea conferințelor de stagiu și prestagiu (2024-2026).
- Promovarea sondajului Arhitecți din administrația publică.
- Noutăți legislative – secțiune constantă a Buletinului informativ OAR (2024-2026).
- **Campania OAR25+** pentru anul aniversării a 25 de ani de la înființare (identitate vizuală OAR și filiale, realizarea de interviuri, documentare istoric, volum aniversar și evenimente în teritoriu, 2026).

Canalele proiectelor prioritare

FAST – Festival for Architecture Schools of Tomorrow (2023 – aprilie 2026) a ajuns la 4.805 urmăritori pe Instagram și Facebook, cu un total de 260 de postări (53 în 2023, 124 în 2024, 77 în 2025, 6 în prima parte a anului 2026). Ca și în cazul Forumului tinerilor arhitecți, promovarea FAST pune o presiune crescândă pentru difuzarea de conținut video și animat și, implicit, pentru creșterea capacității de producție media.

În cazul MuzA: Muzeul de arhitectură, comunicarea s-a îndreptat, în faza de apel pentru proiecte curatoriale, către comunitatea interesată de arhitectură și mediu construit, cu un total de 1.237 de urmăritori pe Instagram și Facebook în 2025 și 81 de postări.

Proiecte derulate în parteneriate

Dintre proiectele derulate în urma unor parteneriate, semnificative pentru diversificarea audienței și a tipurilor de conținut din comunicare, menționăm: UREHERIT (consorțiu internațional, organizații civice din Ucraina), M100 (administrație publică locală, specialiști, organizații din domenii conexe), Interreg Danube Ruralscapes (administrație publică locală, specialiști și organizații din regiunea Dunării).

17.299

FOLLOWERS FACEBOOK APR. 2026

7.690

FOLLOWERS INSTAGRAM APR. 2026

11.043

ABONAȚI NEWSLETTER APR. 2026

1.639.094

ACCESĂRI SITE 2023-2026

D CAMPANIA „TU ȘTII CUM STAI?” - OAR X INFOCONS

În cadrul parteneriatului dintre OAR și InfoCons, departamentul a contribuit la dezvoltarea și redactarea conținutului pentru primele 10 episoade ale campaniei „Tu știi cum stai?”, o inițiativă de educare a publicului în domeniul locuirii.

Campania a fost construită ca un instrument de traducere a expertizei profesionale în informații accesibile, adresate direct utilizatorilor finali ai spațiului construit. Scopul a fost sprijinirea publicului în luarea unor decizii informate privind achiziția, închirierea sau amenajarea unei locuințe, prin clarificarea unor noțiuni esențiale legate de calitatea locuirii.

Implicarea departamentului a vizat cercetarea temelor relevante pentru publicul larg, pornind de la probleme reale din piața imobiliară, redactarea materialelor pentru primele 10 episoade într-un limbaj accesibil, dar corect profesional, structurarea conținutului într-un format ușor de parcurs și de comunicat, precum și coordonarea cu departamentul de comunicare, care a gestionat parteneriatul instituțional și distribuția conținutului.

Materialele au fost concepute astfel încât să funcționeze atât ca instrument de informare punctuală, cât și ca bază pentru dezvoltări ulterioare (campanii, ghiduri, conținut educațional extins).

Seria inițială a fost construită în jurul a 10 teme esențiale pentru calitatea locuirii, abordate gradual, de la noțiuni de bază la criteriile mai complexe:

1. **Metrul pătrat util** – diferența între suprafața utilă și cea construită
2. **Costurile locuirii** – dincolo de prețul de achiziție
3. **Zgomotul** – confort acustic și impact asupra vieții zilnice
4. **Lumina naturală** – orientare, expunere și efecte asupra sănătății
5. **Spațiile verzi** – acces și rol în calitatea vieții
6. **Accesibilitatea** – utilizarea spațiului pentru toate categoriile de utilizatori
7. **Distanțele dintre clădiri** – lumină, intimitate, siguranță
8. **Siguranța construcției** – riscuri seismice, incendii, situații de urgență
9. **Ventilația și calitatea aerului** – confort și sănătate
10. **Eficiența energetică** – consum și performanță pe termen lung

Aceste teme reflectă o schimbare de perspectivă: de la evaluarea unei locuințe exclusiv prin preț și suprafață, la înțelegerea ei ca sistem complex, care influențează direct sănătatea, confortul și siguranța.

Prin această abordare, campania contribuie la creșterea nivelului de alfabetizare în domeniul locuirii pentru publicul larg, la promovarea unor criterii corecte de evaluare a locuinței, la consolidarea rolului arhitectului ca mediator între spațiu și utilizator și la creșterea transparenței în relația dintre ofertanți și beneficiari.

În același timp, inițiativa se leagă direct de direcțiile mai largi ale OAR în zona educației și responsabilității sociale, completând instrumente precum FAST sau programele de DPC, dar adresându-se explicit publicului non-profesional.

CONCLUZII V

Privit în ansamblu, mandatul 2022–2026 a marcat trecerea OAR de la un profil predominant administrativ și reactiv către o implicare mai activă în definirea standardelor, competențelor și responsabilităților profesiei. Această schimbare nu a eliminat presiunile cotidiene ale organizației, dar a creat un cadru mai clar pentru acțiune instituțională, reprezentare profesională și intervenție publică.

Pentru profesie, impactul mandatului s-a concentrat în consolidarea unor instrumente de lucru, reprezentare și autoreglementare: digitalizarea proceselor, inclusiv noul SIOAR și votul electronic; monitorizarea și analiza datelor profesionale; implicarea susținută în procesele legislative; dezvoltarea educației continue și a culturii profesionale; sprijinirea concursurilor de soluții; construirea unor mecanisme dedicate tinerilor arhitecți și arhitecților din administrație.

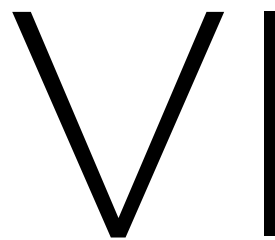
Pentru societate, activitatea OAR a însemnat formularea unei agende publice în care arhitectura nu mai este tratată doar ca serviciu tehnic, ci ca parte a calității vieții, a culturii democratice și a dezvoltării responsabile a comunităților. Calitatea mediului construit, locuirea, patrimoniul, sustenabilitatea, reziliența, spațiul public, siguranța și educația culturală au fost articulate prin proiecte, parteneriate și campanii cu deschidere către publicuri diferite.

Proiectele derulate în consorții internaționale sau în parteneriate extinse – între care M100, ghidul Cahul–Galați și Danube Ruralscapes – au consolidat cooperarea profesională și au conectat activitatea OAR la teme europene relevante. În același timp, creșterea finanțărilor din Timbrul arhitecturii, ca număr de proiecte și ca valoare, a susținut diversificarea inițiativelor culturale și profesionale.

Direcțiile deschise în acest mandat trebuie continuate și dezvoltate în perioada următoare. Ele presupun capacitate administrativă, consecvență instituțională, dialog cu filialele și cu partenerii externi și o asumare publică mai fermă a rolului arhitecturii în construcția unei societăți democratice, sigure, incluzive și sustenabile.

RAPORTUL DE MANDAT AL COMISIEI NAȚIONALE DE DISCIPLINĂ 2022-2026

1 INTRODUCERE

Prezentul raport are ca obiect prezentarea activității Comisiei Naționale de Disciplină a Ordinului Arhitecților din România pe durata mandatului 2022-2026, din perspectiva dosarelor gestionate, soluțiilor pronunțate, măsurilor de organizare internă și direcțiilor de eficientizare adoptate.

2 COMPONENTA COMISIEI

Pe durata mandatului 2022-2026, Comisia Națională de Disciplină a Ordinului Arhitecților din România a funcționat în componența stabilită potrivit dispozițiilor statutare și regulamentare aplicabile, activitatea acestora fiind organizată prin completuri de soluționare constituite pentru analizarea dosarelor aflate pe rol.

Din totalul de 15 membri prevăzuți pentru componența Comisiei, au fost aleși 12 candidați. Deși acest aspect a presupus o atenție suplimentară în organizarea activității, în special în ceea ce privește constituirea completurilor și gestionarea eventualelor situații de incompatibilitate, activitatea Comisiei s-a desfășurat în mod constant și funcțional pe întreaga durată a mandatului.

În organizarea internă a activității, s-a urmărit distribuția dosarelor între membrii Comisiei astfel încât volumul de muncă să fie repartizat cât mai echilibrat, iar implicarea membrilor să fie una cât mai uniformă. Această abordare a contribuit la o funcționare coerentă a Comisiei și la evitarea unor eventuale dezechilibre în repartizarea cauzelor.

Totodată, nu au existat discuții sau dificultăți relevante cu privire la modalitatea de repartizare a dosarelor sau la gradul de implicare al membrilor, activitatea desfășurându-se într-un cadru colegial, echilibrat și orientat către soluționarea cauzelor aflate pe rol.

Componența Comisiei pe durata mandatului a fost următoarea:

1	Arh. Ciurariu Sorin	Președintele Comisiei	FT OAR Timiș
2	Arh. Iuliana Tănase Nicoleta	Membru titular	FT OAR Muntenia-Vest
3	Arh. Florentina Iugan	Membru titular	FT OAR București
4	Arh. Dan Idiceanu-Mathe	Membru titular	FT OAR Timiș
5	Arh. Angela Kovacs	Membru titular	FT OAR Mureș
6	Arh. Anca-Oana Rusu	Membru supleant	FT OAR București
7	Arh. Toader Popescu	Membru supleant	FT OAR București
8	Arh. Mariana Bogdan	Membru supleant	FT OAR București
9	Arh. Silvia Măldărescu	Membru supleant	FT OAR București
10	Arh. Cristian Gabor	Membru supleant	FT OAR București
11	Arh. Răzvan Rugescu	Membru supleant	FT OAR Hunedoara
12	Arh. Victoria Vasvary	Membru supleant	FT OAR Satu Mare

3 ACTIVITATEA COMISIEI

Din totalul cauzelor gestionate în perioada de referință, Comisia Națională de Disciplină a avut în lucru **74 de dosare**. Dosarele înregistrate în anul 2026, primite în proximitatea finalizării mandatului, urmează să fie preluate de mandatul următor.

Până la finalul mandatului, Comisia va finaliza **71 dintre cele 74 de dosare**, ceea ce reprezintă un grad de soluționare de aproximativ **97%**. Acest rezultat reflectă o activitate susținută, o bună organizare internă și implicarea constantă a membrilor Comisiei și a secretariatului.

Cele trei dosare rămase nesoluționate au fost determinate de situații obiective sau procedurale excepționale. Un dosar nu a putut fi finalizat din cauza imposibilității identificării datelor actuale ale pârâtului, acestea nefiind disponibile nici la nivelul CND, nici la nivelul Filialei Teritoriale. Cel de-al doilea dosar a rămas nesoluționat în etapa contestației ca urmare a unor incidente procedurale care au prelungit semnificativ desfășurarea procedurii, iar cel de-al treilea este suspendat ca urmare a existenței unui litigiu cu privire la aceeași cauză.

În ansamblu, Comisia a reușit să finalizeze aproape integral dosarele aflate în lucru, menținând un ritm constant și eficient de soluționare pe durata mandatului.

Pe finalul mandatului au fost înregistrate încă **10 dosare**, care urmează să fie preluate de Comisia aferentă mandatului următor, având în vedere timpul limitat rămas pentru parcurgerea completă a procedurii de soluționare.

Această abordare urmărește în continuare o gestionare eficientă a resurselor OAR, evitând inițierea unor proceduri care, în mod previzibil, ar trebui reluate de noua Comisie după finalizarea mandatului actual.

Din totalul de **74 de dosare** aflate în lucru, **48 de dosare**, reprezentând aproximativ **65%**, au fost înregistrate în perioada **2024-2025**.

În cadrul acestei categorii, **22 de dosare**, reprezentând aproximativ **30% din totalul dosarelor** și aproximativ **46% din dosarele înregistrate în perioada 2024-2025**, au avut ca element comun formularea unor critici repetate cu privire la activitatea Comisiei, a structurilor de conducere sau a unor persoane implicate în exercitarea unor funcții în cadrul Ordinului. O parte semnificativă din totalul numărului de dosare a avut un caracter recurent, fiind formulate de un număr relativ restrâns de persoane și vizând, în principal, activitatea unor structuri sau foruri de conducere ale Ordinului.

Această concentrare a unui număr relevant de cauze într-un interval relativ scurt a presupus un efort administrativ suplimentar și a determinat necesitatea unor măsuri interne de organizare mai riguroasă a activității Comisiei și a completurilor de soluționare. Totodată, Comisia a urmărit ca fiecare dosar să fie analizat individual, cu respectarea cadrului procedural aplicabil, indiferent de caracterul recurent al unor sesizări sau de contextul instituțional în care acestea au fost formulate.

4 EFICIENTIZAREA COMISIEI

Pe durata mandatului, Comisia a urmărit în mod constant eficientizarea activității, atât din perspectiva organizării interne, cât și din perspectiva utilizării responsabile a resurselor OAR. În acest sens, dosarele au fost grupate, pe cât posibil, în funcție de etapa procedurală și de componența completurilor, fiind organizate inclusiv ședințe succesive în aceeași zi, în limita maximului operațional posibil conform Regulamentului. Această modalitate de lucru a permis o mai bună utilizare a timpului membrilor Comisiei și a redus necesitatea unor deplasări repetate, în special pentru membrii care nu locuiesc în București.

De asemenea, s-a urmărit organizarea ședințelor astfel încât activitatea să se desfășoare coerent, predictibil și cu un consum administrativ rezonabil. Această abordare a contribuit la menținerea unui ritm constant de soluționare și la optimizarea costurilor aferente transportului și cazării.

Un element important de eficientizare l-a reprezentat utilizarea comunicării digitale și organizarea unor ședințe în format online, cu respectarea cadrului prevăzut de Codul de procedură jurisdicțională. Această modalitate de lucru a permis reducerea costurilor și fluidizarea activității, fără a afecta desfășurarea procedurii, dreptul la apărare sau calitatea procesului decizional.

A fost luată în considerare o relație de comunicare cu comisiile teritoriale de disciplină în vederea clarificării și unificării procedurilor de lucru păstrând independența acestora.

Totodată, deși costurile aferente consultanței juridice au fost prevăzute în bugetul Comisiei, toate solicitările formulate de completurile de soluționare au fost gestionate intern. Această abordare a permis utilizarea prudentă a resurselor bugetare și a asigurat un sprijin juridic constant pentru activitatea completurilor la solicitarea membrilor, contribuind la menținerea unui cadru procedural coerent și la prevenirea generării unor litigii ca urmare a activității Comisiei în perioada analizată.

De asemenea, argumentarea hotărârilor emise de Comisia Națională de Disciplină a fost optimizată semnificativ pe durata mandatului, atât din perspectiva structurii, cât și a nivelului de detaliu al motivării. Astfel, media de redactare a hotărârilor a crescut de la aproximativ 8 pagini/hotărâre la aproximativ 15 pagini/hotărâre, reflectând o preocupare constantă pentru o motivare mai complexă și cuprinzătoare.

Comisia Națională de Disciplină a aplicat în acest mandat 18 sancțiuni, după cum urmează:

Sanțiuni	Număr
Avertisment	8
Vot de blam	2
Suspendarea dreptului de semnătură 6 luni	4
Suspendarea dreptului de semnătură 12 luni	2
Suspendarea calității de membru	2

5 **RELAȚIA CU COMISIILE TERITORIALE**

În relația cu comisiile teritoriale de disciplină, Comisia Națională a urmărit menținerea unui dialog instituțional constructiv. A fost organizată o ședință cu președinții comisiilor teritoriale de disciplină în anul 2023, având ca obiect identificarea problemelor comune, clarificarea unor aspecte procedurale și orientarea către o practică disciplinară cât mai unitară. Totodată, ori de câte ori a fost necesar, au existat dialoguri punctuale și constructive cu structurile teritoriale, în vederea clarificării unor situații procedurale concrete.

Din experiența acumulată pe durata mandatului, poate fi avută în vedere, pentru viitor, o analiză asupra modului de repartizare a competențelor între comisiile teritoriale de disciplină și Comisia Națională de Disciplină. O posibilă direcție de eficientizare ar putea consta în acordarea unei autonomii mai mari comisiilor teritoriale în ceea ce privește soluționarea cauzelor și aplicarea directă a sancțiunilor disciplinare, cu menținerea dreptului părților de a formula contestație la nivelul CND.

Într-o asemenea abordare, Comisia Națională de Disciplină ar putea avea un rol mai concentrat asupra soluționării contestațiilor formulate împotriva hotărârilor comisiilor teritoriale, precum și asupra cauzelor care privesc fapte săvârșite de membri ai forurilor de conducere ale Ordinului. O astfel de structurare ar putea contribui la optimizarea activității CND, la stimularea unei responsabilități mai ample a comisiilor teritoriale și la utilizarea mai eficientă a resurselor administrative, fără a limita garanțiile procedurale ale părților.

6 **RELAȚIA CU FORURILE DE CONDUCERE**

Relația dintre Președintele CND, Comisia Națională de Disciplină și forurile de conducere ale Ordinului s-a desfășurat într-un cadru profesional, corect și responsabil, cu respectarea independenței funcționale a Comisiei.

Totodată, Comisia recomandă un dialog instituțional cu persoanele și forurile implicate în elaborarea și actualizarea actelor normative ale profesiei, în măsura în care acestea vizează activitatea Comisiei și aspecte generale de procedură, organizare și clarificare normativă, fără ca prin acest dialog să fie afectată independența jurisdicțională a Comisiei, modalitatea de lucru a acesteia sau cauzele aflate pe rol.

Din perspectiva experienței acumulate în mandat, membrii CND apreciază că materialele prezentate și aprobate în cadrul Conferinței Naționale Extraordinare din 2025 ar putea fi reluate și, după caz, actualizate, în special prin reformularea acelor elemente care necesită clarificări suplimentare sau o mai bună corelare cu practica disciplinară recentă. O astfel de actualizare ar putea contribui la creșterea coerenței procedurale și la consolidarea unei practici unitare la nivelul Ordinului.

În concluzie, sugerăm o implicare mai activă a CND cu privire la documentele cu impact asupra modului de funcționare al CND. Totodată, Comisia își dorește un dialog instituțional mai aplicat cu forurile de conducere și grupurile de lucru.

7 SECRETARIATUL COMISIEI

Pe durata mandatului, activitatea Comisiei Naționale de Disciplină a beneficiat de stabilitate la nivelul secretariatului și de o abordare competentă în gestionarea activităților administrative și procedurale. Această stabilitate a contribuit la continuitatea lucrărilor Comisiei, la o mai bună evidență a dosarelor și la fluidizarea comunicărilor necesare desfășurării procedurilor disciplinare.

În acest mandat a existat o singură schimbare la nivelul secretariatului CND, ceea ce a permis menținerea unei coerențe de lucru și consolidarea unor practici administrative unitare. Prin comparație cu situațiile în care schimbările frecvente de personal pot afecta continuitatea activității, această stabilitate a reprezentat un element important pentru funcționarea eficientă a Comisiei.

În partea a doua a mandatului, a fost inițiat și dezvoltat un proces de digitalizare a activității CND, care a ajuns la un stadiu relevant de maturitate și care poate constitui o bază solidă pentru mandatul următor. Comisia propune continuarea acestui proces, având în vedere beneficiile deja constatate în ceea ce privește organizarea, trasabilitatea documentelor și eficiența activității administrative.

Arhiva Comisiei a fost reorganizată astfel încât să fie mai accesibilă, mai clar structurată și mai ușor de utilizat. Pentru dosarele finalizate în acest mandat există arhivă electronică, ceea ce permite consultarea mai rapidă a documentelor și o mai bună conservare a evidenței activității desfășurate.

O realizare importantă a fost digitalizarea modului de convocare a membrilor și de stabilire a ședințelor. În prezent, există un calendar comun al membrilor Comisiei, care permite notificarea automată cu privire la ședințele programate și contribuie la o mai bună coordonare a activității completurilor.

De asemenea, au fost digitalizate registrele de documente și au fost create registre distincte pentru principalele categorii de evidență: registrul de intrări-ieșiri, registrul hotărârilor și registrul sesizărilor. Această separare a permis o evidență mai clară și o gestionare mai riguroasă a documentelor aferente activității disciplinare.

A fost creată, de asemenea, o bază de date a hotărârilor emise în acest mandat și o bază de date a sancțiunilor dispuse.

În același timp, au fost actualizate template-urile utilizate în activitatea Comisiei, astfel încât acestea să aibă o structură mai clară, mai riguroasă și mai apropiată de logica documentelor jurisdicționale. Această schimbare a contribuit la creșterea coerenței formale a actelor emise și la consolidarea caracterului profesional al documentelor CND.

8 JURISPRUDENȚA COMISIEI

Pentru prima dată, la nivelul Comisiei Naționale de Disciplină a fost realizată o culegere de jurisprudență disciplinară, având ca punct de plecare hotărârile pronunțate în prezentul mandat. Acest demers reprezintă un pas important în sistematizarea practicii CND și în consolidarea unei abordări unitare în materie disciplinară, cu respectarea prevederilor legale referitoare la protecția datelor cu caracter personal.

În forma actuală, culegerea vizează activitatea desfășurată în cadrul acestui mandat, urmând ca, într-o etapă ulterioară, să poată fi completată cu jurisprudența aferentă mandatelor anterioare. De asemenea, în măsura în care va fi posibil, o direcție utilă de dezvoltare ar putea fi integrarea practicii relevante a comisiilor teritoriale de disciplină.

Acest instrument poate contribui la creșterea eficienței procedurii disciplinare, la o mai bună înțelegere a criteriilor avute în vedere de completurile de soluționare și la consolidarea unei practici disciplinare coerente la nivelul Ordinului.

9 RECOMANDĂRI/PROPUNERI

- Ne dorim o relație mai apropiată cu Comisiile Teritoriale de Disciplină și cu secretarii din teritoriu, întrucât suntem de părere că acest lucru ar eficientiza activitatea tuturor comisiilor.
- Considerăm utilă prezența unui jurist care să asiste și comisiile teritoriale și poate fi util un ghid juridic realizat împreună cu secretarii filialelor care au studii de specialitate pentru a putea păstra o practică unitară și corectă din punct de vedere legal și care să poată fi transmis de la un mandat la celalalt.
- Este important de clarificat rolul asistenților părților, responsabilitatea alegerii lor și implementarea unor proceduri și măsuri în cazul în care nu se respectă solemnitatea ședințelor. În prezent, Codul de procedură jurisdicțională și ROI OAR nu prevăd modalități reale de asigurare a respectării disciplinei ședinței.
- Există dificultăți reale de citare a arhitecților care nu își actualizează datele în SIOAR sau la Filiala din care fac parte. Fără o procedură de citare îndeplinită, se tergiversează activitatea Comisiei.

ARH. SORIN CIURARIU,
Președinte CND

ORDINUL
ARHITECTILOR
DIN ROMÂNIA

Str. Pictor Arthur Verona nr. 19,
Sector 1, București

Tel (+4) 021 317 26 34
Fax (+4) 021 317 26 35
E-mail office@oar.archi

<https://oar.archi>

iunie 2026